

**แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดชัยภูมิ
(พ.ศ. 2566 - 2570)
ฉบับทบทวน
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568**

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ

สิงหาคม 2566

คำนำ

จังหวัดชัยภูมิ โดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ. 2566 – 2570) ภายใต้กรอบ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) และยุทธศาสตร์ตาม แผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจากคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ ภาคเอกชน ภาคประชาชนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยได้รวบรวมข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และโครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและ สหกรณ์ของจังหวัดชัยภูมิ รวมทั้งผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดชัยภูมิแล้ว สามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็น กรอบการจัดทำคำของบประมาณที่เกี่ยวข้อง และเป็นเครื่องมือในการติดตามแผนงาน โครงการพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ต่อไป ซึ่งความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ครั้งนี้ ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากหน่วยงานสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ภาคเอกชน ภาคประชาชนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ

สิงหาคม 2566

สารบัญ

คำนำ	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ	
1. ที่มา	1
2. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์	2
2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)	2
2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. 2561 - 2580)	7
2.3 แผนการปฏิรูปประเทศ	11
2.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	12
2.5 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)	14
2.6 แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 – 2570	15
2.7 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค (พ.ศ. 2566 – 2570)	19
2.8 แผนปฏิบัตินโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)	26
2.9 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	27
2.10 นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	28
2.11 แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก (Agri-Map) จังหวัดชัยภูมิ	33
2.12 โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	34
2.13 โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	40
2.13.1 โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	40
2.13.2 โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในเมือง	43
2.14 โครงการพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม	44
2.15 แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570	47
2.16 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) ระยะ 5 ปี พ.ศ.2566 – 2570	54
2.17 แผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ.2566 – 2570	58
2.18 แผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี จังหวัดชัยภูมิ	60
2.19 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ 20 ปี (พ.ศ.2566-2585)	66

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	69
1.1 ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด	69
1.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์	69
1.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ	71
1.1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ	73
1.1.4 การใช้ที่ดิน	74
1.2 ข้อมูลด้านการปกครอง การบริหารและประชากรของจังหวัด	102
1.2.1 โครงสร้างการบริหารราชการและการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด	102
1.2.2 ประชากรและโครงสร้างประชากร ปี 2565	104
1.3 ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม	104
1.3.1 การศึกษา	104
1.3.2 การศาสนา	105
1.4 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	106
1.4.1 การคมนาคมขนส่ง	106
1.4.2 ไฟฟ้า	107
1.4.3 การประปา	108
1.5 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด	108
1.5.1 สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป	108
1.5.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) 16 สาขา	108
1.5.3 รายงานประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดชัยภูมิ ปี 2565	109
1.6 ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว	110
1.6.1 แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ	110
1.6.2 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	111
1.7 ข้อมูลด้านแรงงาน	111
2. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	126
2.1 ครุภัณฑ์เกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร	126
2.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	127
2.3 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	128
2.3.1 แหล่งน้ำในเขตชลประทาน	129
2.3.2 แหล่งนํ้านอกเขตชลประทาน	130
2.3.3 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า จังหวัดชัยภูมิ	130
2.3.4 แก้มลิงในจังหวัดชัยภูมิ	130
2.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	131

2.4.1 ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต 2564/ ปีเพาะปลูก 2564/2565	131
2.4.2 ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปีการผลิต 2564	132
2.4.3 ด้านการประมงของจังหวัดชัยภูมิ ปีการผลิต 2564	132
2.4.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	133
2.4.5 ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร	133
1) พื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์ จังหวัดชัยภูมิ	133
2) มาตรฐานสินค้าเกษตร (ด้านหม่อนไหม) จังหวัดชัยภูมิ	134
3) ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP (ด้านพืช) จังหวัดชัยภูมิ	134
4) ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP (ด้านสัตว์) จังหวัดชัยภูมิ	135
5) มาตรฐานฟาร์ม GAP จังหวัดชัยภูมิ	135
6) ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP (ด้านประมง) จังหวัดชัยภูมิ	136
7) การรับรองมาตรฐาน GFM จังหวัดชัยภูมิ	136
2.4.6 สินค้า OTOP ของจังหวัดชัยภูมิ	137
2.4.7 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี	137
2.4.8 ปฏิทินสินค้าเกษตรที่สำคัญรายเดือน ปีเพาะปลูก 2565/66	144
2.5 สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	144
2.5.1 ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก	144
2.5.2 กลุ่มเกษตรกรจังหวัดชัยภูมิ	145
2.6 วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	146
2.7 จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดชัยภูมิ	147
2.8 เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เกษตรกรรุ่นใหม่ (YoungSmart Farmer) และเกษตรกรปราดเปรื่องต้นแบบ (Smart Farmer Model : SFM) ปี 2564	149
2.9 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดชัยภูมิ	149
2.10 ข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดชัยภูมิ	151
2.11 ข้อมูลโรงฆ่าสัตว์	153
2.12 ข้อมูลยางพารา	156
2.13 ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	157
2.14 แหล่งกระจายสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ	159

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยภูมิ	161
2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยภูมิ	162

	5. ตารางTOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	161
ส่วนที่ 4	แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยภูมิ	
	1. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	163
	2. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา	163
	3. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	163
	4. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ. 2566 - 2570) กับแผน 3 ระดับ	167
	5. สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ. 2566 – พ.ศ. 2570)	172
ส่วนที่ 5	แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตร และสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด	
	แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตร และสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด	220

ส่วนที่ 1

บทนำ

1. ที่มา

1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 65 รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้อง และบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ประกอบกับมาตรา 72(4) รัฐพึงจัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น และมาตรา 73 รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขัน ในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด รวมทั้งมาตรา 75 (วรรค 3) รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่างๆ และกิจการ วิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน

1.2 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไข จุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

1.3 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุก หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับ แผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของ รัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตาม ผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมี ประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุ ผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

2. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 - 2570 (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 - 2570 แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) นโยบายรัฐบาล นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร และสหกรณ์ ดังนี้

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)¹ มีวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และเป้าหมายการพัฒนาประเทศข้างต้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาวที่จะทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ ในทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการของประเทศได้รับการพัฒนาระดับไปสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนากลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ที่จะสร้างและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เพื่อยกระดับฐานรายได้ของประชาชนในภาพรวมและกระจายผลประโยชน์ไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม คนไทยได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี เก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม และมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สามารถ “รู้ รับ ปรับใช้” เทคโนโลยีใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐาน ระบบสวัสดิการ และกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนา ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีเป้าหมายและประเด็นการพัฒนา ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

- (1) การรักษาความสงบภายในประเทศ
- (2) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

¹ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580).

- (3) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
- (4) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์การภาครัฐและที่ไม่ใช่ภาครัฐ
- (5) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปทบทวนแนวทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปรุงปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับปรุงแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีดังนี้

ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า ประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้เล่นสำคัญด้านการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรในเวทีโลกด้วยพื้นฐานทางพืชเกษตรเขตร้อน และมีข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง ทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น

(1) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาเป็นผลิตภัณฑ์การเกษตร รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ ให้รองรับความต้องการของตลาดยุคใหม่ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจของท้องถิ่น และสร้างจุดเด่นความแตกต่างของสินค้าเกษตรไทยในตลาดโลกเพื่อตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคที่แตกต่างกันในประเทศต่าง ๆ ได้ พร้อมทั้งส่งเสริมการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีในการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอ รวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดู การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นให้ได้รับการรับรองมาตรฐานทั้งระดับในประเทศและต่างประเทศ การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ การส่งเสริมการสร้างแบรนด์สินค้า

ของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และการสร้างความต้องการของสินค้าด้วยการสร้างเรื่องราวของสินค้าให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในคุณภาพทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ไทย และสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อนอื่น ๆ สู่ตลาดโลก

(2) เกษตรปลอดภัย สร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคทั่วโลกในเรื่องความสำคัญของมาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร จูงใจและวางกรอบให้เกษตรกรและผู้ผลิตทำการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และเข้าสู่ระบบมาตรฐานการจัดการคุณภาพทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ พร้อมทั้งให้ความรู้เกษตรกรด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐานสากลเพื่อมุ่งสู่การเลิกใช้สารเคมีในภาคเกษตร การเพิ่มพื้นที่และปริมาณการผลิตเกษตรอินทรีย์ในระยะต่อไป โดยส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรปลอดภัย และเปลี่ยนผ่านไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนสนับสนุนกลไกทางการตลาดแก่เกษตรกรที่ต้องการทำการเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาระบบการตรวจสอบรับรองคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทย รวมถึงระบบตรวจสอบย้อนกลับ สำหรับการตรวจสอบที่มาของสินค้าในทุกขั้นตอนให้เป็นไปตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(3) เกษตรชีวภาพ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศในการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิต และนำไปสู่การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของประเทศทั้งด้านอาหารและสุขภาพ โดยเฉพาะพืชสมุนไพร ที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรในระดับภูมิภาคและระดับโลก โดยการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน รวมถึงการส่งเสริมการปลูกสมุนไพรเป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อการผลิตและแปรรูปสำหรับอุตสาหกรรมการแพทย์ การสร้างเสริมสุขภาพและพัฒนาต่อยอดสู่อุตสาหกรรมอื่น ๆ โดยคำนึงถึงปริมาณและคุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ และการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีสะอาด เทคโนโลยีวัสดุ และนาโนเทคโนโลยี เพื่อการเกษตรและการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร โดยสร้างความร่วมมือที่ใกล้ชิดระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชนที่มีองค์ความรู้ ภูมิปัญญาดั้งเดิม พัฒนาต่อยอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(4) เกษตรแปรรูป ปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกษตรคุณภาพสูงของไทยสู่ตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ โดยส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดที่มีความหลากหลาย ด้วยการต่อยอดผลงานจากสถาบันวิจัยสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ การส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาพัฒนาต่อยอดสินค้าเกษตรขั้นต้นให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง การส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ รวมทั้งการสนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการสร้างสรรค์บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ เพื่อป้องกันการปลอมปน การควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย การติดตามผลิตภัณฑ์ในระหว่างการผลิต รวมถึงยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ ซึ่งช่วยเพิ่มมูลค่าทางการตลาด

ให้แก่อินค้า พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างแบรนด์ และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญในการสร้างเครื่องหมายการค้าและปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

(5) เกษตรอัจฉริยะ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นฟาร์มอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และเตรียมพร้อมรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีการคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสร้างสมดุลเกษตรอาหารและเกษตรพลังงาน โดยสร้างและนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ในการเกษตร ใช้เทคโนโลยีเกษตรด้านความแม่นยำ เทคโนโลยีการผลิตพืชในโรงเรือนเพาะปลูกด้วยการใช้ระบบอัตโนมัติและเซ็นเซอร์อัจฉริยะ ติดตามการเปลี่ยนแปลง ทั้งความชื้น แสง และอุณหภูมิภายในฟาร์ม เพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามความต้องการ คุณภาพคงที่ และสามารถวางแผนระบบการตลาดดีขึ้น รวมทั้งเทคโนโลยีการช่วยบันทึกข้อมูลสำคัญและติดตามการบริหารจัดการภายในโรงเรือนและฟาร์ม การปรับเปลี่ยนการทำเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งส่งเสริมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ระบบการผลิตทางการเกษตรให้ปลอดภัยเหลือใช้ ตลอดจนพัฒนาระบบประกันภัยทางการเกษตรที่ยั่งยืน เพื่อสนับสนุนและจูงใจให้เกษตรกรใช้เครื่องมือจัดการความเสี่ยงในการทำเกษตรกรรม รวมถึง การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการเกษตรใหม่ ๆ และการใช้วิทยาการด้านเทคโนโลยีชีวภาพ พันธุวิศวกรรม ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีทางการเกษตรที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทั้งในเรื่องการปรับปรุงสภาพดิน การตรวจจับสารเคมีตกค้าง การตรวจวินิจฉัยและรักษาโรคสัตว์ และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ และคุณค่าทางโภชนาการ ลดการใช้สารเคมีในการเกษตร รวมทั้งยืดอายุการเก็บเกี่ยวและการเก็บรักษาเพื่อยืดระยะเวลาการจำหน่ายผลผลิตและการส่งออก พร้อมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตรสำหรับระบบฟาร์มอัจฉริยะในประเทศ โดยยกระดับเทคโนโลยีการผลิตและเครื่องจักรกลการเกษตรให้สูงขึ้นด้วยการวิจัยและพัฒนา การสร้างและกำหนดคุณภาพมาตรฐานของสินค้าเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ การประยุกต์ใช้ข้อมูลจากดาวเทียม และเชื่อมโยงฐานข้อมูลจากการประยุกต์ใช้ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างยั่งยืนให้กับภาคเกษตร การสร้างฐานข้อมูลการเพาะปลูกระดับประเทศ การจัดการด้านชลประทาน ทะเล และชายฝั่ง รวมทั้งการติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- (1) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
- (2) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- (3) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑
- (4) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย
- (5) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
- (6) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- (7) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น

มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรม และทั่วถึง

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- (1) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
- (2) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี
- (3) การเสริมสร้างพลังทางสังคม
- (4) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

5.ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- (1) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
- (2) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
- (3) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
- (4) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง
- (5) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (6) ยกระดับกระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

6.ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความ

ต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบ อย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหาร ที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

- (1) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
- (2) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุก ระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่
- (3) ภาครัฐมีขนาดเล็ก gọn เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาประเทศ
- (4) ภาครัฐมีความทันสมัย
- (5) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ
- (6) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (7) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น
- (8) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ² เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนา ประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี 2580 โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด 23 ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 15 ฉบับ ได้แก่ (01) ความมั่นคง (03) การเกษตร (หลัก) (05) การท่องเที่ยว (06) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (07) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (09) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (15) พลังทาง สังคม (16) เศรษฐกิจฐานราก (18) การเติบโตอย่างยั่งยืน (19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (20) การบริการประชาชนและ ประสิทธิภาพภาครัฐ (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (22) กฎหมายและกระบวนการ ยุติธรรม และ (23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (03) การเกษตร จะให้ความสำคัญ กับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้า เกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิต

² สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580).

และการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนาได้มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย 6 แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

2.2.1 แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

2) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

3) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

2.2.2 แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

2) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจาก สถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบ การตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิต สินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

4) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการ ส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

5) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและ ต่างประเทศ

เป้าหมายที่ 1 สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

2.2.3 แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และ เชื้อจุลินทรีย์

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกย่องให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

4) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ 1 สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

2.2.4 แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

2) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และ ภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

3) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

4) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

2.2.5 แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

2) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

3) สนับสนุนและส่งเสริมการทำการระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ 1 สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

2.2.6 แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

2) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำการเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

3) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

4) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

5) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

6) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

7) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ

8) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ 1 ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

2.3 แผนการปฏิรูปประเทศ³ ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีประเด็นขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญ โดยสรุปใน 6 มิติ ได้แก่ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างสังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง การฟื้นฟูและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในกระบวนการทำงานของภาครัฐ และการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนการปฏิรูปประเทศมี 13 ฉบับ มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 5 ฉบับ ได้แก่ (2) การบริหารราชการแผ่นดิน (3) กฎหมาย (5) **เศรษฐกิจ (หลัก)** (6) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (7) สาธารณสุข ในส่วนของแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจายความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคม และปรับบทบาท โครงสร้าง และกลไกสถาบันบริหารจัดการเศรษฐกิจของประเทศตามหลักแนวคิดการบริหารงานคุณภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูปเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์

แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจายความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคม และปรับบทบาท โครงสร้าง และกลไกสถาบันบริหารจัดการเศรษฐกิจของประเทศตามหลักแนวคิดการบริหารงานคุณภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูปเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์

³ ประกาศ นร. เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง). (2564, 25 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนพิเศษ 44 ง.

โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน 5 กิจกรรม ประกอบด้วย

- 1) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- 2) การส่งเสริมและพัฒนากองทุนเพื่อคุณภาพสูง
- 3) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย
- 4) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค
- 5) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อ เป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้กำลังคนในระบบมีทักษะสอดคล้อง ตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย และได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น บุคลากรใน ภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของ ประเทศได้ดียิ่งขึ้น

2.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)⁴

การกำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิด 4 ประการ ดังนี้

1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน บนฐานของความรู้ คุณธรรม และความเพียร

2. การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาใน ๓ ระดับ ประกอบด้วย ๑) การพร้อมรับ หรือ ระดับ “อยู่รอด” ๒) การปรับตัว หรือ ระดับ “พอเพียง” และ ๓) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือ ระดับ “ยั่งยืน”

3. เป้าหมายการพัฒนายั่งยืนของสหประชาชาติโดยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่อยู่ บนพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”

4. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว

วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่า อย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่ง เสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น โดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม

⁴ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564, ตุลาคม). (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570).

เป้าหมายหลักของการพัฒนา จำนวน 5 ประการ ประกอบด้วย

1. การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม
2. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่
3. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม
4. การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน
5. การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง ภายใต้อิทธิพลของเทคโนโลยีใหม่

หมวดหมู่การพัฒนา

เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาเรื่องใด เรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงได้กำหนดหมวดหมู่การพัฒนา จำนวน 13 หมวดหมู่ ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” หรือมุ่งหวังจะ “มี” เพื่อสะท้อน ประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจ สร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยหมวดหมู่ทั้ง 13 ประการ แบ่งออกได้เป็น 4 มิติ ดังนี้

1. มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

หมวดหมู่ที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สําคัญของโลก

หมวดหมู่ที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

หมวดหมู่ที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญ ของ

ภูมิภาค

หมวดหมู่ที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรม ดิจิทัล

ของอาเซียน

2. มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

หมวดหมู่ที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้

หมวดหมู่ที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม ๓.๒.๓ มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมวดหมู่ที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมวดหมู่ที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ

⁵ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2560, เมษายน). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579).

3. มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

ความเชื่อมโยงระหว่างหมวดหมู่การพัฒนากับเป้าหมายหลักแสดงไว้ในแผนภาพที่ ๓.๑ โดยหมวดหมู่ การพัฒนาที่กำหนดขึ้นเป็นประเด็นที่มีลักษณะเชิงบูรณาการที่ครอบคลุมการพัฒนาตั้งแต่ในระดับต้นน้ำจนถึง ปลายน้ำ และสามารถนำไปสู่ผลพัฒนาทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปพร้อม ๆ กัน ทำให้หมวดหมู่แต่ละประการสามารถสนับสนุนเป้าหมายหลักได้มากกว่าหนึ่งข้อ นอกจากนี้ การพัฒนาภายใต้แต่ละหมวดหมู่ไม่ได้แยกขาดจากกัน แต่มีการสนับสนุนหรือเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

2.5 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)⁵ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกร มั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรรม บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ 4.0 บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

2.6 แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG czo⁶ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกแรงให้เกิพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand 4.0 ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 - 2570 เป็นการพัฒนาภายใต้ 4 + 1 สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น 1 ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Nurture) ภายใต้กลไกจุดภาคี ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้อง กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1. การพัฒนาล้างข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
2. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
3. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น
4. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

⁶ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565, กุมภาพันธ์). แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 - 2570.

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระดมจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเพื่อเผ่าพันธุ์” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อมๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชนและผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่งพลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG
2. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
3. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
4. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
5. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตุลาภิบาล เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
6. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
7. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/ วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี
8. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี

ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพืชในโรงเรือนอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

1. สาขาการเกษตรและอาหาร

- 1) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า
- 2) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)
- 3) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช
- 4) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติมาบริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค
- 5) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง
- 6) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว
- 7) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

2. สาขาสุขภาพและการแพทย์

- 1) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล
- 2) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการการแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)
- 3) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรมย้อนกลับ
- 4) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และสุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์
- 5) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement
- 6) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการการแพทย์และสุขภาพ

3. สาขาลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

- 1) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไกการกำหนดราคาระบอบ การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด
- 2) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม
- 3) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

4. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

- 1) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสีเขียวตามแนวทาง Happy Model
- ๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology
- ๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมค่าใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่น่าสนใจจุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม
- ๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และอีเวนต์ (Event) ขนาดใหญ่

5. เศรษฐกิจหมุนเวียน

- 1) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน
- 2) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่
- ๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ
- ๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ
- ๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริการที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้าน

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขึ้นแนวทางเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG
2. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ
4. การพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นแนวทาง

2.7 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 - 2570⁷

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เป้าหมายการพัฒนาภาค พัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของ อนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง”

บทบาทของภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นฐานการผลิตการเกษตรทั้งข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง และเป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิที่ดีที่สุดของประเทศ รวมทั้งมีทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพเหมาะสม กับการเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน มีทรัพยากรท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยที่มีความสามารถเฉพาะทางที่โดดเด่น แต่มีปัญหาคือ คนมีปัญหาทั้งในด้านความยากจนและคุณภาพชีวิต ประสบทุกข์ภัยแล้งและภัยน้ำท่วม และดินคุณภาพต่ำ ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาพื้นฐานโดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ

ทิศทางการพัฒนาภาค การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือกำหนดทิศทางการพัฒนาตาม แนวคิด การเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านเพื่อ สร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน โดยกำหนด ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Northeast Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา 3G ได้แก่ (1) การเป็น ฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green) เน้นส่งเสริมเกษตรปลอดภัย เกษตร อินทรีย์ ขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจ สีเขียว หรือ Bio Circular Green Economy) และการบริหารจัดการนี้ อย่างยั่งยืน (2) การเป็นประตู เชื่อมโยง ประเทศเพื่อนบ้าน (Gate) ใช้โอกาสจากการเชื่อมโยงเศรษฐกิจชายแดน ระบียงเศรษฐกิจพิเศษ พัฒนาการค้า

⁷ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564, กรกฎาคม). ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ.2566 - 2570.

การลงทุน การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์ และ (3) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและ ยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน (Growth) ใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการ พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สนับสนุนการพัฒนาศูนย์กลางบริการทาง การแพทย์ พัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ท่องเที่ยวชุมชน และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัย

ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2566-2570

เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง”
ตามแนวคิด การเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตร
กับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน
เพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน
3G : Green-Gate-Growth

- ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์/เกษตรปลอดภัย
- ขับเคลื่อนด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio Circular Green Economy)
- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน

Green
Good Environment

Growth
Good Local Economy

NE
Direction
3G

Gate
Good Opportunity

- พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy)
- ยกระดับเป็นศูนย์กลางบริการทางการแพทย์และสุขภาพของภูมิภาค
- พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและการท่องเที่ยวชุมชน
- ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

- พัฒนาเศรษฐกิจตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (EWEC)
- ส่งเสริมการค้าชายแดน
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวริมแม่น้ำโขง
- พัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อเป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน

แนวทางการพัฒนา การกำหนดแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงกับ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) พร้อมทั้งพิจารณา โอกาส ศักยภาพ ปัญหา และข้อจำกัดของภาค เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง” โดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการ เจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ และการแสวงหาโอกาสการ าคความรู้ ทุน เทคโนโลยีและ นวัตกรรมมาช่วยขับเคลื่อน การพัฒนา โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. พัฒนาภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่มุ่งสู่ฐานเศรษฐกิจชีวภาพที่มีมูลค่าสูง

1) พัฒนาข้าวหอมมะลิ พุงกุลร์ร้องไห้ พุงสัมฤทธิ์ รวมทั้งพื้นที่ที่มีศักยภาพอื่นๆ ให้ได้ มาตรฐาน เกษตรปลอดภัยและอินทรีย์ โดยพัฒนากระบวนการผลิต แปรรูป และจำหน่ายข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ทั้งระบบ ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการผลิตและแปรรูปโดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ชีวภาพ เพื่อ เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร

2) ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนสู่การปลูกพืชที่มีมูลค่าสูงในพื้นที่ที่มีศักยภาพ อาทิ พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวในพื้นที่จังหวัดเลย และสมุนไพรร ในพื้นที่เมืองสมุนไพรร ได้แก่ จังหวัดสกลนคร สุรินทร์ มหาสารคาม อำนาจเจริญ และอุดรธานีโดยจัดท าระบบข้อมูลและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการแปรรูป ให้มี ปริมาณมากพอและมีคุณภาพตามระบบมาตรฐานการเกษตรและตามความต้องการของตลาดทั้งในและ ต่างประเทศ

3) ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงให้ได้มาตรฐานเพื่อการส่งออก ในพื้นที่จังหวัด สกลนคร มุกดาหาร นครพนม นครราชสีมา และจังหวัดที่มีศักยภาพ โดยสนับสนุนการปรับปรุงพันธุ์ ส่งเสริม การปลูก แปลงหญ้าและปรับปรุงคุณภาพอาหารสัตว์ พัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงและทักษะเกษตรกร รวมทั้ง การ จัดระบบมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ให้ได้มาตรฐานเพื่อการส่งออก และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและขยายตลาด ไปสู่ อาเซียน

4) พัฒนาสินค้าเกษตรโดยยึดหลักการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG (เศรษฐกิจ ชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว หรือ Bio Circular Green Economy) รวมถึงส่งเสริมให้ เกิดการ เชื่อมโยงและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่จากภาควิชาการในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า เกษตรต่อ ยอดไปสู่อุตสาหกรรมชีวภาพ โดยให้สถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยในภาคมีบทบาทเป็นฐานทาง วิชาการ สนับสนุนการพัฒนาเชิงพื้นที่ ใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่กระจายอยู่ทุกพื้นที่ถ่ายทอด ความรู้ และน าวการวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์

5) พัฒนาเกษตรกรรมรุ่นใหม่ให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะในยุคดิจิทัลเพื่อปรับเปลี่ยนสู่การ ผลิต เกษตรสมัยใหม่ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนเทคโนโลยีทางการเกษตรให้แก่เกษตรกร ควบคู่กับการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

2. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

1) จัดหาแหล่งน้ำและขยายพื้นที่ชลประทานในพื้นที่ที่มีศักยภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อ รองรับ การเติบโตของเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พร้อมกันนี้ เทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการ บริหารจัดการ น้ำให้มีประสิทธิภาพ และพัฒนาระบบส่งและกระจายน้ำ ำให้มีประสิทธิภาพและทั่วถึง ขยายผล โครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโคกหนองนา โมเดล เพื่อให้เกษตรกรรายย่อยสามารถ ทาการเกษตรได้ตลอดปี

2) บริหารจัดการน้ำ แบบบูรณาการเชิงลุ่มน้ำ ทั้งระบบเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยและ ภัยแล้ง โดยด าเนินการในระดับลุ่มน้ำให้มีความสมดุลระหว่างการใช้น้ำ ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน รวมทั้งพัฒนา แหล่งน้ำเดิมและแหล่งน้ำธรรมชาติที่เสื่อมโทรมหรือตื้นเขิน เพื่อเพิ่มปริมาณการเก็บกักน้ำ บูรณาการ การ ทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมที่มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อให้การใช้น้ำมี ประสิทธิภาพ และมีการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาวเพื่อป้องกัน ความเสียหาย จากอุทกภัยและภัยแล้ง

3) การจัดการคุณภาพน้ำในลำน้ำสาธารณะให้สามารถใช้ประโยชน์ในการผลิตและ การพัฒนา เมือง โดยส่งเสริมให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนในพื้นที่เมืองตามแนวลำน้ำสาธารณะ อาทิ ลำตะคองตอน ล่าง ส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมและประชาชนมีบทบาทและส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและรักษา คุณภาพน้ำ

3. พัฒนาลิขสิทธิ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน

1) ยกระดับมาตรฐานสินค้ากลุ่มอาหารท้องถิ่นให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างรายได้ให้กับ ชุมชนใน พื้นที่ที่มีศักยภาพ อาทิ นครราชสีมา อุบลราชธานี อุตรดิตถ์และขอนแก่น โดยส่งเสริมการผลิต วัตถุดิบท้องถิ่น ให้ได้มาตรฐาน ออกแบบและพัฒนาลิขสิทธิ์อาหารที่เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์และวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของ

ชุมชน สร้างความพร้อมให้แก่ผู้ประกอบการและร้านอาหาร พัฒนาบรรจุภัณฑ์ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลส่งเสริมการขาย

2) ยกระดับมาตรฐานสินค้ากลุ่มผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าย้อมครามไปสู่การเป็นศูนย์กลาง แฟชั่นในระดับภูมิภาค โดยพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ตลอดห่วงโซ่การผลิต สร้างคุณค่าของผ้าทออีสาน ด้วยเรื่องราวที่เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมการด รวงชีวิตแบบพื้นถิ่น สนับสนุนการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยีสะอาดและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า ออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย ครอบคลุมทุกกลุ่มลูกค้าและทุกวัย ตลอดจนให้ความสำคัญด้านทรัพย์สินทางปัญญา

4. พัฒนาเมือง เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค

1) พัฒนาเมืองขอนแก่นและเมืองนครราชสีมาให้เป็นเมืองอัจฉริยะที่มีความน่าอยู่ โดยพัฒนาให้เป็นเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและศูนย์กลางบริการทางการแพทย์และสุขภาพ เพื่อขับเคลื่อน การพัฒนาเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลให้มีความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติ พัฒนาเมืองในจังหวัด มุกดาหาร หนองคาย อุดรธานี อุบลราชธานี บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด สกลนคร และนครพนม ให้เป็นเมืองน่าอยู่ที่เป็น ศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคมและการบริการให้กับพื้นที่โดยรอบ โดยเน้นการพัฒนาการค้าและกิจกรรมทาง เศรษฐกิจ ใหม่ การเกษตรมูลค่าสูง ต่อยอดจากฐานเศรษฐกิจและศิลปวัฒนธรรมที่มีในพื้นที่ เพื่อให้เกิด การกระจาย ความเจริญไปสู่พื้นที่โดยรอบ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานในเมืองให้ครอบคลุมและได้มาตรฐาน เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของคนทุกกลุ่ม ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและแก้ไขปัญหาของ กลุ่มเปราะบางในเมือง รวมทั้งวางแผนเพื่อสงวนและรักษาพื้นที่สีเขียวอย่างเป็นระบบเพื่อป้องกันการรุกราน พื้นที่สีเขียวจากการขยายตัวของเมืองในอนาคต และส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2) ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและผลักดันการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมเพื่อ เชื่อมโยงชายแดน โดยเร่งก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๕ (บึงกาฬ-บอลิควาไซ) และแห่งที่ ๖ (อุบลราชธานี-สาละวัน) พัฒนาเส้นทางใหม่เชื่อมโยงบึงกาฬ-อุดรธานีทางหลวงหมายเลข ๒๑๒ หนองคาย-อุบลราชธานี ทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองและระบบราง ตาก-นครพนม กาญจนบุรี-อุบลราชธานี หนองคาย-แหลมฉบัง บึงกาฬ-สุรินทร์รถไฟทางคู่ ช่วงขอนแก่น-หนองคาย ช่วงชุมทางถนนจิระ-อุบลราชธานี ทางรถไฟ สายใหม่ ช่วงบ้านไผ่-มุกดาหาร-นครพนม ช่วงนครสวรรค์-บ้านไผ่ ช่วงศรีสะเกษ-ยโสธร-ร้อยเอ็ด ช่วง อุบลราชธานี-ช่องเม็ก รถไฟความเร็วสูง และระบบขนส่งรางเบาเมืองขอนแก่นและเมืองนครราชสีมา รวมทั้ง พัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งขนาดใหญ่ เพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมระหว่างไทย สปป.ลาว เวียดนาม กัมพูชา เมียนมา และจีน ให้มีความสะดวก ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

3) ส่งเสริมพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนมุกดาหาร นครพนม และ หนองคาย รวมทั้งเมืองชายแดนให้มีความพร้อมสำหรับรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เชื่อมโยงกับ ประเทศเพื่อนบ้าน โดยส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการลงทุนในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย พัฒนาด่านและบริการ CIQ ที่ได้มาตรฐานสากล พัฒนาเมืองในพื้นที่ให้เป็นเมืองน่าอยู่ที่มีการรักษาสิ่งแวดล้อม และพื้นที่สีเขียวในเมือง สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาเศรษฐกิจและความมั่นคงใน พื้นที่ชายแดน พัฒนาระบบบริหารจัดการแรงงานที่มีประสิทธิภาพที่เชื่อมโยงกับระบบการจ้างงานแรงงาน ต่างด้าว พร้อมทั้ง

เร่งรัดการดำเนินงานโครงการและมาตรการสำคัญในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เพื่อเสริมสร้างความสามารถของวิสาหกิจชุมชนและภาคเอกชนในพื้นที่ผลักดันให้เกิดการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการผลิต และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่

4) ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี และหนองคาย ให้เกิดความเชื่อมโยง ไปยังพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ อาทิ พื้นที่ภาคเหนือตอนล่างและภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง โดยพัฒนาการเกษตรและการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง พัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรและการผลิตผลิตภัณฑ์ชีวภาพ พัฒนาการตลาด การท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมความร่วมมือของทั้ง 4 จังหวัด รวมถึงความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษา เพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ รวมทั้งพัฒนาพื้นที่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (EWEC) ที่พาดผ่านจุดติดกับแนวระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ซึ่งเป็นผลดีในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมร่วมกันในทั้งสองแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมภาคเอกชน วิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และวิสาหกิจชุมชนเข้ากับห่วงโซ่คุณค่าและห่วงโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล เสริมสร้างความรู้ด้านดิจิทัล การเงิน การตลาดยุคใหม่ การเข้าถึงตลาดส่งออก แนวคิดโมเดลเศรษฐกิจ BCG และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพและทุนทางวัฒนธรรม รวมถึงการดำเนินงานธุรกิจอย่างยั่งยืนที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

5) เร่งรัดพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ พร้อมทั้งสนับสนุน การใช้ประโยชน์เทคโนโลยีดิจิทัลในการผลิตและการทำ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทั้งในภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ภาคบริการ และการบริการสาธารณะด้านสังคม เช่น การศึกษา และการสาธารณสุข

5. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน

1) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ธรรมชาติและศรัทธาความเชื่อ การท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) โดยใช้จุดเด่นหรืออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมเป็นจุดขาย และส่งเสริมชุมชนในการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่มีความหลากหลาย อาทิ ประเพณีท้องถิ่น อาหารท้องถิ่น โฆษณาประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อสร้างการรับรู้สินค้า บริการ แหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชน และเมืองเก่า ได้แก่ เมืองเก่าบุรีรัมย์ เมืองเก่าพิมาย เมืองเก่าสุรินทร์ เมืองเก่านครราชสีมา เมืองเก่าสกลนคร และแหล่งท่องเที่ยวชุมชนต่าง ๆ พัฒนาแบรนด์และสื่อสารความโดดเด่นของชุมชนในรูปแบบการเล่าเรื่อง (Storytelling)

2) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยบูรณาการกิจกรรมแผนท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดให้เชื่อมโยง แหล่งท่องเที่ยวในเขตอารยธรรมอีสานใต้ และเชื่อมโยงสู่สปป.ลาว กัมพูชา และเวียดนาม เพื่อเพิ่มระยะเวลา พำนักร

และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ พัฒนาสินค้าและบริการที่มีจุดเด่นหรืออัตลักษณ์ ที่สร้างจากทุนทางวัฒนธรรม พัฒนาบุคลากรและผู้ประกอบการการท่องเที่ยววิถีใหม่ รักษามาตรฐานการให้บริการ จัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี พัฒนาระบบโลจิสติกส์สนับสนุนนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบไปสู่แหล่งท่องเที่ยว ดูแลความปลอดภัยและสุขลักษณะให้นักท่องเที่ยว

3) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวริมแม่น้ำโขงเชื่อมโยงกับอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง ในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อุดรธานี อุบลราชธานี และสกลนคร และพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ สี่เหลี่ยมวัฒนธรรมล้านช้าง เลย-อุดรธานี-หนองบัวล ภู-หนองคาย-สปป.ลาว โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการให้สอดคล้องกับกระแสความ นิยมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของสองฝั่งโขง พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย อาทิ การท่องเที่ยวพักผ่อน ชมทัศนียภาพและวิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง (Leisure / Lifestyle) การท่องเที่ยวด้วยจักรยาน และการเดินทางแบบคาราวาน (Cycling / Caravan Tours) การท่องเที่ยวเชิงมหกรรม (Festival / Events) พัฒนาลานเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาท่าเรือและการท่องเที่ยวทางน้ำให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย ส่งเสริมการบริหารจัดการที่เกิดจากชุมชนเพื่อสร้างงานและสร้างรายได้

4) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์และอุทยานธรณี (Geopark) ในจังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี หนองบัวล ภู ชัยภูมิ และนครราชสีมา โดยพัฒนา แหล่งท่องเที่ยว พิพิธภัณฑ์ และอุทยานธรณี (Geopark) ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต ออกแบบ การจัดแสดง จัดนิทรรศการ มัลติมีเดีย หรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้ชมมีส่วนร่วม มีความสนุกสนานรมย์เสมอ (Play and Learn) ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศเพื่อขยายฐานนักท่องเที่ยวที่สนใจ รวมทั้งเน้นการสร้าง คุณค่าของการท่องเที่ยวผ่านความหมายจากเรื่องราวความเป็นมาทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมพื้นบ้าน ของท้องถิ่น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน โฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เข้าถึงได้ง่ายและ กลับมาได้บ่อยครั้ง

5) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ศรีสะเกษ และ นครราชสีมา โดยส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมกีฬาให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทั้งจาก การกีฬาและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธุรกิจการแข่งขันต่าง ๆ การผลิตอุปกรณ์ ชุดกีฬา ของที่ระลึก สนามแข่งขัน อาหารเสริมและเครื่องดื่ม โรงแรม ร้านอาหาร การเดินทางและขนส่ง ประกันภัย สถาบันพัฒนากีฬาอาชีพ ทุกระดับ ส่งเสริมการศึกษาในด้านเวชศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา และการบริหารจัดการธุรกิจกีฬา เพื่อผลิตบุคลากรรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมกีฬา สนับสนุนการจัดมหกรรมกีฬานานาชาติ รวมทั้ง ส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยว

6) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) ของชุมชน ท้องถิ่น ในพื้นที่ที่มีศักยภาพทางด้านสาธารณสุขและบริการสุขภาพ ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม นครราชสีมา อุดรธานี นครพนม มุกดาหาร และหนองคาย โดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีนวัตกรรม และ ความคิดสร้างสรรค์ ต่อยอดองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมทั้งประชาสัมพันธ์การตลาด และส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านสื่อ ออนไลน์อย่าง

ต่อเนื่องเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น อาทิ แพทย์แผนไทยครบวงจร และ การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ

7) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน ดูแลความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว รวมทั้งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ให้เป็นลักษณะ เส้นทางท่องเที่ยว (Tourism Routes) ที่สำคัญของพื้นที่และกระจายเส้นทางท่องเที่ยวให้หลากหลายโดยให้มี การเชื่อมโยงในลักษณะเครือข่ายเพื่อกระจายนักท่องเที่ยวจากเมืองหลักไปสู่เมืองรอง ชุมชนและท้องถิ่น โดย ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา เชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวระหว่างภาคเอกชนกับชุมชนและท้องถิ่น และ เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาทักษะฝีมือ บุคลากรในภาคบริการและการท่องเที่ยว จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ด้านภาษาต่างประเทศ นอกจากนั้นพัฒนา สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) สินค้าวิสาหกิจชุมชน ของที่ระลึก ร้านอาหาร ที่พักให้มีคุณภาพดี โดย ออกแบบตามแนวคิด อารยสถาปัตย์ (Universal Design) และเน้นการให้บริการด้านอาหารท้องถิ่นที่สะอาด ปลอดภัย รวมถึงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

6. ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัยให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาความยากจน ให้กับผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

1) พัฒนาอาชีพและรายได้ของผู้มีรายได้น้อยในพื้นที่ที่มีสัดส่วนคนจนสูง เมื่อวัดด้าน รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค อาทิ กาฬสินธุ์ นครราชสีมา นครพนม และศรีสะเกษ (ข้อมูลสัดส่วนคนจน ณ ปี ๒๕๖๓) โดยสร้างโอกาสให้กลุ่มผู้มีรายได้น้อย มีที่ดินทำกินของตนเอง ส่งเสริมการมีอาชีพ สนับสนุน ปัจจัยการผลิตและแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ ยกระดับฝีมือและอบรมให้ความรู้ เพื่อให้มีรายได้เสริม และเกิดความมั่นคงทางรายได้

2) พัฒนาระบบการป้องกันและควบคุมโรคเฉพาะถิ่น แก้ปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับ ในพื้นที่เสี่ยง อาทิ จังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น อุบลราชธานี และอุดรธานี (ข้อมูลอัตราของผู้ป่วยด้วยโรคพยาธิใบไม้ตับ ปี ๒๕๖๓) โดยส่งเสริมการเรียนรู้ในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับให้แก่ประชาชนทั้งในชุมชนและเยาวชนในสถานศึกษา ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและค่านิยมในการบริโภคอาหารปรุงสุกจากปลาน้ำจืดมีเกล็ด ก จัดตั้งปฎิภูมิจากชุมชนบริเวณรอบแหล่งน้ำอย่างถูกหลักสุขาภิบาล สร้างเครือข่ายโรงพยาบาลในการ คัดกรอง ฝ้าระวัง วินิจฉัยและรักษาโรคพยาธิใบไม้ตับและผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีพร้อมทั้งพัฒนาระบบคัดกรอง กลุ่มเสี่ยงและระบบฐานข้อมูลเพื่อติดตามการท างาน

3) พัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัย ได้แก่ เด็กในครรภ์ถึงปฐมวัย โดยพัฒนา โภชนาการแม่และเด็ก ส่งเสริมการบริโภคไอโอดีนและให้ความรู้แก่พ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็กในด้านโภชนาการที่ เหมาะสมตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ และวิธีการเลี้ยงดูเด็กที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นการพัฒนาเด็กในช่วง ๐-๖ ปีแรก และยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชนและพื้นที่ห่างไกลให้ได้มาตรฐาน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพเด็กก่อน วัยเรียน ให้มีพัฒนาการความพร้อมทั้งทักษะสมอง ร่างกาย และสังคม พัฒนาผู้อยู่ในช่วงวัยศึกษา โดยพัฒนา หลักสูตร ครูผู้สอน และการจัดการเรียนรู้ร่วมกับกลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการ และสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามความต้องการของตลาดรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ สร้างโอกาสที่เสมอภาคแก่เด็กจากครัวเรือนยากจนให้มีโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดที่มีปัญหาความยากจนในมิติ

การศึกษาสูงสุด ตามข้อมูลจากระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform: TPMAP) อาทิจังหวัดบึงกาฬ ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ หนองบัวล ภู อุดรธานี และ กาฬสินธุ์ (ข้อมูล TPMAP ณ ปี๒๕๖๕) พัฒนาวัยแรงงาน โดยส่งเสริมการพัฒนาทักษะความรู้ใหม่เพื่อให้ตรง กับงานและ อาชีพที่เปลี่ยนแปลงไปรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ และการพัฒนาทักษะเดิมเพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการท างาน พัฒนาระบบสวัสดิการและความคุ้มครองทางสังคมให้ครอบคลุมแรงงานทั้งในระบบ และนอกระบบ เสริมสร้างความรู้และทักษะทางการเงินเพื่อให้แรงงานมีความมั่นคงด้านรายได้และมีเงินออม เพียงพอ สำหรับดำรงชีพตลอดชีวิต พร้อมทั้งพัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลังของสังคม โดยพัฒนาให้ผู้สูงอายุเป็นผู้ถ่ายทอด ความรู้ ประสบการณ์ ภูมิปัญญาที่สั่งสมมาสู่คนรุ่นหลัง ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ท างานตาม ศักยภาพ ส่งเสริมการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ และพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้ออ านวยต่อการด าเนินชีวิตของ ผู้สูงอายุ รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนทุกช่วงวัยและพัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้ สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ

2.8 แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)⁸ เป็น แผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้ บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้ เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผล โครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผล การดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม **มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรรมคุณภาพ ชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี”** โดยมีเป้าหมายผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร เพิ่มขึ้น ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมี ความสมดุล ประกอบด้วย 5 ประเด็นการพัฒนา 28 แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการ พัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบ นิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทาง การพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกร รายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

⁸ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2564, ตุลาคม). **แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570).**

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

2.9 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์⁹

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสุข สามัคคี และเอื้ออาทร คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนโยบายประกอบด้วย นโยบายหลัก 12 ด้าน นโยบายเร่งด่วน 12 เรื่อง โดยมีนโยบายหลักและนโยบายเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

1. นโยบายหลัก 8 ด้าน ประกอบด้วย นโยบายหลักที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายหลักที่ 4 การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก นโยบายหลักที่ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย นโยบายหลักที่ 6 การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค นโยบายหลักที่ 7 การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก นโยบายหลักที่ 10 การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสีเขียวเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายหลักที่ 11 การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และนโยบายหลักที่ 12 การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

2. นโยบายเร่งด่วน 10 เรื่อง ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ 1 การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน นโยบายเร่งด่วนที่ 3 มาตรการเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วนที่ 4 การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม นโยบายเร่งด่วนที่ 5 ยกระดับศักยภาพแรงงาน นโยบายเร่งด่วนที่ 6 การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต นโยบายเร่งด่วนที่ 7 เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 นโยบายเร่งด่วนที่ 8 การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ นโยบายเร่งด่วนที่ 9 การแก้ไขปัญหาเสียดินและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายเร่งด่วนที่ 10 การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน และนโยบายเร่งด่วนที่ 11 การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

⁹ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันพฤหัสบดีที่ 25 กรกฎาคม 2562. (2562, 25 กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนพิเศษ 186 ง.

2.10 นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืนด้วยยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลัก ดังนี้

1.1 ยุทธศาสตร์ 5 ประเด็น ประกอบด้วย

1) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย Lazada Shopee Alibaba สถาบันวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรทั้งผลผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชนที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกร อีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ โดยมีความร่วมมือด้านการตลาดที่สำคัญ ได้แก่

1.1) ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ ให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ผ่านคณะทำงานร่วมของทั้ง 2 กระทรวง โดยการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ได้แก่ (1) การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard สินค้าเกษตร (2) การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” โดยคัดเลือกกลุ่มสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง (3) การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มาตรฐานความปลอดภัย และการตรวจสอบย้อนกลับ และ (4) การพัฒนาคนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

1.2) ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ ร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายสภาอุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานที่เน้นให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ ด้วยกระบวนการจัดการที่ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุนแผนการตลาดที่ชัดเจนของอุตสาหกรรม ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่เกษตรกรรมที่ผลิตสินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน 100 กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุนการจัดการด้านโลจิสติกส์

1.3) การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสและการรับรู้ความต้องการของตลาด โดยการพัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ การจัดทำร้านค้าออนไลน์ให้กับสินค้าเกษตร ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาต่อยอดระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การใช้งานของเกษตรกร เช่น การ Live จำหน่ายสินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้า ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย/คลัสเตอร์ให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนากลไกเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

2) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร 4.0 เพื่อพัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด โดย

2.1) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร รวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรผ่านการรวมกลุ่ม

2.2) พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตรอัจฉริยะ

2.3) พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรี๊ยะ (Smart Farmer) และส่งเสริมสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตร และเป็นช่องทางการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ได้อย่างครบวงจร

3) ยุทธศาสตร์ 3'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคการเกษตรและอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

3.1) Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมั่นในระบบที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

3.2) Security เน้น 4 ด้าน ได้แก่ (1) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ โดยมีตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของไทย อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สินค้าประมง (2) Health Security ไทยมีมาตรการควบคุม ป้องกัน การระบาดของโรคที่เข้มงวด (3) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช รวมทั้งศัตรูพืช การนำแอปพลิเคชัน e-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ (4) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรกรพอเพียง และ Smart Farmer, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง

3.3) Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีฝนหลวงมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

4) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน

4.1) การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่เกษตรกรสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่ โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ ที่คำนึงถึงความเหมาะสมด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดี โดยมีการรวบรวมข้อมูลและการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งสินค้า การตลาด และทรัพยากร และครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 77 จังหวัด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตร นำไปใช้วางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรับรู้ความต้องการคุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

4.2) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร การนำจุดแข็งหรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมาร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาดร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลาย ใช้ในการซื้อขายได้จริง

5) ยุทธศาสตร์เกษตรกรมียืนตามแนวศาสตร์พระราชา โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและพึ่งพาตนเองได้

1.2 แนวทางนโยบายหลัก 15 ด้าน ประกอบด้วย

1) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลายทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

2) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

3) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

4) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

5) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

6) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

7) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

8) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

9) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

10) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

11) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทย ให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน 5ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

12) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

13) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

14) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

15) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

2. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน 3 ด้าน ดังนี้

2.1 การกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย

- 1) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- 2) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- 3) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- 4) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- 5) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- 6) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- 7) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- 8) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- 9) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- 10) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

2.2 ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- 1) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19
- 2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- 3) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- 4) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

2.3 วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย

- 1) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- 2) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- 3) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

- 4) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- 5) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- 6) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงาน และงบประมาณของกระทรวง
- 7) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- 8) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติราชการในพื้นที่
- 9) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

2.11 แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก (Agri-Map) จังหวัดชัยภูมิ

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก (Agri-Map) 77 จังหวัด เพื่อใช้กำหนดทิศทางการดำเนินงานด้านบริหารจัดการด้านการเกษตรของแต่ละจังหวัด โดยมีรายละเอียดสำคัญ ดังนี้ (1) ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ลักษณะทั่วไปของจังหวัด เช่น การแบ่งเขตการปกครอง สภาพพื้นที่ ทรัพยากรดิน การใช้ที่ดิน ภูมิอากาศ การขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นต้น (2) การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ พิจารณาจากพืชที่มีพื้นที่ปลูกมากของจังหวัด 4 ลำดับแรก ในพื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตป่าไม้ตามกฎหมาย โดยพิจารณาระดับความเหมาะสมของพื้นที่สำหรับพืชแต่ละชนิด ร่วมกับพื้นที่ปลูกปัจจุบัน (3) พืชเศรษฐกิจอนาคตไกล พิจารณาจากพืชทางเลือกที่แต่ละจังหวัดมีศักยภาพในการปลูก ปัจจุบัน ยังมีพื้นที่ปลูกน้อย แต่ตลาดมีความต้องการสูง ราคาดีทั้งนี้รวมถึงพืช GI ของแต่ละจังหวัดด้วย (4) แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ กำหนดกิจกรรมหรือมาตรการส่งเสริมตามระดับ ความเหมาะสมของที่ดินโดยมีความสอดคล้องกับนโยบายที่สำคัญของกระทรวงเกษตรฯ เช่น โครงการแปลงใหญ่ โครงการเกษตรอินทรีย์หรือโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต (Zoning by Agri-Map)

จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ประมาณ 12,778.287 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,986,429 ไร่ ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย 16 อำเภอ 124 ตำบล

มีเนื้อที่ชลประทาน 172,950 ไร่ (ร้อยละ 2.17 ของพื้นที่จังหวัด) กระจายอยู่ใน 8 อำเภอ มีอ่างเก็บน้ำที่สำคัญ 7 อ่าง มีศักยภาพในการเก็บกักน้ำได้รวม 257.97 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำที่สำคัญคือ อ่างเก็บน้ำจุฬารามมีระดับน้ำกักเก็บอยู่ที่ 164 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น ร้อยละ 64 ของน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำในจังหวัดชัยภูมิ

เขตปฏิรูปที่ดินในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิมีเนื้อที่ 1,621,120 ไร่ (ร้อยละ 20.30 ของพื้นที่จังหวัด) โดยอำเภอที่มีพื้นที่เขตปฏิรูปมากที่สุดได้แก่อำเภอเทพสถิตอำเภอหนองบัวแดงอำเภอหนองบัวระเหวตามลำดับ

พืชเศรษฐกิจสำคัญที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรก ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ยางพารา ตามลำดับ พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด ส้มโอทองดีบ้านแท่น มะขามหวานศรีภักดี กล้วยหอมหนองบัวแดง มะม่วงน้ำดอกไม้สีทองบ้านโหล่น และช้สมุนไพรร

2.12 โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

1. หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. พื้นที่ดำเนินการ 75 จังหวัด 822 อำเภอ 5,619 ตำบล 5,797 หมู่บ้าน
3. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561 - 2580 ตั้งเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มี ความ มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน มีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ลดความเหลื่อมล้ำของการพัฒนา ประชากร เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน สร้างความเจริญทางรายได้และคุณภาพ ชีวิตของ ประชาชนอย่างต่อเนื่อง ในยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เน้นการเข้าถึงตลาด การ เข้าถึงข้อมูล ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกระดับ สร้างโอกาสในการ เข้าถึง บริการทางการเงิน ปรับบทบาทและเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการภาครัฐ สนับสนุนความร่วมมือ ระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน อีกทั้ง แผนระดับที่ 2 ที่กระทรวงเกษตร และ สหกรณ์เป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วย แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ด้าน การเกษตร ที่มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตในภาคเกษตรไปสู่สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่มี มูลค่า สูง การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา สามารถสร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ กับเกษตรกรสามารถพึ่งพาและจัดการตนเองได้ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ กิจกรรมปฏิรูปที่ 1 การสร้างเกษตรมูลค่าสูง ที่ได้ให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนไปสู่การทำเกษตรที่มีมูลค่าสูงโดยใช นวัตกรรม และเทคโนโลยี การบริหารจัดการน้ำ การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร การพัฒนา Smart Farmer ฯลฯ นอกจากนี้ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น มิตรต่อสิ่ง แวดล้อม (High Value-Added Economy) กำหนดหมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้าน สินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ที่เน้นการเพิ่มผลิตภาพและมูลค่าต่อหน่วยพื้นที่ทางการเกษตร รวมทั้งพัฒนา คุณภาพ มาตรฐานความปลอดภัย และต่อยอดการพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพที่เน้นเพิ่มมูลค่า สูงของผลผลิต เกษตร โดยมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเกษตร ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และสร้าง ความมั่นคงทาง รายได้ให้กับเกษตรกร

เพื่อเป็นการบูรณาการแผนในระดับที่ 1 และ 2 สู่การขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม มุ่งเน้น การพัฒนา ในระดับชุมชนและท้องถิ่น โดยใช้กลไกในระดับพื้นที่สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบัน การเงิน และภาคประชาชน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำโครงการขับเคลื่อนการเกษตร ระดับหมู่บ้าน สู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตในภาคการเกษตรในระดับพื้นที่ (หมู่บ้าน ตำบล) อย่างแท้จริง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในพื้นที่สามารถวิเคราะห์ศักยภาพ และโอกาส วางแผนการผลิตที่เชื่อมโยงกับความต้องการของตลาด มีตลาดรองรับที่ชัดเจน เพื่อจัดทำแผนธุรกิจเกษตรราย

สินค้าในการเข้าถึงแหล่งทุนจากสถาบันการเงิน ตลอดจนเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่จำเป็น การทำเกษตรที่ได้มาตรฐาน เพื่อยกระดับการผลิตของตนเอง โดยทำควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้กลไกการบริหารงานระหว่างระดับพื้นที่ (คณะกรรมการหมู่บ้าน อาสาสมัคร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด ฯลฯ) และสวนกลางอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีฐานข้อมูลกิจกรรมการทำงานเกษตรที่มีความเป็น ปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง ใช้ประกอบการวิเคราะห์ ประมวลผล ประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย บริหารจัดการ และการให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ การดำเนินการทั้งหมดนี้เพื่อสร้างกลไกการมีส่วนร่วม ตั้งแต่ในระดับพื้นที่ในการขับเคลื่อนและพัฒนาภาคการเกษตรให้บรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของ ยุทธศาสตร์ชาติต่อไป

4. วัตถุประสงค์

4.1 เพื่อจัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ซึ่งได้มาจากปัญหาและความต้องการ ของประชาชน ที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในพื้นที่

4.2 เพื่อส่งเสริมให้อาสาสมัครเกษตรระดับหมู่บ้านสามารถเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน ภาคการเกษตรระดับหมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนธุรกิจเกษตรรายสินค้าในการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรระดับหมู่บ้านให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น (สินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สินค้าเกษตรปลอดภัย สินค้าเกษตรอัจฉริยะ สินค้าเกษตรแปรรูป และสินค้าเกษตรชีวภาพ)

4.4 เพื่อบูรณาการการทำงานด้านการเกษตรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมในระดับหมู่บ้าน

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ผลผลิตของโครงการและตัวชี้วัด

• ผลผลิตของโครงการ

1) มีการจัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนา หมู่บ้าน ซึ่งมาจากปัญหาและความต้องการของประชาชน ที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและ ภาคีต่างๆ ในพื้นที่

2) มีแผนธุรกิจเกษตรรายสินค้าที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของเกษตรกร

3) มีอาสาสมัครเกษตรเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนภาคการเกษตรระดับหมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

• ตัวชี้วัด

1) ร้อยละ 80 ของหมู่บ้านเป้าหมายทั้งหมด สามารถขับเคลื่อนแผนธุรกิจเกษตรรายสินค้า จนสำเร็จ

2) หมู่บ้านเป้าหมายสามารถยกระดับรายได้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มากกว่า 180,000 บาทต่อคนต่อปีโดยมีรายได้เงินสวัสดิการทางเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี

5.2 ผลสัมฤทธิ์/ผลประโยชน์และความคุ้มค่าของโครงการ

5.2.1 ผลประโยชน์

1) มีการจัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านที่มีข้อมูลครบถ้วน ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม

2) มีกลไกขับเคลื่อนที่มีประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงอย่างบูรณาการ ทั้งสวนกลาง และสวนท้องถิ่น

3) พื้นที่เป้าหมายมีการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตร จากการจัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนา การเกษตรระดับหมู่บ้านไปสู่เกษตรมูลค่าสูง

5.2.2 ผลสัมฤทธิ์

1) ปฏิรูปภาคการเกษตรของประเทศ เพื่อยกระดับรายได้เกษตรกรและสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูง ด้วยการบูรณาการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

2) ปฏิรูประบบการบริหารราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้มีการบูรณาการทุกภาคส่วน อย่างแท้จริงและใช้ทรัพยากรที่มีได้อย่างเต็มศักยภาพ

6. ระยะเวลาดำเนินงาน 1 ปี (พฤศจิกายน 2564 - ธันวาคม 2565)

7. วงเงินงบประมาณและรายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่ายรวมของแผนงาน/โครงการ

วงเงินงบประมาณ รายจ่ายประจำปี พ.ศ.2565 ที่ได้จัดสรรตามภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์

วิธีการใช้ในการประมาณการค่าใช้จ่าย

- 1) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554
- 2) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่าง ประเทศ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2555

8. ขอบเขตการดำเนินงาน

โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เป็นความร่วมมือ ระหว่าง สวนราชการระดับกระทรวง กรม สถาบันการเงิน และภาคเอกชน ในสวนกลาง เพื่อสร้างกลไกการ ดำเนินงาน แบบบูรณาการในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างศักยภาพในการ บริหารจัดการ ตนเองในระดับหมู่บ้าน ผ่านคณะกรรมการหมู่บ้านและอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ซึ่งการ ขับเคลื่อนการ ดำเนินงาน ประกอบด้วย

8.1 กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกหมู่บ้านและอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

1) การคัดเลือกหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ กำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง โดยพิจารณาจากหมู่บ้านที่มี ความพร้อมในการพัฒนาด้านการเกษตร เพื่อยกระดับการพัฒนาและเป็นตัวอย่างในการพัฒนาของหมู่บ้านอื่น ๆ ในระยะต่อไป ฐานข้อมูลการประเมินจัดระดับหมู่บ้านของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือกระทรวงมหาดไทย เป็นพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์และสัญญาเช่า Internet มีการจัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์อยู่แล้ว กรณีในหมู่บ้านไม่มีการรวมกลุ่ม ขอให้สนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มต่อไป

2) การคัดเลือกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ กำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน โดยคัดเลือกจากเกษตรกรที่เป็นอาสา สมัคร ของกรมต่างๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีอยู่แล้วภายในหมู่บ้าน ซึ่งบุคคลนั้นต้องไม่เป็น ข้าราชการ หรือได้รับเงินหรือค่าจ้างจากหน่วยงานราชการจากการปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาเป็นรายเดือน

8.2 จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานภายใต้โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องใช้ประกอบการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

8.3 จัดทำความตกลง (MOU) การขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตร มูลค่าสูง ระหว่างหน่วยงาน ประกอบด้วย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม บริษัทประชารัฐรักสามัคคี สมาหุการแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยมีสาระสำคัญหลัก 3 ประการ ประกอบด้วย 1) บูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ในการยกระดับสินค้าเกษตรสู่เกษตรมูลค่าสูง 2) เพิ่มผลิตภาพของสินค้า เกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ 3) สร้างกลไกการทำงานร่วมกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

8.4 สร้างสื่อสำหรับการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ การทำงาน โดยการจัดทำ VTR เพื่อใช้ เป็นสื่อในการสร้างความรู้ความเข้าใจโครงการกับหน่วยงานต่าง ๆ และผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์ความรู้ต่าง ๆ และคู่มือสำหรับการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการจัดการอบรม สัมมนา ประชาคม ที่เหมาะสม กับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งยังเป็นการช่วยประหยัดงบประมาณของรัฐได้อีกด้วย

8.5 กำหนดกลไกการขับเคลื่อนโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง โดย

- ส่วนกลางแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการ เนื่องจากโครงการเป็นการดำเนินงานที่ต้องใช้ความร่วมมือและการสนับสนุนจากหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และสถาบันการเงิน จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติและติดตาม แก้ไขปัญหา การดำเนินงานจนกว่าเสร็จสิ้น โครงการ

- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด แบ่งอำเภอที่ดำเนินการโครงการของจังหวัดเป็น 3 กลุ่ม อำเภอตามความเหมาะสมของจำนวนเป้าหมาย เกษตรกร และบุคลากรของจังหวัด และมอบหมายกลุ่มงาน ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดรับผิดชอบ ได้แก่ กลุ่มอำเภอที่ 1 มอบหมายกลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร กลุ่มอำเภอที่ 2 มอบหมายกลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ และกลุ่มอำเภอที่ 3 มอบหมายกลุ่มสารสนเทศ โดยแต่ละกลุ่มอำเภอจะทำหน้าที่บูรณาการการขับเคลื่อนโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงร่วมกับหน่วยงานทั้งในและนอกสังกัดสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับอำเภอ รวมทั้งติดตามการดำเนินงานในระดับอำเภอ

- ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะทำงานโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ระดับอำเภอ เรียกว่า “ทีมอำเภอ” โดยมีนายอำเภอเป็นประธาน เกษตรอำเภอเป็นรองประธาน หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับอำเภอเป็นคณะทำงาน นักวิชาการส่งเสริมเกษตรเป็นเลขานุการ คณะทำงานฯ มีหน้าที่ในการคัดเลือกหมู่บ้านและสินค้าเกษตรเข้าร่วม โครงการ กลั่นกรองรายชื่ออาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้านที่คณะกรรมการหมู่บ้านคัดเลือกตรวจสอบการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน สนับสนุนการจัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน และ ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ

- บูรณาการร่วมกันระหว่างคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) กระทรวงมหาดไทย กับอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน โดยอาศัยฐานข้อมูล ระดับหมู่บ้านที่มีอยู่เดิมนำมาเพิ่มเติมข้อมูลด้านการเกษตรและปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ มุ่งสู่เกษตรมูลค่าสูง เน้นแก้ไขปัญหาและพัฒนาด้านการเกษตร ส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนธุรกิจรายสินค้า และ มีฐานข้อมูลด้านการเกษตรในระดับหมู่บ้านที่เป็นปัจจุบัน สามารถสนับสนุนหรือช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างทันท่วงที

8.6 อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เพื่อทำหน้าที่ดูแลเกษตรกรในโซนที่รับผิดชอบ จัดเก็บข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร รวมทั้งจัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านกับคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ติดตามและรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน รวมทั้งสนับสนุนและประสานงานกับหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด

8.7 การจัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านและแผนธุรกิจเกษตรรายสินค้า เป็น การบูรณาการ ร่วมกันระหว่างคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และกลุ่มเกษตรกร จัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตร โดยทบทวนจากแผนพัฒนาหมู่บ้านนำมาเพิ่มเติมข้อมูลด้านการเกษตร และโครงการที่เน้นแก้ไขปัญหาและพัฒนาด้านการเกษตร พร้อมทั้งแผนธุรกิจเกษตร เป็นรายสินค้า

8.8 จัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตรในระดับหมู่บ้าน (App “เกษตรพร้อม”) เพื่อใช้วิเคราะห์และบริหาร จัดการการผลิตและการตลาด

8.9 ประชาสัมพันธ์โครงการ มีการประชาสัมพันธ์ทั้งในระดับสวนกลางและระดับภูมิภาค เป็นการประชาสัมพันธ์เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของโครงการ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ โดยการประชาสัมพันธ์จัดทำในรูปแบบสื่อต่างๆ เช่น เอกสาร สิ่งตีพิมพ์วิทยุ โทรทัศน์ หรือสื่อทางมัลติมีเดีย ต่างๆ

8.10 ติดตามและประเมินผล การติดตามผลการดำเนินงานใช้กลไกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน เป็นหลักในการติดตามผลการดำเนินงานในแต่ละหมู่บ้าน และรวบรวมรายงานเสนอต่อคณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มออำเภอ และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ซึ่งจะมีการประชุมติดตามผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกเดือน สำหรับการประเมินผลจะดำเนินการ 2 ครั้ง (รอบ 6 เดือน และ 12 เดือน) โดยสำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตร เพื่อติดตามความก้าวหน้า ความสำเร็จของงาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรค ให้สามารถปรับปรุงการ ปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. แผนการดำเนินงาน

1.การจัดประชุมชี้แจงการขับเคลื่อน โครงการ (เดือนพ.ย.64 - ก.พ.65)

- ระยะที่ 1 สวนกลางประชุมชี้แจง ขับเคลื่อนโครงการ กับหัวหน้ากลุ่ม 18 จังหวัด ๆ ละ 1 หมู่บ้าน
- ระยะที่ 2 หน.กลุ่มจังหวัดประชุมชี้แจง การดำเนินการขับเคลื่อนโครงการ กับ จังหวัดภายในกลุ่มฯ 57 จังหวัด ๆ ละ 1 หมู่บ้าน
- ระยะที่ 3 จังหวัดชี้แจงในที่ประชุม อพก. เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน โครงการฯ ใน 822 อำเภอ ๆ ละ 1 หมู่บ้าน

2. จัดทำ VTR การขับเคลื่อนโครงการ ภาพรวม (ธ.ค.64-ม.ค.65)

3. แต่งตั้ง กษ.กลุ่มอำเภอ และทีมอำเภอ พร้อมชี้แจงรายละเอียดโครงการ (ม.ค.65)

- แนวทางทบทวนแผนพัฒนาหมู่บ้าน
- แนวทางการจัดทำแผนธุรกิจเกษตรราย สินค้า
- เกณฑ์การคัดเลือกและหน้าที่รับผิดชอบ ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)
- แนวทางการจัดเก็บข้อมูล App “เกษตรพร้อม”
- จัดทำ VTR การขับเคลื่อนโครงการฯ ระยะที่ 3

4. จัดทำความตกลง (MOU) ระดับกระทรวง (ม.ค.65)

5. สนง.กษ.จว. จัดประชุม SC และ อพก. เพื่อชี้แจงโครงการและแนวทางปฏิบัติงาน (ม.ค.-ก.พ.65)

6. ทีมอำเภอคัดเลือก อกม. ในหมู่บ้าน เป้าหมาย จำนวน 3 คนต่อหมู่บ้าน และ แบ่งพื้นที่ในหมู่บ้านเป็น 3 โซน เพื่อให้ อก ม.รับผิดชอบดูแลเกษตรกรทุกเรื่องด้าน การเกษตรในโซนที่รับผิดชอบ (ม.ค.-ก.พ. 65)

6.1 ติดตาม จัดเก็บ และปรับปรุงข้อมูล ด้านการเกษตรของเกษตรกรในหมู่บ้านเป็นประจำทุกเดือนผ่าน App “เกษตรพร้อม”

6.2 ร่วมการจัดทำและขับเคลื่อน แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน กับ คณะกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เช่น เกษตรอำเภอ ปลัดอำเภอ ประจำตำบล พัฒนาชุมชน และ ธ.ก.ส. เป็นต้น

6.3 ถ่ายทอดองค์ความรู้ และ เทคโนโลยีด้านการเกษตรให้กับเกษตรกร ในหมู่บ้าน

6.4 เยี่ยมเยือน ช่วยเหลือ ให้ความสาร แจกเตือนสถานการณ์การเกษตรให้กับ เกษตรกรในหมู่บ้าน และ รายงานเหตุการณ์ อุกฉุฉนแรงควนและภัยพิบัติทางการเกษตร ได้อย่างทันถ่วงที ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.5 ประสานงานกับอาสาสมัครเกษตร สาขาอื่นๆ และหน่วยงานทั้งภาครัฐและ เอกชนเพื่อบูรณาการงานพัฒนาการเกษตร ในหมู่บ้าน

6.6 ติดตามผลการดำเนินงานของ หมู่บ้าน และรวบรวมรายงานเสนอต่อ คณะกรรมการหมู่บ้าน ทีมอำเภอ และ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด ซึ่งจะมีการ ประชุมติดตามผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกเดือน

7. ทีมอำเภอจัดทำและขับเคลื่อน แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน และแผนธุรกิจเกษตรรายสินค้า พร้อมจัดทำ VTR ตัวอย่างหมู่บ้านขับเคลื่อนแผนพัฒนา การเกษตรมูลค่าสูง (ก.พ.-ธ.ค.65)

7.1 นายอำเภอประชุมชี้แจงทีมอำเภอ แนวทางจัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนา การเกษตรระดับหมู่บ้าน แผนธุรกิจเกษตร รายสินค้า และการบันทึกข้อมูล

7.2 ในการประชุมประจำเดือนก้านัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีนายอำเภอเป็นประธาน ให้ เพื่ม่วาระการประชุมเรื่องหมู่บ้านเกษตร มูลค่าสูง เปนวาระประจำ

7.3 ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านเป้าหมายประชุม คณะกรรมการหมู่บ้าน อกม. และผู้ที่ เกี่ยวข้อง จัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนา การเกษตร แผนธุรกิจเกษตรรายสินค้า การ บันทึกข้อมูล App “เกษตรพร้อม” และติดตามการดำเนินงาน

8. ประชาสัมพันธ์โครงการ (ธ.ค.64-พ.ย.65)

9. ติดตามและประเมินผลโครงการ (ม.ค.-พ.ย.65)

10. การดำเนินโครงการจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

การจัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตร ที่เกิดจากความต้องการของหมู่บ้าน โดยให้ความสำคัญ กับแผนธุรกิจเกษตรรายสินค้ารวมกับสถาบันการเงินและผู้ประกอบการภาคเอกชนที่เป็นผู้ซื้อ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกร ตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำเกษตรไปสู่การทำเกษตรมูลค่าสูงที่เหมาะสมกับพื้นที่ ได้ มาตรฐาน ทำให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรผลิตสินค้าได้ตรงกับความต้องการของตลาด ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ เพิ่มขึ้น ลดโอกาสในการสูญเสียผลผลิตที่เกิดจากสินค้าเกษตรล้นตลาด ระบบการเกษตรมีความยั่งยืนและมีเงิน หมุนเวียนในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้นจากรายได้เพิ่มขึ้นภาคการเกษตร ในสวนผู้ประกอบการภาคเอกชนก็ได้สินค้าเกษตร ที่มีคุณภาพสามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภคที่มีคุณภาพ ได้ราคาที่สูงขึ้นและผู้บริโภค สามารถเลือกซื้อผลผลิตเกษตรที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน ทำให้เม็ดเงินหมุนเวียนเพิ่มขึ้นในระบบเศรษฐกิจ ส่งผล โดยตรงต่อ GDP ประเทศ

11. แนวทางการสร้างความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตในการดำเนินโครงการ

- 1) การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรวมคิด รวมจัดทำแผน รวมตัดสินใจ รวมวางแผน รวมดำเนินการ รวม ติดตามและประเมินผล
- 2) การใช้กลไกคณะกรรมการหมู่บ้านในการบริหารจัดการ
- 3) การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะชน

12. เจาะลึกที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของโครงการและแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของโครงการ

ปัจจัยความสำเร็จของโครงการ : มีการบูรณาการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของตลอดห่วงโซ่คุณค่า เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาหอการค้า สภาอุตสาหกรรม สถาบันการศึกษา สถาบันการเงิน ภาคประชาสังคม ผู้ประกอบการ รวมทั้ง ไซกัลไกการทำงานแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ อาทิตคณะกรรมการหมู่บ้าน อาสาสมัครเกษตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรบริหารส่วนตำบล

แนวทางการบริหารความเสี่ยง : เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างทุกหน่วยงาน จึงเห็นควรกำหนดตัวชี้วัด ความสำเร็จของโครงการเป็นตัวชี้วัดรวมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้อัตราการเติบโตของรายได้เกษตรกร หรือ GDP ภาคการเกษตร เป็นตัวชี้วัดรวมระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนในภาพรวมระหว่างสวน ราชการ

2.13 โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน

2.13.1 โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

หลักการและเหตุผล

เกษตรทฤษฎีใหม่ คือ ระบบการเกษตรที่มีกิจกรรมการผลิตหลายชนิดในพื้นที่ขนาดเล็ก โดยมีการแบ่งสัดส่วนพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน (1) พื้นที่เก็บน้ำ ประมาณ 30% (2) พื้นที่ปลูกข้าว ประมาณ 30% (3) พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น ประมาณ 30% (4) พื้นที่สิ่งปลูกสร้าง ประมาณ 10% โดยสามารถปรับ สัดส่วนพื้นที่ และเพิ่มเติมกิจกรรมการผลิตได้ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์ ให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้มากที่สุด เพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารและการบริหารจัดการ ที่ดินและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับทำ

การเกษตรในพื้นที่ขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งเป็น รูปแบบหนึ่งของเกษตรกรรมยั่งยืน (คู่มือการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ (5 ประสาน สืบสานเกษตร ทฤษฎีใหม่ ถวายในหลวง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2564 และโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่ม เกษตรทฤษฎีใหม่ ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่มาเป็นแนวทางในการดำเนิน โครงการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร และสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในท้องถิ่นให้มีความมั่นคงในการเป็น แหล่งผลิตอาหาร เพื่อมุ่งสู่ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน สถานการณ์ปัจจุบัน ผู้คนหันมาใส่ใจสุขภาพมากขึ้น จึงมีการเลือกบริโภคอาหาร ที่มีประโยชน์และปลอดภัยต่อร่างกาย ส่งผลให้แนวโน้มของตลาดสินค้าปลอดภัยเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมีนโยบายให้ความสำคัญเรื่องคุณภาพมาตรฐานอาหารปลอดภัย (Food Safety) โดยกำหนดในแผนแม่บทย่อยเกษตรปลอดภัยตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ใช้กรอบแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ในการจัดทำ โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) มุ่งเน้นให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนแนวคิด การผลิตสินค้าระบบเกษตรปลอดภัยในพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่ โดยบูรณาการระหว่างหน่วยงานร่วมกัน พัฒนาต่อยอดเกษตรกรรายเดิมให้มีความสามารถในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ได้อย่างยั่งยืน พร้อมทั้ง ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรรายใหม่ในการเข้าสู่การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ครอบคลุมห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) อย่างครบวงจรเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า เกษตรปลอดภัยได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และน้อมนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการพัฒนาพื้นที่ เกษตรทฤษฎีใหม่
2. เพื่อเตรียมความพร้อมและส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ได้มาตรฐาน

เป้าหมาย

1. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้หลักเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้น 10,900 ราย
2. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมเข้าสู่กระบวนการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาไปสู่เกษตร ทฤษฎีใหม่ขึ้น

ก้าวหน้า 788 กลุ่ม

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้หลักเกษตรทฤษฎีใหม่เพิ่มขึ้น
2. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมเข้าสู่กระบวนการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาไปสู่เกษตร ทฤษฎีใหม่ขึ้นก้าวหน้า

ระยะเวลาดำเนินโครงการ : ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

หน่วยงานรับผิดชอบ

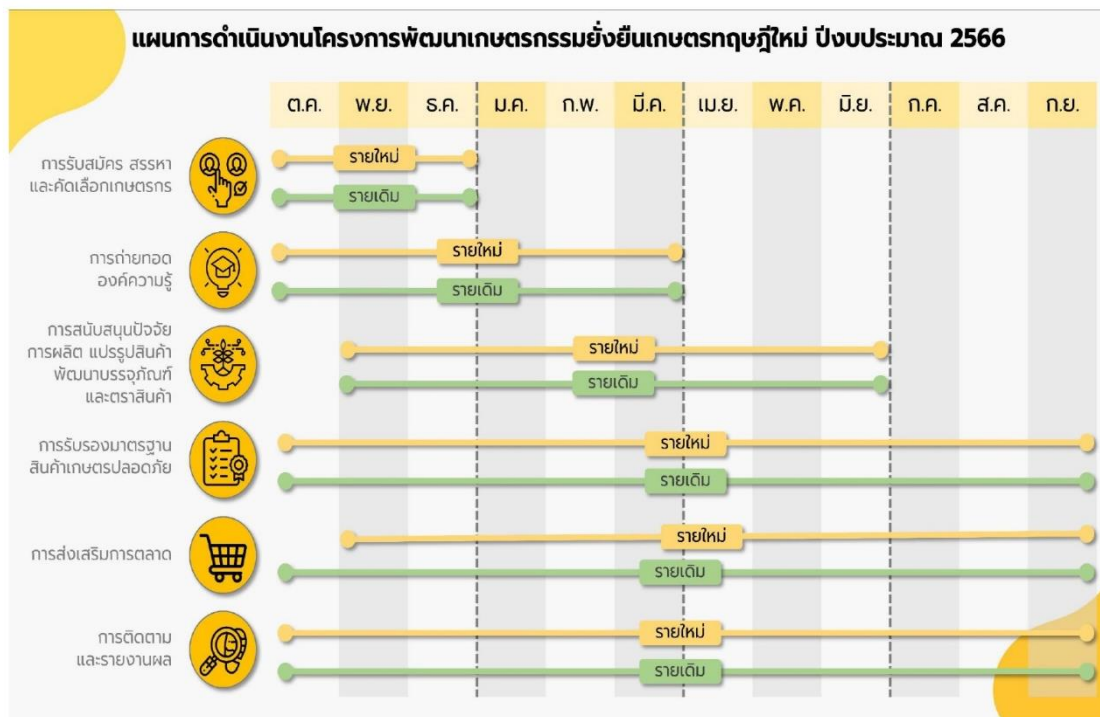
หน่วยงานหลัก : สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หน่วยงานสนับสนุน : กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมหม่อนไหม กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงาน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติสำนักงาน เศรษฐกิจการเกษตร

แนวทางการขับเคลื่อนโครงการ

แผนการดำเนินงานโครงการ

2.13.2 โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในเมือง

(Sustainable Urban Agriculture Development Project: SUAD Project)

หลักการและเหตุผล

จากการเจริญเติบโตที่ไม่หยุดยั้งทั้งสภาพเศรษฐกิจและสังคมทั่วโลก ส่งผลให้เมืองหลวงและเมืองสำคัญๆ ในหลายประเทศ พัฒนาที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงาน ถนนหนทาง และรางรถไฟ เพื่อตอบสนองการพัฒนาดังกล่าวให้มากขึ้น แต่ไม่ใช่เป็นเพียงการพัฒนาในเชิงพาณิชย์เพียงด้านเดียวเท่านั้น หลายๆ ประเทศยังให้ความสำคัญกับ "พื้นที่สีเขียว" ซึ่งช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตคนเมืองได้อย่างยั่งยืน ทั้งในแง่การพักผ่อน การออกกำลังกายกรุงเทพมหานครและเมืองในจังหวัดต่างๆ ก็กำลังเจริญรอยตามเมืองใหญ่ในประเทศพัฒนาแล้วอย่างต่อเนื่องขาดเพียงอย่างเดียวคือ พื้นที่สีเขียว ซึ่งทุกวันนี้ยังน่าเป็นห่วง

จากเกณฑ์มาตรฐานที่องค์การอนามัยโลก หรือ WHO กำหนดไว้ว่าเมืองใหญ่ๆ ควรมีพื้นที่สีเขียวมากกว่า ๙ ตารางเมตร/คน ซึ่งจากข้อมูลของสำนักสิ่งแวดล้อม และสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร พบว่า พื้นที่สวนสาธารณะปัจจุบันของกรุงเทพฯ (ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๐) มีจำนวน ๗.๖๔๒ แห่ง เนื้อที่ ๒๒,๑๓๔ ไร่ ๗๖.๐๔ ตารางวา พื้นที่ ๓๕,๔๑๔,๗๐๔.๑๖ ตารางเมตร จำนวนประชากรของกรุงเทพฯ จากสำนักทะเบียนราษฎร (ไม่รวมประชากรแฝง) ๕,๖๔๖,๖๔๖ คน อัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรอยู่ที่ ๖.๒๓ ตารางเมตร/คน ซึ่งหากนับรวมประชากรแฝงซึ่งคาดว่าจะมีประมาณ ๑ ล้านคน มีอัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรอยู่ที่ ๓.๕๔ ตารางเมตร/คนเท่านั้น ซึ่งถือว่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของ WHO มาก โดยเขตที่มีอัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรน้อยที่สุดไม่ถึง ๒ ตารางเมตร/คน คือ เขตวัฒนา ๑.๕๓ ตารางเมตร/คน เขตวังทองหลาง ๑.๕๗ ตารางเมตร/คน เขตบางซื่อ ๑.๘๑ ตารางเมตร/คน เขตดินแดง ๑.๘๙ ตารางเมตร/คน สำหรับเขตที่มีอัตราส่วนมากที่สุดคือ เขตคันนายาว ๒๒.๘๗ ตารางเมตร/คน กรุงเทพฯ ถือว่ามีพื้นที่สีเขียวน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับเมืองใหญ่ๆ อาทิ ฮองกง โซล นิวยอร์ก ปารีส โตเกียว และวอชิงตัน จากการศึกษาของ MIT's Sensea และ The World Economic Forum พบว่า ประเทศที่มีความหนาแน่นของพื้นที่สีเขียวมากที่สุดคือสิงคโปร์ อยู่ที่ ๒๙.๓% ซึ่งสิงคโปร์ตั้งเป้าหมายว่าภายในปี ๒๐๓๐ ประชากร ๘.๔๙ จะต้องอาศัยอยู่ใกล้กับสวนในระยะไม่เกิน ๔๐๐ เมตรสอดคล้องกับผลสำรวจของ Economist Intelligence Unit พบว่า อัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรอยู่เฉลี่ยในเอเชียอยู่ที่ ๓๙ ตารางเมตร/คน โดยสิงคโปร์มีอัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรสูงถึง ๖๖ ตารางเมตร/คน ซึ่งสูงกว่ากรุงเทพฯ เกือบ ๒๒ เท่า ทั้งที่ขนาดเนื้อที่ทั้งประเทศเล็กกว่ากรุงเทพฯ ถึง ๒.๕ เท่า ขณะที่กัวลาลัมเปอร์อยู่ที่ ๕๐ ตารางเมตร/คน

เมืองต่างๆ ในต่างจังหวัดก็กำลังจะเป็นปัญหาเช่นเดียวกันกับกรุงเทพมหานคร ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องผนึกพลังในการร่วมกันพัฒนาและแก้ไขปัญหาเหล่านี้ ขณะเดียวกันในสภาวะวิกฤตโควิด-๑๙ (COVID-๑๙) ที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนเมือง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและด้านอาหารที่ไม่เพียงพอต่อการบริโภคในปัจจุบัน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเมือง กระตุ้นเศรษฐกิจ ด้วยการทำเกษตรกรรมยั่งยืน โดยการปลูกพืชอาหาร ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้น เพิ่มพื้นที่สีเขียว และใช้แรงงานยามว่างในสภาวะวิกฤตโควิด-๑๙ (COVID-๑๙) เพื่อให้เพียงพอต่อการบริโภคและเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย เพื่อสร้างรายได้ของชุมชนและเกิดความยั่งยืนพึ่งพาตนเอง ด้วยหลักการเศรษฐกิจพอเพียง "การสร้างความมั่นคงด้านอาหารและเพิ่มพื้นที่สีเขียว"

ดังนั้น โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในเมือง (Sustainable Urban Agriculture Dev

Project : SUAD Project) ภายใต้รูปแบบเกษตรในเมือง (Urban Farming) เพื่อสร้างรายได้ อาชีพ และอาหารปลอดภัยให้กับคนในเมือง และสวนวนเกษตร(Forest Garden) โดยใช้แนวทางเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อรักษาความหลากหลายทางธรรมชาติ ระบบนิเวศเกษตร และเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้เชิงประจักษ์ในเมือง รวมทั้งเป็นเครื่องยนต์ตัวใหม่ของการพัฒนาเศรษฐกิจในเมือง เชื่อมโยงเศรษฐกิจชนบท สร้างความสมดุลใหม่ให้กับประเทศระหว่าง Urbanization กับ Ruralization ด้วยการดำเนินการทำเกษตรกรรมยั่งยืน เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้มากขึ้นปลูกต้นไม้เพื่อดูดซับมลพิษโดยพืชพรรณท้องถิ่น มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่เป็นไม้ดอกไม้ประดับ พืชอาหารผักสวนครัวสร้างรายได้ และเพิ่มทางเดินเท้าสีเขียว เป็นต้น

เมืองสีเขียว มุ่งหวังให้เกิดระบบนิเวศที่ดี มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองดี ส่งผลกระทบสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด มีระบบกำจัดขยะที่มีมาตรฐานให้เหลือศูนย์ (zero waste) ลดฝุ่น ควันพิษ PM ๒.๕ ระบบบำบัดน้ำเสียถูกสุขลักษณะ ลดการใช้น้ำต่อหัวประชากรประหยัดพลังงาน ด้วยการลดปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนและส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การออกแบบอาคารประหยัดพลังงานการใช้จักรยานแทนรถยนต์

เป้าหมาย

๑. เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน มีสวนสาธารณะด้วยการปลูกไม้ยืนต้น ไม้ดอก ไม้ประดับ เพื่อดูดซับมลพิษ คาร์บอนไดออกไซด์ และกรองมลพิษ ผลิตก๊าซออกซิเจน สร้างความสมดุลการใช้พื้นที่ให้เกิดความเหมาะสม ลดโลกร้อน

2. เพิ่มสัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อจำนวนประชากร

๓. พัฒนาที่ดินว่างเปล่าในเมือง เพื่อทำเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อการผลิตอาหารที่มั่นคง ปลอดภัย พัฒนาตลาดสีเขียว และสร้างรายได้ ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน-ท้องถิ่น หน่วยงาน องค์กรภาคเอกชนต่างๆ

พื้นที่ดำเนินการ

ชุมชนในเขตเมือง ๗๗ จังหวัด

ผลลัพธ์ของโครงการ

๑. เกิดพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนในเมือง ภายใต้รูปแบบเกษตรในเมือง(Urban Farming) สามารถสร้างรายได้และมีอาหารปลอดภัยให้กับคนในเมือง คนเมืองมีสวนวนเกษตร (Forest Garden) เป็นทั้งสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้เชิงประจักษ์ในเมือง

พื้นที่สีเขียวสามารถดูดซับมลพิษก๊าซคาร์บอน

๓. ชุมชนเมืองมีระบบนิเวศที่ดี มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองดี ส่งผลกระทบสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด มีระบบกำจัดขยะที่มีมาตรฐานให้เหลือศูนย์ (zero waste) ลดฝุ่น ควันพิษ PM ๒.๕ ระบบบำบัดน้ำเสียถูกสุขลักษณะ ด้วยการลดปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอน

4. เกิดการฝึกพลังสร้างเมืองสีเขียว ของหน่วยงานองค์กร ต่างๆ ตลอดทั้งชุมชนและท้องถิ่น

2.14 โครงการพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม

1. ความเป็นมาของโครงการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ความสำคัญกับการยกระดับการบริหารจัดการสินค้าเกษตร

ที่มีประสิทธิภาพ ตามนโยบาย "ตลาดนำการผลิต" โดยเร่งผลักดันให้เกษตรกรทำการเกษตรแบบรวมกลุ่มผลิต และสร้างความเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาด และโลจิสติกส์สินค้าเกษตรระหว่างเกษตรกรกับบริษัทรับซื้อผลผลิต ที่ผ่านมาการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรยังมีข้อจำกัด คือ เกษตรกร ไม่มีตลาดรับซื้อที่แน่นอน และการพัฒนาภาคการเกษตรยังไม่เชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ซึ่งถือว่าเป็นตลาดหรือแหล่งรับซื้อที่สำคัญของภาคการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) ได้ร่วมกันจัดทำแผนความร่วมมือระหว่างกัน โดยดำเนินโครงการพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ในพื้นที่เป้าหมาย 2 ล้านไร่ ระยะเวลาดำเนินการ 3 ปี (ปี 2564 - 2566) ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม เพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร และคณะทำงานจัดทำแนวทางการส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตและการปลูกพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ โดยโครงการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่ม และบริหารจัดการแผนการผลิตสินค้าเกษตรร่วมกับกลุ่มบริษัทรับซื้อผลผลิต โดยมีตลาดที่เป็นอุตสาหกรรมรองรับผลผลิตที่แน่นอน เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรได้ตามความต้องการของบริษัทรับซื้อผลผลิตทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อผลผลิต รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยของเกษตรกร กลุ่มเกษตรและบริษัทรับซื้อผลผลิต โดยมีการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิต และการตลาดมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. เป้าหมายการดำเนินงาน

2.1 พื้นที่เกษตรกรรม กำหนดเงื่อนไข ดังนี้

1) เป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่ผลิตสินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในระยะรัศมี 100 กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุนการจัดการด้านโลจิสติกส์ของเกษตรกรและผู้ประกอบการ

2) เป็นแปลงใหญ่ที่มีการขึ้นทะเบียนแปลงใหญ่กับกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว หรือเกษตรกรรายย่อย และเกษตรกรเครือข่ายของบริษัทรับซื้อผลผลิตที่ขึ้นทะเบียนรวมเป็นแปลงใหญ่ภายใต้โครงการฯ

2.2 ตลาดรับซื้อผลผลิต กำหนดเงื่อนไข ดังนี้

1) กำหนดบริษัทรับซื้อผลผลิต โดยมีการทำข้อตกลง/ทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือมีการเชื่อมโยงเป้าหมายการตลาดร่วมกันระหว่างเกษตรกรกับบริษัทรับซื้อผลผลิตที่เป็นเครือข่ายของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

2) กำหนดให้มีการจัดทำข้อมูลด้านการตลาดของบริษัทรับซื้อผลผลิต โดยข้อมูลด้านการตลาดประกอบด้วย (1) รายชื่อบริษัทผู้รับซื้อผลผลิต (2) ข้อมูลคุณลักษณะ (SPEC) ผลผลิตที่ต้องการ (3) ราคารับซื้อตามขั้นคุณภาพของผลผลิตที่ต้องการ (4) ปริมาณความต้องการผลผลิตตามฤดูกาลปลูก และ (5) ช่วงระยะเวลาที่ต้องการผลผลิต

3. แผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ประกอบด้วย การดำเนินงาน 9 กิจกรรม ดังนี้

3.1 กำหนดพื้นที่เกษตรกรรม (จังหวัด) เป้าหมายที่มีการเชื่อมโยงกับบริษัทรับซื้อผลผลิต ในรัศมี

รอบโรงงานในระยะ 100 กิโลเมตร ยกเว้นกรณีมีข้อจำกัดของแหล่งผลิต แต่สามารถจำหน่ายในราคาอันเป็นที่ยอมรับ

ของทั้งสองฝ่าย โดย ส.อ.ท. และกรมส่งเสริมการเกษตร กำหนดพื้นที่เป้าหมายรายแปลงร่วมกัน เพื่อนำมาเป็นพื้นที่ดำเนินการ

3.2 จัดทำแผนการผลิตและรับซื้อผลผลิตที่ชัดเจน (ในจังหวัด) โดย ส.อ.ท. จัดข้อมูลด้านการตลาด (รายซื้อบริษัทรับซื้อผลผลิต คุณลักษณะผลผลิตที่ต้องการ (Spec) ราคารับซื้อ ปริมาณความต้องการ และช่วงเวลาความต้องการของบริษัทที่รับซื้อผลผลิต) ที่สมบูรณ์และชัดเจน รวมทั้งมีการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) การผลิตและจำหน่ายผลผลิตในทุกสินค้า ระหว่างกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่กับบริษัทรับซื้อผลผลิตของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือการทำเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) หรือเอกสารการเชื่อมโยงการตลาดร่วมกัน และอาจจะดำเนินการผ่านระบบ CSR (Corporate Social Responsibility) ของบริษัทรับซื้อผลผลิต เชื่อมโยงเครือข่าย/สมาชิกของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยครอบคลุมทั้งกลุ่มผู้ค้าในประเทศและต่างประเทศ

3.3 พัฒนาเข้าสู่ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร นำเกษตรกรตามบัญชีแปลงใหญ่และบัญชีการขึ้นทะเบียนบัญชีเกษตรกร (ทบก. ในสินค้าเป้าหมายที่มีอยู่แล้ว และแปลงที่ยังไม่ได้จดทะเบียนเข้าสู่ระบบแปลงใหญ่เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มเป็นเครือข่าย (Cluster) วางแผนผลิตและจำหน่ายที่เป็นระบบ เพื่อกำกับดูแลความสม่ำเสมอของปริมาณและคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐานและความต้องการของบริษัทรับซื้อผลผลิต รวมทั้งขอความร่วมมือให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ร่วมสนับสนุนสินเชื่อแก่กลุ่มเกษตรกรภายใต้โครงการแปลงใหญ่

3.4 วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ โดยกรมพัฒนาที่ดิน พัฒนาศักยภาพพื้นที่ตามผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการผลิต (ดิน น้ำ พืช) ของระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ของกรมพัฒนาที่ดิน นำไปสู่การแนะนำและส่งเสริมใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

3.5 สนับสนุนและให้บริการปัจจัยการผลิต โดยศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) และเครือข่ายภายใต้โครงการพัฒนารัฐกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน ในรูปแบบ One Stop Service ที่เน้นการส่งเสริมให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดต้นทุนการผลิต

3.6 พัฒนาค้น (เกษตรกร เจ้าหน้าที่ และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง) โดยถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเกษตรที่ทันสมัย แก่เกษตรกรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ของกรมส่งเสริมการเกษตร และเชื่อมโยงกับศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center: AIC) ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวม และกำหนดแนวทางพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร ทั้งระดับส่วนกลางและจังหวัด เพื่อสนับสนุนและสร้างระบบการบริหารจัดการสินค้าเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแบบก้าวหน้า

3.7 รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยกรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ อบรมให้ความรู้และคำแนะนำการดำเนินการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practice) ในการผลิตสินค้าเกษตร และตรวจรับรองมาตรฐาน GMP (Good Manufacturing

Practice) ให้แก่สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย

3.8 สนับสนุนการให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Provider: ASP) โดย ส.อ.ท.

สนับสนุนให้แก่เกษตรกรและกลุ่มแปลงใหญ่ เพื่อให้เข้าถึงเทคโนโลยี นวัตกรรม และเครื่องจักรกลเกษตรที่ทันสมัยเพื่อยกระดับไปสู่เกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) เกษตรอัจฉริยะหรือระบบโลจิสติกส์ การเกษตรที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ขั้นเตรียมการผลิต การเก็บเกี่ยว การแปรรูป และการขนส่งออกสู่ลูกค้า/ตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด รวมทั้งสนับสนุนการให้บริการของวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ ผู้ให้บริการทางการเกษตรหรือ Start Up/Social Enterprise ที่มีความพร้อมในการให้บริการด้านการเกษตร

3.9 การบริหารจัดการโครงการ การวางแผนการขับเคลื่อน และติดตามผลการดำเนินงาน

1) ระดับปฏิบัติการ (ระดับจังหวัด ใช้กลไกการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานในจังหวัด ในการขับเคลื่อนงาน คือ คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด ทำหน้าที่บูรณาการบริหารจัดการในภาพรวมโครงการฯ ในระดับจังหวัดเพื่อสนับสนุนและขับเคลื่อนนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด โดยมีเกษตรจังหวัด และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ที่เป็นที่ตั้งของบริษัทรับซื้อผลผลิตจะเป็นผู้ประสานงานหลัก (Focal Point) ร่วมกับผู้ประกอบการและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) ระดับนโยบาย ใช้กลไกการกำกับดูแล โดยคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม เพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร คณะทำงานจัดทำแนวทางการส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตและการปลูกพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ และคณะกรรมการความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

3) กลไกการติดตามและรายงานผล เกษตรและสหกรณ์จังหวัด และเกษตรจังหวัดที่เป็นพื้นที่ตั้งบริษัทรับซื้อเป็นผู้ประสานงานหลัก (Focal Point) ทำหน้าที่รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานต่อที่ประชุมคณะทำงานจัดทำแนวทางการส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตและการปลูกพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่

2.15 แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570 ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยเป็นผู้นำของภูมิภาคอาเซียน ในการพัฒนาเกษตรอินทรีย์สร้างมูลค่า บนพื้นฐาน การพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี 2570”

2. พันธกิจ

2.1 พัฒนามาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรเข้าสู่การทำเกษตรอินทรีย์ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทย และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ระดับสากล

2.3 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร รวมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด

2.4 สนับสนุนให้มีโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์

2.5 สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบ และสามารถนำไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.6 พัฒนาฐานข้อมูลกลางเกษตรอินทรีย์ ครอบคลุมตลอดโซ่อุปทานเกษตรอินทรีย์

2.7 ส่งเสริมการตลาดทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ ในระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับสากล รวมถึงพัฒนาระบบโลจิสติกส์สำหรับเกษตรอินทรีย์ให้มีประสิทธิภาพ

2.8 ประชาสัมพันธ์และสร้างความตระหนักรู้ถึงประโยชน์ในการผลิตและบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต เข้าสู่ระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ พื้นที่ระบบนิเวศ นำไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีและยั่งยืน รวมถึงสุขภาพที่ดีของผู้ผลิตและผู้บริโภค

3.2 เพื่อส่งเสริมการผลิตเกษตรอินทรีย์ให้ได้มาตรฐานในระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับสากล นำไปสู่การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ ซึ่งจะมีส่วนช่วยสนับสนุนการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ของภาคเกษตร

4. เป้าหมาย

4.1 เกษตรกรปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต เข้าสู่ระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ที่มีการผลิตสอดคล้องกับวิถีธรรมชาติเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และรักษาความสมดุลให้กับระบบนิเวศ นำไปสู่ ความเป็นอยู่ที่ดีและยั่งยืน รวมถึงสร้างความปลอดภัยต่อสุขภาพของทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

4.2 ยกระดับและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วยการพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้เป็นที่ยอมรับ ทั้งด้านคุณภาพ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ทั้งในระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับสากล รวมถึง ความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการ

5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย มีดังนี้

- 1) สินค้าเกษตรอินทรีย์มีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี
- 2) จำนวนเกษตรกรที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (PGS และ มกษ. 9000) มีไม่น้อยกว่า 1.3 แสนราย ในปี 2570
- 3) พื้นที่เกษตรอินทรีย์มีไม่น้อยกว่า 2.0 ล้านไร่ ในปี 2570

6. ประเด็นการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาเกษตรอินทรีย์

6.1 ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายประเด็นการพัฒนา

- 1) จำนวนงานวิจัยและนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ถูกนำไปใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่องต่อปี
- 2) ฐานข้อมูลสินค้าเกษตรอินทรีย์ตลอดโซ่อุปทาน 1 ระบบ ในปี 2570

ประเด็นย่อยที่ 1.1 ส่งเสริมการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

- 1) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเกษตรอินทรีย์ตลอดโซ่อุปทาน ให้ครอบคลุมตั้งแต่ปัจจัยการผลิต กระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาด

2) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ตลอดโซ่อุปทาน รวมถึงเทคโนโลยีในการคาดการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ เพื่อให้สามารถลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเกษตรอินทรีย์มากยิ่งขึ้น

3) สนับสนุนการพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยเฉพาะบรรจุภัณฑ์ สินค้าเกษตรอินทรีย์ให้สามารถรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรอินทรีย์ และมีรูปแบบที่น่าสนใจตรงตาม ความต้องการของตลาด

4) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านเกษตรอินทรีย์ โดยการบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา ภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อต่อยอดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การแปรรูป และการตลาด รวมถึงสนับสนุนและส่งเสริมนักวิจัยรุ่นใหม่

5) ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือด้านวิจัยและพัฒนาเกษตรอินทรีย์ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ เพื่อต่อยอดในเชิงพาณิชย์ รวมถึงยกระดับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทยให้เป็นที่ยอมรับ ในระดับสากล

6) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเชิงนโยบายและเชิงสังคม เพื่อสนับสนุนการวางแผนทางพัฒนาเกษตรอินทรีย์ของประเทศ

ประเด็นย่อยที่ 1.2 พัฒนาและบริหารจัดการฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1) ปรับปรุงและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ ให้ครอบคลุมตั้งแต่การผลิต การแปรรูป และการตลาด เช่น ผู้ผลิต แหล่งผลิต แหล่งจำหน่าย สินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ผู้แปรรูปและ ผู้ประกอบการ

2) พัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป และการตลาด ทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำอินทรีย์เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งเกษตรกร ภาคประชาสังคม ภาครัฐ และ ภาคเอกชน สามารถนำไปใช้ประโยชน์

3) พัฒนาและปรับปรุงแผนที่ (Organic Agri-Map)รวมถึงแอปพลิเคชันที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการพัฒนาเกษตรอินทรีย์

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงมหาดไทย ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน สถาบันเกษตรกร และภาคเอกชน

6.2 ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนาศักยภาพการผลิต และการบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทานเกษตรอินทรีย์

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายประเด็นการพัฒนา

- 1) จำนวนเกษตรกรที่เข้าสู่กระบวนการเกษตรอินทรีย์ไม่น้อยกว่า 10,000 คนต่อปี
- 2) จำนวนศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ครบวงจรในจังหวัดเป้าหมายจังหวัดละ 1 แห่ง ในปี 2570
- 3) จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ทำหน้าที่รวบรวมและแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 ต่อปี

ประเด็นย่อยที่ 2.1 พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ มีแนวทาง การดำเนินงาน ดังนี้

1) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ตลอดโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกรและ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผ่านศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์และแปลงต้นแบบเกษตรอินทรีย์ (พืช ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำอินทรีย์) รวมถึงพัฒนาช่องทางการถ่ายทอดความรู้และประชาสัมพันธ์ด้านเกษตรอินทรีย์ ผ่านสื่อเรียนรู้ในระบบออนไลน์ เช่น จัดทำหลักสูตรการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์(Organic 101)

2) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพบุคลากร ผู้นำเกษตรกรในระดับชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ทั้งระบบ ตั้งแต่การเตรียม ปัจจัยการผลิต ระบบการผลิต การรับรองมาตรฐาน การแปรรูป และการตลาด

3) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรความรู้พื้นฐานด้านเกษตรอินทรีย์ในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน อาชีว และอุดมศึกษา

ประเด็นย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิต และการแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์ มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์ (พืช ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำอินทรีย์) ให้ตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภค อาทิ ผู้สูงอายุ คนรักสุขภาพ ทั้งตลาดในประเทศและ ต่างประเทศ รวมถึงเพิ่มขีดความสามารถให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการด้วยการส่งเสริมการวางแผนการผลิต การจัดทำบัญชีครัวเรือน และมาตรการสนับสนุนของภาครัฐ เช่น มาตรการด้านภาษี

2) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น ระยะปรับเปลี่ยน จนเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ (พืช ปศุสัตว์ และ สัตว์น้ำอินทรีย์) รวมถึงผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้ได้การรับรองตามมาตรฐาน ตลอดจนต่อยอด กลุ่มเดิมและพัฒนากลุ่มใหม่ เพื่อขยายผลบูรณาการเชิงพื้นที่

3) พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ให้เข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ โดยส่งเสริม การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการผลิตในรูปแบบเกษตรอินทรีย์อัจฉริยะ (Organic Smart Farming)

4) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นพื้นฐาน สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ต่อยอดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชิงอนุรักษ์สู่ภาคบริการระดับ Premium

5) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรในการทำเกษตรอินทรีย์ อาทิ การทำเกษตรอินทรีย์แปลงใหญ่ เพื่อพัฒนาเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งและ อำนาจต่อรองทางการค้าในรูปแบบสหกรณ์ องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

6) ส่งเสริมการพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร

ประเด็นย่อยที่ 2.3 บริหารจัดการปัจจัยการผลิต โครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1) บริหารจัดการทรัพยากรการผลิตและวางโครงสร้างพื้นฐานอย่างเป็นระบบเพื่อสนับสนุน การทำเกษตรอินทรีย์ เช่น แหล่งน้ำขนาดเล็ก

2) พัฒนาระบบโลจิสติกส์รวมถึงสนับสนุนการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ของสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างมีประสิทธิภาพ ให้กับเกษตรกร องค์กรเกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง

3) จัดทำ/ทบทวน กฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่การผลิต แปรรูป และตลาด

4) พัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์ (พืช ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำอินทรีย์) แบบครบวงจร อาทิ เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยอินทรีย์สารชีวภัณฑ์ และอาหารสัตว์ รวมทั้งสนับสนุนการจัดตั้งธนาคาร เมล็ดพันธุ์อินทรีย์ การขึ้นทะเบียนปัจจัยการผลิตจากสมุนไพรและสารชีวภาพ เพื่อการทำเกษตรอินทรีย์

5) ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ตลอดโซ่อุปทาน

6) สนับสนุนการจัดทำเขตเกษตรอินทรีย์ (Organic Zoning) เพื่อคุ้มครองพื้นที่และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำเกษตรอินทรีย์

7) บริหารจัดการและป้องกันความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ เช่น จัดทำประกันภัยพืชผลสินค้า เกษตรอินทรีย์ และใช้เทคโนโลยีในการคาดการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันเกษตรกร ภาควิชาเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ และภาคเอกชน

6.3 ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายประเด็นการพัฒนา

1) มาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองด้านเกษตรอินทรีย์ของไทยเท่าเทียมกับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ของอาเซียน ภายในปี 2570

2) จำนวนหน่วยตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองระบบงานตามระบบสากล เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 5 แห่ง ภายในปี 2570

3) จำนวนหน่วยตรวจสอบรับรองของไทยขึ้นทะเบียนอยู่ในรายชื่อหน่วยตรวจสอบรับรอง ด้านเกษตรอินทรีย์กับประเทศคู่ค้าหลักอย่างน้อย 2 แห่ง ภายในปี 2570

ประเด็นย่อยที่ 3.1 ยกระดับมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์มีแนวทาง การดำเนินงานดังนี้

1) ยกระดับระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) ให้ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ เพื่อต่อยอดไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทยและมาตรฐานระดับสากล

2) ดำเนินการทำความเท่าเทียมด้านมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองด้านเกษตรอินทรีย์ โดยการเจรจายอมรับร่วมกับประเทศคู่ค้า

ประเด็นย่อยที่ 3.2 ยกระดับการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานเกษตรอินทรีย์มีแนวทาง การดำเนินงานดังนี้

1) ส่งเสริมการตรวจสอบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยสนับสนุนให้ภาคเอกชน และ ภาควิชาการศึกษา ทำหน้าที่ตรวจสอบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทย รวมถึงการได้รับการรับรองระบบงาน ตามหลักเกณฑ์สากล

2) พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรอินทรีย์ (Traceability System) และสนับสนุน การใช้งานระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

3) พัฒนาและส่งเสริมให้หน่วยตรวจสอบรับรองของไทยเป็นที่ยอมรับและขึ้นทะเบียนอยู่ในรายชื่อหน่วยตรวจสอบรับรองด้านเกษตรอินทรีย์กับประเทศคู่ค้าหลัก

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

6.4 ประเด็นการพัฒนาที่ 4 พัฒนาการตลาด และประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับเกษตรอินทรีย์

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายประเด็นการพัฒนา

- 1) มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ต่อปี
- 2) จำนวนกลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับเกษตรอินทรีย์เข้าสู่ระบบตลาดออนไลน์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

ประเด็นย่อยที่ 4.1 พัฒนาการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์อินทรีย์มีแนวทาง การดำเนินงานดังนี้

1) พัฒนาและส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ และผลิตภัณฑ์อินทรีย์แบบครบวงจร รวมถึงเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายที่หลากหลายทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ อาทิ ตลาดเกษตรอินทรีย์ ในชุมชน สหกรณ์เกษตรอินทรีย์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชิงสุขภาพ ร่วมกับภาคเอกชน ภาครัฐ และ ภาคประชาสังคม อาทิ โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ราชภัฏ และร้านอาหาร เพื่อเพิ่มการบริโภค สินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศ

2) ส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์อินทรีย์ในประเทศ

3) ส่งเสริมการส่งออกและขยายตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์อินทรีย์ในกลุ่มประชาคมอาเซียนและประเทศคู่ค้าต่าง ๆ รวมถึงการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ และการจัดทำความร่วมมือ กับประเทศคู่ค้าต่าง ๆ

4) ส่งเสริมการตลาดและการยอมรับตราสินค้าเกษตรอินทรีย์ รวมถึงสร้างอัตลักษณ์ของ สินค้าเกษตรอินทรีย์ให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

ประเด็นย่อยที่ 4.2 สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1) สร้างการรับรู้ และความตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ที่ได้รับจากสินค้าเกษตรอินทรีย์ และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ รวมถึงผลกระทบทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ให้กับผู้บริโภคและประชาชนทั่วไป ผ่านสื่อต่าง ๆ อาทิ สื่อสังคมออนไลน์

2) ส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลและแหล่งเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ให้แก่ ผู้ที่สนใจ

3) ประชาสัมพันธ์แหล่งผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ อาทิ งานแสดงสินค้า (Roadshow)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการคลัง สำนักนายกรัฐมนตรี สถาบันเกษตรกรภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคใต้

กระบวนการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570

1. ระดับนโยบาย

การขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ของประเทศไทย อาศัยกลไกระดับนโยบายผ่านคณะกรรมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ ซึ่งมีองค์ประกอบ 31 คน โดยมีรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ มีผู้แทนระดับกระทรวง ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และผู้แทนที่ประธานแต่งตั้ง ได้แก่ ผู้แทนเกษตรกร จำนวน 3 คน ผู้แทนภาคเอกชน จำนวน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน มีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จาก 4 หน่วยงาน (อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติ และเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร) ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อผลักดันและขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ของประเทศไทย ดำเนินการบูรณาการแนวทางการพัฒนา แผนงานและงบประมาณกับ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาเกษตรอินทรีย์และจัดระบบการประสานและการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบเพื่อกำกับดูแลและเร่งรัดการดำเนินงานของส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในทุกระดับ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

2. ระดับการปฏิบัติ

อาศัยอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ ซึ่งมีองค์ประกอบ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน อนุกรรมการรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย และหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานอนุกรรมการ ผู้แทนภาครัฐ ระดับกระทรวง และระดับกรม ทั้งในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นอนุกรรมการ ผู้ช่วยปลัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ มีผู้อำนวยการกองนโยบายเทคโนโลยี เพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนจากกรมพัฒนาที่ดิน กรมการข้าว และกรมการค้าภายใน ร่วมเป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ และมีผู้แทนจากภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้แทนเกษตรกร ผู้แทนภาคเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานแต่งตั้ง กลุ่มละ 3 คน ร่วมเป็นอนุกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาเสนอแผนงาน/โครงการ งบประมาณ เพื่อขับเคลื่อน งานด้านเกษตรอินทรีย์ภายใต้กรอบแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570 และกำหนด แนวทางมาตรการหรือกลไกในการประสานความร่วมมือระหว่างส่วนราชการและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

3. การแปลงแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570 สู่การปฏิบัติ

การขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ โดยหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกระทรวงเกษตร และ สหกรณ์ ร่วมกันจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญตลอดห่วงโซ่การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง เพื่อบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570 หลังจากนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องนำแผนงาน/โครงการสำคัญไปบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ระยะ 5 ปี และรายปี เพื่อขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติต่อไป

4. การติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570

การติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570 เป็นรายปีและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามแผนปฏิบัติการ ด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570 จำนวน 2 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 ระยะครึ่งแผนปฏิบัติการฯ เพื่อประกอบการทบทวน แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570 และครั้งที่ 2 เมื่อสิ้นสุด แผนปฏิบัติการฯ เพื่อประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ระยะต่อไป

2.16 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) ระยะ 5 ปี พ.ศ.2566 – 2570

“ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม การค้าชายแดน และ สังคมเป็นสุข”

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategies Position)

1. แหล่งผลิตสินค้าเกษตร พืชสมุนไพร และอาหารปลอดภัย ที่ได้มาตรฐาน
2. แหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม เจริญเวศน์ การกีฬาที่มีชื่อเสียง
3. แหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ระดับประเทศ
4. ประตูสู่อีสาน และเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี

จากโครงสร้างเศรษฐกิจในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปี พ.ศ. 2562 มีเศรษฐกิจที่สำคัญ 3 ลำดับแรก โดยมีภาคอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 21 รองลงมาเป็นภาคเกษตรกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 18 และภาคการค้าร้อยละ 14 มีพื้นที่การเกษตรร้อยละ 69 ของพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงาน ร้อยละ 65.82 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีศักยภาพทางการเกษตรที่โดดเด่น ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย โคเนื้อ ไก่ แพะ แกะ มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งท่องเที่ยวธรรมชาติ นิเวศ อารยธรรม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา และกีฬา มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกโลก เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ และในขณะเดียวกันก็มีปัญหาในเรื่องการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ สัดส่วนคนยากจนร้อยละ 9.5 รายได้เฉลี่ยครัวเรือน/ปี 244,716 บาท หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือน/ปี 212,163.80 บาท มีความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini coefficient) สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ จึงกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในการเป็น

ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมชม การค้าชายแดนและสังคมเป็นสุข โดยมีแนวคิดการพัฒนา ดังนี้

1. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้เป็นมาตรฐานปลอดภัย และพัฒนาจนถึงขั้นมาตรฐานอินทรีย์ในภาคการเกษตรทั้งพืชและสัตว์ โดยมีการนำนวัตกรรมในพื้นที่มาช่วยให้เกษตรกร โดยเฉพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart Farmer) ให้มีการสืบทอดภูมิปัญญาดั้งเดิมให้คงอยู่ด้วยการน้อมนำแผนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก
2. พัฒนาการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอ ทั้งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอตลอดปี โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ ให้อยู่ในพื้นที่ หรือการขยายพื้นที่รับน้ำ การกระจายน้ำไปยังพื้นที่
3. ส่งเสริมการแปรรูปของสินค้าให้มากขึ้นในพื้นที่ สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารแบบครบวงจรในพื้นที่ โดยพัฒนาช่วงกลางทางและปลายทางให้มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ที่กำหนดให้กลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมาให้เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร
4. ส่งเสริมอาชีพ และเพิ่มทักษะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างโอกาสในการสร้างรายได้จากภาคการเกษตรและนอกภาคเกษตร โดยเชื่อมโยงสินค้าชุมชนกับการท่องเที่ยว
5. สร้างมูลค่าเพิ่มในสาขาการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน ทั้งทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว การใช้ประโยชน์จากระบบ Logistic ที่รัฐบาลไว้วางรากฐานไว้ให้ การสร้างความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงการสร้างการตลาดให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างและเป็นที่ยอมรับเดินทางมายังกลุ่มจังหวัด
6. การพัฒนาสังคมให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะผู้สูงอายุให้ได้รับการดูแล มีศักยภาพ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น หรือสามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามศักยภาพ รวมทั้งการรักษาภูมิปัญญาของผู้สูงอายุเพื่อให้สืบทอดไปยังรุ่นลูกหลาน และการเพิ่มศักยภาพของเด็ก เพื่อให้สังคมมีคุณภาพและสามารถดูแลตนเองได้ในอนาคต

พันธกิจ (Mission)

- 1) การส่งเสริมการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าเกษตร ที่ได้มาตรฐาน
- 2) ส่งเสริมการผลิตสินค้าปศุสัตว์ ให้มีมาตรฐาน แบบครบวงจร
- 3) ส่งเสริมการเรียนรู้สู่การปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำ ที่มีความเหมาะสมสำหรับการทำการเกษตรกรรม
- 5) ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยและได้มาตรฐาน พัฒนาสินค้าและบริการ ให้ได้รับความนิยม และบริหารจัดการให้มีศักยภาพ
- 6) ส่งเสริมและพัฒนาค้าการลงทุน และค้าชายแดน
- 7) ส่งเสริมศักยภาพการผลิตและการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่
- 8) ส่งเสริมการพัฒนาด้านสังคมสู่ความเข้มแข็งและยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนา

1) การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรกรอุตสาหกรรมครบวงจร

วัตถุประสงค์

เป็นศูนย์การด้านเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรับ

- 1.ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน
2. ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เหมาะสม
3. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก

1. ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย (มาตรฐานปลอดภัยอินทรีย์) ส่งเสริมการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

2. ส่งเสริมการทำตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตร
3. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเพื่อการเกษตร ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
4. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการใช้ประโยชน์ ในทางอาหารและสมุนไพร

5. เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาสุขภาพสัตว์ เพื่อรองรับโรคอุบัติใหม่
6. ส่งเสริมการผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่ได้มาตรฐานเพื่อการส่งออก
7. การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ที่มีมาตรฐานและปลอดภัย
8. การส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงครบวงจร

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข

1. ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย (มาตรฐานปลอดภัย อินทรีย์) ส่งเสริมการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน

1. การบริหารจัดการน้ำ เพื่อการเกษตร
2. ยกระดับสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน
3. การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นป้องกันและรักษาโรคระบาดอุบัติใหม่
4. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรคอุบัติใหม่ในพืชและสัตว์

2) การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การท่องเที่ยว สินค้าและบริการ มีคุณภาพ ความสะอาด ปลอดภัย และได้มาตรฐาน

2. เพื่อเพิ่มรายได้ให้ผู้ประกอบการและเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวและการค้าชายแดน
3. เพื่อให้กลุ่มผู้ผลิตและผู้ประกอบการใหม่มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา ด้านท่องเที่ยว และด้านการค้า การลงทุน การค้าชายแดน

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก

1. ส่งเสริมการท่องเที่ยว สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในรูปแบบวิถีใหม่
2. ส่งเสริมวัฒนธรรมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และการตลาด

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข

1. พัฒนาบุคลากรเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว เชื่อมโยงบริการท่องเที่ยวโดยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และการเชื่อมโยงโครงข่าย

คมนาคม

3. พัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและได้รับมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน

พัฒนาองค์ความรู้การบริหารภาวะวิกฤติ และสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก (การค้า)

ส่งเสริมและ พัฒนาการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน

แนวทางการพัฒนา ด้านผลิตภัณฑ์ใหม่

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก

1. พัฒนาศักยภาพผู้ผลิตใหม่และผลิตภัณฑ์จากใหม่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
2. พัฒนาและส่งเสริมการผลิตใหม่แบบอุตสาหกรรม

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข

1. พัฒนานวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่แบบครบวงจร
2. ส่งเสริมการสืบสานภูมิปัญญาวัฒนธรรมใหม่
3. ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่หัตถกรรมพื้นบ้านให้มีความร่วมสมัย มีคุณภาพและมาตรฐานรองรับ

ทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน

พัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ใหม่ผ่านสื่อบุคคล ทุกช่วงวัย

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิต

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัย

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก

1. ส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยโดยมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สนับสนุนเพิ่มขึ้น

2. ส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมการพัฒนาในด้านสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข

1. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. ส่งเสริมและสร้างความร่วมมือในการพัฒนาครอบครัวสู่ชุมชนเข้มแข็ง
3. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรับ

ส่งเสริมการพึ่งพา การดูแลสุขภาพด้วยตนเอง ตามแนวทางแพทย์แผนไทย

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน

สนับสนุนการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและสื่อโซเชียล

2.17 แผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ.2566 – 2570

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ

“เศรษฐกิจก้าวหน้า สังคมและสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพอย่างยั่งยืน”

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

- (1) อัตราการขยายตัวของ GPP เพิ่มขึ้น
- (2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคการเกษตร
- (3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว
- (4) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว
- (5) อัตราการเพิ่มของพื้นที่ป่าไม้
- (6) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการพัฒนาคุณภาพชีวิต
- (7) ร้อยละที่ลดลงของการเกิดคดีอาชญากรรมในพื้นที่

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดชัยภูมิ

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและกระจายอย่างเหมาะสม

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวม
2. อัตราการขยายตัวของ GPP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น
3. รายได้ของครัวเรือนที่ผ่านเกณฑ์ จปฐ. เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1. การส่งเสริมอาชีพและรายได้แก่ประชาชน
2. การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและบริการ
3. การส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรและบริการ
4. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการผลิตและบริการ

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การบริหารจัดการการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์

1. สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
2. สถานที่ท่องเที่ยวมีความสมบูรณ์และมีมาตรฐาน

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากสินค้าและบริการการท่องเที่ยว
3. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน
4. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ
2. พัฒนาและยกระดับบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
3. ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม

วัตถุประสงค์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์และสมดุลกับการพัฒนา

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน
2. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม
3. ระดับความสำเร็จในการผลิตและการบริหารจัดการพลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างมีส่วนร่วม
4. ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการภัยพิบัติที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ

แนวทางการพัฒนา

1. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม
3. การรับมือสาธารณภัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตให้มั่นคง

วัตถุประสงค์

ประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ มั่นคง และปลอดภัย

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้
2. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ทุกระดับเพิ่มขึ้น
3. ร้อยละของนักเรียนนักศึกษาที่มีงานทำหลังจบการศึกษา
4. สัดส่วนคนจนด้านรายจ่าย
5. ร้อยละที่ลดลงของการเกิดคดีอาชญากรรมในพื้นที่
6. ร้อยละของจำนวนประชาชนที่ได้รับภูมิคุ้มกันทางด้านสาธารณสุข

7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสถานบริการด้านสาธารณสุขที่ได้รับการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม
3. การพัฒนาความมั่นคงและความปลอดภัยของสังคม
4. การป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟูเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากโรคระบาด

2.18 แผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี จังหวัดชัยภูมิ

จังหวัดชัยภูมิได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ดังนี้ “เศรษฐกิจก้าวหน้า สังคมและสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพอย่างยั่งยืน” โดยมีเป้าหมายการพัฒนา คือ “เมืองแห่งความสุข”

เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเป็นไปตามหลักการและสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ข้างต้น ภายใต้กรอบแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี กลุ่มน้ำชี ประกอบด้วยแผนแม่บท 6 ด้าน ดังนี้ แผนแม่บทด้านที่ 1 การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค แผนแม่บทด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต แผนแม่บทด้านที่ 3 การจัดการน้ำท่วมและน้ำแล้ง แผนแม่บทด้านที่ 4 การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ แผนแม่บทด้านที่ 5 การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลายของดิน และแผนแม่บทด้านที่ 6 การบริหารจัดการ

ด้านที่ 1 การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค

หลักการ : น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ช่วงที่ผ่านมารัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณจำนวนมาก เพื่อจัดหา น้ำ อุปโภค บริโภค บริการประชาชนอย่างทั่วถึง ทั้งพื้นที่เมือง และชนบท รวมทั้งเพื่อตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ที่สมาชิกขององค์การสหประชาชาติ กำหนดใน เป้าหมายที่ 6 “การเข้าถึงการใช้น้ำสะอาดและสุขาภิบาลที่ดี” ภาพรวมความต้องการน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การเพิ่มขึ้นของประชากร และพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ โดยคาดการณ์ว่าในปี 2570 จะมีความต้องการมากถึง 8,260 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และจากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2 ค) ปี 2556 พบว่ามีหมู่บ้านที่ไม่มีระบบประปา จำนวน 7,490 หมู่บ้าน มีหมู่บ้านที่ประกาศเป็นพื้นที่ภัยแล้งต้องช่วยเหลือเป็นประจำทุกปี และหลายพื้นที่มีค่าใช้จ่ายสูง ในการจัดหา น้ำ อุปโภค บริโภค ซึ่งแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 12 ปี (พ.ศ. 2558 – 2569) กำหนดว่าจะดำเนินการให้ครบทุกหมู่บ้านในปี 2560 ซึ่งดำเนินการได้จริง 7,234 หมู่บ้าน ยังเหลือที่จะดำเนินการต่อใน แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) จำนวน 256 หมู่บ้าน กำหนดแล้วเสร็จภายใน ปี 2565 รวมทั้ง ปรับปรุงซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้านที่ชำรุดเสียหายจำนวน 20,034 หมู่บ้าน ให้แล้วเสร็จภายใน ปี 2580 สำหรับในเขตเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ จะขยายเขตการกระจายน้ำ เพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง การท่องเที่ยว และเขตเศรษฐกิจพิเศษ นอกจากนั้น จะปรับปรุงระบบประปาให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมการประหยัดน้ำในภาคครัวเรือน ภาคบริการ และภาคราชการ

เป้าประสงค์ : จัดหาน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคให้แก่ชุมชน ครบทุกหมู่บ้าน ชุมชนเมือง แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ รวมทั้งพัฒนาน้ำดื่มให้ได้มาตรฐาน ในราคาที่เหมาะสม และการประหยัดน้ำโดยลดการใช้น้ำภาคครัวเรือน ภาคบริการ และภาคราชการ

กลยุทธ์ : 1) พัฒนา ขยายเขต และเพิ่มประสิทธิภาพระบบประปาหมู่บ้าน โดยจัดหาแหล่งน้ำและก่อสร้างระบบประปาให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน และปรับปรุงระบบประปาเดิมที่ชำรุด เพื่อให้ใช้งานได้

กลยุทธ์ : 1) พัฒนา ขยายเขต และเพิ่มประสิทธิภาพระบบประปาหมู่บ้าน โดยจัดหาแหล่งน้ำและก่อสร้างระบบประปาให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน และปรับปรุงระบบประปาเดิมที่ชำรุด เพื่อให้ใช้งานได้

2) พัฒนาระบบประปาเมือง โดยการขยายเขตระบบประปา เพิ่มเขตจ่ายน้ำสำหรับเมืองหลัก และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ การจัดหาแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ซึ่งขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน และลดการสูญเสียน้ำในระบบท่อส่งจ่ายน้ำประปา

3) พัฒนาน้ำอุปโภค บริโภค ให้ได้มาตรฐาน และราคาที่เหมาะสม โดยกำหนดมาตรฐานระบบประปาหมู่บ้าน การจำแนกระบบประปา แล้วดำเนินการปรับปรุงให้ได้มาตรฐาน ครบทุกหมู่บ้าน รวมทั้ง พัฒนาน้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนน้ำดื่มสะอาดให้โรงเรียน และชุมชน

4) การประหยัดน้ำในทุกภาคส่วน โดยส่งเสริมการลดการใช้น้ำในภาคครัวเรือน ภาคบริการ และภาคราชการ

ด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต

หลักการ : ประเทศไทยมีสัดส่วนในการเก็บกักน้ำต่อน้ำท่าเฉลี่ยในระดับสูง เฉพาะในบางลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำภาคกลาง และตะวันตกที่มีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ สำหรับลุ่มน้ำที่เหลือมีการเก็บกัก ในระดับต่ำ จึงมีวิกฤตการณ์น้ำที่เกิดขึ้นเป็นการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งตามวงจรธรรมชาติ แต่ปัจจุบันเกิดจากปริมาณน้ำฝนที่แปรปรวน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประกอบกับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นทำให้เกิดความไม่สมดุลของปริมาณน้ำ ปัญหาการขาดแคลนน้ำมีแนวโน้มเกิดบ่อยครั้ง และทวีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้เกิดการช่วงชิงทรัพยากรน้ำระหว่างชุมชนเมือง อุตสาหกรรมและชนบท การเข้าถึงทรัพยากรน้ำโดยเสรี ขาดความเป็นธรรม การผลิตภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยภาคอุตสาหกรรม มีแนวโน้มการขยายตัวค่อนข้างเร็วและต่อเนื่อง ในพื้นที่เมืองหลักในพื้นที่ลุ่มน้ำชี ซึ่งพื้นที่ดังกล่าว ต้องจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติม เพื่อรองรับความเสี่ยงในการขาดแคลนน้ำ ส่วนภาคเกษตรกรรมมีการขยายตัวและมีสัดส่วนในรายได้ประชาชาติค่อนข้างน้อย แต่ก็มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจภูมิภาค เป็นแหล่งสร้างงานมากกว่าร้อยละ 30 ของแรงงานทั้งประเทศ แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังได้รับผลตอบแทนไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ รายได้ส่วนใหญ่มาจากผลผลิตพืชที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ยางพารา อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปาล์มน้ำมัน และมันสำปะหลัง เป็นต้น ภาคเกษตรกรรมมีความต้องการใช้น้ำสูงถึงร้อยละ ๗๕ ของความต้องการใช้น้ำทั้งหมด ปัญหาการขาดแคลนน้ำขึ้นกับความต้องการของภาคเกษตรกรรม โดยเฉพาะการผลิตข้าว ดังนั้นจำเป็นต้องเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและการชลประทาน

เป้าประสงค์ : พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำและระบบส่งน้ำใหม่ให้เต็มศักยภาพ พร้อมทั้งการจัดหาน้ำในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์ เพื่อขยายโอกาสจากศักยภาพโครงการขนาดเล็กและลดความเสี่ยงในพื้นที่ไม่มีศักยภาพ ลดความเสี่ยง/ความเสียหายลง ร้อยละ 50 รวมถึงการเพิ่มผลิตภาพและปรับโครงสร้างการใช้น้ำ โดยดำเนินการ

ร่วมกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันและด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมเพื่อยกระดับผลิตภาพด้านน้ำทั้งระบบ

กลยุทธ์: 1) การจัดการด้านความต้องการ โดยลดการใช้น้ำภาคการเกษตร นำน้ำกลับมาใช้ใหม่ในพื้นที่ชลประทาน รวมถึงการลดใช้น้ำในภาคอุตสาหกรรม

2) เพิ่มประสิทธิภาพโครงการแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำเดิม โดยปรับปรุงประสิทธิภาพ แหล่งน้ำ ระบบส่งน้ำ และเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนในแหล่งน้ำเดิม

3) การจัดหาพื้นที่เกษตรน้ำฝน เพื่อขยายโอกาสจากศักยภาพโครงการขนาดเล็ก และลดความเสี่ยงในพื้นที่ไม่มีศักยภาพ โดยการอนุรักษ์ พื้นที่ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ การจัดระบบการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ สระน้ำในไร่นาและพัฒนาบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร

4) พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ/ระบบส่งน้ำใหม่ ด้วยการพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ พัฒนาระบบชลประทาน การเพิ่มปริมาณน้ำที่จัดการได้ รวมทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

5) พัฒนาระบบผันน้ำและระบบเชื่อมโยงแหล่งน้ำ ลดความขัดแย้งการใช้น้ำภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม โดยพัฒนาโครงข่ายน้ำภายในพื้นที่ของจังหวัด

6) การเพิ่มผลิตภาพมูลค่าภาคการผลิต โดยการส่งเสริมด้านการเกษตร พันธุ์พืช และการปลูกพืช ให้มีผลิตภาพสูงมากขึ้น ในพื้นที่ต้นแบบและขยายผลการดำเนินการไปสู่พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำแล้วต่อไป โดยดำเนินการร่วมกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขันและด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมเพื่อยกระดับผลิตภาพ ด้านน้ำทั้งระบบ

7) การเพิ่มน้ำต้นทุนโดยปฏิบัติการฝนหลวง ให้อ่างเก็บน้ำและพื้นที่เกษตรกรรม

8) การเติมน้ำใต้ดินในพื้นที่ ที่มีศักยภาพตามมาตรฐานของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล

ด้านที่ 3 การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย

หลักการ : คนไทยในอดีตจะตั้งชุมชนอยู่ในบริเวณริมแม่น้ำลำคลอง โดยสร้างบ้านเรือนแบบยกพื้นสูง ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทำนาโดยเลือกปลูกข้าวพันธุ์ที่มีลำต้นยาวตามความสูงของน้ำ ใช้เรือในการคมนาคม ในฤดูน้ำหลาก สามารถปรับตัวเข้ากับปัญหาน้ำท่วมที่เกิดขึ้นเป็นประจำได้ โดยเฉพาะในเขตที่ราบลุ่มภาคกลาง แต่ต่อมาความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้วิถีชีวิตเปลี่ยนไป ใช้การคมนาคมทางรถยนต์เป็นหลัก มีการสร้างถนนเพิ่มขึ้นมากมาย สร้างทำนบและกำแพง กันริมฝั่งแม่น้ำ เพื่อไม่ให้ น้ำท่วมในชุมชน ทำให้ไม่มีที่ลุ่มในการเก็บกักน้ำตามธรรมชาติ ประกอบกับการสร้างถนนบางแห่งมีทางระบายน้ำไม่เพียงพอ ทำให้เกิดขวงทางน้ำ และเกิดปัญหาน้ำท่วมมากขึ้น ส่วนในพื้นที่ต้นน้ำในอดีตมีป่าไม้ช่วยดูดซับน้ำฝนตามธรรมชาติ ลดการไหลบ่าของน้ำ แต่ปัจจุบันสภาพป่าต้นน้ำถูกทำลาย น้ำฝนจะไหลบ่าลงสู่ด้านล่างอย่างรวดเร็ว เกิดปัญหา น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และปัญหาดินโคลนถล่ม ประกอบกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีผลกระทบทำให้ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นและทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ

เป้าประสงค์ : เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ การจัดระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง การจัดการพื้นที่น้ำท่วมและ พื้นที่ชะลอน้ำ รวมทั้งการบรรเทาอุทกภัยในเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ ในระดับลุ่มน้ำและพื้นที่วิกฤต (Area based) ลุ่มน้ำชี ลุ่มน้ำสาขา/ลดความเสี่ยงและความรุนแรงลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60

กลยุทธ์ : 1) การเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ โดยการปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ การปรับปรุงลำน้ำธรรมชาติ ที่ตันเขิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำตามธรรมชาติขนาดใหญ่ที่อยู่ตามแนวลำน้ำชีหรือลำน้ำสาขา การสร้างคลองลัดระบายน้ำ จากลำปะทาวเลียงเมืองชัยภูมิ เพื่อเพิ่มศักยภาพการระบายน้ำจากลำปะทาวลงแม่น้ำชี

2) ป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง โดยการจัดระบบป้องกันชุมชนเมือง การจัดทำผังน้ำ ผนังกั้นน้ำ ผังการระบายน้ำ

3) การจัดการพื้นที่น้ำท่วม/พื้นที่ชะลอน้ำ โดยการพัฒนาแก้มลิง พื้นที่ลุ่มต่ำรับน้ำนองการพัฒนาอาคารบังคับน้ำ และสถานีสูบน้ำ เพื่อบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่เฉพาะจุด

4) การบรรเทาอุทกภัยเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ โดยจัดทำแผนและ ดำเนินการบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่วิกฤต ตามลำดับความสำคัญ

5) การสร้างคลองผันน้ำเลี่ยงพื้นที่ชุมชน เพื่อเพิ่มปริมาณการระบายน้ำลงสู่ลำน้ำสายหลัก

6) การสนับสนุนปรับตัวและเผชิญเหตุ

ด้านที่ 4 การจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

หลักการ : ปัจจุบันคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำต่าง ๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำชี และลำน้ำสาขาตามเมืองหลักต่าง ๆ ยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม โดยเฉพาะบริเวณที่มีความหนาแน่นของชุมชนเมืองใหญ่ และกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ กำลังประสบปัญหาความเสื่อมโทรมอันเนื่องมาจากการปนเปื้อนของสารพิษต่างๆ ที่มาจากกิจกรรมของมนุษย์ ทั้งจากชุมชน การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และการท่องเที่ยว มีผลกระทบต่อคุณภาพน้ำและความสมดุลของระบบนิเวศในแหล่งน้ำ

เป้าประสงค์ : พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน ป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียต้นทาง การควบคุมปริมาณการไหลของน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ พร้อมทั้งฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีความสำคัญในทุกมิติ เพื่อการอนุรักษ์ พื้นฟูและใช้ประโยชน์ทั่วประเทศ

กลยุทธ์ : 1) การป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียที่ต้นทาง โดยลดปริมาณและความสกปรกของน้ำเสียชุมชน ณ แหล่งกำเนิด

2) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัดและควบคุมการระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม โดยการ พัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวม และระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน

3) การรักษาสมดุลของระบบนิเวศ โดยการจัดทำแผนการจัดสรรน้ำในลำน้ำหลักและลำน้ำสาขา

4) การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วทั้งจังหวัด โดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน มีความเข้าใจ รู้คุณค่า และความสำคัญในการจัดการคุณภาพน้ำก่อนระบายออกสู่แม่น้ำลำคลอง การกำจัดวัชพืชและขยะมูลฝอยในแหล่งน้ำ การสำรวจจริงวัด พิสูจน์ และสอบแนว พร้อมขึ้นทะเบียน การป้องกัน

แก้ไขปัญหารกรรูล้ำแนวเขต การอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนา รวมทั้ง การจัดทำข้อกำหนดในการออกแบบทั้งเชิง ภูมิสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ

ด้านที่ 5 การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน

หลักการ : พื้นที่ป่าต้นน้ำเป็นพื้นที่ซึ่งมีความสำคัญในการดูดซับน้ำฝน เก็บรักษาความชุ่มชื้นและ ชะลอ การไหลของน้ำ การบุกรุกพื้นที่ป่าต้นน้ำเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพป่าไปเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและชุมชน ทำให้ความอุดมสมบูรณ์ของป่าต้นน้ำลดลงจนถึงมีสภาพเสื่อมโทรม ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และปัญหาดินโคลนถล่มในพื้นที่ต้นน้ำ ส่วนพื้นที่กลางน้ำและพื้นที่ท้ายน้ำ ก็เกิดปัญหาอุทกภัย การขาดแคลนน้ำ การชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่เกษตรและพื้นที่ลาดชัน ทำให้ความอุดมสมบูรณ์ของดินลดลง โครงสร้างของดินถูกทำลาย ความสามารถในการอุ้มน้ำของดินลดลง และตะกอนน้ำทำให้สภาพลำน้ำ อ่างเก็บน้ำตื้นเขิน

จากข้อมูลของกรมป่าไม้ในปี 2560 มีพื้นที่ป่าไม้ทั้งประเทศจำนวน 102 ล้านไร่ คิดเป็น ร้อยละ 31.85 ของพื้นที่ประเทศ (ประเทศไทยมีพื้นที่ ทั้งหมด 323 ล้านไร่) ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ได้ กำหนดเป้าหมายในการฟื้นฟูป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมเพื่อให้ได้พื้นที่ป่า ร้อยละ 40 ของประเทศ หรือประมาณ 128 ล้านไร่ โดยการปลูกป่าในพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม การสร้างฝายชะลอน้ำ การป้องกันและลดการชะล้าง การพังทลายของดิน การปลูกหญ้าแฝก โดยกำหนดเป้าหมายฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ 3.52 ล้านไร่ และพื้นที่ ดำเนินการเพื่อป้องกัน การสูญเสียหน้าดิน และลดการกัดเซาะในพื้นที่ต้นน้ำ 21.45 ล้านไร่ รวมทั้งการเข้มงวด ในการปราบปรามและป้องกันการบุกรุกทำลายป่า

จังหวัดชัยภูมิ มีพื้นที่ป่าไม้ ตามกฎหมาย 3,701,848.50 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 46.64 ของพื้นที่ จังหวัด ต่อมากรมป่าไม้ได้มอบพื้นที่ป่าบางส่วนที่อยู่ในเขต ป่าเศรษฐกิจให้สำนักงานปฎิรูปที่ดินเพื่อการ เกษตรกรรมไปดำเนินงานปฎิรูปที่ดินเป็นจำนวนทั้งสิ้น 684,247.25 ไร่ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่บางส่วนได้มีการ ประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ และเมื่อรวมกับพื้นที่ป่าเตรียมการสงวนอีก 437,283.17 ไร่ ทำให้จังหวัด ชัยภูมิมีพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายคงเหลือ ทั้งสิ้น 3,166,222.62 ไร่ ป่าไม้เหล่านี้เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสำคัญ ที่หล่อเลี้ยงชีวิตคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางหลายล้านคน

เป้าประสงค์ : อนุรักษ์ ฟื้นฟู พื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม การป้องกัน และลดการชะล้างพังทลายของ ดินในพื้นที่ ต้นน้ำและพื้นที่ลาดชัน

กลยุทธ์ : 1) การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม โดยการปลูกป่าและการสร้างฝายชะลอน้ำ ประเภทต่างๆ ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ

2) การป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำ การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรลาดชัน จัดทำแนวป่ากันชน การปลูกป่าเลียนแบบธรรมชาติทดแทน การปลูกพืชเชิงเดี่ยวและการปลูกหญ้าแฝก

3) ปลูกป่าตามบริเวณสองฝั่งลำน้ำสายหลักและลำน้ำสาขา

ด้านที่ 6 การบริหารจัดการ

หลักการ : ปัญหาทรัพยากรน้ำที่ผ่านมาทั้งปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค น้ำเพื่อการผลิต ทั้งภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ปัญหาน้ำท่วม ปัญหาคุณภาพน้ำทั้งน้ำเสียและน้ำเค็ม ปัญหาน้ำป่าไหลหลาก และการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำ จะเกิดบ่อยครั้งขึ้น และทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และที่สำคัญ คือ การบริหารจัดการที่ไม่มีเอกภาพทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ขาดข้อมูลในการวางแผน การตัดสินใจสั่งการ ขาดกฎหมาย แผนแม่บท และองค์กรที่กำกับดูแลในภาพรวมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบ ทำให้ไม่สามารถบริหารจัดการทั้งก่อนการเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังการเกิดภัย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่จังหวัด ให้มีประสิทธิภาพ สมดุล เป็นธรรม และสามารถแก้ไขปัญหาได้ทั้งระบบ จำเป็นต้องมีการปรับปรุง ทบทวน กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ด้านทรัพยากรน้ำ การพัฒนาองค์กรการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทุกระดับ การจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การติดตามและประเมินผล การพัฒนาระบบฐานข้อมูล รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ พร้อมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรลุ่มน้ำ กลุ่มผู้ใช้น้ำและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์ : จัดตั้งองค์กรด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำระดับจังหวัด พัฒนาระบบฐานข้อมูลประกอบการตัดสินใจ (ศูนย์ข้อมูลน้ำจังหวัด) สนับสนุนองค์กรลุ่มน้ำ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างภาครัฐและเอกชน การบริหารจัดการชลประทาน การศึกษาวิจัย เตรียมความพร้อม ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พัฒนางานวิจัย นวัตกรรม และเทคโนโลยี สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มในภาคการบริการและการผลิต รวมถึงพัฒนารูปแบบเพื่อยกระดับการจัดการน้ำในพื้นที่และลุ่มน้ำ (เชื่อมโยงการตลาด พลังงาน การผลิต และของเสีย)

กลยุทธ์ : 1) ส่งเสริม พัฒนาองค์กร การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในระดับชาติ ระดับลุ่มน้ำ ระดับจังหวัด ระดับลุ่มน้ำสาขาและพัฒนาไกล ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

2) การจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจังหวัด แผนแม่บทระดับลุ่มน้ำ และแผนปฏิบัติการ รวมทั้งการจัดทำแผนบริหารน้ำในสภาวะวิกฤตทุกกลุ่มน้ำสาขา ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ

3) การติดตามและประเมินผล ทั้งแผนงานภายใต้แผนแม่บท และการดำเนินงานของหน่วยงานและประเมินผลกระทบบระดับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

4) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ โดยพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรน้ำ น้ำบาดาล และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการภัยพิบัติด้านน้ำ การจัดการอุทกภัย และการพัฒนาระบบติดตาม เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนภัยคุณภาพน้ำและน้ำบาดาล เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพการ

พยากรณ์ฝนระยะสั้น การพยากรณ์น้ำหลากที่ลาดเชิงเขา (ลุ่มน้ำสาขา/ย่อย) ข้อมูลแหล่งน้ำธรรมชาติ ศักยภาพน้ำบาดาลในชั้นรายละเอียด ข้อมูลคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำต่างๆ

5) การศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการทรัพยากรน้ำ โดยศึกษา วิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลให้สามารถดำเนินการตามกลยุทธ์ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การศึกษาวิจัยการประหยัดน้ำในทุกกิจกรรมการใช้น้ำ การลดการใช้น้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ และการใช้น้ำซ้ำในภาคอุตสาหกรรม การศึกษาการใช้น้ำและมูลค่าน้ำภาคการผลิตต่างๆ

6) การประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม โดยเสริมสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ นโยบาย ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และบูรณาการการมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการทรัพยากรน้ำ ส่งเสริมการจัดการน้ำชุมชน และการจัดการภัยพิบัติด้านน้ำในระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ

2.19 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ 20 ปี (พ.ศ.2566-2585)

เป้าหมาย

"ชัยภูมิเมืองแห่งความสุข ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เศรษฐกิจเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน"

ผลการดำเนินงานพัฒนาที่ประสบความสำเร็จ

1) การส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ โดยในปี 2556 มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน 11,639 ราย และในปี 2565 มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน 16,744 ราย โคเนื้อ จำนวน 117,744 ตัว มูลค่ารวม 3,650 ล้านบาท ซึ่งมีเกษตรกรเลี้ยงโคเพิ่มขึ้นจากปี 2556 จำนวน 5,105 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.48 โคเนื้อเพิ่มขึ้น จำนวน 27,006 ตัว คิดเป็นร้อยละ 22.93 มูลค่ารวมเพิ่มขึ้น 928 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.42

2) การส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่กระบวนการขอรับรองมาตรฐาน GAP โดยในปี 2560 มีแปลงที่ผ่านมาตรฐาน GAP จำนวน 458 แปลง 2,763.95 ไร่ และในปี 2565 มีแปลง ที่ผ่านมาตรฐาน GAP จำนวน 1,286 แปลง 4,130.63 ไร่ โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 828 แปลง 1,366.68 ไร่

3) การส่งเสริมให้สินค้าทางการเกษตรได้รับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ในปัจจุบันมีสินค้า ทาง การเกษตรที่ได้รับ GI แล้ว 3 รายการ ได้แก่ ส้มโอบางบ้านแท่น พื้นที่ปลูก 1,749 ไร่ มีปริมาณการผลิต 1,109 ตัน/ปี รายได้ 45 ล้านบาท กล้วยหอมทองหนองบัวแดง พื้นที่ปลูก 733 ไร่ ปริมาณผลผลิต 156,600 กก./ปี รายได้ 2.8 ล้านบาท/ปี และมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองบ้านโหล่น พื้นที่ปลูก 9,200 ไร่ ปริมาณผลผลิต 1100 ตัน/ปี รายได้ 40 ล้านบาท/ปี

4) การส่งเสริมการผลิตเส้นไหม จังหวัดชัยภูมิจัดเป็นแหล่งปลูกหม่อนเลี้ยงไหมที่สำคัญ แห่งหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผลผลิตเส้นไหมในปี 2556 มีผลผลิตเส้นไหม 7,120 (กก./ปี) และปัจจุบัน มีเกษตรกรปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จำนวน 6,116 ราย ผู้ผลิตผ้าไหมหรือผลิตภัณฑ์ไหม จำนวน 1,184 ราย ได้ผลผลิตเส้นไหม 11,465 กิโลกรัม/ปี ราคาเส้นไหมเฉลี่ย 1,500 บาท มูลค่าผลผลิต เส้นไหมประมาณ 1,7197,500 บาท/ปีโดยผลผลิตเส้นไหมและมูลค่าผลผลิตเส้นไหมที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน จากการวิเคราะห์ข้อมูลย้อนหลัง 10 ปี ผลผลิตเส้นไหมในปี 2556 โดยผลผลิตเส้นไหม 7,120 (กก./ปี) และในปี 2565 มีผลผลิตเส้นไหม 11,465 (กก./ปี) ซึ่งเพิ่มขึ้น 4,345 (กก./ปี) โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 61.02 ในส่วนของมูลค่าผลผลิตเส้น

ไหมรวมของจังหวัดชัยภูมิ ในปี 2556 มีมูลค่าผลผลิตเส้นไหมรวม 9,256,000 (บาท/ปี) และในปี 2565 มีมูลค่าผลผลิตเส้นไหมรวม 17,197,500 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้น 7,941,500 (บาท/ปี) โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 85.79

ผลการดำเนินงานพัฒนาที่จำเป็นต้องผลักดันต่อไป

1) การจัดหาทำให้เพียงพอกับความต้องการ จังหวัดชัยภูมิมีความต้องการใช้น้ำเพื่อการ อุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตร จำนวน 1,400 ล้านลูกบาศก์เมตร แต่ปัจจุบันสามารถกักเก็บน้ำไว้ได้ จำนวน ๘๒๒.๙๘ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยมีอ่างเก็บน้ำที่สำคัญ เช่น เขื่อนจุฬาภรณ์ เขื่อนลำปะทาว อ่างเก็บ น้ำห้วยกุ่ม ฯลฯ และแหล่งน้ำตามธรรมชาติ แก้มลิงต่าง ๆ ซึ่งยังขาดแคลนน้ำ อีกจำนวน 577.02 ล้านลูกบาศก์เมตร สำหรับพื้นที่การเกษตรที่ระบบกระจายน้ำเข้าถึง (พื้นที่ชลประทาน) 383,358 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.26 ของพื้นที่การเกษตร ทำให้ปัญหาเรื่องแหล่งน้ำเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดของจังหวัดชัยภูมิ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 80 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ครัวเรือนเกษตรกรรม 194,413 ครัวเรือน) ซึ่งต้องใช้น้ำเป็นต้นทุนการผลิตภาคเกษตรกรรม ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรมีผลผลิตต่ำ ทั้งนี้ ในปี 2564 จังหวัดชัยภูมิมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว (GPP per capita) จำนวน 73,134 บาท/คน/ปีเป็นอันดับที่ 71 ของ ประเทศ

2) การส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ (OTOP) จังหวัดชัยภูมิมีผลิตภัณฑ์ OTOP มากมายหลากหลาย ชนิด กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดชัยภูมิ รวม 1,920 ราย ประเภทสินค้า OTOP รวม 3,328 ประเภท มีผลการจัดระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดชัยภูมิ ระดับ A ดาวเด่นสู่สากล จำนวน 92 ผลิตภัณฑ์ ระดับ B อนุรักษ์สร้างคุณค่าในกลุ่มลูกค้าเฉพาะ 241 ผลิตภัณฑ์ ระดับ C การพัฒนาเข้าสู่ตลาด การแข่งขัน 370 ผลิตภัณฑ์ และระดับ D การปรับตัวเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานการผลิต 2,625 ผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสิ้น 2,328 ผลิตภัณฑ์ จังหวัดชัยภูมิมีผลการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP เพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง ในปี 2561 มีผลการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP 1,718,839,105 บาท และในปี 2565 จังหวัดชัยภูมิมียอดขายผลิตภัณฑ์ OTOP 2,321,796,766 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 602,957,661 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.07 โดยประเภทสินค้าที่มียอดขายจำหน่ายสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 2.1) ผ้า และเครื่องแต่งกายยอดจำหน่าย 955,994,760 บาท (สัดส่วนร้อยละ 41.17) 2.2) อาหาร ยอดจำหน่าย 842,239,646 บาท (สัดส่วนร้อยละ 36.27) 2.3) ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึกยอดจำหน่าย 324,970,270 บาท (สัดส่วนร้อยละ 14.16)

3) การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง จังหวัดชัยภูมิมีถนนสายหลักที่ใช้ในการสัญจร ประกอบด้วย ถนนทางหลวงแผ่นดิน รวมระยะทาง 595.290 กิโลเมตร และถนนทางหลวงชนบท รวมระยะทาง 865.82 กิโลเมตร โดยถนนสายหลักที่ใช้เป็นเส้นทางสัญจรระหว่างจังหวัดชัยภูมิและ จังหวัดข้างเคียง จำนวน สายทาง ประกอบด้วย

3.1) ทางหลวงหมายเลข 201 (สีคิ้ว - ชัยภูมิ - ชุมแพ) ผ่านพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ ระยะทาง 149 กิโลเมตร

3.2) ทางหลวงหมายเลข 202 (ชัยภูมิ - บัวใหญ่) ผ่านพื้นที่จังหวัดชัยภูมิระยะทาง 23 กิโลเมตร

3.3) ทางหลวงหมายเลข 205 (ชัยภูมิ - หนองบัวโคก-นครราชสีมา) ผ่านพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ ระยะทาง 57 กิโลเมตร

3.4) ทางหลวงหมายเลข 225 (ชัยภูมิ – นครสวรรค์) ผ่านพื้นที่จังหวัดชัยภูมิระยะทาง 57 กิโลเมตร

4) **ส่งเสริมเกษตรกรรมมูลค่าสูง** จังหวัดชัยภูมิ มีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) มูลค่า 67,722 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนรายได้ที่สำคัญ คือ ภาคการเกษตร มีมูลค่า 17,514 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.86 ของ GPP มีพื้นที่ทำการเกษตร 3,404,483 ไร่ (ร้อยละ 42.6 ของพื้นที่จังหวัด มีครัวเรือนเกษตรกร 194,535 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 48.11 ของครัวเรือนทั้งหมด (404,336 ครัวเรือน) โดยพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน ซึ่งเป็นพืชเชิงเดี่ยว ผลผลิตไม่แน่นอน และราคาผันผวนตามความต้องการของตลาด อีกทั้ง เป็นการเพาะปลูกแบบพึ่งพิงน้ำฝนเป็นหลัก ส่งผลต่อผลผลิตที่ลดลง จึงต้องปรับเปลี่ยนวิธีการทำเกษตรกรรมโดยเปลี่ยนจากพืชเชิงเดี่ยว เป็นพืชเศรษฐกิจทางเลือก มีตลาดมีความต้องการสูง สามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาดี เช่น ส้มโอ มะม่วง กล้วยหอมทอง ทูเรียน เป็นต้น อีกทั้ง ส่งการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้เป็นผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ เช่น อาหาร เครื่องสำอาง ของฝาก เป็นต้น เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตผล สามารถจำหน่ายได้ในราคาที่สูงกว่า

5) **การเพิ่มระดับสติปัญญาในเด็ก (IQ)** ในปี 2564 นักเรียนชั้น ป.1 ของจังหวัดชัยภูมิ มีระดับ IQ เท่ากับ 98 เป็นอันดับที่ 64 ของประเทศ โดยเพิ่มขึ้น 2.2 จุด เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในปี 2559 (95.8) ซึ่งอยู่ในระดับปกติ (40 - 110) แต่ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ (102.8)

6) **ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และมีคุณภาพ** จังหวัดชัยภูมิ มีสถานที่ท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี แหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา และวัฒนธรรมประเพณี ในปี 2565 มีผู้มาเยี่ยมเยือนรวม 298,546 คน เป็นอันดับที่ 56 ของประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2564 มีผู้มาเยี่ยมเยือน 274,909 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.60 รายได้จากผู้มาเยี่ยมเยือนในปี 2565 จำนวน 412,380,000 บาท เป็นอันดับที่ 57 ของประเทศ และในปี 2564 จำนวน 385,080,000 บาท เพิ่มขึ้น 27,300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.09

7) **การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ ทั้งหมด 7,937,062.18 ไร่ มีพื้นที่ป่าไม้ 2,499,556.75 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 31.49 ของพื้นที่จังหวัดจังหวัดชัยภูมิมีแนวโน้มของพื้นที่คงสภาพเพิ่มขึ้นโดยในปี 2557 มีพื้นที่คงสภาพพื้นที่ป่า จำนวน 2,381.816.57 คิดเป็นร้อยละ 30.01 ของพื้นที่จังหวัด เปรียบเทียบกับ 2565 มีพื้นที่คงสภาพพื้นที่ป่า จำนวน 2,499,556.75 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 31.49 ของพื้นที่จังหวัด จะเห็นได้ว่าจังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่คงสภาพป่าเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ปี 2557-2565 จำนวน 117,740.18 ไร่ ปัจจุบันจังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ป่าไม้ 2,499,556.75 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 31.49 ของพื้นที่จังหวัด สำหรับการบริหารจัดการขยะในจังหวัด มีขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี 2561-2565 จากปริมาณ 392,236.30 ตัน ในปี 2561 เป็น 321,200.00 ตันในปี 2565 ลดลงร้อยละ 18 และมีขยะที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์จากปี 2561 ปริมาณ 248,002. ตัน เป็น 164,250 ตัน ในปี 2565 ลดลงร้อยละ 33.77 มีปริมาณขยะตกค้างในปี 2561 จากปริมาณ 14,012.66 ตัน เพิ่มขึ้นเป็น 29,400 ตัน หรือมีปริมาณขยะตกค้างเพิ่มขึ้นร้อยละ 108.81

8) **การแก้ไขปัญหาหนาแน่นและอาชญากรรม** การแพร่ระบาดของยาเสพติดของจังหวัดชัยภูมิ

อยู่ในระดับปานกลาง แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปีงบประมาณ 2565 มีการจับกุมคดียาเสพติดรวม 5,571 คดี ผู้ต้องหา 5,658 ราย ตรวจยึดยาบ้า 397,141 เม็ด และไอซ์ 469.17 กรัม เคตامين 299 กรัม มีผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู 4,383 ราย ยาเสพติดที่แพร่ระบาดมากที่สุด คือ ยาบ้า และไอซ์ราคายาบ้า เฉลี่ยเม็ดละ 50 บาท ไอซ์ กรัมละ 400 - 1,000 บาท (ขายปลีก) ทั้งนี้ ราคายาบ้า และไอซ์มีแนวโน้มลดลง พื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ อำเภอเมืองฯ อำเภอเมืองฯ จังหวัดจันทบุรี และอำเภอหนองบัวระเหว สำหรับฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ในปี 2565 มีการรับแจ้งจำนวน 367 คดี คิดเป็นอัตราความผิด 32 คนต่อแสนประชากร และฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ ในปี 2565 มีการรับแจ้งจำนวน 190 คดี คิดเป็นอัตราความผิด 17 คนต่อแสนประชากร

ส่วนที่ 2

ข้อมูลเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1.1 ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

1.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดชัยภูมิมีทั้งภูเขา ที่ราบสูง และลุ่มน้ำ มีป่าไม้ถึงร้อยละ 50 ของพื้นที่ สภาพทั่วไปมีความชุ่มชื้น เหมาะแก่การเพาะปลูก มีเทือกเขาผ่านกลางพื้นที่ของจังหวัด ได้แก่ ภูหยวก ภูอีเฒ่า ภูแล่นคา ภูพังเหย ต่อกับภูพระยาฝ่อ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาเพชรบูรณ์

1) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ (ที่มา : สำนักงานจังหวัดชัยภูมิ)

จังหวัดชัยภูมิ ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณใจกลางของประเทศ เส้นรุ้งที่ 15 องศาเหนือ เส้นแวงที่ 102 องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเล 631 ฟุต ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ 332 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 12,778.3 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,986,429 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.9 ของพื้นที่ทั้งหมดของภาค และร้อยละ 2.5 ของพื้นที่ทั้งประเทศ มีเนื้อที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของภาค และใหญ่เป็นอันดับ 7 ของประเทศ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

2) อาณาเขต (ที่มา : สำนักงานจังหวัดชัยภูมิ)

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดขอนแก่น และเพชรบูรณ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ จังหวัดขอนแก่น และนครราชสีมา
ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จังหวัดลพบุรี และเพชรบูรณ์

ภาพที่ 1 : แผนที่จังหวัดชัยภูมิ

3) สภาพพื้นที่ (ที่มา : สำนักงานจังหวัดชัยภูมิ)

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไป ประกอบด้วยป่าไม้และภูเขา ร้อยละ 50.42 ของพื้นที่ จังหวัด ที่ราบลุ่ม ร้อยละ 45.13 ที่ราบสูงนอกเขตป่าไม้ ร้อยละ 3.16 พื้นที่น้ำ ร้อยละ 0.79 เนื้อที่ดินดาน ดินเลน ใช้ประโยชน์ไม่ได้ ร้อยละ 0.50 บริเวณตอนกลางของจังหวัดเป็นพื้นที่ราบ มีพื้นที่ป่าไม้และเทือกเขาตั้งเรียงราย จากทิศตะวันออกสู่ทิศตะวันตก ประกอบด้วยเทือกเขาสำคัญ ได้แก่ ภูอู่เฒ่า ภูแลนคา และภูพังเหย

จังหวัดชัยภูมิ สามารถแบ่งภูมิประเทศของจังหวัดออกได้เป็น ๓ ลักษณะ คือ

พื้นที่ราบริมฝั่งแม่น้ำ มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 0 – 300 เมตร ได้แก่ บริเวณที่ราบเรียบ ความลาดเอียงของพื้นที่อยู่ระหว่างร้อยละ 0 – 2 ซึ่งมีพื้นที่ประมาณร้อยละ 13 ได้แก่ พื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำชีในอำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอกอนสวรรค์ อำเภอบ้านเขว้า อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอจัตุรัส และอำเภอเนินสง่า บริเวณนี้จะเป็นที่ราบน้ำท่วมถึง

พื้นที่ลูกคลื่นลอนต่ำ อยู่ตอนกลางของพื้นที่จังหวัด เป็นแนวยาวตามทิศเหนือ – ใต้ ตามแนวเทือกเขาตงพญาเย็น มีความสูงประมาณ 300 – 500 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ได้แก่ พื้นที่บางส่วนในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอหนองบัวระเหว อำเภอบ้านเขว้า อำเภอแก้งคร้อ อำเภอเทพสถิต อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ และอำเภอบ้านแท่น

พื้นที่สูงและภูเขา สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ลอนลึกและภูเขา ในเขตเทือกเขาตงพญาเย็น มีความสูงตั้งแต่ 500 – มากกว่า 1,000 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ได้แก่ พื้นที่บางส่วนของอำเภอหนองบัวระเหว อำเภอเทพสถิต อำเภอกอนสาร อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอหนองบัวแดง อำเภอภูเขียว อำเภอแก้งคร้อ อำเภอภักดีชุมพล อำเภอซับใหญ่ และพื้นที่ทางตอนเหนือของอำเภอเมืองชัยภูมิ

4) ลักษณะดิน (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

จังหวัดชัยภูมิ มีพื้นที่ 7,986,429 ไร่ ทรัพยากรดินในพื้นที่แบ่งเป็น 7 ประเภท ได้แก่ ดินเค็ม ดินค่อนข้างเป็นทราย ดินทรายจัด ดินตื้น พื้นที่ลาดชันเชิงชัน พื้นที่ดินไม่เป็นที่ปัญหาหรือมีเป็นปัญหาเล็กน้อย และพื้นที่เบ็ดเตล็ด ดังนี้

1. ดินเค็ม มีเนื้อที่ 75,220 ไร่ หรือร้อยละ 0.94 ของเนื้อที่ของจังหวัด พบกระจายตัวอยู่บริเวณ อำเภอบำเหน็จณรงค์ จัตุรัส เนินสง่า และพบเล็กน้อยที่อำเภอเมืองชัยภูมิ ปัญหาของดินเค็ม โดยทั่วไปเกษตรกรในพื้นที่ดินเค็มจะมีปัญหาปลูกพืชไม่ได้ผลผลิตลดลง และผลผลิตนั้นมีคุณภาพต่ำ ทั้งนี้เพราะดินเค็มมีปริมาณเกลือที่ละลายน้ำได้มากเกินไป จนเป็นอันตรายต่อพืช กล่าวคือ พืช มักเกิดอาการขาดน้ำและใบไหม้ โดยเริ่มจากขอบใบ นอกจากนี้พืชจะได้รับพิษจากธาตุที่เป็นส่วนประกอบของ เกลือที่ละลายออกมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งโซเดียมและคลอไรด์ ธาตุโซเดียมยังมีผลทำให้โครงสร้างดินเลวดิน แน่น รากพืชชอนไชไปได้ยาก นอกจากนี้ยังมีผลทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและมีการสูญเสียอินทรีย์วัตถุสูง เนื่องจากมีพืชน้อยชนิดมากที่สามารถขึ้นได้ ทำให้ไม่มีเศษซากพืชที่จะสลายตัวให้อินทรีย์วัตถุ

2. ดินค่อนข้างเป็นทราย มีเนื้อที่ 831,045 ไร่ หรือร้อยละ 10.41 ของเนื้อที่ของจังหวัด พบกระจายตัวอยู่ทั่วทั้งจังหวัดชัยภูมิ สภาพปัญหา คือ โครงสร้างของดินไม่ดี ทำให้ดินมีความสามารถในการดูดซับน้ำและธาตุอาหารได้ต่ำ เกิดการสูญเสียธาตุอาหารออกไปจากดินได้ง่าย ในพื้นที่ลาดชันเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและขาดแคลนน้ำ

3. ดินทรายจัด มีเนื้อที่ 272,053 ไร่ หรือร้อยละ 3.40 ของเนื้อที่ของจังหวัด พบกระจายตัวอยู่ทั่วทั้ง จังหวัดชัยภูมิ สภาพปัญหาของดินทรายจัด คือ โครงสร้างของดินไม่ดี ทำให้ดินมีความสามารถในการดูดซับน้ำและธาตุอาหารได้ต่ำ เกิดการสูญเสียธาตุอาหารออกไปจากดินได้ง่าย การเกาะยึดของเม็ดดินมีน้อย ทำให้เกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน และเกิดเป็นร่องกว้างลึกในพื้นที่ลาดชันมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และขาด แคลนน้ำไม่เหมาะสมทำเป็นแหล่งน้ำในไร่นา

4. ดินตื้น มีเนื้อที่ 413,094 ไร่ หรือร้อยละ 5.17 ของเนื้อที่ของจังหวัด พบกระจายตัวอยู่ทั่วทั้งจังหวัดชัยภูมิเป็นดินที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืชเพราะมีก้อนกรวด เศษหิน ลูกกรังและชั้นดินดานที่ขัดขวางต่อการขนถ่ายของรากพืชลงไปหาธาตุอาหารและน้ำ พืชไม่สามารถเจริญเติบโตได้อย่างปกติ อีกทั้งเป็นอุปสรรคต่อการไถพรวน ดินมีธาตุอาหารพืชต่ำและไม่อุ้มน้ำ

5. พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน มีเนื้อที่ 2,607,191 ไร่ หรือร้อยละ 32.65 ของเนื้อที่ของจังหวัด วางตัวอยู่ทางทิศตะวันตกและตอนกลางของพื้นที่เป็นดินที่มีสภาพพื้นที่สูงชันความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ หากมีการใช้ประโยชน์โดยปราศจากมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ จะก่อให้เกิดปัญหาการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ทำให้หน้าดินตื้น และมีปัญหาเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินลดต่ำลง

6. ดินที่ไม่เป็นปัญหาหรือดินมีปัญหาเล็กน้อย มีเนื้อที่ 3,147,439 ไร่ หรือร้อยละ 39.41 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วยดินเหนียว ดินร่วนละเอียด ดินลิกปานกลาง และดินริมน้ำ การปรับปรุงดินให้มีสภาพที่ เหมาะสมต่อการปลูกพืช เพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น โดยปรับปรุงดินทั้งด้านกายภาพ เคมี และชีวภาพ ตลอดจน เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้สูงขึ้น แนวทางหรือวิธีการปรับปรุงบำรุงดิน

7. พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 640,387 ไร่ หรือร้อยละ 8.02 ของเนื้อที่ของจังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่ ชุมชน แหล่งน้ำ ป่าช้า ที่ดินดัดแปลง พื้นที่ถม หน้าผาชัน ที่ดินเต็มไปด้วยก้อนหิน

1.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ (ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา)

1) ฤดูกาล

จังหวัดชัยภูมิ มีลักษณะอากาศร้อนชื้น อยู่ในภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อนมีฤดู 3 ฤดู โดยระยะเวลาในแต่ละฤดูอาจคลาดเคลื่อนไปตามดินฟ้าอากาศของแต่ละปีมีอากาศหนาวจัดในฤดูหนาว ร้อนจัดในฤดูร้อน และช่วงฝนสลับกับช่วงแห้งแล้งแตกต่างกันอย่างชัดเจนตามห้วงเวลาตามฤดูกาล ดังนี้

ฤดูหนาว	ประมาณเดือน พฤศจิกายน – กุมภาพันธ์
ฤดูร้อน	ประมาณเดือน มีนาคม – พฤษภาคม
ฤดูฝน	ประมาณเดือน มิถุนายน – ตุลาคม

2) ปริมาณน้ำฝน (ข้อมูล 10 ปี) ปี 2557 – 2566

ตารางที่ ๑

ปี	เดือน												เฉลี่ย
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
2557	0.0	0.0	67.4	102.0	51.2	37.0	86.7	143.6	226.3	66.8	23.2	0.3	67.04
2558	0.0	25.5	0.9	42.2	46.0	91.0	181.1	170.9	187.6	171.1	3.0	0.1	76.62
2559	105.7	0.0	0.0	84.9	80.6	211.4	143.5	133.2	325.8	144.3	63.1	0.0	106.04
2560	1.3	0.2	111.5	11.2	246.2	106.4	205.4	187.9	138.1	144.6	11.7	8.4	104.38
2561	0.0	3.1	7.6	75.4	246.3	94.2	125.7	120.4	149.1	76.7	3.8	12.8	76.36
2562	0.0	1.5	14.4	66.9	190.0	61.3	56.4	145.3	218.8	23.2	1.0	0.0	64.9
2563	0.0	0.0	32.4	157.1	117.8	157.2	124.9	190.6	240.0	138.7	5.4	0.0	97.01
2564	0.0	13.1	38.1	101.9	124.7	31.0	222.0	145.6	455.3	199.6	1.6	5.8	111.56
2565	24.1	23.7	119.7	73.4	82.1	79.1	417.7	205.1	516.1	81.0	94.8	0.0	143.06
2566	1.7	7.4	4.0	54.0									5.59

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา)

3) ความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล 10 ปี) ปี 2557 – 2566

ตารางที่ 2

ปี	เดือน												เฉลี่ย
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
2557	94	89	97	92	94	95	98	97	97	96	97	91	95
2558	90	96	88	96	96	95	100	99	97	98	92	91	95
2559	95	84	85	99	98	99	98	99	99	98	99	96	95
2560	97	93	97	97	97	98	98	98	97	98	94	91	96
2561	96	91	94	94	97	97	98	98	99	97	94	93	96
2562	83	92	89	98	97	94	96	98	98	96	95	85	96
2563	86	86	94	96	98	99	97	97	97	98	94	91	95
2564	89	94	96	96	97	95	98	97	98	99	91	97	96
2565	96	94	96	97	99	96	98	97	98	98	96	94	97
2566	96	93	89	96									31

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา)

4) อุณหภูมิเฉลี่ย(เซลเซียส) รายเดือน ปี 2557 – 2566

ตารางที่ 3

ปี	เดือน												เฉลี่ย
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
2557	32.8	36.8	39.0	39.7	39.5	38.5	37.6	36.5	35.0	34.5	34.8	33.4	36.5
2558	35.0	38.0	39.3	41.7	40.3	39.2	39.2	36.1	35.1	34.0	35.5	35.6	34.2
2559	36.1	36.5	40.5	42.6	40.1	37.3	37.6	35.4	34.7	34.1	33.2	33.0	36.8
2560	33.7	38.4	39.5	40.6	40.2	35.6	34.0	36.1	35.3	33.3	35.5	33.5	36.3
2561	34.8	37.8	38.9	40.6	36.2	35.5	35.3	33.9	35.5	35.7	36.1	36.1	36.3
2562	34.6	39.6	41.3	42.5	41.2	40.1	39.1	35.9	34.7	36.2	36.1	35.4	38.1
2563	37.0	37.7	41.2	41.3	39.7	39.9	36.6	36.4	35.3	34.6	34.7	34.4	37.4
2564	35.0	38.9	39.9	39.6	38.4	38.3	39.3	35.8	34.1	35.9	34.9	32.7	36.9
2565	35.0	35.7	39.0	39.6	36.8	37.0	36.0	35.6	34.3	34.3	35.9	32.0	35.9
2566	35.2	37.0	40.0	41.5									12.8

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา)

1.1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ (แม่น้ำ คลอง บึง ฯลฯ)

จังหวัดชัยภูมิ มีแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารและลำน้ำย่อยหลายสายที่ก่อให้เกิดลำน้ำสำคัญ สรุปได้ดังนี้

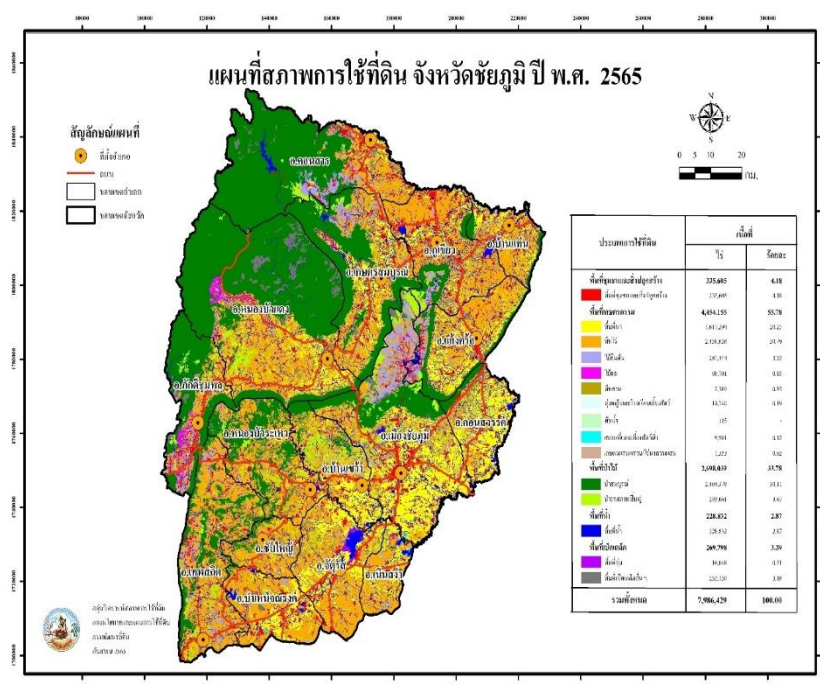
1. ลำน้ำชี ต้นน้ำอยู่บริเวณเทือกเขาพญาฝ่อ ในเขตอำเภอนองบัวแดง ไหลผ่านอำเภอนองบัวระเหว อำเภอบ้านเขว้า อำเภอจัตุรัส อำเภอเนินสง่า อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอคอนสวรรค์
2. ลำน้ำพรม ต้นน้ำอยู่บริเวณเทือกเขาพญาฝ่อ ในเขตอำเภอคอนสาร ไหลผ่านอำเภอคอนสาร อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอภูเขียว และอำเภอบ้านแท่น ไหลลงเขื่อนอุบลรัตน์ เป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างจังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดขอนแก่น
3. ลำคันฉู ไหลผ่านอำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอจัตุรัส และอำเภอเมืองชัยภูมิ
4. ลำน้ำเชิญ ไหลผ่านอำเภอคอนสาร และอำเภอภูเขียว
5. ลำชีลอง ไหลผ่านอำเภอเมืองชัยภูมิ และอำเภอบ้านเขว้า
6. ลำปะทาว ไหลผ่านอำเภอเมืองชัยภูมิ
7. ลำสามหมอ ไหลผ่านอำเภอแก้งคร้อ และอำเภอคอนสวรรค์
8. ลำน้ำกล้า ไหลผ่านอำเภอคอนสวรรค์ ไปลงลำน้ำชี

1.1.4 การใช้ที่ดิน (ที่มา : กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน)

ตารางที่ 4

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	335,605	4.18
พื้นที่เกษตรกรรม	4,454,155	55.78
พื้นที่นา	1,617,294	20.25
พืชไร่	2,458,638	30.79
ไม้ยืนต้น	281,444	3.53
ไม้ผล	68,701	0.85
พืชสวน	2,389	0.03
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	14,740	0.19
พืชน้ำ	115	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	9,501	0.12
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	1,333	0.02
พื้นที่ป่าไม้	2,698,039	33.78
พื้นที่น้ำ	228,832	2.87
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	269,798	3.39
รวมทั้งหมด	7,986,429	100.00

ภาพที่ 2 : แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน จังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2565

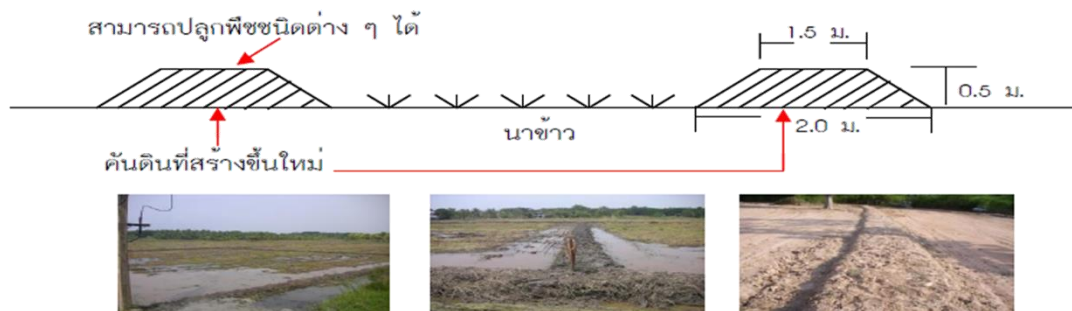
1.1.5 แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก (Agri-Map) จังหวัดชัยภูมิ (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการตามแผนโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ในกิจกรรมหลักด้านการพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map โดยดำเนินการ

1. การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

เพื่อปรับโครงสร้างที่ดินในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมโดยเฉพาะในนาข้าว ให้เหมาะสมแก่การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map ไปเป็นเกษตรผสมผสาน กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดลักษณะของการปรับปรุงแปลงเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ให้ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1.1 การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 1 เป็นคันดินที่สร้างขึ้นโดยให้ระดับของคันดินอยู่ระดับเดียวกัน เน้นให้มีการปลูกข้าวแบบเดิม แต่กำหนดให้มีการปรับโครงสร้างให้มีคันดินเพิ่มขึ้น วัตถุประสงค์เพื่อเก็บกักน้ำที่ไหลบ่ามาไว้เป็นช่วง ๆ มีลักษณะเหมือนคันนา บนคันนา สามารถปลูกพืชชนิดต่างๆ ได้ ความสูงและความกว้างของคันนาหรือคันดินจะผันแปรไปตามลักษณะดิน พื้นที่ดินและลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาหรือปริมาณน้ำที่จะเก็บกักหรือระบายออก

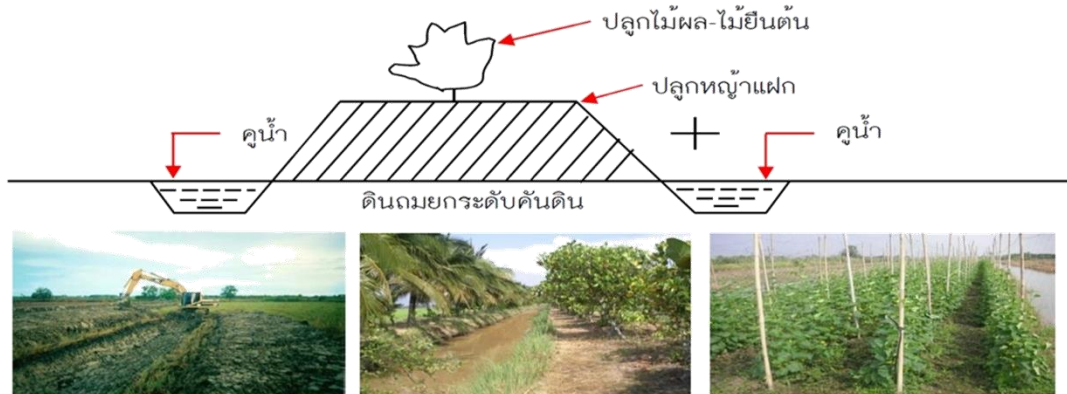
การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 1

1.2 การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 2 เน้นการปลูกข้าวร่วมกับไม้ผลชนิดอื่นๆ เพื่อกักเก็บน้ำ ระบายน้ำและส่งน้ำ จะเน้นให้มีการปลูกข้าวร่วมกับไม้ผลชนิดอื่น ๆ ทำการปรับโครงสร้างแปลงนาให้มีร่องน้ำ โดยการขุดดินทำเป็นคูแล้วเอาดินนั้นขึ้นมาทำเป็นคันดิน ร่องน้ำที่ขุดมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บกักน้ำ ระบายน้ำและส่งน้ำในแปลงปลูกพืช ส่วนบนคันดินยังสามารถปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดต่าง ๆ เพื่อเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกร ความลึกและความกว้างของคูที่จะขุดดินขึ้นมาถมเป็นคันจะผันแปรไปตามลักษณะดิน

การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 2

1.3 การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3 เป็นการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจากการทำนาเป็นการปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น โดยการขุดดินขึ้นให้เป็นคูน้ำทั้งสองด้านแล้วนำดินนั้นมาถมเป็นคันดินวัตถุประสงค์เพื่อเก็บกักน้ำและระบายน้ำในพื้นที่ราบและราบลุ่ม บนคันดินสามารถปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ไม้ผล-ไม้ยืนต้นแบบแถวเดียว ขนาดของร่องปลูกไม้ผลจะผันแปรไปตามลักษณะดิน การปรับปรุงแปลงนาลักษณะนี้สามารถออกแบบต่อเนื่องทำเป็นแปลงใหญ่ ๆ ได้

การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3

2. การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

ด้วยพื้นที่เป้าหมายการดำเนินงานและความต้องการของเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนการผลิตมีเนื้องานที่แตกต่างกันไป กรมพัฒนาที่ดินจึงสนับสนุนปัจจัยการผลิตในการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม ภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เพื่อปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่ไม่เหมาะสมโดยเฉพาะในนาข้าว ให้เหมาะสมแก่การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map ไปเป็นเกษตรผสมผสานการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่

- 2.1 ปุ๋ยหมัก ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก
- 2.2 น้ำหมักชีวภาพ ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยน้ำหมักชีวภาพ
- 2.3 เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน
- 2.4 โดโลไมท์ ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรดด้วยโดโลไมท์

3. การสำรวจออกแบบล่วงหน้าจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

เนื่องจากการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อปรับโครงสร้างที่ดินในพื้นที่ไม่เหมาะสม ให้เหมาะสมแก่การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map ไปเป็นเกษตรผสมผสานหรือปลูกพืชชนิดอื่นนั้น จำเป็นต้องสำรวจออกแบบล่วงหน้าเพื่อให้สามารถดำเนินการก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำได้รวดเร็ว และพร้อมสำหรับปรับเปลี่ยนการผลิตในปีงบประมาณถัดไปเพื่อให้ทันก่อนฤดูกาลเพาะปลูกของเกษตรกร

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก (Agri-Map) จังหวัด
ชัยภูมิ

ตารางที่ 5 : การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

ชนิดพืช	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)			รวม
	S1	S2	S3	
ข้าว	105,420	485,275	798,547	1,389,242
อ้อย	2,386	771,324	165,048	938,758
มันสำปะหลัง	3,706	762,244	159,237	925,187
ยางพารา	26	1,987	51,035	53,048

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

จังหวัดชัยภูมิ มีพื้นที่พืชเศรษฐกิจสำคัญที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรก ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน มัน
สำปะหลัง ยางพารา ตามลำดับ

ตารางที่ 6 : พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของจังหวัดชัยภูมิ

พืชเศรษฐกิจ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่เกษตรกรรม
1. ข้าว	1,389,242	30.96
2. อ้อยโรงงาน	938,758	20.92
3. มันสำปะหลัง	925,187	20.62
4. ยางพารา	53,048	1.18

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564

1. ข้าว

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดชัยภูมิ โดยพันธุ์ข้าวที่เกษตรกรนิยมปลูก ได้แก่ ข้าวเจ้าหอมพันธุ์ขาว
ดอกมะลิ 105 ข้าวเหนียวพันธุ์ กข6 และข้าวชนิดอื่น ๆ จากฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map
Online วิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกข้าว

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 386,824 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.43 ของพื้นที่
ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอเกษตรสมบูรณ์ 73,841 ไร่ อำเภอภูเขียว 57,222 ไร่ และอำเภอ
บำเหน็จณรงค์ 48,618 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 677,946 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.01 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอเมืองชัยภูมิ 189,172 ไร่ อำเภอคอนสวรรค์ 98,657 ไร่ และอำเภอแก้งคร้อ 66,113 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 871,725 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 16.73 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอเมืองชัยภูมิ 135,170 ไร่ อำเภอจัตุรัส 188,676 ไร่ และอำเภอแก้งคร้อ 103,680 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 3,273,544 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกข้าวในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 105,420 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 27.25 ของพื้นที่ศักยภาพสูงพบมากในอำเภอบำเหน็จณรงค์ 40,422 ไร่ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ 29,428 ไร่ และอำเภอจัตุรัส 17,078 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 485,275 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 71.58 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอเมืองชัยภูมิ 164,114 ไร่ อำเภอคอนสวรรค์ 79,664 ไร่ และอำเภอหนองบัวแดง 45,571 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 751,585 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 86.22 ของพื้นที่ศักยภาพสูงพบเล็กน้อย ในอำเภอเมืองชัยภูมิ 124,024 ไร่ อำเภอจัตุรัส 96,401 ไร่ และอำเภอแก้งคร้อ 94,426 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 46,962 ไร่

3) พื้นที่ศักยภาพคงเหลือ คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกข้าวแต่ยังไม่ใช้พื้นที่ปลูกข้าวพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกข้าวและพื้นที่ปลูกข้าวในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 474,075 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอภูเขียว 68,340 ไร่ รองลง ได้แก่ อำเภอเมืองชัยภูมิ 54,856 ไร่ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ 45,394 ไร่ อำเภอบำเหน็จณรงค์ 43,756 ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 281,404 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 72.75 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอภูเขียว 56,366 ไร่ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ 44,413 ไร่ และอำเภอหนองบัวแดง 32,540 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 192,671 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.42 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอบำเหน็จณรงค์ 35,560 ไร่ อำเภอแก้งคร้อ 29,242 ไร่ และอำเภอเมืองชัยภูมิ 25,058 ไร่

ตารางที่ 7 : พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของข้าวรายอำเภอ จังหวัดชัยภูมิ

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
1. เมืองชัยภูมิ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	29,079 (100.00%)	189,172 (100.00%)	135,170 (100.00%)	253,621 (100.00%)	607,042 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	2,281 (7.84%)	164,114 (86.75%)	124,024 (75.91%)	13,678 (5.39%)	304,097 (50.09%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	26,798 (92.16%)	25,058 (13.25%)	-	-	51,856 (8.54%)
2. เกษตรสมบูรณ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	73,841 (100.00%)	31,574 (100.00%)	62,881 (100.00%)	313,601 (100.00%)	481,897 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	29,428 (39.85%)	30,593 (96.89%)	56,796 (90.32%)	1,266 (0.40%)	118,083 (24.50%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	44,413 (60.15%)	981 (3.11%)	-	-	45,394 (9.42%)
3. เทพสถิต	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	13,249 (100.00%)	14,696 (100.00%)	334,736 (100.00%)	362,681 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	1,184 (8.94%)	10,658 (72.52%)	2,524 (0.75%)	14,366 (3.96%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	12,065 (91.06%)	-	-	12,065 (3.33%)
4. เนินสง่า	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	7,099 (100.00%)	3,535 (100.00%)	59,741 (100.00%)	96,787 (100.00%)	167,162 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	52,443 (87.78%)	2,321 (2.40%)	54,764 (32.76%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	7,099 (100.00%)	3,535 (100.00%)	-	-	10,634 (6.36%)
5. แก้งคร้อ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	66,113 (100.00%)	103,680 (100.00%)	168,392 (100.00%)	338,185 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	36,871 (55.77%)	94,426 (91.07%)	55 (0.03%)	131,352 (38.84%)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	29,242 (44.23%)	-	-	29,242 (8.65%)
6. คอนสวรรค์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	24,396 (100.00%)	98,657 (100.00%)	42,902 (100.00%)	101,369 (100.00%)	267,324 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	79,664 (80.75%)	37,795 (88.10%)	5,175 (5.11%)	122,634 (45.87%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	24,396 (100.00%)	18,993 (19.25%)	-	-	43,389 (16.23%)
7. คอนสาร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	19,146 (100.00%)	16,413 (100.00%)	31,595 (100.00%)	185,481 (100.00%)	252,635 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	2,323 (12.13%)	15,517 (94.54%)	21,792 (68.97%)	192 (0.10%)	39,824 (15.76%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	16,823 (87.87%)	896 (5.46%)	-	-	17,719 (7.01%)
8. จัตุรัส	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	33,436 (100.00%)	26,966 (100.00%)	118,676 (100.00%)	245,140 (100.00%)	424,218 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	17,078 (51.08%)	7,959 (29.51%)	96,401 (81.23%)	2,123 (0.87%)	123,561 (29.13%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	16,358 (48.92%)	19,007 (70.49%)	-	-	35,365 (8.34%)
9. ชับใหญ่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	367 (100.00%)	4,558 (100.00%)	6,224 (100.00%)	140,585 (100.00%)	151,734 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	73 (19.89%)	-	5,358 (86.09%)	1,314 (0.93%)	6,745 (4.45%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	294 (80.11%)	48,640 (100.00%)	-	-	4,852 (3.20%)
10. บ้านเขว้า	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	26,805 (100.00%)	39,231 (100.00%)	35,743 (100.00%)	160,789 (100.00%)	271,977 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	8,906 (33.23%)	9,409 (80.66%)	34,516 (96.57%)	1,899 (1.18%)	84,552 (10.40%)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	17,899 (66.77%)	9,409 (19.34%)	-	-	27,308 (10.04%)
11. บ้านแท่น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	27,835 (100.00%)	20,642 (100.00%)	42,876 (100.00%)	92,122 (100.00%)	183,475 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	4,053 (14.56%)	13,536 (65.58%)	41,211 (96.12%)	63 (0.07%)	58,863 (32.08%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	23,782 (85.44%)	7,106 (34.42%)	-	-	30,888 (16.83%)
12. บำเหน็จณรงค์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	48,618 (100.00%)	35,805 (100.00%)	34,542 (100.00%)	166,729 (100.00%)	285,694 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	40,422 (83.14%)	245 (0.68%)	29,005 (83.97%)	220 (0.13%)	69,892 (24.46%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	8,196 (16.86%)	35,560 (99.32%)	-	-	43,756 (15.32%)
13. ักคีชุมพล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,672 (100.00%)	3,769 (100.00%)	21,320 (100.00%)	164,526 (100.00%)	192,287 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	3,064 (81.29%)	12,354 (57.95%)	2,565 (1.56%)	17,983 (9.35%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,672 (100.00%)	705 (19.00%)	-	-	3,377 (1.76%)
14. ภูเขียว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	57,222 (100.00%)	47,773 (100.00%)	55,732 (100.00%)	278,121 (100.00%)	438,848 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	856 (1.50%)	35,799 (74.94%)	45,120 (80.96%)	139 (0.05%)	81,914 (18.67%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	35,799 (98.50%)	11,974 (25.06%)	-	-	68,340 (15.57%)
15. หนองบัวแดง	32,540 (100.00%)	52,618 (100.00%)	93,111 (100.00%)	371,949 (100.00%)	550,218 (100.00%)	32,540 (100.00%)
	-	45,571 (86.61%)	80,435 (86.39%)	10,723 (2.88%)	136,729 (24.85%)	-

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
	32,540 (100.00%)	7,047 (13.39%)	-	-	39,587 (7.19%)	32,540 (100.00%)
16. หนองบัวระเหว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,768 (100.00%)	18,462 (100.00%)	12,836 (100.00%)	199,596 (100.00%)	234,662 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	11,927 (64.60%)	9,251 (72.07%)	2,705 (1.36%)	23,883 (10.18%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,768 (100.00%)	6,535 (35.40%)	-	-	10,303 (4.39%)
รวมจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	386,824 (100.00%)	677,946 (100.00%)	871,725 (100.00%)	3,273,544 (100.00%)	5,210,039 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	105,420 (27.25%)	485,275 (71.58%)	751,585 (86.22%)	46,962 (1.43%)	1,389,242 (26.66%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	281,404 (72.75%)	192,671 (28.42%)	-	-	474,075 (9.10%)

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืช ตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกข้าว คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (S3) 106,332 ไร่ และพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (S3+N) 34,927 ไร่ แต่เนื่องจากนโยบายของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการข้าวต้องการรักษาคุณภาพผลผลิตข้าว ดังนั้น จึงควรพิจารณาปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ตารางที่ 8 : พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตข้าว

อำเภอ	อ้อยโรงงาน (ไร่)			มันสำปะหลัง (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
1. เมืองชัยภูมิ	1,656	-	1,656	1,158	-	1,158
2. เกษตรสมบูรณ์	11,245	-	11,245	854	-	854
3. เทพสถิต	-	-	-	4,324	-	4,324

อำเภอ	อ้อยโรงงาน (ไร่)			มันสำปะหลัง (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
4. เนินสง่า	1,199	-	1,199	1,037	-	1,037
5. แก้งคร้อ	-	-	-	25	-	25
6. คอนสวรรค์	5,465	-	5,465	1,180	1	1,181
7. คอนสาร	12,624	-	12,624	90	-	90
8. จัตุรัส	1,039	-	1,039	8,685	-	8,685
9. ชัยใหญ่	130	-	130	1,934	-	1,934
10. บ้านเขว้า	4,209	-	4,209	2,687	-	2,687
11. บ้านแท่น	16,101	-	16,101	367	-	367
12. บำเหน็จณรงค์	2,659	-	2,659	7,741	-	7,741
13. ักดีชุมพล	1,903	-	1,903	253	-	253
14. ภูเขียว	37,680	-	37,680	94	-	94
15. หนองบัวแดง	10,069	-	10,069	1,666	-	1,666
16. หนองบัวระเหว	353	-	353	2,831	-	2,831
รวม	106,332	-	106,332	34,926	1	34,927

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกข้าวต่อไป เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีซึ่งการปลูกข้าวในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือ พื้นที่ปลูกข้าวในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกข้าว ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในอำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอจัตุรัส เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือ พื้นที่ปลูกข้าวในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกข้าว เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่างและแหล่งน้ำ โดยกระจายอยู่ในอำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอคอนสวรรค์ อำเภอหนองบัวแดง เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น ทำการเกษตรผสมผสานหรือพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าโดยพิจารณาแหล่งรับซื้อ

ร่วมด้วย

2. อ้อยโรงงาน

อ้อยโรงงานเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดชัยภูมิในลำดับที่ 2 จากฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 5 และภาพที่ 8 - 9)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน

ระดับ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 22,264 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.43 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอบ้านเขว้า 7,693 ไร่ อำเภอกเกษตรสมบูรณ์ 5,679 ไร่ และอำเภอบำเหน็จณรงค์ 3,511 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 2,987,117 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 57.31 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอภูเขียว 320,366 ไร่ อำเภอเมืองชัยภูมิ 299,376 ไร่ และอำเภอหนองบัวแดง 274,762 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 491,015 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.42 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอหนองบัวแดง 114,016 ไร่ อำเภอภักดีชุมพล 49,420 ไร่ และอำเภอเทพสถิต 38,566 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 2,386 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.72 ของพื้นที่ศักยภาพสูงพบในอำเภอบ้านเขว้า 1,367 ไร่ อำเภอกอนสาร 542 ไร่ อำเภอบำเหน็จณรงค์ 229 ไร่ อำเภอกเกษตรสมบูรณ์ 138 ไร่ และอำเภอจัตุรัส 110 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 771,324 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.82 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอภูเขียว 189,647 ไร่ อำเภอกเกษตรสมบูรณ์ 94,810 ไร่ และอำเภอหนองบัวแดง 94,247 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 162,332 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.06 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย พบมากในอำเภอภูเขียว 37,579 ไร่ อำเภอหนองบัวแดง 30,415 ไร่ และอำเภอกเกษตรสมบูรณ์ 20,051 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 2,716 ไร่

3) **พื้นที่ศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกอ้อยโรงงานแต่ยังไม่ใช้พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกอ้อยโรงงานและพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 2,235,671 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองชัยภูมิ 277,792 ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอเทพสถิต 231,422 ไร่ อำเภอจัตุรัส 197,935 ไร่ อำเภอกเกษตรสมบูรณ์ 183,138 ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 19,878 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 89.28 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอบ้านเขว้า 6,326 ไร่ อำเภอกะสมบุรณ์ 5,541 ไร่ และอำเภอบำเหน็จณรงค์ 3,282 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 2,215,793 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 74.18 ของพื้นที่ ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอเมืองชัยภูมิ 275,214 ไร่ อำเภอสทิต 231,422 ไร่ และอำเภอจัตุรัส 195,936 ไร่

ตารางที่ 9 : พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของอัยโรงงานรายอำเภอ จังหวัดชัยภูมิ

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
1. เมืองชัยภูมิ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,578 (100.00%)	299,376 (100.00%)	22,340 (100.00%)	282,779 (100.00%)	607,073 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	24,165 (8.07%)	4,000 (17.91%)	97 (0.03%)	28,259 (4.65%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,578 (100.00%)	275,214 (91.93%)	-	-	277,792 (45.76%)
2. เกษตรสมบุรณ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	5,679 (100.00%)	272,407 (100.00%)	31,471 (100.00%)	172,998 (100.00%)	482,555 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	138 (2.43%)	94,810 (34.80%)	31,471 (63.71%)	1,225 (0.71%)	116,224 (24.09%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	5,541 (97.57%)	177,597 (65.20%)	-	-	183,138 (37.95%)
3. สทิต	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	243,150 (100.00%)	38,566 (100.00%)	80,977 (100.00%)	362,693 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	11,728 (4.82%)	1,558 (4.04%)	-	13,286 (3.66%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	231,422 (95.18%)	-	-	231,422 (63.81%)
4. เนินสง่า	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	92,946 (100.00%)	21,918 (100.00%)	52,404 (100.00%)	167,268 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	9,887 (10.64%)	6,273 (28.62%)	-	16,160 (9.66%)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	83,059 (89.36%)	-	-	83,059 (49.66%)
5. แก้งคร้อ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	234,235 (100.00%)	55 (100.00%)	104,015 (100.00%)	338,305 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	92,686 (39.57%)	3 (5.45%)	11 (0.01%)	92,700 (27.40%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	141,549 (60.43%)	-	-	141,549 (41.84%)
6. คอนสวรรค์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	115,589 (100.00%)	17,777 (100.00%)	133,975 (100.00%)	267,341 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	25,068 (21.69%)	7,621 (42.87%)	-	32,689 (12.23%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	90,521 (78.31%)	-	-	90,521 (33.86%)
7. คอนสาร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	694 (100.00%)	148,658 (100.00%)	23,948 (100.00%)	79,423 (100.00%)	252,723 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	542 (78.10%)	83,188 (55.96%)	15,654 (65.37%)	1,030 (1.30%)	100,414 (39.73%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	152 (21.90%)	65,470 (44.04%)	-	-	65,622 (25.97%)
8. จัตุรัส	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,109 (100.00%)	218,541 (100.00%)	29,660 (100.00%)	173,993 (100.00%)	424,303 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	110 (5.22%)	22,605 (10.34%)	5,610 (18.91%)	-	28,325 (6.68%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,999 (94.78%)	195,936 (89.66%)	-	-	197,935 (46.65%)
9. ชับใหญ่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	105,933 (100.00%)	25,011 (100.00%)	20,829 (100.00%)	151,773 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	5,087 (4.80%)	1,370 (5.48%)	-	6,457 (4.25%)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
	พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	100,846 (95.20%)	-	-	100,846 (66.45%)
10. บ้านเขว้า	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	7,693 (100.00%)	135,902 (100.00%)	13,744 (100.00%)	114,662 (100.00%)	272,001 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,367 (17.77%)	16,996 (12.51%)	4,396 (31.98%)	9 (0.01%)	22,768 (8.37%)
	พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ	6,326 (82.23%)	118,906 (87.49%)	-	-	125,232 (46.04%)
11. บ้านแท่น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	135,156 (100.00%)	16,050 (100.00%)	32,543 (100.00%)	183,749 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	53,163 (39.31%)	16,050 (100.00%)	2 (0.01%)	69,188 (37.65%)
	พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	82,020 (60.69%)	-	-	82,020 (44.64%)
12. บำเหน็จณรงค์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,511 (100.00%)	174,931 (100.00%)	11,323 (100.00%)	95,996 (100.00%)	285,761 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	229 (6.52%)	29,949 (17.12%)	3,902 (34.46%)	-	34,080 (11.93%)
	พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,282 (93.48%)	144,982 (82.88%)	-	-	148,264 (51.88%)
13. ักดีชุมพล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	83,738 (100.00%)	4,942 (100.00%)	59,149 (100.00%)	192,307 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	14,074 (16.81%)	7,163 (14.49%)	151 (0.26%)	21,388 (11.12%)
	พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	69,664 (83.19%)	-	-	69,664 (36.23%)
14. ภูเขียว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	320,366 (100.00%)	38,550 (100.00%)	80,229 (100.00%)	439,145 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	189,647 (59.20%)	37,579 (97.48%)	18 (0.02%)	227,244 (51.75%)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	130,719 (40.80%)	-	-	130,719 (29.77%)
15.หนองบัวแดง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	274,762 (100.00%)	114,016 (100.00%)	161,558 (100.00%)	550,336 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	94,247 (34.30%)	30,415 (26.68%)	169 (0.10%)	124,831 (22.68%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	180,515 (65.70%)	-	-	180,515 (32.80%)
16.หนองบัวระเหว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	131,427 (100.00%)	37,166 (100.00%)	66,068 (100.00%)	234,661 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	4,054 (3.08%)	687 (1.85%)	4 (0.01%)	4,745 (2.02%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	127,373 (96.92%)	-	-	127,373 (54.28%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	22,264 (100.00%)	2,987,117 (100.00%)	491,015 (100.00%)	1,711,598 (100.00%)	5,211,994 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	2,386 (10.72%)	771,324 (25.82%)	162,332 (33.06%)	2,716 (0.16%)	938,758 (18.01%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	19,878 (89.28%)	2,215,793 (74.18%)	-	-	2,235,671 (42.89%)

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกอ้อยโรงงาน คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 510,968 ไร่ และพื้นที่ปลูกยางพารา (S3) 31,229 ไร่

ตารางที่ 10 : พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตอ้อยโรงงาน

อำเภอ	ข้าว (ไร่)			ยางพารา (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
1. เมืองชัยภูมิ	68,751	9,749	78,500	3,614	-	3,614
2. เกษตรสมบูรณ์	55,047	740	55,787	5,178	-	5,178
3. เทพสถิต	8,225	1,812	10,307	6,264	-	6,264
4. เนินสง่า	21,534	674	22,208	203	-	203
5. แก้งคร้อ	70,707	29	70,736	807	-	807
6. คอนสวรรค์	21,237	2,868	24,105	429	-	429
7. คอนสาร	20,412	51	20,463	2,517	-	2,517
8. จัตุรัส	34,505	449	34,954	107	-	107
9. ชับใหญ่	4,420	752	5,172	323	-	323
10. บ้านเขว้า	12,781	1,012	13,793	646	-	646
11. บ้านแท่น	39,628	55	39,683	928	-	928
12. บำเหน็จณรงค์	10,744	113	10,857	2,223	-	2,223
13. ักดีชุมพล	8,374	644	9,018	1,044	-	1,044
14. ภูเขียว	42,441	131	42,572	1,838	-	1,838
15. หนองบัวแดง	65,377	1,114	66,491	3,586	-	3,586
16. หนองบัวระเหว	5,472	1,120	6,592	1,522	-	1,522
รวม	489,655	21,313	510,968	31,229	-	31,229

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกอ้อยโรงงานต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกอ้อยโรงงานในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือ พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกอ้อยโรงงาน ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกอ้อยโรงงานที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในอำเภอบ้านเขว้า อำเภอคอนสาร อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ และอำเภอจัตุรัส

พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือ พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกอ้อยโรงงาน เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง ความชื้น โดยกระจายอยู่ในอำเภอภูเขียว อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอหนองบัวแดง เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าปลูกอ้อยโรงงานมีต้นทุนที่ต่ำและให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

3. มั่นสำปะหลัง

มั่นสำปะหลังเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดชัยภูมิในลำดับที่ 3 จากฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกมั่นสำปะหลัง

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 27,581 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.53 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอเกษตรสมบูรณ์ 9,608 ไร่ อำเภอภักดีชุมพล 7,727 ไร่ และอำเภอบ้านแท่น 5,392 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 3,124,533 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 59.94 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอเมืองชัยภูมิ 369,691 ไร่ อำเภอภูเขียว 308,915 ไร่ และอำเภอหนองบัวแดง 266,154 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 333,342 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.40 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอหนองบัวแดง 105,791 ไร่ อำเภอภักดีชุมพล 49,116 ไร่ และอำเภอเทพสถิต 42,786 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 1,726,981 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกมั่นสำปะหลังในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 3,706 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.44 ของพื้นที่ศักยภาพสูงพบมากในอำเภอภักดีชุมพล 3,128 ไร่ อำเภอบำเหน็จณรงค์ 273 ไร่ และอำเภอจัตุรัส 185 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 762,244 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.40 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอเทพสถิต 169,379 ไร่ อำเภอจัตุรัส 121,672 ไร่ และอำเภอบำเหน็จณรงค์ 97,081 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 148,322 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 44.50 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย พบมากในอำเภอเทพสถิต 33,378 ไร่ อำเภอหนองบัวระเหว 25,706 ไร่ และอำเภอกักตุมพล 21,719 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 10,915 ไร่

3) พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกมันสำปะหลังแต่ยังไม่ใช้พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง พิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกมันสำปะหลังและพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 2,389,164 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองชัยภูมิ 329,336 ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอภูเขียว 307,016 ไร่ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ 269,495 ไร่ อำเภอหนองบัวแดง 248,210 ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 23,875 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 86.56 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอเกษตรสมบูรณ์ 9,570 ไร่ อำเภอบ้านแท่น 5,368 ไร่ และอำเภอกักตุมพล 4,599 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 2,362,289 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 75.60 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอเมืองชัยภูมิ 326,815 ไร่ อำเภอภูเขียว 306,779 ไร่ และอำเภอเกษตรสมบูรณ์ 259,925 ไร่

ตารางที่ 11 : พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของมันสำปะหลังรายอำเภอ จังหวัดชัยภูมิ

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
1. เมืองชัยภูมิ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,578 (100.00%)	369,691 (100.00%)	4,706 (100.00%)	230,104 (100.00%)	607,079 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	57 (2.21%)	42,876 (11.60%)	2,778 (59.03%)	410 (0.18%)	46,121 (7.60%)
	พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,521 (97.79%)	326,815 (88.40%)	-	-	329,336 (54.25%)
2. เกษตรสมบูรณ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	9,608 (100.00%)	264,504 (100.00%)	19,512 (100.00%)	188,930 (100.00%)	482,554 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	38 (0.40%)	4,579 (1.73%)	1,577 (8.08%)	1,439 (0.76%)	7,633 (1.58%)
	พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ	9,570 (99.60%)	259,925 (98.27%)	-	-	269,495 (55.85%)
3. เทพสถิต	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	265,620 (100.00%)	42,786 (100.00%)	54,255 (100.00%)	362,661 (100.00%)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	169,379 (63.77%)	33,378 (78.01%)	2,278 (4.20%)	205,035 (56.54%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	96,241 (36.23%)	-	-	96,241 (26.54%)
4. เนินสง่า	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	113,954 (100.00%)	1,898 (100.00%)	51,412 (100.00%)	167,264 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	51,195 (44.93%)	1,898 (100.00%)	-	53,093 (31.74%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	62,759 (55.07%)	-	-	62,759 (37.52%)
5. แก้งคร้อ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	214,096 (100.00%)	131 (100.00%)	124,444 (100.00%)	338,671 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	3,645 (1.70%)	78 (59.54%)	161 (0.13%)	3,884 (1.15%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	210,451 (98.30%)	-	-	210,451 (62.14%)
6. คอนสวรรค์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	125,205 (100.00%)	1,176 (100.00%)	140,959 (100.00%)	267,340 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	10,855 (8.67%)	1,176 (100.00%)	1 (0.00%)	12,032 (4.50%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	114,350 (91.33%)	-	-	114,350 (42.77%)
7. คอนสาร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	678 (100.00%)	139,186 (100.00%)	11,458 (100.00%)	101,407 (100.00%)	252,729 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1 (0.15%)	3,971 (2.85%)	712 (6.21%)	330 (0.33%)	5,014 (1.98%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	677 (99.85%)	135,215 (97.15%)	-	-	135,892 (53.77%)
8. จตุรัส	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,085 (100.00%)	247,547 (100.00%)	18,568 (100.00%)	157,041 (100.00%)	424,241 (100.00%)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	185 (17.05%)	121,672 (49.15%)	16,416 (88.41%)	-	138,273 (32.59%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	900 (82.95%)	125,875 (50.85%)	-	-	126,775 (29.88%)
9. ซับใหญ่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	124,036 (100.00%)	12,251 (100.00%)	15,485 (100.00%)	151,772 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	71,146 (57.36%)	8,766 (71.55%)	-	79,912 (52.65%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	52,890 (42.64%)	-	-	52,890 (34.85%)
10. บ้านเขว้า	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	167,959 (100.00%)	12,500 (100.00%)	91,530 (100.00%)	271,989 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	49,085 (29.22%)	7,358 (58.86%)	121 (0.13%)	56,564 (20.80%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	118,874 (70.78%)	-	-	118,874 (43.71%)
11. บ้านแท่น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	5,392 (100.00%)	125,819 (100.00%)	366 (100.00%)	52,175 (100.00%)	183,752 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	24 (0.45%)	2,997 (2.38%)	366 (100.00%)	-	3,387 (1.84%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	5,368 (99.55%)	122,822 (97.62%)	-	-	128,190 (69.76%)
12. บ้านเนินจรรย์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	276 (100.00%)	175,303 (100.00%)	11,859 (100.00%)	98,334 (100.00%)	285,772 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	273 (98.91%)	97,081 (55.38%)	9,954 (83.94%)	-	107,308 (37.55%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3 (1.09%)	78,222 (44.62%)	-	-	78,225 (27.37%)
13. ภักดีชุมพล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	7,727 (100.00%)	76,171 (100.00%)	49,116 (100.00%)	59,272 (100.00%)	192,286 (100.00%)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	3,128 (40.48%)	27,020 (35.47%)	21,719 (44.22%)	5,190 (8.76%)	57,057 (29.67%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	4,599 (59.52%)	49,151 (64.53%)	-	-	53,750 (29.67%)
14. ภูเขา	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	237 (100.00%)	308,915 (100.00%)	1,092 (100.00%)	128,913 (100.00%)	439,157 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	2,136 (0.69%)	627 (57.42%)	232 (0.18%)	2,995 (0.68%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	237 (100.00%)	306,779 (99.31%)	-	-	307,016 (69.91%)
15. นอนบัวแดง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	266,154 (100.00%)	105,791 (100.00%)	178,567 (100.00%)	550,512 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	20,944 (7.87%)	15,813 (14.95%)	222 (0.12%)	36,979 (6.72%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	245,210 (92.13%)	-	-	245,210 (44.54%)
16. นอนบัวระเหว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	140,373 (100.00%)	40,132 (100.00%)	54,153 (100.00%)	234,658 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	83,663 (59.60%)	25,706 (64.05%)	531 (0.98%)	109,900 (46.83%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	56,710 (40.40%)	-	-	56,710 (24.17%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	27,581 (100.00%)	3,124,533 (100.00%)	333,342 (100.00%)	1,726,981 (100.00%)	5,212,437 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	3,706 (13.44%)	762,244 (24.40%)	148,322 (44.50%)	10,915 (0.63%)	925,187 (17.75%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	23,875 (86.56%)	2,362,289 (75.60%)	-	-	2,386,164 (45.78%)

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกมันสำปะหลัง คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 544,221 ไร่ พื้นที่ปลูกยางพารา (S3) 32,725 ไร่ และพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (S3+N) 17,737 ไร่

ตารางที่ 12 : พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตมันสำปะหลัง

อำเภอ	ข้าว (ไร่)			ยางพารา (ไร่)			อ้อยโรงงาน (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม	S3	N	รวม
1. เมืองชัยภูมิ	85,516	13,354	98,870	3,627	-	3,627	2,760	-	2,760
2. เกษตรสมบูรณ์	54,876	739	55,615	5,178	-	5,178	-	-	-
3. เทพสถิต	8,194	1,871	10,065	7,636	-	7,636	1,024	-	1,024
4. เนินสง่า	21,576	2,195	23,771	217	-	217	5,026	-	5,026
5. แก้งคร้อ	69,538	29	69,567	807	-	807	-	-	-
6. คอนสวรรค์	21,169	5,193	26,362	443	-	443	2,630	-	2,630
7. คอนสาร	19,883	51	19,934	2,517	-	2,517	1	-	1
8. จัตุรัส	34,205	1,313	35,518	153	-	153	4,500	-	4,500
9. ชัยใหญ่	4,427	1,065	5,492	333	-	333	731	-	731
10. บ้านเขว้า	23,624	1,195	24,819	649	-	649	279	1	280
11. บ้านแท่น	39,561	54	39,615	928	-	928	-	-	-
12. บำเหน็จณรงค์	10,551	162	10,713	2,223	-	2,223	733	-	733
13. ักดีชุมพล	8,262	658	8,920	1,056	-	1,056	40	-	40
14. ภูเขียว	42,178	131	42,309	1,838	-	1,838	-	-	-
15. หนองบัวแดง	64,601	1,114	65,715	3,586	-	3,586	-	-	-
16. หนองบัวระเหว	5,610	1,326	6,936	1,534	-	1,534	12	-	12
รวม	513,771	30,450	544,221	32,725	-	32,725	17,736	1	17,737

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกมันสำปะหลังต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกมันสำปะหลังในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกมันสำปะหลัง ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกมันสำปะหลังที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในอำเภอภักดีชุมพล อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภोजตุรัส เป็นต้น

พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกมันสำปะหลัง เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง ความชื้น โดยกระจายอยู่ในอำเภอเทพสถิต อำเภोजตุรัส อำเภอบำเหน็จณรงค์ เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกมันสำปะหลัง มีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

4. ยางพารา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดชัยภูมิในลำดับที่ 4 จากฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 9 และภาพที่ 12 - 13)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกยางพารา

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 35,706 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.69 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอเกษตรสมบูรณ์ 13,682 ไร่ อำเภอบ้านเขว้า 7,693 ไร่ และอำเภอบ้านแท่น 5,393 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 85,708 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.64 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอภักดีชุมพล 36,484 ไร่ อำเภอบำเหน็จณรงค์ 18,964 ไร่ และอำเภोजตุรัส 12,849 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 3,608,051 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 69.22 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอหนองบัวแดง 441,680 ไร่ อำเภอเมืองชัยภูมิ 363,695 ไร่ และอำเภอเทพสถิต 324,116 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 1,483,097 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกยางพาราในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 26 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.07 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากใน อำเภอเกษตรสมบูรณ์ 13 ไร่ อำเภอบ้านแท่น 9 ไร่ และอำเภอบ้านเขว้า 4 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 1,987 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.32 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอภักดีชุมพล 1,588 ไร่ อำเภอบำเหน็จณรงค์ 81 ไร่ และอำเภอบ้านเขว้า 79 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 46,746 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.30 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย พบมากในอำเภอเกษตรสมบูรณ์ 9,934 ไร่ อำเภอเทพสถิต 8,841 ไร่ และอำเภอหนองบัวแดง 5,226 ไร่

(4) พื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 4,289 ไร่

3) พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกยางพาราแต่ยังไม่ใช่พื้นที่ปลูกยางพารา พิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกยางพาราและพื้นที่ปลูกยางพาราในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 119,401 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอภักดีชุมพล 34,896 ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ 22,872 ไร่ อำเภอบำเหน็จณรงค์ 22,219 ไร่ อำเภอจัตุรัส 14,928 ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 35,680 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 99.93 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอเกษตรสมบูรณ์ 13,669 ไร่ อำเภอบ้านเขว้า 7,689 ไร่ และอำเภอบ้านแท่น 5,384 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 83,721 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 97.68 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอภักดีชุมพล 34,896 ไร่ อำเภอบำเหน็จณรงค์ 18,883 ไร่ และอำเภอจัตุรัส 12,819 ไร่

.ตารางที่ 13 : พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง และพื้นที่คงเหลือของยางพารารายอำเภอ จังหวัดชัยภูมิ

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
1. เมืองชัยภูมิ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,578 (100.00%)	1,310 (100.00%)	363,695 (100.00%)	239,496 (100.00%)	607,079 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	8 (0.61%)	4,054 (1.11%)	408 (0.17%)	4,470 (7.60%)
	พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,578 (100.00%)	1,302 (99.39%)	-	-	3,880 (0.64%)
2. เกษตรสมบูรณ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	13,682 (100.00%)	9,233 (100.00%)	288,071 (100.00%)	171,590 (100.00%)	482,576 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	13 (0.10%)	30 (0.32%)	9,934 (8.08%)	561 (0.33%)	10,538 (2.18%)
	พื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือ	13,669 (99.90%)	9,203 (99.68%)	-	-	22,872 (4.74%)
3. เทพสถิต	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	31 (100.00%)	324,116 (100.00%)	38,513 (100.00%)	362,660 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	31 (100.00%)	8,841 (2.73%)	64 (0.17%)	8,936 (2.46%)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
4. เนินสูง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	126,416 (100.00%)	40,852 (100.00%)	167,268 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	237 (0.19%)	-	237 (0.14%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
5. แก่งคร้อ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	52 (100.00%)	258,293 (100.00%)	80,327 (100.00%)	338,672 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	52 (100.00%)	1,164 (0.45%)	2 n.s.	1,218 (0.36%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
6. คอนสวรรค์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	145,706 (100.00%)	121,635 (100.00%)	267,341 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	441 (0.30%)	-	441 (0.16%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
7. คอนสาร	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	677 (100.00%)	2,212 (100.00%)	160,102 (100.00%)	89,739 (100.00%)	252,730 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	5 (0.23%)	4,167 (2.60%)	1,159 (1.29%)	5,331 (2.11%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	677 (100.00%)	2,207 (99.77%)	-	-	2,884 (1.14%)
8. จัตุรัส	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,109 (100.00%)	12,849 (100.00%)	260,716 (100.00%)	148,633 (100.00%)	424,307 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	30 (0.23%)	153 (0.06%)	-	183 (0.04%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,109 (100.00%)	12,819 (99.77%)	-	-	14,928 (3.52%)
9. ชับใหญ่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	1 (100.00%)	142,617 (100.00%)	9,155 (100.00%)	151,773 (100.00%)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	360 (0.25%)	-	360 (0.24%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	1 (100.00%)	-	-	1 n.s.
10. บ้านเขว้า	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	7,693 (100.00%)	105 (100.00%)	168,998 (100.00%)	95,228 (100.00%)	272,024 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	4 (0.05%)	79 (75.24%)	715 (0.42%)	-	798 (0.42%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	7,689 (99.95%)	26 (24.76%)	-	-	7,715 (2.84%)
11. บ้านแท่น	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	5,393 (100.00%)	10 (100.00%)	129,506 (100.00%)	48,843 (100.00%)	183,752 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	9 (0.17%)	-	933 (100.00%)	-	942 (0.51%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	5,384 (99.83%)	10 (97.62%)	-	-	5,394 (2.94%)
12. บำเหน็จณรงค์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,336 (100.00%)	18,964 (100.00%)	165,326 (100.00%)	98,149 (100.00%)	285,775 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	81 (0.43%)	2,239 (1.35%)	-	2,320 (0.81%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,336 (100.00%)	18,883 (99.57%)	-	-	22,219 (7.77%)
13. ักคีชุมพล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	36,484 (100.00%)	112,644 (100.00%)	43,179 (100.00%)	192,307 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	1,588 (4.35%)	4,650 (4.13%)	1,990 (4.61%)	8,228 (4.28%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	34,896 (95.65%)	-	-	34,896 (18.15%)
14. ภูเขียว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	238 (100.00%)	4,391 (100.00%)	319,410 (100.00%)	115,121 (100.00%)	439,160 (100.00%)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	17 (0.39%)	1,912 (0.60%)	18 (0.02%)	1,947 (0.44%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	238 (100.00%)	4,374 (99.61%)	-	-	4,612 (1.05%)
15. หนองบัวแดง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	14 (100.00%)	441,680 (100.00%)	108,783 (100.00%)	550,477 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	14 (100.00%)	5,226 (1.18%)	87 (0.08%)	5,327 (0.97%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
16. หนองบัวระเหว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	52 (100.00%)	200,755 (100.00%)	33,854 (100.00%)	234,661 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	52 (100.00%)	1,720 (0.86%)	-	1,772 (0.76%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	35,706 (100.00%)	85,708 (100.00%)	3,608,051 (100.00%)	1,483,097 (100.00%)	5,212,562 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	26 (0.07%)	1,987 (2.32%)	46,746 (1.30%)	4,289 (0.29%)	53,048 (1.02%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	35,680 (99.93%)	83,721 (97.68%)	-	-	119,401 (2.29%)

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

หมายเหตุ : n.s. = มีจำนวนน้อยมากไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกยางพารา คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 22,876 ไร่

ตารางที่ 14 : พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตยางพารา

อำเภอ	ข้าว (ไร่)		
	S3	N	รวม
1. เมืองชัยภูมิ	1,383	613	1,996
2. เกษตรสมบูรณ์	9,403	-	9,403
3. เทพสถิต	-	-	-
4. เนินสง่า	-	-	-
5. แก้งคร้อ	-	-	-
6. คอนสวรรค์	-	-	-
7. คอนสาร	640	-	640
8. จัตุรัส	1,473	424	1,897
9. ชำใหญ่	-	-	-
10. บ้านเขว้า	-	-	-
11. บ้านแท่น	2,356	-	2,356
12. บำเหน็จณรงค์	3,464	-	3,464
13. ักดีชุมพล	2,855	67	2,922
14. ภูเขียว	198	-	198
15. หนองบัวแดง	-	-	-
16. หนองบัวระเหว	-	-	-
รวม	21,772	1,104	22,876

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกยางพาราต่อไป เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกยางพาราในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือ พื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกยางพารา ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกยางพาราที่สำคัญของจังหวัดโดยกระจายอยู่ในอำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอบ้านแท่น และอำเภอบ้านเขว้า

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือ พื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกยางพารา เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรด เป็นด่าง และแหล่งน้ำ โดยกระจายอยู่ในอำเภอภักดีชุมพล อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอบ้านเขว้า เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น เปลี่ยนชนิดพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกยางพารา มีต้นทุนที่ต่ำและให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ

ที่ดินรัฐ

- พื้นที่ประกาศเขต 16 อำเภอ	1,738,883.00	ไร่
- พื้นที่กันออก	410,616.06	ไร่
- พื้นที่ดำเนินการ	1,328,266.97	ไร่

ผลการจัดที่ดินที่ผ่านมา

- ที่ดินทำกิน (ส.ป.ก. 4-01)	98,506	ราย		
- แปลงเกษตรกรรม	87,581	แปลง	1,309,930	ไร่
- แปลงชุมชน	37,043	แปลง	19,251	ไร่
รวม	124,624	แปลง	1,329,181	ไร่

ที่ดินเอกชน

- กองทุนที่ดิน (จัดซื้อปี 2535) 2,251-0-35 ไร่
- กองทุนปฏิรูปที่ดิน (จัดซื้อปี 2545) จำนวน 391-3-99 ไร่

1.2 ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด (ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัด)

ด้านการปกครอง การบริหารและประชากร

1.2.1 โครงสร้างการบริหารราชการระดับจังหวัด

จังหวัดชัยภูมิ มีรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการ 3 ส่วน คือ

1. ราชการบริหารส่วนกลางมีส่วนราชการส่วนกลางตั้งหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัด จำนวน 46 หน่วยงาน

2. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค มีส่วนราชการส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด จำนวน 35 หน่วยงานแบ่งการปกครองออกเป็น 16 อำเภอ 124 ตำบล 1,620 หมู่บ้าน 25 ชุมชน ประกอบด้วย

- (1) อำเภอเมืองชัยภูมิ (2) อำเภอภูเขียว (3) อำเภอจัตุรัส

- (4) อำเภอแก้งคร้อ (5) อำเภอเกษตรสมบูรณ์ (6) อำเภอหนองบัวแดง
 (7) อำเภอกอนสาร (8) อำเภอบ้านเขว้า (9) อำเภอกอนสวรรค์
 (10) อำเภอบำเหน็จณรงค์ (11) อำเภอเทพสถิต (12) อำเภอบ้านแท่น
 (13) อำเภอหนองบัวระเหว (14) อำเภอภักดีชุมพล (15) อำเภอเนินสง่า
 (16) อำเภอซับใหญ่

3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 143 แห่ง ประกอบด้วย

- 3.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง
 3.2 เทศบาล 36 แห่ง
 - เทศบาลเมือง 1 แห่ง
 - เทศบาลตำบล 35 แห่ง
 3.3 องค์การบริหารส่วนตำบล 106 แห่ง

ตารางที่ 15 การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอห่างจากศาลากลางจังหวัด (กม.)
1. เมืองชัยภูมิ	1,169.898	9.18	1
2. บ้านเขว้า	544.315	4.27	13
3. กอนสวรรค์	468.147	3.67	38
4. เกษตรสมบูรณ์	1,418.967	11.13	102
5. หนองบัวแดง	2,215.459	17.38	49
6. จัตุรัส	647.031	5.08	38
7. บำเหน็จณรงค์	560.300	4.40	58
8. หนองบัวระเหว	841.782	6.60	33
9. เทพสถิต	875.604	6.87	105
10. ภูเขียว	801.757	6.29	78
11. บ้านแท่น	308.707	2.42	92
12. แก้งคร้อ	582.196	4.57	45
13. กอนสาร	966.665	7.58	125
14. ภักดีชุมพล	900.456	7.06	85
15. เนินสง่า	222.003	1.74	30
16. ซับใหญ่	225.000	1.76	55
รวม	12,778.287	100.00	-

1.2.2 ข้อมูลประชากร ปี 2565

1. สัดส่วน แนวโน้มประชากรและความหนาแน่น : ประชากรของสำนักงานกลางทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย ณ เดือนกันยายน 2565 จังหวัดชัยภูมิ มีประชากรทั้งสิ้น 1,118,750 คน ชาย 551,954 คน หญิง 556,796 คน มีจำนวนบ้านทั้งสิ้น 412,363 หลังคาเรือน

ตารางที่ 16

พื้นที่	ชาย	หญิง	จำนวน (หลังคาเรือน)
1. อำเภอเมืองชัยภูมิ	88,000	93,896	81,006
2. อำเภอบ้านเขว้า	24,563	25,422	18,391
3. อำเภอคอนสวรรค์	25,611	26,338	20,229
4. อำเภอเกษตรสมบูรณ์	55,134	56,027	33,909
5. อำเภอหนองบัวแดง	50,872	50,926	34,801
6. อำเภอจัตุรัส	35,704	38,015	28,348
7. อำเภอบำเหน็จณรงค์	25,615	26,544	19,115
8. อำเภอหนองบัวระเหว	19,212	19,202	14,497
9. อำเภอเทพสถิต	34,876	34,339	26,718
10. อำเภอภูเขียว	58,699	61,008	40,724
11. อำเภอบ้านแพ่ง	22,192	22,643	13,546
12. อำเภอแก้งคร้อ	45,354	46,397	33,713
13. อำเภอคอนสาร	29,865	30,367	20,401
14. อำเภอภักดีชุมพล	15,536	15,213	12,445
15. อำเภอเนินสง่า	12,775	13,145	8,652
16. อำเภอซับใหญ่	7,946	7,714	5,838
รวม	551,954	566,796	412,363
	1,118,750		

1.3 ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

1.3.1 การศึกษา

จังหวัดชัยภูมิมีสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบทุกสังกัด ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งสิ้น 1,237 แห่ง ดังนี้

ตารางที่ 17

ที่	สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	สถานศึกษา (แห่ง)
1	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	723
2	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	16
3	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	17
4	สถานศึกษารัฐบาล	5
5	สถานศึกษาเอกชน	12
6	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	34
	รวม 6 แห่ง	790
	นอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	สถานศึกษา (แห่ง)
1	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	2
2	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	6
3	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	428
4	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล	19
5	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	26
6	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	383
7	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	1
	รวม 7 แห่ง	437
	รวมทั้งสิ้น	1,237

สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชัยภูมิ จำนวน 1 แห่ง

1.3.2 การศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดชัยภูมิจะนับถือศาสนาพุทธเป็นหลัก จากจำนวนประชากรทั้งหมดในจังหวัดชัยภูมิ คิดเป็นร้อยละ 99.81 ตามมาด้วยศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.16 ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 0.02 และศาสนาอื่น (ซิกข์ ฮินดู และอื่นๆ) ร้อยละ 0.01 สำหรับความเชื่อถือประเพณีในสมัยก่อนยังคงมีอยู่ในแถบชนบท และมีอิทธิพลความเชื่อหรือความศรัทธาทางจิตใจ เช่น การแห่นางแมวขอฝน บุญผะเหวด บุญเดือนหก บุญบั้งไฟ รวมถึงประเพณีรำผีฟ้า เพื่อบนบานรักษาคนเจ็บป่วย บวงสรวงภูตผีเทวดา เจ้าป่า เจ้าเขา และการเข้าร่างทรงทำพิธีสะเดาะเคราะห์กรรม เป็นต้น สำหรับศาสนาพุทธ มีจำนวนวัดรวมทั้งหมด 1,674 แห่ง โดยแบ่งเป็น วัดพระอารามหลวง 2 แห่ง วัดราษฎร์ 1,052 แห่ง และที่พักสงฆ์ 620 แห่ง ศาสนาคริสต์ มีจำนวนโบสถ์คริสต์รวมทั้งหมด 36 แห่ง และศาสนาอิสลาม มีจำนวนมัสยิดรวมทั้งหมด 4 แห่ง

3. สถานีห้วยยายจิ๋ว

อำเภอบำเหน็จณรงค์ จำนวน 4 สถานี ได้แก่

1. สถานีบ้านปากจาบ
2. สถานีบำเหน็จณรงค์
3. สถานีบ้านกลอย
4. สถานีวังอาม

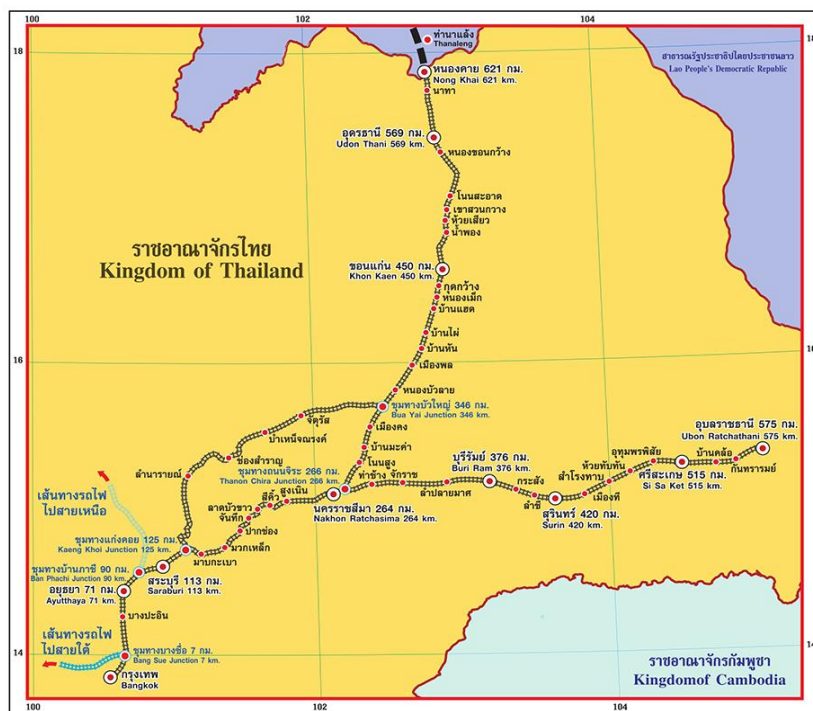
อำเภอเนินสง่า จำนวน 3 สถานี ได้แก่

1. สถานีหนองฉิม
2. สถานีบ้านตาเนิน
3. สถานีบ้านหนองขาม

อำเภอจัตุรัส จำนวน 2 สถานี ได้แก่

1. สถานีโนนคร้อ
2. สถานีจัตุรัส

ภาพที่ 4 แผนที่แสดงเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ (ที่มา : การรถไฟแห่งประเทศไทย)

1.4.2 ไฟฟ้า (ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดชัยภูมิ)

จังหวัดชัยภูมิ มีการใช้ไฟฟ้า 350 ล้านยูนิต โดยมีขอบเขตการรับกระแสไฟฟ้าจากแหล่ง

ผลิต ดังนี้

1. กระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตที่เขื่อนจุฬาภรณ์ ตำบลทุ่งลุยลาย อำเภอกอนสาร ซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำผลิตไฟฟ้าด้วยพลังน้ำ เก็บน้ำได้ 188 ล้านลูกบาศก์เมตร มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า 2 เครื่อง กำลังการผลิตกระแสไฟฟ้า 40,000 กิโลวัตต์ ให้กำลังไฟฟ้าเฉลี่ยปีละ 57 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง

2. กระแสไฟฟ้าจากสถานีจ่ายไฟฟ้าย่อยอำเภอมืองพล จังหวัดขอนแก่น

3. กระแสไฟฟ้าจากสถานีไฟฟ้าย่อยอำเภอยางชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

4. กระแสไฟฟ้าย่อยจากจังหวัดนครราชสีมา

1.4.3 การประปา

จังหวัดชัยภูมิ มีสำนักงานประปา จำนวน 5 แห่ง คือ สำนักงานประปาชัยภูมิ สำนักงานประปาจัดสรรสำนักงานประปาแก้งคร้อ สำนักงานประปาภูเขียว และสำนักงานประปาหนองบัวแดง การให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่จะมีเฉพาะในเขตชุมชน เช่น ในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ เขตเทศบาลตำบล และหมู่บ้านที่มีประชากรหนาแน่น สำนักงานประปาทั้งหมดมีกำลังการผลิตรวมทั้งสิ้น 14,267,850 ลูกบาศก์เมตร สามารถผลิตน้ำได้ 12,166,644 ลูกบาศก์เมตร มีจำนวนผู้ใช้น้ำทั้งสิ้น 79,856 ราย

1.5 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด (ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดชัยภูมิ)

1.5.1 สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป

จังหวัดชัยภูมิมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ในปี 2564 มีมูลค่า 67,722 ล้านบาท มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per capita Gpp) 73,134 บาท โดยรายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสาขาการเกษตร

1.5.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) 16 สาขา

ตารางที่ 18

สาขาการผลิต	2560	2561	2562	2563	2564
ภาคเกษตรกรรม	17,353	19,090	16,329	17,144	17,514
เกษตรกรรม การป่าไม้ และประมง	17,353	19,090	16,329	17,144	17,514
นอกภาคเกษตรกรรม	45,805	46,997	47,959	48,110	50,207
อุตสาหกรรมการผลิต	11,781	11,977	12,130	11,484	13,237
เหมืองแร่และเหมืองหิน	24	24	19	19	25
การผลิต	8,705	9,382	8,608	8,059	8,985
การไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบการปรับอากาศ	2,666	2,112	2,939	2,889	3,601
การจัดหาน้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสีย รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	386	458	565	518	627

สาขาการผลิต	2560	2561	2562	2563	2564
การบริการ	34,024	35,021	35,829	36,626	36,970
การก่อสร้าง	2,030	2,282	2,466	2,857	2,716
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์	7,497	8,245	8,193	8,258	8,128
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	1,305	1,398	1,560	1,534	1,688
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	93	106	119	87	84
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	742	811	1,028	888	905
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	4,459	4,611	4,579	4,772	4,773
กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	3,158	2,753	2,650	2,870	2,870
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ	4	9	7	8	9
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน	119	110	110	74	47
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศและการประกันสังคมภาคบังคับ	2,387	2,599	2,702	2,806	2,808
การศึกษา	9,244	8,893	9,022	9,090	9,217
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	2,098	2,231	2,319	2,410	2,788
ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	204	238	284	253	294
กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	685	735	792	719	643
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	63,159	66,088	64,288	65,253	67,722
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อคน (บาท)	66,725	70,192	68,654	70,072	73,134
ประชากร (1,000 คน)	947	942	936	931	926

ที่มา : ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดแบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2564 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.5.3 รายงานประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดชัยภูมิ ปี 2565

เศรษฐกิจจังหวัดชัยภูมิปี 2565

1. ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจจังหวัดชัยภูมิในปี 2565 จะลดตัวร้อยละ 0.5 เมื่อเทียบกับปี 2564 จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มีแนวโน้มลดลง มาตรการต่างๆ ผ่อนคลาย แต่อย่างไรก็ตามภาวะเงินเฟ้อที่รุนแรง ส่งผลให้ภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ด้านอุปทาน (การผลิต) ภายในจังหวัดชะลอตัว จากการผลิตภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากวัตถุดิบ (มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน) เข้าสู่โรงงานลดลง สำหรับภาคบริการ แม้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้น ผู้ประกอบการโรงแรม ที่พัก ร้านอาหารทยอยเปิดกิจการ แต่กำลังซื้อของประชาชนยังมีน้อย ส่งผลให้รายได้ของธุรกิจร้านค้ายังคงลดลง ขณะที่การผลิตภาคเกษตรกรรม ขยายตัวจากปริมาณผลผลิตข้าวนาปี เนื่องจากเกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูก และมีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสมเพื่อลดต้นทุน ประกอบกับฝนตกอย่างต่อเนื่อง ปริมาณน้ำเพียงพอ แต่สำหรับพืชเศรษฐกิจอื่น (มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน) ปริมาณลดลง แม้ว่าราคาพืชผลทางการเกษตรจะอยู่ในเกณฑ์ดีก็ตาม

ด้านอุปสงค์ (การใช้จ่ายรวม) ภายในจังหวัดหดตัว เนื่องจากการบริโภคภาคเอกชน ประชาชนระมัดระวังการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาสินค้าอุปโภคบริโภคปรับตัวเพิ่มขึ้น แม้ว่ารัฐบาลจะพยายาม เร่งกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายก็ตาม การใช้จ่ายภาครัฐ หดตัวจากรายจ่ายงบลงทุน เนื่องจากได้รับการโอนงบประมาณเพิ่มเติมปลายปี ทำให้ผลการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมาย สำหรับการลงทุนในภาคเอกชนชะลอตัว เนื่องจากผู้ประกอบการยังกังวลต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่อาจจะเกิดขึ้นซ้ำอีก รวมถึงต้นทุนการผลิตมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจภายในจังหวัด อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2565 อยู่ที่ร้อยละ 6.0 จากสถานการณ์ราคาพลังงานที่ยังอยู่ในระดับสูง

1.6 ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว

1.6.1 แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ (ที่มา : สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชัยภูมิ)

จังหวัดชัยภูมิมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ 44 แห่ง แบ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 26 แห่ง เช่น น้ำตก ภูเขา ป่าไม้ และถ้ำต่างๆ แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์โบราณวัตถุและโบราณสถาน 12 แห่ง เช่น ปราสาทภู ภูพระ ภูแฝด และพระพุทธรูปสมัยทวารวดี เป็นต้น และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 6 แห่ง ดังนี้

ตารางที่ 19

ธรรมชาติ		ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนา	ศิลปวัฒนธรรม และอื่นๆ
1. อุทยานแห่งชาติตาดโตน	15. ถ้ำวัวแดง	1. อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล (แล)	1. หมู่บ้านทอผ้าไหมบ้านเข้า
2. น้ำตกผาเอียง	16. ถ้ำพระ	2. ศาลเจ้าพ่อพญาแล	2. ศูนย์รวมไม้ดัดบ้านแซ้
3. น้ำตกตาดฟ้า	17. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองวาง	3. ปราสาทภู	3. ศูนย์รวมผลิตภัณฑ์ผ้าขิด
4. อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม	18. ผาเง็ก	4. ภูแฝด (รอยพระบาท)	4. บ้านค่าย (หมู่บ้านช้าง)
5. น้ำตกเทพพนนา	19. อุทยานแห่งชาติไทรทอง	5. ภูพระ (พระเจ้าดี้อ)	5. ประเพณีรำผีฟ้า
6. น้ำตกเทพประทาน	20. อุทยานแห่งชาติภูแล่นคา	6. ใบเสมา (วัดกุดโง้ง)	6. บ้านชาวนา
7. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว	21. บึงละหาน	7. สระหงส์	
8. หุบกระมัง	22. ถ้ำผามอง	8. ภูแดง	
9. เขื่อนจุฬาภรณ์	23. ภูตะเภา	9. พระธาตุหนองสามหมื่น	

ธรรมชาติ	ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และ ศาสนา	ศิลปวัฒนธรรม และอื่นๆ
10. สวนรุกขชาติน้ำพุตัทพลาว 24. เขื่อนห้วยกุ่ม 11. น้ำผุดนางเดือน 25. ถ้ำประกายเพชร 12. น้ำผุดหินลาด 26. ถ้ำบนเขาพญาฝ่อ 13. ถ้ำแก้ว 14. ถ้ำประทุม	10. พระใหญ่และใบเสมาวัดคอน สวรรค์ 11. พระแท่นบัลลังก์ 12. พระธาตุกุดจอก	

1.6.2 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ)

ตารางที่ 20

ที่	สถานที่	จุดขายเชิงเกษตร
1	แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านบึงสีสี ตำบลโนนทอง อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ	ส้มโอ
2	แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรตำบลดงบัง ตำบลดงบัง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ	ไหมกาบหมาก
3	แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านเสี้ยวน้อย ตำบลบ้านเล่า อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ	ผ้าไหม/เส้นไหม
4	แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรซัสเลเต ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ	ทุเรียน/ต้นดอกกระเจียว
5	แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมหานครกลางหาว มอหินขาว ภูแลนค อำเภอแก้งคร้อ และอำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ	มะม่วง
6	แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านโหล่น ตำบลนางแดด อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ	มะม่วง
7	แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรตำบลละหาน ตำบลละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิบัว/ผัก	

1.7 ข้อมูลด้านแรงงาน (ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดชัยภูมิ)

ดัชนีชี้วัดภาวะแรงงาน

1. ผลผลิตภาพแรงงานจังหวัด

ตารางที่ 21 ผลผลิตภาพแรงงานจังหวัด (ข้อมูล GPP ปี 2565)

	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
GPP ณ ราคาคงที่ในจังหวัด (ล้านบาท)	64,604	70,157	75,386
จำนวนผู้มีงานทำในจังหวัด (คน)	455,715	483,503	489,879
ผลผลิตภาพแรงงานจังหวัด (บาท)	141,764	145,102	153,886

ที่มา : GPP ปี 2563 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

ที่มา : GPP ปี 2564-2565 (ประมาณการโดยสำนักงานคลังจังหวัดชัยภูมิ)

ที่มา : ผู้มีงานทำ (สำนักงานสถิติจังหวัดชัยภูมิ)

2. อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน

ตารางที่ 22 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของจังหวัดชัยภูมิ (ข้อมูลไตรมาส 4 ปี 2565)

หน่วยนับ : คน

	3/2563	4/2563	1/2564	2/2564	3/2564	4/2564	1/2565	2/2565	3/2565	4/2565
ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปในจังหวัด	778,926	779,200	779,544	780,267	780,407	780,330	755,015	754,714	754,374	753,847
กำลังแรงงานในจังหวัด	436,488	479,788	472,053	474,892	484,255	513,956	480,018	486,301	515,318	495,530
อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของจังหวัด	56.04	61.57	61.65	60.87	62.06	65.86	63.57	64.43	68.31	65.58

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดชัยภูมิ

3. อัตราการทำงานของจังหวัด

ตารางที่ 23 อัตราการมีงานทำใน/นอกภาคเกษตรของจังหวัดชัยภูมิ (ข้อมูลไตรมาส 4 ปี 2565)

หน่วยนับ : คน

	2/2563	3/2563	4/2563	1/2564	2/2564	3/2564	1/2565	2/2565	3/2565	4/2565
ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปในจังหวัด	778,709	778,926	779,200	779,544	780,267	780,407	755,015	754,714	754,374	753,847
ผู้มีงานทำในจังหวัด	497,756	426,721	455,715	458,756	485,456	483,503	439,577	469,945	511,134	489,879
ผู้มีงานทำในภาคเกษตรของจังหวัด	274,832	211,383	217,204	232,614	203,390	237,618	212,729	212,167	246,825	250,593
ผู้มีงานทำนอกภาคเกษตรของจังหวัด	222,924	215,338	238,511	226,142	255,066	245,885	226,848	257,778	264,309	239,286
อัตราการมีงานทำของจังหวัด	63.92	54.78	58.48	58.85	58.76	61.96	58.22	62.26	67.75	64.98
อัตราการมีงานทำในภาคเกษตรของจังหวัด	55.21	49.54	47.66	50.71	44.37	49.15	48.39	45.14	48.28	51.15
อัตราการมีงานทำนอกภาคเกษตรของจังหวัด	44.79	50.46	52.34	49.29	55.64	50.86	51.60	54.85	51.71	48.84

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 24 อัตราการมีงานทำในภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดชัยภูมิ (ข้อมูลไตรมาส 4 ปี 2565)

หน่วยนับ : คน

	3/2563	4/2563	1/2564	2/2564	3/2564	4/2564	1/2565	2/2565	3/2565	4/2565
ผู้มีงานทำในภาคอุตสาหกรรมของจังหวัด	215,338	238,511	238,511	203,390	245,885	245,885	226,848	212,167	264,309	239,286
1) การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	-	-	-	533	-	-	-	-	-	-
2) การผลิต	29,001	25,986	25,986	33,899	39,319	39,319	25,416	29,819	28,089	22,872
3) ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบปรับอากาศ	218	115	115	535	1,546	1,546	-	-	159	965
4) การจัดหาน้ำ การจัดการและการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	1,315	1,211	1,211	912	720	720	269	381	572	161
5) การก่อสร้าง	13,847	14,299	14,299	19,050	14,564	14,564	27,369	27,639	23,569	22,683
จำนวนผู้มีงานทำในจังหวัด	426,721	455,715	458,756	458,456	483,503	483,503	439,577	469,945	511,134	489,879
อัตราการมีงานทำในอุตสาหกรรมของจังหวัด	50.46	49.29	49.29	55.64	50.86	50.86	51.60	54.85	51.71	48.84

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดชัยภูมิ

4. อัตราการว่างงานของจังหวัด

ตารางที่ 25 อัตราการว่างงานของจังหวัดชัยภูมิ (ข้อมูลไตรมาส 4 ปี 2565)

หน่วยนับ : คน

	3/2563	4/2563	1/2564	2/2564	3/2564	4/2564	1/2565	2/2565	3/2565	4/2565
กำลังแรงงานในจังหวัด	436,488	479,788	472,053	458,456	483,503	483,503	439,577	486,301	515,318	495,530
ผู้ว่างงานจังหวัด	2,004	2,432	1,904	4,301	179	179	2,610	2,474	4,184	4,552
อัตราการว่างงานในจังหวัด	0.46	0.51	0.40	0.89	0.04	0.04	0.59	0.52	0.81	0.92

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดชัยภูมิ

5. อัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม (ม.33) , อัตราการเปลี่ยนแปลงของ ผู้ประกันตนที่ขอรับประโยชน์ทดแทน และอัตราการเลิกจ้างลูกจ้างในระบบประกันสังคม (ข้อมูลปัจจุบันไตรมาส 1 ปี 2566)

ตารางที่ 26 อัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม (ม.33) , อัตราการเปลี่ยนแปลง ของ
ผู้ประกันตนที่ขอรับประโยชน์ทดแทน และอัตราการเลิกจ้างลูกจ้างในระบบประกันสังคม

หน่วยนับ : คน

	4/2563	1/2564	2/2564	3/2564	4/2564	1/2565	2/2565	3/2565	4/2565	1/2566
ผู้ประกันตน มาตรา 33 ในจังหวัด	30,298	30,143	30,747	31,279	31,185	31,393	31,393	31,497	31,687	31,611
ผู้ประกันตนที่ขอรับประโยชน์ทดแทน กรณีว่างงาน	6,392	6,377	3,938	4,130	2,531	827	827	1,413	1,205	1,248
ผู้ประกันตนที่ขอรับประโยชน์ทดแทน กรณีว่างงานจากสาเหตุเลิกจ้าง	81	102	64	108	55	36	36	867	658	158
อัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวน ผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม (มาตรา 33) (YoY)	0.07	-0.57	-0.52	1.97	1.70	0.30	0.66	0.33	0.59	-0.23
อัตราการเปลี่ยนแปลงของ ผู้ประกันตนที่ขอรับประโยชน์ทดแทน กรณีว่างงาน (YoY)	109.88	15.62	68.66	38.25	4.65	38.71	67.32	41.47	14.72	3.44
อัตราการเลิกจ้างลูกจ้างในระบบ ประกันสังคม (YoY)	0.14	0.27	20.68	37.26	40.74	49.07	34.54	95.84	2.07	-75.98

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชัยภูมิ

6. อัตราการบรรจุนาน

ตารางที่ 27 อัตราการบรรจุนานของจังหวัดชัยภูมิ

หน่วยนับ : คน

	4/2563	1/2564	2/2564	3/2564	4/2564	1/2565	2/2565	3/2565	4/2565	1/2566
ผู้ได้รับการบรรจุนาน	321	279	711	203	922	217	496	257	323	340
ผู้สมัครงานในจังหวัด	243	562	556	433	1,782	199	159	103	49	69
จำนวนตำแหน่งงานว่าง	152	1,273	238	686	3,321	293	396	263	718	906
อัตราการบรรจุนานต่อผู้สมัครงานจังหวัด	132.10	49.65	42.81	46.89	51.74	91.70	249.05	149.51	659.18	492.75

	4/2563	1/2564	2/2564	3/2564	4/2564	1/2565	2/2565	3/2565	4/2565	1/2566
อัตราการบรรจุงานต่อตำแหน่งงานว่าง จังหวัด	211.18	21.82	33.48	29.60	27.76	74.06	79.83	97.71	44.98	37.52

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดชัยภูมิ

7. อัตราการจ้างงานแรงงานต่างด้าว

ตารางที่ 28 อัตราการจ้างงานแรงงานต่างด้าวในจังหวัดชัยภูมิ

หน่วยนับ : คน

	4/2563	1/2564	2/2564	3/2564	4/2564	1/2565	2/2565	3/2565	4/2565	1/2566
ผู้มีงานทำในจังหวัด	456,969	456,969	474,892	483,503	483,503	439,577	439,577	469,945	511,134	489,879
แรงงานต่างด้าวทั้งหมดในจังหวัด	1,618	1,618	1,800	1,789	1,833	1,765	1,723	1,921	2,094	2,124
แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (เมียนมา ลาว กัมพูชา)	1,491	1,491	1,668	1,651	973	948	927	912	1,118	1,256
อัตราการจ้างแรงงานต่างด้าว ต่อจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด	28.24	28.24	0.38	0.38	0.38	0.35	0.39	0.40	0.40	0.43
อัตราการจ้างแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (เมียนมา ลาว กัมพูชา)	30.64	30.64	0.36	0.35	0.20	0.18	0.21	0.19	0.21	0.25

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดชัยภูมิ

8. อัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน/ความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบการ

ตารางที่ 29 อัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน/ความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบการ

หน่วยนับ : คน

	4/2563	1/2564	2/2564	3/2564	4/2564	1/2565	2/2565	3/2565	4/2565	1/2566
สถานประกอบการที่ไม่ปฏิบัติตาม กฎหมายคุ้มครองแรงงาน	6	24	11	10	7	14	8	9	13	7
สถานประกอบการที่ผ่านการตรวจคุ้มครอง แรงงาน	30	78	28	34	35	30	39	21	29	46
สถานประกอบการที่ไม่ปฏิบัติตาม กฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน	2	11	3	8	11	4	4	7	11	2
สถานประกอบการที่ผ่านการตรวจความ ปลอดภัยในการทำงาน	17	33	24	15	21	29	30	11	28	21
อัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครอง แรงงานของสถานประกอบการ	20.00	30.77	39.29	29.42	20.00	46.66	20.51	42.85	44.82	15.21
อัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายความ ปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบการ	11.76	33.34	12.50	53.34	52.38	13.79	13.33	63.63	47.86	8.69

ที่มา : สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดชัยภูมิ

9. อัตราการเกิดข้อพิพาท/ข้อขัดแย้งแรงงานต่อสถานประกอบการ

ตารางที่ 30 อัตราการเกิดข้อพิพาท/ข้อขัดแย้งแรงงานต่อสถานประกอบการ

หน่วยนับ : คน

	3/2563	4/2563	1/2564	2/2564	3/2564	4/2564	1/2565	2/2565	3/2565	4/2565
สถานประกอบการที่เกิดข้อพิพาท										
สถานประกอบการที่เกิดข้อขัดแย้ง										
สถานประกอบการทั้งหมดในจังหวัด			ไม่พบการเกิดข้อพิพาท							
อัตราการเกิดข้อพิพาทแรงงานต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง										
อัตราการเกิดข้อขัดแย้งต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง										

ที่มา : สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดชัยภูมิ

10. อัตราแรงงานที่เป็นผู้ประกันตนในจังหวัด

ตารางที่ 31 อัตราแรงงานที่เป็นผู้ประกันตนในจังหวัด

หน่วยนับ : คน

	4/2563	1/2564	2/2564	3/2564	4/2564	1/2565	2/2565	3/2565	4/2565	1/2566
ผู้ประกันตนในจังหวัด	84,101	85,909	86,947	99,252	100,048	101,336	102,048	102,901	103,322	103,564
ผู้ประกันตนมาตรา 33	30,451	30,298	30,143	30,747	31,279	31,185	31,393	31,497	31,687	31,611
ผู้ประกันตนมาตรา 39	9,039	9,413	9,730	9,828	9,911	9,970	9,804	9,727	9,496	9,360
ผู้ประกันตนมาตรา 40	44,611	46,198	47,074	58,677	58,858	60,181	60,851	61,677	62,139	62,593
จำนวนผู้มีงานทำในจังหวัด	456,969	452,822	452,822	458,456	483,503	502,503	439,577	469,945	511,134	489,879
อัตราแรงงานที่เป็นผู้ประกันตน	18.40	18.80	19.21	21.26	20.70	20.15	23.21	21.89	20.21	21.14

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดชัยภูมิ

สถานการณ์แรงงาน

1. กำลังแรงงาน/การมีงานทำ/การว่างงาน (ข้อมูลไตรมาส 4 ปี 2565)

ตารางที่ 32 ประชากรจังหวัด ชัยภูมิ จำแนกตามเพศ และสถานภาพแรงงานไทย ไตรมาส 4 ปี 2565

หน่วยนับ : พันคน

สถานภาพแรงงาน	ชาย	หญิง	รวม
ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	357,834	396,013	753,847
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	269,296	226,234	495,530
- ผู้มีงานทำ	266,141	223,738	489,879
- ผู้ว่างงาน	2,168	2,384	4,552
- กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	987	112	1,099

สถานภาพแรงงาน	ชาย	หญิง	รวม
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	88,538	169,779	258,317
- ทำงานบ้าน	2,224	68,560	70,784
- เรียนหนังสือ	22,961	28,923	51,884
- เด็ก ขรา / ไม่สามารถทำงานได้	44,410	61,287	105,697
- อื่น ๆ	18,943	11,009	29,952

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 33 ผู้มีงานทำจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามระดับการศึกษาและเพศ ไตรมาส 4 ปี 2565

หน่วยนับ : พันคน

ระดับการศึกษา	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มีการศึกษา	745	1680	2,425
ต่ำกว่าประถมศึกษา	60,041	58,004	118,045
ประถมศึกษา	79,297	62,264	141,561
มัธยมศึกษาตอนต้น	49,803	24,760	74,563
มัธยมศึกษาตอนปลาย	45,845	42,788	88,633
- สายสามัญ	45,845	42,788	88,633
- สายอาชีวศึกษา	6,456	6,091	12,547
- สายวิชาการศึกษา	-	-	-
อุดมศึกษา	30,410	34,242	64,652
- สายวิชาการ	11,749	19,778	31,527
- สายวิชาชีพ	14,966	9,165	24,131
- สายวิชาการศึกษา	3,695	5,299	8,994
การศึกษาอื่น ๆ	-	-	-
ไม่ทราบ	-	-	-
รวม	266,141	223,738	489,879

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 34 ผู้มีงานทำจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามอาชีพและเพศ ไตรมาส 4 ปี 2565

หน่วยนับ : พันคน

ประเภทอาชีพ	ชาย	หญิง	รวม
ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ	10,443	5,919	16,362
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่าง ๆ	4,875	9,446	14,321

ประเภทอาชีพ	ชาย	หญิง	รวม
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่าง ๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	4,845	7,114	11,959
เสมียน	2,619	8,910	11,529
พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด	24,966	49,731	74,697
ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง	133,809	104,120	237,929
ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง	18,757	11,599	30,356
ผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	10,267	3,911	14,178
อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและการให้บริการ	55,560	22,988	78,548
คนงานซึ่งมิได้จำแนกไว้ในหมวดอื่น	0	0	0
รวม	266,141	223,738	489,879

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 35 ผู้มีงานทำจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมและเพศ ไตรมาส 4 ปี 2565

หน่วยนับ : พันคน

ประเภทอุตสาหกรรม	ชาย	หญิง	รวม
ยอดรวม	266,141	223,738	489,879
ภาคเกษตรกรรม	142,601	107,992	250,593
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	142,601	107,992	250,593
นอกภาคเกษตรกรรม	123,540	115,746	239,286
การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	-	-	-
การผลิต	10,972	11,900	22,872
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบปรับอากาศ	965	-	965
การจัดหาน้ำ การจัดการและการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และ สิ่งปฏิกูล	91	70	161
การก่อสร้าง	18,289	4,394	22,683
การขายส่ง และการขายปลีก การซ่อมยานยนต์	33,413	36,302	69,715
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	3,771	923	4,694
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	6,156	17,588	23,744
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	-	-	-
- กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	926	3,495	4,421
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	480	183	663
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	934	1,183	2,117

ประเภทอุตสาหกรรม	ชาย	หญิง	รวม
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	907	162	1,069
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ การประกันสังคม	11,602	9,586	21,188
การศึกษา	4,428	6,532	10,960
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	1,302	6,176	7,478
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	599	505	1,104
กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	28,110	14,893	43,003
กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล การผลิตสินค้าและบริการที่ทำขึ้นเองเพื่อใช้ในครัวเรือน	595	1,854	2,449
กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศ	-	-	-
ไม่ทราบ	-	-	-

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 36 ผู้มีงานทำจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามสภาพการทำงาน ไตรมาส 4 ปี 2565

หน่วยนับ : พันคน

สถานภาพการทำงาน	ชาย	หญิง	รวม
นายจ้าง	4,050	246	4,296
ลูกจ้างรัฐบาล	17,767	23,798	41,565
ลูกจ้างเอกชน	74,238	43,618	117,856
ทำงานส่วนตัว	119,622	80,572	200,194
ช่วยธุรกิจครอบครัว	50,114	75,504	125,618
การรวมกลุ่ม	350	-	350
รวม	266,141	223,738	489,879

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 37 แรงงานนอกระบบในจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามช่วงอายุและเพศ ปี 2565

หน่วยนับ : คน

ช่วงอายุ	ชาย	หญิง
15 - 19 ปี	5,331	123

ช่วงอายุ	ชาย	หญิง
20 - 24 ปี	19,049	9,211
25 - 29 ปี	22,187	15,479
30 - 34 ปี	12,568	12,253
35 - 39 ปี	13,784	9,923
40 - 49 ปี	41,763	43,197
50 - 59 ปี	54,988	53,853
60 ปีขึ้นไป	44,899	44,996
รวม	214,568	189,035

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 38 แรงงานนอกระบบในจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามระดับการศึกษาและเพศ ปี 2565

หน่วยนับ : พันคน

ระดับการศึกษา	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มีการศึกษา	1,054	826	1,880
ต่ำกว่าประถมศึกษา	55,250	61,890	117,140
ประถมศึกษา	68,460	49,361	117,822
มัธยมศึกษาตอนต้น	40,281	24,617	64,898
มัธยมศึกษาตอนปลาย	35,891	42,643	78,534
- สายสามัญ	29,146	39,373	68,518
- สายอาชีวศึกษา	6,745	3,270	10,015
- สายวิชาการศึกษา	-	-	-
อุดมศึกษา	13,632	9,698	23,330
- สายวิชาการศึกษา	7,751	6,285	14,036
- สายวิชาชีพ	5,766	2,308	8,974
- สายวิชาการ	114	205	319
อื่น ๆ	-	-	-
ไม่ทราบ	-	-	-
รวม	214,568	189,035	403,604

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 39 แรงงานนอกระบบในจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามอาชีพและเพศ ปี 2565

หน่วยนับ : พันคน

ประเภทอาชีพ	ชาย	หญิง	รวม
ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ	2,768	587	3,355
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่าง ๆ	1,246	-	1,246
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่าง ๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	654	1,572	2,226
เสมียน	1,318	1,197	2,515
พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด	17,434	43,914	61,349
ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง	124,624	107,443	232,067
ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง	16,184	10,829	27,013
ผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	2,982	1,756	4,738
อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและการให้บริการ	47,359	21,736	69,094
คนงานซึ่งมิได้จำแนกไว้ในหมวดอื่น	-	-	-
รวม	214,568	189,035	403,604

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดชัยภูมิ

2. การส่งเสริมการมีงานทำ (ข้อมูลปัจจุบันไตรมาส 1 ปี 2566)

ตารางที่ 40 ตำแหน่งงานว่าง/ผู้สมัครงาน/การบรรจุงาน จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ

ไตรมาส/ ปี	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)				ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)			บรรจุงาน (คน)		
	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
4/2564	53	18	580	651	100	131	231	83	119	202
1/2565	167	19	107	293	136	63	199	161	56	217
2/2565	12	22	462	496	48	111	159	123	273	396
3/2565	4	3	256	263	43	60	103	101	156	257
4/2565	11	73	634	718	18	31	49	134	189	323
1/2566	90	56	760	906	30	39	69	159	181	340

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 41 ตำแหน่งงานว่าง/ผู้สมัครงาน/การบรรจุงาน จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามช่วงอายุ ไตรมาส 1 ปี 2566

ช่วงอายุ(ปี)	ตำแหน่งงานว่าง		ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน		บรรจุงาน	
	อัตรา	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
15-17	-	-	1	1.45	-	-
18-24	205	22.63	39	56.52	41	12.06
25-29	205	22.63	14	20.29	76	22.35
30-39	195	21.52	11	15.94	105	30.88
40-49	177	19.54	4	5.80	93	27.35
50-59	118	13.13	-	-	20	5.88
60 ปีขึ้นไป	5	0.55	-	-	5	1.48
รวม	906	100	69	100	340	100

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 42 ตำแหน่งงานว่าง/ผู้สมัครงาน/การบรรจุงาน จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามระดับการศึกษา ไตรมาส 1 ปี 2566

วุฒิการศึกษา	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัคร งาน (คน)	บรรจุงาน (คน)
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	119	-	43
มัธยมศึกษา	300	19	187
ปวช.	124	8	14
- พาณิชย	-	2	-
- ช่าง	-	1	-
- อื่นๆ	124	5	14
ปวส.	127	14	47
- พาณิชย	-	1	-
- ช่าง	-	0	-
- อื่นๆ	127	13	47
อนุปริญญา	110	-	-
ปริญญาตรี	117	28	49

วุฒิการศึกษา	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัคร งาน (คน)	บรรจุงาน (คน)
ปริญญาโท	8	-	-
ปริญญาเอก	1	-	-
อื่น ๆ	-	-	-
รวม	906	69	340

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 43 ตำแหน่งงานว่าง/ผู้สมัครงาน/การบรรจุงาน จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามอาชีพ ไตรมาส 1 ปี 2566

ประเภทอาชีพ	ตำแหน่งงาน ว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียน สมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)
ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	2	4	2
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่างๆ	21	9	6
ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	132	7	71
เสมียน เจ้าหน้าที่	114	4	52
พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	196	2	24
ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง (แปรรูป ขั้นพื้นฐาน)	-	-	-
ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	40	1	40
ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรและ ผู้ปฏิบัติงาน ด้านการประกอบการ	60	-	40
อาชีพงานพื้นฐาน	341	42	105
ผู้ฝึกงาน	-	-	-
รวม	906	69	340

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 44 ตำแหน่งงานว่าง/การบรรจุงาน จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ไตรมาส 1 ปี 2566

ประเภทอุตสาหกรรม	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	บรรจุงาน (คน)
A เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	-	-
B การประมง	-	-

ประเภทอุตสาหกรรม	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	บรรจุนงาน (คน)
C การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	-	-
D การผลิต	356	172
E การไฟฟ้า แก๊สและการประปา	-	-
F การก่อสร้าง	70	-
G การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	368	126
H ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	40	30
I การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	30	10
J ตัวกลางทางการเงิน	-	-
K บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	-	-
L การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการ ประกันสังคม ภาคบังคับ	-	2
M การศึกษา	-	-
N กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ	-	-
O ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	-	-
P กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์	40	-
Q กิจกรรมด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	-	-
R กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	2	-
รวม	906	340

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 45 แรงงานต่างด้าว จำแนกตามลักษณะการเข้าเมืองและประเภทคนต่างด้าว ไตรมาส 1 ปี 2566

ลักษณะการเข้าเมืองและประเภทคนต่างด้าว	(คน)
มาตรา 59	
1.ประเภทตลอดชีพ	-
2. ประเภททั่วไป	108
3. ประเภทพิสูจน์สัญชาติเดิม	-
4. ประเภทนำเข้าตาม MOU	714
มาตรา 62	
5. ประเภทส่งเสริมการลงทุน	-

ลักษณะการเข้าเมืองและประเภทคนต่างด้าว	(คน)
มาตรา 63	
6. ประเภทชนกลุ่มน้อย	46
7. มติ ครม. 3 สัญชาติ	1,256
มาตรา 64	
8. ประเภทคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในลักษณะไป-กลับหรือตามฤดูกาล	-
รวม	2,124

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 46 แรงงานต่างประเภททั่วไป (มาตรา 59) และส่งเสริมการลงทุน (มาตรา 62) จังหวัดชัยภูมิ

จำแนกตามประเภทอาชีพและสัญชาติที่เข้ามาทำงานมากที่สุด (ยกเว้นประเภทตลอดชีพ) ไตรมาส 1 ปี 2566

ประเภทอาชีพ	สัญชาติ (คน)											
	ลาว	จีน	จีนไต้หวัน	อินเดีย	อังกฤษ	พม่า	อเมริกัน	กัมพูชา	ฟิลิปปินส์	ออสเตรเลีย	สัญชาติอื่น ๆ	รวม
1. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ	-	6	-	1	17	-	3	-	48	-	27	102
3. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. เสมียน เจ้าหน้าที่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง (แปรรูปขั้นพื้นฐาน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่าง ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบกร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. อาชีพงานพื้นฐาน	609	-	-	-	-	1,082	-	279	-	-	45	2,017
T ผู้ฝึกงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
X ผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีอาจสามารถจัดประเภทอาชีพ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	609	8	-	5	17	1,082	3	279	48	-	73	2,124

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 47 แรงงานต่างด้าวที่ยื่นขอจดทะเบียน ณ ศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (OSS) จังหวัดชัยภูมิ

จำแนกตามสัญชาติ ไตรมาส 1 ปี 2566

สัญชาติ (คน)			รวม
เมียนมา	ลาว	กัมพูชา	
610	429	217	1,256

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดชัยภูมิ

2. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

2.1 ครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ 48

อำเภอ	จำนวนครัวเรือน	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร	ร้อยละจำนวนครัวเรือนเกษตร/ ครัวเรือนทั้งหมด
1. เมืองชัยภูมิ	79,211	28,617	36.13
2. บ้านเขว้า	18,075	10,608	58.69
3. คอนสวรรค์	19,877	10,390	52.27
4. เกษตรสมบูรณ์	33,358	19,838	59.47
5. หนองบัวแดง	33,979	16,229	47.76
6. จัตุรัส	27,838	14,326	51.46
7. บำเหน็จณรงค์	18,718	9,071	48.46
8. หนองบัวระเหว	14,230	6,890	48.42
9. เทพสถิต	26,185	10,951	41.82
10. ภูเขียว	40,100	20,202	50.38
11. บ้านแพน	13,289	8,015	60.31
12. แก้งคร้อ	33,076	16,452	49.74
13. คอนสาร	20,052	9,596	47.86
14. ักดีชุมพล	12,147	5,114	42.1
15. เนินสง่า	8,492	4,833	56.91
16. ชัยใหญ่	5,709	3,403	59.61
รวม	404,336	194,535	48.11

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ

2.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่49

ลำดับที่	อำเภอ	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)									ร้อยละ	
			ข้าว	พืชไร่	พืชผัก	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	ไม้ดอก ไม้ประดับ	สมุนไพรและเครื่องเทศ				รวม
									พืชอายุสั้น รต.01	พืชอายุยาว รต.02	รวม		
รวม		7,903,962.00	1,774,247.17	1,288,970.23	8,839.68	51,291.65	121,162.02	729.25	166.00	623.90	789.90	3,246,029.90	41.07
1	เมืองชัยภูมิ	887,978.00	310,098.48	83,407.57	119.70	5,317.65	32,880.77	-	12.50	1.00	13.50	431,837.67	48.63
2	บ้านเขว้า	319,844.00	125,049.59	84,986.79	1,129.36	1,877.00	399.00	-	3.50	26.25	29.75	213,471.49	66.74
3	คอนสวรรค์	289,829.00	147,727.63	8,401.34	44.00	81.00	704.00	-	-	-	-	156,957.97	54.16
4	เกษตรสมบูรณ์	663,846.00	147,614.79	37,640.72	2,670.43	4,201.00	11,397.00	-	8.50	101.00	109.50	203,633.44	30.67
5	หนองบัวแดง	1,335,476.00	184,548.82	76,815.90	193.80	13,993.00	9,749.00	-	33.00	8.00	41.00	285,341.52	21.37
6	จัตุรัส	424,469.00	160,818.70	107,062.68	387.98	381.00	310.00	-	-	185.00	185.00	269,145.36	63.41
7	บำเหน็จณรงค์	288,327.00	81,845.79	97,674.67	1,144.75	2.00	40.00	-	20.00	53.00	73.00	180,780.21	62.70
8	หนองบัวระเหว	466,551.00	49,362.70	158,349.31	124.35	310.00	1,631.00	-	10.40	1.00	11.40	209,788.76	44.97
9	เทพสถิต	597,821.00	40,186.19	215,595.69	373.50	2,937.00	4,289.50	721.25	-	31.00	31.00	264,134.13	44.18
10	ภูเขียว	516,560.00	142,203.15	149,544.88	653.40	4,086.00	7,159.00	-	63.00	39.90	102.90	303,749.33	58.80
11	บ้านแท่น	195,397.00	57,119.73	29,182.09	13.00	3,286.00	1,628.50	-	-	-	-	91,229.32	46.69
12	แก้งคร้อ	406,675.00	159,540.11	32,715.83	101.50	868.00	6,047.00	-	-	-	-	199,272.44	49.00
13	คอนสาร	819,743.00	48,066.01	26,908.82	1,381.21	1,078.50	36,638.25	-	1.00	85.75	86.75	114,159.54	13.93
14	ภักดีชุมพล	349,840.00	23,400.36	51,595.98	484.46	11,506.50	7,724.00	-	6.50	84.75	91.25	94,802.55	27.10
15	เนินสง่า	166,329.00	63,424.35	33,526.92	6.50	614.00	78.00	8.00	7.00	7.00	14.00	97,671.77	58.72
16	ซับใหญ่	175,269.00	33,240.78	95,561.04	11.75	753.00	487.00	-	-	-	-	130,053.57	74.20

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ

2.3 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

2.3.1 แหล่งน้ำในเขตชลประทาน

ตารางที่ 50

ที่	เขื่อน/อ่างเก็บน้ำ	ตำบล	อำเภอ	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)	ความจุที่เก็บ กัก (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำในอ่าง
ลุ่มน้ำพรม-เชิญ						
๑	เขื่อนจุฬาภรณ์	ทุ่งลุยลาย	คอนสาร	-	๑๖๓.๗๕๐	๑๑๔.๖๖๐
๒	อ่างเก็บน้ำห้วยกุ่ม	หนองโพนงาม	เกษตรสมบูรณ์	-	๒๐.๒๓๐	๑๖.๙๕๐
๓	อ่างเก็บน้ำบ้านเพชร	บ้านเพชร	ภูเขียว	๑๐,๑๗๐	๑๙.๖๗๕	๓.๙๕๐
๔	โครงการน้ำพรม	โนนทอง	เกษตรสมบูรณ์	๔๕,๕๐๐	๓.๔๓๔	๓.๔๖๑
ลุ่มน้ำชี						
๕	เขื่อนลำปะทาว (บน)	เก่ายาดี	แก้งคร้อ	-	๔๔.๐๐๐	๑๗.๙๑๙
๖	เขื่อนลำปะทาว (ล่าง)	ท่าหินโงม	เมือง	-	๑๖.๔๐๐	๑๑.๓๘๒
๗	อ่างเก็บน้ำลำซอระกา	นาฝาย	เมือง	๖,๕๘๘	๑๐.๓๑๒	๔.๙๑๐
๘	อ่างเก็บน้ำหินลับมีด	โพนทอง	เมือง	๑๗๕	๐.๔๘๑	๐.๐๘๘
๙	อ่างเก็บน้ำบาซ่าน	ตลาดแร้ง	บ้านเขว้า	๓๑๐	๐.๓๕๓	๐.๒๒๒
ลุ่มน้ำลำคันฉู						
๑๐	อ่างเก็บน้ำลำคันฉู	โคกเพชรพัฒนา	บำเหน็จณรงค์	๔๙,๓๒๔	๔๒.๖๐๐	๔๒.๒๘๔
๑๑	อ่างเก็บน้ำห้วยทราย	บ้านชวน	บำเหน็จณรงค์	๔,๔๐๐	๑๐.๓๐๐	๖.๘๘๐
๑๒	อ่างเก็บน้ำห้วยสัมป่อย	ท่ากุ่ม	ซับใหญ่	๕,๐๔๒	๗.๖๔๖	๒.๙๔๕
๑๓	อ่างเก็บน้ำห้วยทองหลาง	บ้านกอก	จัตุรัส	๔๓๒	๐.๔๘๐	๐.๐๒๖

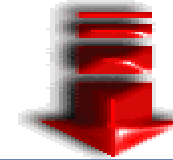
2.3.2 แหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน

ความจุเก็บกักแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน
รวมทั้งสิ้น 220.769 ล้าน ลบ.ม

แหล่งน้ำในเขตชลประทาน
จำนวน 339.66 ล้าน ลบ.ม

แหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน
จำนวน 220.769 ล้าน ลบ.ม

แหล่งน้ำ	จำนวน	ล้าน ลบ.ม
แก้มลิง	58 แห่ง	116.019
อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก	214 แห่ง	46.82
ฝาย	133 แห่ง	-
บ่อบาดาล	2,284 แห่ง	-
สถานีสูบน้ำ	126 แห่ง	-
แหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	281 แห่ง	16.55
สระน้ำในไร่นา		
บ่อจิ๋ว (1,260 ลบ.ม.)	29,260 บ่อ	36.86
บ่อทฤษฎีใหม่	1,203 บ่อ	2.92
บ่อโคกหนองนา	478 บ่อ	1.60

ความจุเก็บกักรวม
560.429 ล้าน ลบ.ม.

ที่มา : กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ

2.3.3 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 51

ที่	สถานี	ที่ตั้ง				พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
		ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	แหล่งน้ำ	
1	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ พื้นที่ ชลประทาน 2,200 ไร่ บ้านโคกกรวด	วังชมภู	หนองบัวแดง	ชัยภูมิ	สถานีสูบน้ำ	2,200

ที่มา : โครงการชลประทานชัยภูมิ

2.3.4 แก้มลิงในจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 52

ที่	ชื่อแก้มลิง	พื้นที่แก้มลิง (ไร่)	ความจุเพิ่มขึ้น (ล้าน ลบ.ม.)	ตำบล	อำเภอ
1	แก้มลิงห้วยกลั่นน้อยพร้อมอาคารประกอบ 2 ปริมาตรเก็บกัก 0.40 ล้านลูกบาศก์เมตร	-	0.400	คอนสวรรค์	คอนสวรรค์

2.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

2.4.1 ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต 2565 ปีเพาะปลูก 2565/2566

ตารางที่53

ที่	ชนิดพืช	จำนวนเกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ (กก.)	ผลผลิตเฉลี่ย/ เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กก.)	ข้อมูลผลผลิต	
							ปริมาณผลผลิต 2565/2566	ปริมาณผลผลิต 2566/2567
1	ข้าวนาปี	๑๕๕,๑๖๑.๐๐	๑,๗๗๒,๗๓๒.๕๘	๑,๕๕๔,๐๗๑.๐๓	๕๘๙,๘๓๕,๑๓๓.๔๖	๓๘๒.๐๐	๕๘๙,๘๓๕.๑๓	
2	มันสำปะหลังโรงงาน	๔๗,๔๓๐.๐๐	๘๔๔,๙๕๐.๗๕	๕๙๘,๑๒๘.๐๐	๒,๕๓๙,๑๙๐,๙๒๙.๔๔	๔,๒๔๕.๒๓	๒,๕๓๙,๑๙๐.๙๓	
3	อ้อยโรงงาน	๒๗,๕๓๙.๐๐	๓๑๔,๓๗๙.๔๑	๓๑๔,๓๗๙.๔๑	๓,๒๘๓,๔๔๑,๔๓๓.๙๒	๑๐,๔๔๔.๒๐	๓,๒๘๓,๔๔๑.๔๓	
4	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๕,๖๔๑.๐๐	๗๗,๕๕๔.๐๐	๗๐,๐๐๕.๐๐	๗๐,๒๗๓,๘๑๙.๒๐	๑,๐๐๓.๘๔	๗๐,๒๗๓.๘๒	
5	อินทผลัม	๖๗.๐๐	๓๓๔.๐๐	๑๙๑.๐๐	๓๓๔,๘๙๙.๔๐	๑,๗๕๓.๔๐	๓๓๔.๙๐	
6	สับปะรดโรงงาน	๖๘๔.๐๐	๗,๗๗๓.๓๘	๙,๔๗๔.๐๐	๓๘,๒๕๖,๐๑๒.๐๐	๔,๐๓๘.๐๐	๓๘,๒๕๖.๐๑	
7	พริกชี้ฟ้าเม็ดใหญ่	๔,๑๐๔.๐๐	๘,๖๔๗.๐๐	๘,๖๒๔.๐๐	๑๗,๓๑๖,๙๙๒.๐๐	๒,๐๐๘.๐๐	๑๗,๓๑๖.๙๙	
8	กล้วยหอม	๑๒๗.๐๐	๗๒๘.๐๐	๓๘๑.๐๐	๕๒๔,๐๐๐.๗๓	๑,๓๗๕.๓๓	๕๒๔.๐๐	
9	ทุเรียน	๓๘๗.๐๐	๑,๖๔๖.๐๐	๔๙๑.๐๐	๓๙๔,๒๔๘.๔๕	๘๐๒.๙๕	๓๙๔.๒๕	
10	มะม่วง	๒,๙๐๖.๐๐	๓๓๓,๙๔๒.๐๐	๑๐,๗๙๘.๐๐	๙,๘๔๗,๙๙๑.๙๖	๙๑๒.๐๒	๙,๘๔๗.๙๙	
11	ลำไย	๑๔๒.๐๐	๒,๕๗๘.๐๐	๕๗๕.๐๐	๘๖๗,๐๕๙.๗๕	๑,๕๐๗.๙๓	๘๖๗.๐๖	
12	ส้มโอ	๓๙๓.๐๐	๑,๗๐๙.๐๐	๑,๕๓๑.๐๐	๒,๔๓๒,๔๓๗.๔๙	๑,๕๘๘.๗๙	๒,๔๓๒.๔๔	
13	มะขามหวาน	๑,๐๕๘.๐๐	๑๐๑,๕๗.๘๕	๘,๔๖๒.๐๐	๔,๒๓๑,๐๐๐.๐๐	๕๐๐.๐๐	๔,๒๓๑.๐๐	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๕
ตารางที่ 54

ที่	ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนที่เลี้ยง สัตว์ทั้งหมด ปี 2565 (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		หน่วย นับ
				ปริมาณผลผลิต 2565/2566	ปริมาณผลผลิต 2566/2567	
1	แกะ	52	942	665.00	725.00	ตัว
2	แพะ	1,492	36,251	2,581.00	2,838.00	ตัว
3	โค	16,541	117,128	13,323.00	15,448.00	ตัว
4	กระบือ	2,866	18,171	1,348.00	1,481.00	ตัว
5	สุกร	2,329	142,410	451,825.00	465,359.00	ตัว
6	เป็ดเทศ	9,865	193,230	624,608.00	718,300.00	ตัว
7	เป็ดเนื้อ	621	580,813	2,305,508.00	2,651,335.00	ตัว
8	ไก่เนื้อ	346	4,854,219	21,960,034.00	23,497,235.00	ตัว
9	ไก่พื้นเมือง	76,164	2,814,899	5,327,802.00	5,988,196.00	ตัว
10	ไข่เป็ด	1,802	271,123	42,833,268.00	44,769,832.00	ฟอง
11	ไข่ไก่	2,208	1,236,678	241,751,472.00	244,168,096.00	ฟอง
12	น้ำมันวัวดิบ	221	7,728	11,340.06	13,041.02	ลิตร

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ

2.4.3 ด้านการประมงของจังหวัดชัยภูมิ ปีการผลิต 2565

ตารางที่ 55

ที่	ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	ข้อมูลผลผลิต	
				ปริมาณผลผลิต 2564/2565 (กก.)	ปริมาณผลผลิต 2565/2566 (กก.)
1	กบ	4	0.06	280	430
2	ปลาดุก	2,934	2,495.43	810,320	752,690
3	ปลาดูชะเพียนขาว	4,514	3,708.58	828,430	803,940
4	ปลานิล	17,420	15,923.70	5,958,540	5,681,320
5	ปลาหมอ	11	11.63	4,710	3,020
รวม		24,883	22,139.40	7,602,280	7,241,400

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ

2.4.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ 56

ชนิดสินค้า	จำนวนผู้ผลิต/ ผู้ประกอบการ (หน่วยนับ)		ราคาขายต่อหน่วย		ปริมาณการ ผลิตต่อปี	รายได้ (บาท/ปี)	มูลค่าการส่งออก (ระบุประเทศ) (ปริมาณ/บาท/ปี)
	ทั้งหมด	ขอใช้ตรา	ก่อนเป็น GI (ราคา/หน่วย)	ราคาปัจจุบัน (ราคา/หน่วย)			
ส้มโอทองดีบ้านแพ้น	89	89	38	45.00	1,109 ตัน/ปี	45,000,000 บาท	-
กล้วยหอมทอง หนองบัวแดง	38	38	17	23.50	156,600 กก./ ปี	2,808,000 บาท	ญี่ปุ่น/104,000 กก./ 2,444,000 บาท
มะม่วงน้ำดอกไม้	74	74	30	-	1,100 ตัน/ปี	40,000,000 บาท	-

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชัยภูมิ

2.4.5 ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

1) พื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์ จังหวัดชัยภูมิ

ข้าวอินทรีย์

ตารางที่ 57

ที่	อำเภอ	เป้าหมาย				ผลผลิต (กก./ไร่)
		จำนวน กลุ่ม	จำนวนสมาชิก (ราย)	จำนวน แปลง	จำนวน พื้นที่ (ไร่)	
1	เมืองชัยภูมิ	-	-	-	-	-
2	แก้งคร้อ	-	-	-	-	-
3	บ้านแพ้น	-	-	-	-	-
4	คอนสวรรค์	9	211	282	2,661.00	420
5	เกษตรสมบูรณ์	6	144	180	888.50	420
6	คอนสาร	-	-	-	-	-
7	ภูเขียว	-	-	-	-	-
8	จัตุรัส	4	75	81	485	420
9	หนองบัวแดง	6	175	190	1,232	420
10	หนองบัวระเหว	-	-	-	-	-
(รวม)		25	605	733	5,266.50	

ที่มา : ศูนย์วิจัยข้าวชุมแพ

2) มาตรฐานสินค้าเกษตร (ด้านหม่อนไหม) จังหวัดชัยภูมิ ปี 2565 (เป้าหมาย 15,000 เมตร)

ตารางที่ 58

ชนิดสินค้า	มาตรฐานสินค้า	จำนวน (เมตร)
ผ้าไหม	นกยูงทอง	146
	นกยูงสีเงิน	294
	นกยูงสีน้ำเงิน	15,954
รวม		16,394

ที่มา : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ชัยภูมิ

3) ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP (ด้านพืช) จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 59

ลำดับ	ชนิดพืช	จำนวน			ผลผลิต (ตัน)
		ราย	แปลง	ไร่	
1	ลำไย	4	4	12	18
2	ทุเรียน	12	12	168.75	690.25
3	ฝรั่ง	20	20	34	85
4	หน่อไม้ฝรั่ง	101	101	197.50	395
5	กระเจียบเขียว	1	1	0.25	0.50
6	ข้าวโพดฝักสด	30	30	27	40.50
7	ส้มโอ	221	221	1,068	3,204
8	กล้วยหอมทอง	53	53	168.25	420.25
9	กล้วยน้ำว้า	34	34	77.75	194.38
10	มะม่วง	109	109	1,515.50	2,273.25
11	พริก	193	193	248.45	372.68
12	มะขาม	4	4	8.75	17.50
13	ถั่วลิสง	23	23	12	30
14	กลุ่มพืชผัก	287	287	133.51	66.75
15	กลุ่มพืชตระกูลแตง	82	82	117.75	235.50
16	กลุ่มพืชสมุนไพร	41	41	25.30	12.65
17	อ้อยคั้นน้ำ	3	3	3	4
18	อินทผลัม	32	32	143.75	287.50
รวม		1,214	1,214	3,961.51	8,347.71

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชัยภูมิ

4) ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP (ด้านสัตว์) จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 60

ลำดับ	ชนิดสินค้า	ปริมาณผลผลิต	หน่วยนับ	วันที่ออกใบรับรอง
1	ไก่ไข่	20,552,000	ฟอง/เดือน	29 พฤศจิกายน 2564 - 29 พฤศจิกายน 2567
2	ไก่เนื้อ	24,922,850	ตัว/ปี	17 มิถุนายน 2565 - 16 กันยายน 2568
3	ไก่พันธุ์ (ไก่แม่พันธุ์)	286,625	ตัว	15 มกราคม 2564 - 14 มกราคม 2567
4	จิ้งหรีด	100	กิโลกรัม/บ่อ	29 มีนาคม 2564 - 28 มีนาคม 2567
5	โคนม	2,818	ตัว	5 สิงหาคม 2565 - 4 สิงหาคม 2568
6	โครีด	1,610	ตัว	18 กรกฎาคม 2565 - 17 กรกฎาคม 2568
7	นํ้านมดิบ	19,354	กิโลกรัม/วัน	13 มกราคม 2565 - 12 มกราคม 2568

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ

5) มาตรฐานฟาร์ม GAP จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 61

ชนิดสินค้า	จำนวน (ฟาร์ม)	โรงเรือน (หลัง,บ่อ,รัง)	ปริมาณ (ตัว/รุ่น,ฟอง/เดือน,กก./บ่อ)	ระยะเวลาการออกใบรับรอง
1. ไก่เนื้อ	81	251	4,984,570	31 สิงหาคม 2564 - 30 สิงหาคม 2567
2. โคนม	57	-	2,818	25 มิถุนายน 2565 - 24 กันยายน 2568
3. ไก่ไข่	7	34	20,552,000	28 ตุลาคม 2564 - 27 ตุลาคม 2567
4. ไก่พันธุ์	6	31	286,625	15 มกราคม 2561 - 24 พฤศจิกายน 2566
5. เป็ดเนื้อ	5	41	2,383,200	23 สิงหาคม 2565 - 22 สิงหาคม 2568
6. จิ้งหรีด	1	24	100	29 มีนาคม 2564 - 28 มีนาคม 2567
7. ผึ้ง	1	50	3,600	27 พฤษภาคม 2565 - 26 พฤษภาคม 2568

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ

6) ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP (ด้านประมง) จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 62

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	จำนวน(ฟาร์ม)	จำนวนปริมาณผลผลิต	หน่วยนับ
ปลานิล	72	828,050	กก.
ปลาดูเก	62	20,500	กก.
ปลาหมอ	9	97,500	กก.
กบ	3	7,120	กก.
กบ	1	200	กก.
มาตรฐานสัตว์น้ำอินทรีย์	15	อยู่ในขั้นตอนการตรวจประเมิน	

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ

7) การรับรองมาตรฐาน GFM จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 63

ชนิดสินค้า	จำนวน (ฟาร์ม)	จำนวน (ตัว)	ระยะเวลาการออกใบรับรอง
1. สัตว์ปีกพื้นเมือง	182	26,411	26 เมษายน 2566 – 26 เมษายน 2568
2. ไก่ไข่	5	13,850	2 มกราคม 2566 – 1 มกราคม 2568
3. เป็ด	34	28,126	26 เมษายน 2566 – 26 เมษายน 2568
4. ไก่เนื้อ	17	841	31 สิงหาคม 2563 – 30 สิงหาคม 2565
5. โคเนื้อ	215	2,940	27 มีนาคม 2566 – 27 มีนาคม 2568
6. กระบือ	47	697	29 มีนาคม 2565 – 29 มีนาคม 2567
7. แพะ	160	5,698	26 เมษายน 2566 – 26 เมษายน 2568
8. แกะ	1	40	31 สิงหาคม 2563 – 30 สิงหาคม 2565
9. สุกร	126	18,874	9 มกราคม 2565 – 1 มกราคม 2567

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ

2.4.6 สินค้า OTOP ของจังหวัดชัยภูมิ (10 อันดับ)

ตารางที่ 64

ที่	สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต
1	ผ้าไหม	ทองสุขไหมไทย
2	ผ้าไหม	ชนวีร์ไหมไทย
3	มะขามหวาน	กลุ่มมะขามหวานบ้านซับประสิทธิ์
4	มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มผลิตมะม่วงแปลงใหญ่บ้านโหล่น
5	น้ำผึ้งแท้ ตราลัตตา เกสรดอกไม้ป่า 1,000 กรัม	ฟาร์มผึ้งลัตตา
6	กล้วยหอมทองสด	กลุ่มปลูกกล้วยหอมทองเพื่อการส่งออกหนองบัวแดง
7	กระเทียมดำ	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าวเพื่อสุขภาพ
8	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ชนิดแคปซูล	วิสาหกิจชุมชนภูเขียงทา
9	เสื้อชั้นในสตรี	กลุ่มสตรีตัดเย็บแปรรูป
10	แกะสลักจากสะเก็ดดาว (จี้สะเก็ดดาว)	นายณเรศ อิทธิกุล

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชัยภูมิ

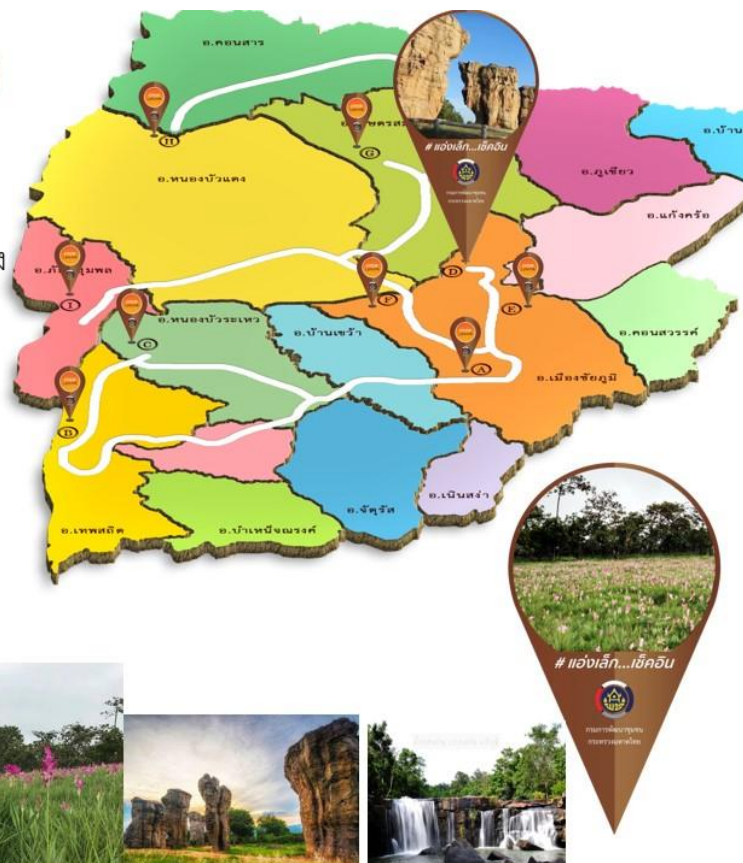
2.4.7 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

1) เส้นทางวิถีธรรมชาติ

การเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว จำนวน 4 เส้นทาง

เส้นทางวิถีธรรมชาติ

- A เจ้าพ่อพระยาแล
- B ป่าหินงาม/ทุ่งดอกกระเจียว
- C ทุ่งดอกบัวสวรรค์ อช.ไทรทอง
- D มอหินขาว ต.ซับสีทอง
- E น้ำตกตาดโตน
- F อุทยานแห่งชาติภูแลนคา
- G ภูคิง
- H เขตอนุรักษ์ป่าภูเขียว
- I ถ้ำแก้ว ต.แหลมทอง

มีหมู่บ้านท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียง และมีศักยภาพส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ ดังนี้

ป่าหินงาม/ทุ่งกระเจียว บ้านหนองใหญ่ หมู่ที่ 9 บ้านไร่ หมู่ที่ 1 ต.บ้านไร่ มีผลิตภัณฑ์ OTOP อาหารพื้นถิ่น และกิจกรรมการมีส่วนร่วมทำเสื้อมือถัก เรียนรู้ภาษา วัฒนธรรมชนเผ่าญ้อ เดินป่า

ทุ่งดอกบัวสวรรค์ อช.ไทรทอง บ้านโป่งนคร หมู่ที่ 17 ต.วังตะเฆ่ เชื่อมโยงน้ำตกผากล้วยไม้ น้ำตกไทรทอง เป็นหมู่บ้านทางผ่านเข้าสู่ทุ่งดอกบัวสวรรค์ มีผลิตภัณฑ์ชุมชนและศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

น้ำตกตาดโตน /มอหินขาว มีพื้นที่หมู่บ้านเส้นทางผ่านการเดินทางไปยังน้ำตกตาดโตน และมอหินขาว ได้แก่ บ้านท่าหินโงม บ้านวังคำแคน บ้านซบสีทอง บ้านห้วยผักหนาม ระยะทางห่างกันประมาณ 20 – 50 กม. มีสินค้าเด่นคือผลผลิตทางการเกษตร สับปะรดภูแลนคา หน่อไม้ ลำไย เป็นต้น

ภูคั้ง บ้านบุงสิบลี หมู่ที่ ๔ และบ้านริมพรม หมู่ที่ 11 ต.โนนทอง มีกิจกรรม นั่งเรือ นั่งแพ ชมสวนส้มโอ ทานส้มโอแดงภูคั้ง ผลิตภัณฑ์จากฝ้ายกลุ่มทอผ้าบ้านโนนเขวา จำลองบ้านโบราณตำบลโนนทอง

เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว บ้านหนองเชียงรอตเหนือ เชื่อมโยงเส้นทางถ้ำสังจรรย์ สวนสตรอเบอร์รี่ ไร่ภูภักดี

ถ้ำแก้ว บ้านแหลมทอง หมู่ที่ ๑ ต.แหลมทอง

2) เส้นทางถนนสายไหม

เส้นทางสายไหม

- A เจ้าพ่อพระยาแล
- B หมู่บ้านทอผ้าไหมบ้านบุรพา/ต้อน
- C บ้านเสี้ยวน้อย อ.เมืองชัยภูมิ
- D บ้านหนองบัวเพ็ง อ.คอนสวรรค์
- E บ้านโสก อ.คอนสวรรค์
- F บ้านโคกล่าม อ.แก้งคร้อ
- G บ้านโนนเสลา อ.ภูเขียว
- H บ้านหัน อ.เกษตรสมบูรณ์
- I บ้านนาทุ่งใหญ่ อ.หนองบัวแดง
- K โครงการส่งเสริมศิลปาชีพทุ่งกะมัง

มีหมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมไหมนครชัยบุรินทร์ รองรับการท่องเที่ยวเส้นทางสายไหม 4 แห่ง ได้แก่ บ้านดอน ม.6 บ้านบุรพา ม.14 ต.บ้านเขว้า ซึ่งเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีด้วย บ้านหัน หมู่ที่ 5 ต.บ้านหัน อ.เกษตรสมบูรณ์ บ้านหนองหอย หมู่ที่ 4 ต.กุดชุมแดง และบ้านส้มป่อย ม.12,13,14 ต.ส้มป่อย อ.จัตุรัส จ.ชัยภูมิ

นอกจากนี้ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชัยภูมิ ได้ส่งเสริมการพัฒนาศูนย์เรียนการผลิตผ้าไหม ผ้าฝ้าย และผ้าขาวม้าส่งเสริมการเรียนรู้กระบวนการผลิตผ้ารูปแบบต่าง ๆ เช่น การปลูกฝ้าย ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม มัดหมี ฟอก ย้อมสีธรรมชาติ มัดย้อม ทอ ตัดเย็บ เป็นต้น จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

๑. ศูนย์เรียนรู้การผลิตผ้าไหม ผ้าฝ้าย และผ้าขาวม้าจังหวัดชัยภูมิ (จุดเรียนรู้อำเภอบ้านเขว้า)

ตั้งอยู่ที่ กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านดอน หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

โทร. ๐๙ ๘๑๕๗ ๕๙๒๒, ๐๙ ๗๑๓๐ ๕๒๒๑

กลุ่มเป้าหมาย ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอบ้านเขว้า อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอเนินสง่า และอำเภอซับใหญ่ จุดเด่น เป็นศูนย์เรียนรู้การสืบสานภูมิปัญญาผ้าไหม เริ่มตั้งแต่การปลูกหม่อน เลี้ยงไหม สาวไหม ทอผ้าไหม และออกแบบตัดเย็บผ้าไหม จนมีชื่อเสียงโด่งดัง

หลักสูตรที่เปิดศึกษาดูงานและเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) หลักสูตร การเลี้ยงไหม	๒) หลักสูตร การสาวไหม
๓) หลักสูตร การย้อมสีธรรมชาติ	๔) หลักสูตร ทอผ้าไหม
๕) หลักสูตร ผ้าไหมหมักโคลน	๖) หลักสูตร การออกแบบและตัดเย็บผ้าไหม

๒. ศูนย์เรียนรู้การผลิตผ้าไหม ผ้าฝ้าย และผ้าขาวม้าจังหวัดชัยภูมิ (จุดเรียนรู้อำเภอเกษตรสมบูรณ์)

ตั้งอยู่ที่ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าฝ้ายโนนเขว้า หมู่ที่ ๒ ตำบลโนนทอง อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ

โทร. ๐๘ ๑๓๖๙ ๒๓๕๘

กลุ่มเป้าหมาย ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอกอนสาร อำเภอหนองบัวแดง และอำเภอภักดีชุมพล จุดเด่น เป็นศูนย์เรียนรู้การอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาผ้าฝ้าย เริ่มตั้งแต่การอนุรักษ์พันธุ์ฝ้ายหลากหลายสายพันธุ์ การปลูกฝ้าย เก็บฝ้าย อีวฝ้าย เช็นฝ้าย ย้อมสีธรรมชาติ ทอผ้าฝ้าย ออกแบบตัดเย็บ และแปรรูปของที่ระลึกจากผ้าฝ้าย

หลักสูตรที่เปิดศึกษาดูงานและเรียนรู้ ประกอบด้วย

- ๑) หลักสูตร เรียนรู้เรื่องฝ้าย
- ๒) หลักสูตร การอีวฝ้าย ตีดฝ้าย และล่อฝ้าย
- ๓) หลักสูตร การเช็นฝ้าย
- ๔) หลักสูตร การทำเส้นฝ้ายให้เหนียวนุ่ม (การข้าฝ้าย)
- ๕) หลักสูตร การย้อมสีธรรมชาติ
- ๖) หลักสูตร การทอผ้าฝ้าย

๗) การทอผ้าขาวม้า ๑๑ สี

๘) หลักสูตร แปรรูปของที่ระลึกจากผ้าฝ้าย เช่น กระเป๋า พวงกุญแจ ยางรัดผม สร้อยคอ ฯลฯ

๓. ศูนย์เรียนรู้การผลิตผ้าไหม ผ้าฝ้าย และผ้าขาวม้าจังหวัดชัยภูมิ (จุดเรียนรู้อำเภอคอนสวรรค์)

ตั้งอยู่ที่ กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านโสก ม.๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านโสก อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

โทร. ๐๘ ๒๗๕๐ ๓๐๑๖ , ๐๘ ๑๕๔๔ ๓๘๙๖

กลุ่มเป้าหมาย ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอคอนสวรรค์ อำเภอภูเขียว อำเภอแก้งคร้อ และอำเภอบ้านแท่น
จุดเด่น เป็นศูนย์เรียนรู้สืบสานภูมิปัญญาการทำผ้ามัดหมี่จากไหม ทั้งด้ายมัดหมี่ และไหมมัดหมี่ เป็นแหล่งผลิต
หัวหมี่ลำดับต้น ๆ ของประเทศ หลากหลายลวดลายที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัว และการผลิต

หลักสูตรที่เปิดศึกษาดูงานและเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) หลักสูตร การขึ้นลำหมี่ (คันมัดหมี่)

๒) หลักสูตร การมัดหมี่ ลายขอเจ้าฟ้าสิริวัฒนภักดี ลายขิดนาริรัตนราชกัญญา ลายขนารรี ลายนพเก้านกยูง
ลายวงปุน้อย ลายขาเป็ดดอกจิก ลายปอห้าคลอง ลายนาคนั่นสน ลายคันในตัวซึ่ง
ลายขอเจ้าฟ้าประยุกต์ ฯลฯ

๓) หลักสูตร หลักสูตรการย้อมหมี่ด้วยเทคนิคขั้นสูง

๔) หลักสูตร การย้อมสีธรรมชาติ

๕) หลักสูตร การทอผ้าฝ้ายมัดหมี่

๖) หลักสูตร การเก็บลายขิด

๗) หลักสูตร การทอผ้าลายขิด

๘) หลักสูตร การแปรรูปผ้า

๙) หลักสูตร การออกแบบและตัดเย็บชุดชั้นใน

๔. ศูนย์เรียนรู้การผลิตผ้าไหม ผ้าฝ้าย และผ้าขาวม้าจังหวัด (จุดเรียนรู้อำเภอเทพสถิต)

ตั้งอยู่ที่ กลุ่มผลิตภัณฑ์ของใช้จากผ้าทอมือ หมู่ที่ ๕ ตำบลห้วยยายจิ๋ว อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

โทร. ๐๘ ๔๑๖๓ ๑๘๓๒, ๐๘ ๙๘๔๕ ๑๓๔๖

กลุ่มเป้าหมาย ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเทพสถิต อำเภอจัตุรัส อำเภอบำเหน็จณรงค์ และอำเภอหนองบัวระเหว
จุดเด่น เป็นศูนย์เรียนรู้การอนุรักษ์ภูมิปัญญาผ้าและชุดอนุรักษ์ ชนเผ่าพื้นเมือง และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ของใช้
จากผ้า โดยเฉพาะผ้าขาวม้า

หลักสูตรที่เปิดศึกษาดูงานและเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) หลักสูตร การแปรรูปผ้า

๒) หลักสูตร การแปรรูปกระเป๋า

๓) หลักสูตร การตัดเย็บเสื้อผ้าขาวม้า

๔) หลักสูตร การทอผ้าขาวม้าประยุกต์

๕) หลักสูตร การทอการปักลายฮวงคุ่ออัตลักษณ์ชนเผ่าญ้อ

พร้อมนี้ หมู่บ้านท่องเที่ยวที่มีความเชื่อมโยงกับการผลิตผ้า ประกอบด้วย

- ๑) บ้านนาแก ม.7,10,14 ต.นาหนองทุ่ม อ.แก้งคร้อ ผ้ามัดหมี่ไทเร
- 2) บ้านโสก ม.3,10 และบ้านหนองบัวเพ็ง ม.4 ต.บ้านโสก บ้านคอนสวรรค์ ม.11 ต.บ้านโสก ผ้ามัดหมี่ไทเร
- 3) บ้านไร่ ม.1 ต.บ้านไร่ อ.เทพสถิต ผ้าส้อมอัญฮูร์
- 4) บ้านหนองแต้ ม.6 บ้านเตื่อ ม.9 บ้านเมืองเก่า ม.12 ต.บ้านยาง อ.เกษตรสมบูรณ์ ผ้าจก ผ้าลายสาวบ้านแต้ ผ้ามัดหมี่ไทเร
- 5) บ้านสามสวน ม.14 ต.สามสวน อ.บ้านแท่น ผ้าขาวม้า
- 6) บ้านโนนเสลา ม.5,11 บ้านโนนทัน ม.12 ต.หนองตุม อ.ภูเขียว ผ้าซิด
- 7) บ้านด่อน บ้านบุรพา ม.6, 14 ต.บ้านเขว้า อ.บ้านเขว้า ผ้าไหม
- 8) บ้านฝายดินสอ ม.3 ต.ดงบัง อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ ผ้าฝ้าย ผ้าไหม ผ้าโสร่ง
- 9) บ้านลาดวังม่วง ม.15 ต.หนองบัวแดง บ้านนาทุ่งใหญ่ ม.2 บ้านทุ่งแลนคา ม.18 ต.กุคชุมแสง ผ้าฝ้าย/ผ้ามัดหมี่ไทเร/ผ้าไหม

3) เส้นทางวัฒนธรรมพื้นถิ่น

หมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีที่อยู่ใกล้เคียง

ญัฮกัร บำรไร ม.1 ต.บำรไร เรียรรู ภาษา เครื่งแต่งกาย อาหารชนเผ่าญัฮกัร

ตึลึไฟ บำรซบสีทอง ม.5 บำรหำยฝักหนำม ม.4 ต.ซบสีทอง

พระธำตุชัยภูมิ บำรเกำย่ำดี, บำรภูสองชั้น ม.1,9 ต.เกำย่ำดี

บุญกระฐูป บำรลำนงมำง ม.15 ต.หนองบัวแดง

ส่ำวบำรแต่ บำรหนองแต่ ม.6 บำรเดื่อ ม.9 บำรเมือ่งเกำ ม.12 ต.บำรยำง อ.เกษตรสมบุรณ์

แห่นำคหัด บำรโนนสเลำ ม.5,11 บำรโนนท้น ม.12 ต.หนองตุม อ.ภูเขียว

วัฒนธรรมไทคอนส่ำร บำรน่ำจีน ม.1 ต.คอนส่ำร บำรฝ่ำยดินสอ ม.3 ต.ดงบ้ง และบำรโนนจำปำ ม.3 ต.หำยยำง
อ.คอนส่ำร

4) เส้นท่ำงธรรม เช่น วัดชัยภูมิพิทักษ์(ผำเก็ง) วัดป่ำสุคะโต/วัดผำเก็ง/วัดหำยกุ่ม/พระใหญ่ท่ำรวดี
พระธำตุชัยภูมิ

5) เส้นท่ำงเชิงเกษตร

เส้นท่ำงวิถีเชิงเกษตร

- A เจ้ำพ่อพระยำแล
- B สำนทุเรียร บำรหนองใหญ่
- C มะขำมหำน บำรซบประสีธิ
- D มะขำมหำน บำรรำษฏร์พัฒนำ
- E กล่ำยหอมทอง อ.หนองบัวแดง
- F สำนส้มโอ บำรบุงสิบสี
- G สำนมะมำง บำรโนล่น หนองบัวแดง
- H ไร่สโตรเบอร์รี่ อ.คอนส่ำร
- I ไร่สโตรเบอร์รี่ เกำย่ำดี
- K ไร่สโตรเบอร์รี่ ซบสีทอง

หมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีที่อยู่ใกล้เคียง

สวนทุเรียน บ้านหนองใหญ่ ม.9 ต.บ้านไร่ อ.เทพสถิต

มะขามหวาน บ้านราษฎร์พัฒนา ม.10 ต.เจาทอง อ.ภักดีชุมพล

กล้วยหอมทอง บ้านหัวนาคำ ม.7 ต.ถ้ำวัวแดง อ.หนองบัวแดง

สวนส้มโอ บ้านบึงสีผึ้ง ม.4 ต.โนนทอง อ.เกษตรสมบูรณ์

บ้านหนองผักหลอด ม.9,12 ต.บ้านแท่น บ้านสามสวนกลาง ม.14 ต.สามสวน อ.บ้านแท่น

สวนมะม่วง บ้านโนนเหมา ม.18 ต.นางแดด, บ้านไทรงาม ม.11 ต.วังชมภู อ.หนองบัวแดง

ไร้สตอเบอรี่ บ้านหนองเชียงรอดเหนือ ม.7 ต.ทุ่งลุยลาย อ.คอนสาร

บ้านเก่าyadi, บ้านภูสองชั้น ม.1,9 ต.เก่าyadi

บ้านชัยสีทอง ม.5 บ้านห้วยผักหนาม ม.4 ต.ชัยสีทอง

รายได้ของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี (เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างปี 2556 - 2565) ดังนี้

ตารางที่ 65

ที่	เดือน	รายได้จากกิจกรรมการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนท่องเที่ยว										
		ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	มกราคม	-	-	-	-	-	-	-	3,310,031	144,400	1,071,700	1,123,270
2	กุมภาพันธ์	-	-	-	-	-	-	-	1,531,260	67,250	1,052,125	1,070,150
3	มีนาคม	-	-	-	-	-	-	-	938,107	60,850	1,092,290	1,231,700
4	เมษายน	-	-	-	-	-	-	-	955,556	78,100	1,358,500	
5	พฤษภาคม	-	-	-	-	-	-	-	945,250	65,650	1,338,190	
6	มิถุนายน	-	-	-	-	-	-	-	701,400	60,580	1,409,703	
7	กรกฎาคม	-	-	-	-	-	-	-	918,310	63,700	1,562,890	
8	สิงหาคม	-	-	-	-	-	-	-	848,336	91,600	1,689,340	
9	กันยายน	-	-	-	-	-	-	-	91,200	211,950	1,305,780	
10	ตุลาคม	-	-	-	-	-	-	2,722,692	73,400	890,600	903,450	
11	พฤศจิกายน	-	-	-	-	-	-	2,701,721	76,800	780,850	1,011,860	
12	ธันวาคม	-	-	-	-	-	-	3,210,651	57,250	967,120	1,260,220	
รวม								8,635,064	10,446,900	3,452,650	15,056,048	3,425,120

2.4.8 ปฏิทินสินค้าเกษตรที่สำคัญรายเดือน ปีเพาะปลูก 2566/67

ตารางที่ 66

ปฏิทินสินค้าเกษตรที่สำคัญรายเดือน ปีเพาะปลูก ๒๕๖๖/๖๗																
หน่วย : ร้อยละ																
ชนิดพืช	ปี ๒๕๖๖			ปี ๒๕๖๗												รวม ร้อยละ
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ข้าวนาปี	๑	๙๑	๗													๑๐๐
ข้าวนาปรัง						๑๑	๘๕	๔.๕								๑๐๐
มันสำปะหลัง	๕	๗.๙	๑๓	๒๓	๒๒	๑๔	๕	๑	๐.๖	๐.๔	๑	๒				๑๐๐
อ้อยโรงงาน	๑	๓	๑๒	๒๙	๒๕	๒๐	๙									๑๐๐
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์				๔	๑	๕	๑					๓	๕	๕๑	๓๐	๑๐๐
หมายเหตุ :		ผลผลิตออกมาที่สูงสุด														
		ช่วงผลผลิตออก														

2.5 สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

2.5.1 ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ 67

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	53	166,434
สหกรณ์การเกษตร	52	164,930
สหกรณ์ประมง	-	-
สหกรณ์นิคม	1	1,504
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	17	23,152
สหกรณ์ออมทรัพย์	8	20,328
สหกรณ์บริการ	3	275
สหกรณ์ร้านค้า	-	-
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	6	2,549
รวม	70	189,586

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ

2.5.2 กลุ่มเกษตรกรจังหวัดชัยภูมิ
ตารางที่ 68

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร								กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร		กลุ่มยุว เกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน	
	ทำนา		ทำไร่		ทำสวน		เลี้ยงสัตว์		กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก						
1. เมืองชัยภูมิ	4	161	1	77	-	-	-	-					374	5,871
2. บ้านเขว้า	2	108	-	-	-	-	-	-					141	2,635
3. คอนสวรรค์	1	47	1	147	-	-	-	-					209	3,991
4. เกษตรสมบูรณ์	1	84	-	-	1	83	2	237					262	4,238
5. หอนงบัวแดง	3	526	-	-	3	174	2	102					172	4,106
6. จตุรัส	3	223	-	-	-	-	4	158					135	2,510
7. บ้านเนินจมนรงค์	1	112	1	85	-	-	1	54					54	1,068
8. หอนงบัวระเหว	2	124	1	34	-	-	-	-					111	1,939
9. เทพสถิต	-	-	-	-	2	153	1	78					115	1,291
10. ภูเขียว	2	217	1	189	-	-	-	-					212	4,555
11. บ้านแท่น	-	-	1	106	1	81	1	36					103	1,679
12. แก้งคร้อ	1	61	-	-	-	-							217	4,597
13. คอนสาร	1	33	1	37	1	54	-	-					130	2,317
14. ภูคัฒพล	1	51	-	-	-	-	-	-					98	1,809
15. เนินสง่า	-	-	-	-	-	-	-	-					67	1,549
16. ชัยใหญ่	-	-	-	-	-	-	-	-					54	512
รวม	22	1,747	7	675	8	545	11	665					2,454	44,667

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ

๒.๖ วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

ตารางที่ ๖๙

ลำดับที่	ประเภทกิจการ	จำนวนแห่ง	
		วิสาหกิจชุมชน	เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน
การผลิตสินค้า		3,304	25
1	การผลิตพืช	1,235	9
2	การผลิตปศุสัตว์	907	9
3	การผลิตประมง	141	1
4	การแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร	261	3

ลำดับที่	ประเภทกิจการ	จำนวนแห่ง	
		วิสาหกิจชุมชน	เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน
5	ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ/เสื้อผ้า	188	1
6	เครื่องจักสาน	71	0
7	ดอกไม้ประดิษฐ์	21	0
8	เครื่องจักรกล	4	0
9	ของชำร่วย / ของที่ระลึก	15	0
10	ผลิตภัณฑ์สมุนไพร	70	0
11	เครื่องดื่ม	30	1
12	เครื่องประดับ/อัญมณี	0	0
13	เครื่องไม้/เฟอร์นิเจอร์	19	0
14	เครื่องหนัง	0	0
15	การผลิตปัจจัยการผลิต	174	1
16	เครื่องปั้น	6	0
17	สิ่งประดิษฐ์จากโลหะ	4	0
18	การผลิตสินค้าอื่นๆ	158	0
การให้บริการ		216	2
1	ร้านค้าชุมชน	28	0
2	ออมทรัพย์ชุมชน	38	0
3	ท่องเที่ยว	31	0
4	สุขภาพ	5	0
5	ซ่อมเครื่องจักรกล	0	0
6	บริการอื่นๆ	114	2

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ

2.7 จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 70

อำเภอ	เกษตรหมู่บ้าน	อาสาพัฒนายางพารา	ครูบัญชีอาสา	ชาวนาอาสา	ประมงอาสา	สารวัตรเกษตรอาสา	เศรษฐกิจการเกษตรอาสา	หมอดินอาสา
1. เกษตรสมบูรณ์	144	11	12	186	20	4	1	144
2. แก้งคร้อ	126	1	18	130	8	40	1	126
3. คอนสวรรค์	103	1	17	137	18	6	1	103
4. คอนสาร	85	31	27	93	9	4	1	85
5. จัตุรัส	119	2	27	139	19	4	1	119
6. ชัยใหญ่	37	1	11	35	1	7	1	37
7. เทพสถิต	92	12	18	101	5	40	1	92
8. เนินสง่า	48	-	12	60	7	4	1	48
9. บ้านเขว้า	88	-	17	141	15	4	1	88
10. บ้านแท่น	66	-	9	66	13	3	1	66
11. บำเหน็จณรงค์	95	-	14	115	6	3	1	95
12. ภูกระเทียม	47	-	7	64	9	5	1	47
13. ภูเขียว	155	-	11	171	13	2	1	155
14. เมืองชัยภูมิ	227	8	42	293	19	82	1	224
15. หนองบัวแดง	130	18	16	188	20	6	1	130
16. หนองบัวระเหว	58	1	8	68	3	4	1	58
รวม	1,620	86	266	1,987	185	218	16	1,617

อำเภอ	เกษตรหมู่บ้าน	อาสาพัฒนาทางพารา	ครูบัญชีอาสา	ชาวนาอาสา	ประมงอาสา	สารวัตรเกษตรอาสา	เศรษฐกิจการเกษตรอาสา	หมอดินอาสา
1. เกษตรสมบูรณ์	10	6	-	22	31	2	2	4
2. แก้งคร้อ	1	4	-	-	18	2	2	3
3. คอนสวรรค์	2	4	-	-	64	2	2	-
4. คอนสาร	8	4	-	-	7	2	2	3
5. จัตุรัส	-	5	1	-	42	4	2	4
6. ชับใหญ่	-	-	-	-	45	1	-	-
7. เทพสถิต	-	-	-	-	13	-	-	1
8. เนินสง่า	1	-	-	-	26	2	-	2
9. บ้านเขว้า	1	4	2	-	27	-	2	3
10. บ้านแท่น	16	4	3	-	20	1	2	3
11. บำเหน็จณรงค์	-	4	1	-	25	1	2	2
12. ักดีชุมพล	-	-	-	-	12	-	-	-
13. ภูเขียว	1	2	1	-	29	1	2	3
14. เมืองชัยภูมิ	4	11	2	-	35	6	2	5
15. หนองบัวแดง	2	4	1	-	28	1	2	-
16. หนองบัวระเหว	-	4	-	-	39	2	2	-
รวม	46	56	11	22	461	27	24	33

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ , สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ , สำนักงานปศุสัตว์ชัยภูมิ , สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ , สำนักงานปฎิรูปที่ดินชัยภูมิ , สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ , สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ชัยภูมิ , โครงการชลประทานชัยภูมิ , ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ชัยภูมิ , สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ , การยางแห่งประเทศไทย สาขาชัยภูมิ , ศูนย์วิจัยข้าวชุมแพ , สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 5 , ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

2.8 เกษตรกรปราดเปื่อง (Smart Farmer) เกษตรกรรุ่นใหม่ (YoungSmart Farmer)

และเกษตรกรปราดเปื่องต้นแบบ (Smart Farmer Model : SFM) ปี 2565

ตารางที่ 71

หน่วยงานรับผิดชอบ	หน่วย นับ	เกษตรกรผ่านการอบรม				เกษตรกรผ่านการประเมิน			
		YSF	SF	SFM	รวม	YSF	SF	SFM	รวม
1.สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ	ราย	610	1,654	65	2,329	610	1,654	65	2,329
2.สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ	ราย	3	900	16	919	3	600	13	616
3.สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	ราย	10	10	30	50	10	10	30	50
4.ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ชัยภูมิ	ราย	-	75	56	131	-	75	56	131
5.สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ	ราย	-	15	-	15	-	15	-	15
6.ศูนย์วิจัยข้าวชุมแพ	ราย	1	6	4	11	1	6	4	11
รวมทั้งสิ้น(ราย)		624	2,660	171	3,455	624	2,360	168	3,152

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ , สำนักงานปศุสัตว์ชัยภูมิ , สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ , สำนักงานปฏิรูปที่ดินชัยภูมิ , ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ชัยภูมิ , ศูนย์วิจัยข้าวชุมแพ

2.9 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 72

ที่	ชื่อ	ชื่อเกษตรกร	สินค้าหลัก	พื้นที่ เป้าหมาย (ไร่)	เกษตรกร เป้าหมาย (ราย)	เทคโนโลยีเด่น ของศูนย์เรียนรู้
1	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอ บำเหน็จณรงค์	นายสุพจน์ แพรขุนทด	ไร่นาสวนผสม	7,776,937	5,359	การลดต้นทุน
2	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอ ภักดีชุมพล	นายสุชาติ มุ่งสอนกลาง	มะขามหวาน	6,500	200	การผลิตมะขาม หวาน
3	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอ หนองบัวแดง	นายมีมิตร ธงพรรษา	ข้าว	11,552	9,793	เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต
4	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอ หนองบัวระเหว	นายสุนทร อำนาจ	มันสำปะหลัง	113,269	361	มันสำปะหลัง
5	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอ คอนสวรรค์	นายทรงศิริ นราพงษ์	ข้าว	17,580	1,200	ลดต้นทุนการผลิต

ที่	ชื่อ	ชื่อเกษตรกร	สินค้าหลัก	พื้นที่ เป้าหมาย (ไร่)	เกษตรกร เป้าหมาย (ราย)	เทคโนโลยีเด่น ของศูนย์เรียนรู้
6	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร อำเภอ เมืองชัยภูมิ	นางนันทา ปาจิตเณย์	ข้าว	272,673	18,835	เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตข้าว
7	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเทพ สถิต	นายวิเชียร พรหมทุ่งค้อ	อโวคาโด	1,500	5,000	การผลิตอโวคาโด
8	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร อำเภอ จัตุรัส	นายอุทัย ลาภเกิด	ข้าว	151,946	10,231	เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต
9	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร อำเภอ แก้งคร้อ	นายวิมาลย์ แผ่นเงิน	ข้าว	10,367	134,887	เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตข้าว
10	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร อำเภอ เกษตรสมบูรณ์	นางหนูสอน ฤๅชา	ข้าว	123, 950	13,947	การผลิตหม่อนไหม
11	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบ้าน เขว้า	นายปราโมทย์ ไยโนนตาด	ข้าว	106,547	8,002	เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต
12	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร อำเภอ คอนสาร	นายตัน จันสว่าง	ข้าว	34,115	4,702	เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต
13	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเนิน สง่า	นายสมคิด ภิรมย์กิจ	ข้าว	59,828	3,963	เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต
14	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร อำเภอภู เขียว	นางยุภาพร คงสมบัติ	ไร่นาสวนผสม	8,400	1,200	การขยายพันธุ์พืช
15	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบ้าน แท่น	นางมณี ชุมทอง	ไร่นาสวนผสม	15,000	1,000	การเพาะพันธุ์สัตว์ น้ำ
16	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร อำเภอชัย ใหญ่	นายสนทยา สีดา	มันสำปะหลัง	5,519	800	ลดต้นทุนการผลิต

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ

2.10 ข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดชัยภูมิ

1) ผู้ประกอบการมันสำปะหลัง จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 73

ลำดับที่	ผู้ประกอบการ	ที่อยู่	ตำบล	อำเภอ
1	ก.รุ่งโรจน์	160/2 หมู่ 4 ถ.สุนนารายณ์	บ้านเพชร	บำเหน็จณรงค์
2	เคี่ยมกี	87-88 หมู่ 1 ถ.สุนนารายณ์	หนองบัวโคก	จัตุรัส
3	ช.พานิช	52/2-4 หมู่ 1 ถ.สุนนารายณ์	หนองบัวโคก	จัตุรัส
4	ตงจิตพืชผล	88/2 หมู่ 15	บ้านชนวน	บำเหน็จณรงค์
5	ตลาดกลางข้าว และพืชไร่ จ.ชัยภูมิ	332 หมู่ 5 ถ. สีคิ้ว-ชัยภูมิ	กุดน้ำใส	จัตุรัส
6	ตองเอ	40 หมู่ 21 ถ.สุนนารายณ์	ห้วยยายจิ๋ว	เทพสถิต
7	ตะโกทองพืชผล	8/5-6 หมู่ 2 ถ.รุ่งเรืองศรี	บ้านเพชร	บำเหน็จณรงค์
8	ตั้งขุนเส็งพืชผล	409 หมู่ 1	บ้านเขว้า	บ้านเขว้า
9	ทวีทรัพย์พืชผล	69 หมู่ 7 ถ.ชัยภูมิ-ตาดโตน	บ้านเล่า	เมืองชัยภูมิ
10	ทวีพืชผล	323/2 หมู่ 2 ถ.จัตุรัส-หนองบัวระเหว	หนองบัวบาน	จัตุรัส
11	แทนทรัพย์	1199 หมู่ 1 ถ.สุนนารายณ์	วะตะแบก	เทพสถิต
12	นายเกื้อ	54-55 หมู่ 2 รุ่งเรืองศรี	บ้านเพชร	บำเหน็จณรงค์
13	บจก. พี เอส ท็อป โปรดักส์	169 หมู่ 1	หนองบัวโคก	จัตุรัส
14	บริษัท แป้งมันแสงเพชร จำกัด	84 หมู่ 5	หนองบัวระเหว	หนองบัวระเหว
15	บริษัท สยามควอลิตี้สตาร์ช จำกัด	222 หมู่ 10 ถ.สุนนารายณ์	โคกเจริญมย์	บำเหน็จณรงค์
16	วานนท์การเกษตร 2	51 หมู่ 7 ถ.ชัยภูมิ-หนองบัวแดง	บ้านเล่า	เมืองชัยภูมิ
17	สมเกียรติพืชผล	75 หมู่ 19 ถ.วะตะแบก-บ้านนา	ห้วยยายจิ๋ว	เทพสถิต
18	สัมป่อยพืชผล	232 หมู่ 12	สัมป่อย	จัตุรัส

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

2) โรงงานน้ำตาล ในจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 74

ลำดับที่	ผู้ประกอบการ	ที่อยู่	ตำบล	อำเภอ
1	โรงงานรวมเกษตรกร อุตสาหกรรม (ชัยภูมิ)	เลขที่ 99 หมู่ 10 ถนนชุมแพ-ภูเขียว	ตำบลโคกสะอาด	อำเภอภูเขียว
2	โรงงานน้ำตาลระยอง (ชัยภูมิ)	เลขที่ 388 ถนน สุนนารายณ์	ตำบลห้วยทะเล	อ.บำเหน็จณรงค์

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

กระทรวงอุตสาหกรรม

3) โรงงานน้ำตาล ในจังหวัดใกล้เคียง

ตารางที่ 75

ลำดับที่	โรงงานน้ำตาล	จังหวัด
1	โรงงานน้ำตาลสุรินทร์	สุรินทร์
2	โรงงานอุตสาหกรรมน้ำตาลอีสาน	กาฬสินธุ์
3	โรงงานน้ำตาลมิตรภาพสินธุ์	กาฬสินธุ์
4	โรงงานน้ำตาลวังขนาย (มหาวัง)	มหาสารคาม
5	โรงงานน้ำตาลเกษตรผล	อุดรธานี
6	โรงงานอุตสาหกรรมโคราช	นครราชสีมา
7	โรงงานรวมเกษตรกรรมอุตสาหกรรม (ขอนแก่น)	ขอนแก่น
8	โรงงานอุตสาหกรรมอ่างเหียน (ราชสีห์)	นครราชสีมา
9	โรงงานน้ำตาลบุรี	นครราชสีมา
10	โรงงานน้ำตาลทรายขาวเริ่มอุดม	อุดรธานี
11	โรงงานน้ำตาลกุ่มกวาปี	อุดรธานี
12	โรงงานน้ำตาลขอนแก่น	ขอนแก่น
13	โรงงานน้ำตาลสหเรือง	มุกดาหาร
14	โรงงานน้ำตาลบุรีรัมย์	บุรีรัมย์
15	โรงงานน้ำตาลเอราวัณ	หนองบัวลำภู
16	โรงงานน้ำตาลกาญจนบุรี (อุดรธานี)	อุดรธานี
17	โรงงานรวมเกษตรกรรมอุตสาหกรรม (มิตรภูหลวง)	เลย
18	โรงงานน้ำตาลขอนแก่น (วังสะพุง)	เลย
19	โรงงานไทยรุ่งเรืองอุตสาหกรรม (สกลนคร)	สกลนคร
20	โรงงานน้ำตาลมิตรภาพสินธุ์ (อำนาจเจริญ)	อำนาจเจริญ

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

กระทรวงอุตสาหกรรม

4) ผู้ประกอบการโรงสีข้าว จังหวัดชัยภูมิ
ตารางที่ 76

ลำดับที่	ผู้ประกอบการ	ที่อยู่
1	รุ่งอรุณค้าข้าว	67 หมู่ 8 ตำบลหนองโดน อำเภोजัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
2	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีเซ่งฮงค้าข้าว 2555	239-240 หมู่ 10 ตำบลบ้านเพชร อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ
3	บริษัท โรงสีพัฒนา จำกัด	254 หมู่ 3 ตำบลหนองนาแซง อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ
4	บริษัท โรงสีเฮงเจริญ 2019 จำกัด	316 หมู่ 3 ตำบลหนองนาแซง อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ
5	โรงสีข้าวนิวัฒน์ฟาร์ม	335 หมู่ 12 ตำบลคอนสวรรค์ อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ
6	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยดำรงชัยภูมิค้าข้าว	97 หมู่ 7 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ
7	โรงสีข้าววนพพร	476 หมู่ 2 ตำบลบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ
8	ห้างหุ้นส่วนจำกัด เลียงเจริญการเกษตร	562 หมู่ 1 ตำบลช่องสามหมอ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ
9	ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีชัยสมบูรณ์	58 ก หมู่ 1 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ
10	บริษัท ชัยภูมิรุ่งเรือง อินเตอร์เอ็กซ์พอร์ต จำกัด	118 หมู่ 8 ถนน ชัยภูมิ-สีคิ้ว ตำบลละหาน อำเภोजัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชัยภูมิ

2.11 ข้อมูลโรงฆ่าสัตว์

ตารางที่ 77

อำเภอ	จำนวน โรงฆ่าสัตว์(โรง)	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	ชนิดสัตว์	กำลังการผลิต สูงสุด/(ตัว/วัน)
1. เมืองชัยภูมิ	5			
	1	โรงฆ่าสัตว์ B.W. Beef	โค กระบือ	4
	1	โรงฆ่าสัตว์ปัญญาฟาร์ม	โค กระบือ	4

อำเภอ	จำนวน โรงฆ่าสัตว์(โรง)	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	ชนิดสัตว์	กำลังการผลิต สูงสุด/(ตัว/วัน)
	1	โรงฆ่าสัตว์มงคลฟาร์ม	สุกร	4
	1	โรงฆ่าสัตว์โชคชัยรุ่งเรืองกิจ	สุกร	24
	1	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองชัยภูมิ	สุกร	40
2. บ้านเขว้า	2			
		โรงฆ่าสัตว์พรหมมาเจริญ	โค กระบือ	4
		โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลบ้านเขว้า	สุกร	32
3. คอนสวรรค์	7			
		โรงฆ่าสัตว์สุนิสา	ไก่ เป็ด	1000
		โรงฆ่าสัตว์พงษ์ภักดิ์	โค กระบือ	4
		โรงฆ่าสัตว์กฤษฎา ฟาร์ม	สุกร	24
		โรงฆ่าสัตว์โชคประสาน	สุกร	4
		โรงฆ่าสัตว์อุดมทรัพย์	สุกร	40
		โรงฆ่าสัตว์แพงเพ็ชรเจริญกิจ	สุกร	16
4. เกษตรสมบูรณ์	7			
		โรงฆ่าสัตว์ อ.เจริญทรัพย์	โค กระบือ	4
		โรงฆ่าสัตว์สุทัศน์ะ	โค กระบือ	4
		โรงฆ่าสัตว์ก้านนาคศักดิ์	สุกร	12
		โรงฆ่าสัตว์ ม.นำโชค	สุกร	16
		โรงฆ่าสัตว์วิฑูรย์กิจเจริญ	สุกร	16
		โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลเกษตร สมบูรณ์	โค กระบือ	4
		โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลเกษตร สมบูรณ์	สุกร	40
5. หนองบัวแดง	4			
		โรงฆ่าสัตว์ผู้ใหญ่เขาว์	โค กระบือ	4
		โรงฆ่าสัตว์หลวงศิริการสุกร	สุกร	50
		โรงฆ่าสัตว์ พ.โชคดีเยี่ยมหมู	สุกร	16
		โรงฆ่าสัตว์พรอารีญานพานิช	สุกร	16
6. จัตุรัส	2			

อำเภอ	จำนวน โรงฆ่าสัตว์(โรง)	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	ชนิดสัตว์	กำลังการผลิต สูงสุด/(ตัว/วัน)
		โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลหนองบัว ใหญ่	โค กระบือ	4
		โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลหนองบัว ใหญ่	สุกร	240
7. บำเหน็จณรงค์	1			
		โรงฆ่าสัตว์มินตรา	สุกร	15
8. หนองบัวระเหว				
		โรงฆ่าสัตว์เปรี๊ยะ - ปาน หมูสด	สุกร	16
		โรงฆ่าสัตว์เทียมจัตุรัสเพิ่มทรัพย์	สุกร	32
9. เทพสถิต				
		โรงฆ่าสัตว์ประเสริฐสิน	โค กระบือ	4
		โรงฆ่าสัตว์เกรียงไกร	สุกร	16
		โรงฆ่าสัตว์ทรัพย์มงคล	สุกร	5
		โรงฆ่าสัตว์เทพทินกร	สุกร	12
		โรงฆ่าสัตว์วิริยะรุ่งเรืองกิจ	สุกร	4
		โรงฆ่าสัตว์มยุรี	สุกร	4
10. ภูเขียว				
		โรงฆ่าสัตว์ตำบลโอโธ	โค กระบือ	4
		โรงฆ่าสัตว์ตำบลธาตุทอง	โค กระบือ	16
		โรงฆ่าสัตว์ตำบลบ้านแก้ง	โค กระบือ	4
		โรงฆ่าสัตว์สมยง	สุกร	16
		โรงฆ่าสัตว์เจ้าวาสเชียงหมู	สุกร	16
		โรงฆ่าสัตว์องค์การบริหารส่วนตำบล ผักปัง	สุกร	40
11. บ้านแท่น				
		โรงฆ่าสัตว์อภิสิทธิ์	โค กระบือ	4
		โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลบ้านแท่น	สุกร	16
		โรงฆ่าสัตว์บ้านเต่า	โค กระบือ	4

อำเภอ	จำนวน โรงฆ่าสัตว์(โรง)	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	ชนิดสัตว์	กำลังการผลิต สูงสุด/(ตัว/วัน)
12. แก้งคร้อ	5			
	1	โรงชำแหละไก่เดียเจริญ	ไก่	2400
	1	โรงฆ่าสัตว์ ป.รุ่งเรือง	โค กระบือ	5
	1	โรงฆ่าสัตว์ อ.เจริญ	โค กระบือ	5
	1	โรงฆ่าสัตว์นิรุจ ฟาร์ม	สุกร	16
	1	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลแก้งคร้อ	สุกร	240
13. คอนสาร				
		โรงฆ่าสัตว์โชคมณี	โค กระบือ	5
		โรงฆ่าสัตว์ อ.รุ่งเรือง	สุกร	24
14. ภูเก็จชุมพล				
		โรงฆ่าสัตว์สุทัศน์	สุกร	5
		โรงฆ่าสัตว์วังทอง	สุกร	16
15. เนินสง่า				
		โรงฆ่าอุตสาหกรรมรุ่งเรือง	ไก่	800
16. ชับใหญ่				
		โรงฆ่าสัตว์ปณชัย	สุกร	16

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ

2.12 ข้อมูลยางพารา

1) ข้อมูลสถานที่ส่งมอบยางพารา

ตารางที่ 78

ที่	อำเภอ	สถานที่ส่งมอบ
1	อำเภอเมืองชัยภูมิ	สหกรณ์กองทุนสวนยางพาราลำปะทาว จำกัด
2	อำเภอกอนสาร	สหกรณ์การเกษตรโครงการทุ่งลุยลาย จำกัด สหกรณ์กองทุนสวนยางพาราชัยภูมิ จำกัด
3	อำเภอเทพสถิต	สหกรณ์กองทุนสวนยางชัยมงคลเทพสถิต จำกัดกลุ่มเกษตรกรกรชาวสวนยางสะพานยาว
4	อำเภอเกษตรสมบูรณ์	สหกรณ์กองทุนสวนยางพาราเกษตรสมบูรณ์ จำกัด กลุ่มเกษตรกรกรชาวสวนยาง สกย.บ้านโคกสง่า
5	อำเภอหนองบัวแดง	กลุ่มเกษตรกรกรชาวสวนยางตำบลนางแดด กลุ่มเกษตรกรกรชาวสวนยางหนองกุ่มร่วมใจ

ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยสาขาชัยภูมิ

2) ราคาขายพาราจังหวัดชัยภูมิ ปี 2565

ตารางที่ 79

เดือน /ปี 2565-2566	ราคาขายท้องถิ่น (บาท/กก.)	ยางก้อนถ้วย		มูลค่าการซื้อขาย รวมทั้งสิ้น (บาท)
	ยางก้อนถ้วย	ปริมาณ	ราคา	
มกราคม 65	23.71	1,494,945.00	26.81	39,494,490.22
กุมภาพันธ์ 65	25.7	777,204.00	29.22	22,216,426.59
มีนาคม 65	24.58	251,485.00	29.13	7,090,070.00
เมษายน 65	24.8	515,173.00	28.71	14,698,277.75
พฤษภาคม 65	24.9	867,549.00	29.56	25,633,622.95
มิถุนายน 65	26.76	1,689,081.50	30.14	49,873,626.06
กรกฎาคม 65	26.53	1,127,960.50	29.25	32,678,580.70
สิงหาคม 65	24.46	1,962,594.50	27.75	53,564,757.93
กันยายน 65	20.49	1,252,761.50	23.86	29,543,623.54
ตุลาคม 65	21.66	1,345,122.00	23.99	31,985,594.13
พฤศจิกายน 65	16.29	2,540,904.00	20.86	51,932,762.82
ธันวาคม 65	19	2,172,112.50	22.14	48,537,619.81
มกราคม 66	18.57	1,746,978.50	21.71	37,849,933.18
กุมภาพันธ์ 66	19.07	712,232.50	23.21	16,308,089.00
มีนาคม 66	19.66	460,869.00	23.08	10,967,971.20
เมษายน 66	-	-	-	-
พฤษภาคม 66	-	-	-	-
รวม		18,916,972.50		472,375,445.88

ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยสาขาชัยภูมิ

2.13 ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

1) ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ด้านพืช

ตารางที่ 80

ลำดับ ที่	ชนิดพืช	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวน แปลง	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต (กก.)	ผลผลิตเฉลี่ย
1. ข้าว		13,613.00	192.00	142,771.25	72,527,795.00	
	ข้าว	13,613.00	192.00	142,771.25	72,527,795.00	508.00
2. พืชไร่		8,513.00	170.00	114,420.44	881,056,954.38	-
	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	256.00	6.00	3,217.00	2,734,450.00	850.00
	ถั่วลิสง	41.00	1.00	303.00	121,200.00	400.00
	พืชอาหารสัตว์	257.00	1.00	2,699.00	9,446,500.00	3,500.00

ลำดับ ที่	ชนิดพืช	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวน แปลง	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต (กก.)	ผลผลิตเฉลี่ย
	มันสำปะหลัง	4,071.00	86.00	54,660.69	201,256,287.72	3,681.92
	สับปะรด	138.00	4.00	1,904.00	9,424,800.00	4,950.00
	อ้อยโรงงาน	3,750.00	72.00	51,636.75	658,073,716.66	12,744.29
3. พืชผัก		2,072.00	55.00	4,013.95	7,913,123.50	-
	ผัก/สมุนไพร	1,167.00	31.00	1,763.45	3,054,295.40	1,732.00
	พริก	596.00	16.00	1,408.75	2,588,070.98	1,837.14
	หน่อไม้ฝรั่ง	145.00	4.00	186.00	521,544.00	2,804.00
	หอมแดง	164.00	4.00	655.75	1,749,213.13	2,667.50
4. ไม้ผล		1,111.00	27.00	11,294.75	17,029,856.88	-
	กล้วยหอม	147.00	4.00	2,005.00	3,408,500.00	1,700.00
	ทุเรียน	94.00	3.00	554.00	997,200.00	1,800.00
	มะขามหวาน	233.00	6.00	3,073.00	1,229,200.00	400.00
	มะม่วง	205.00	5.00	3,200.75	5,761,350.00	1,800.00
	ลำไย	38.00	1.00	398.00	955,200.00	2,400.00
	ส้มโอ	394.00	8.00	2,064.00	4,678,406.88	2,266.67
5. ไม้ดอกไม้ประดับ		84.00	2.00	100.00	80,000.00	-
	ไม้ดอกไม้ประดับ	48.00	1.00	48.00	38,400.00	800.00
	ว่านงาช้าง	36.00	1.00	52.00	41,600.00	800.00
6. ไม้ยืนต้น		281.00	8.00	4,482.45	1,063,102.67	-
	ยางพารา	281.00	8.00	4,482.45	1,063,102.67	237.17
7. หม่อนไหม		552.00	9.00	1,315.50	3,288,750.00	-
	หม่อนไหม	552.00	9.00	1,315.50	3,288,750.00	2,500.00
รวมทั้งสิ้น		26,226.00	463.00	278,398.34	982,959,582.43	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ , ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯชัยภูมิ

2) ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ด้านปศุสัตว์

ตารางที่ 81

ลำดับ ที่	ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวน แปลง	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ปริมาณ ผลผลิต	หน่วยนับ
1	กระบือ	98	2	2,449.00	539	ตัว
2	ไก่พื้นเมือง	62	2	528.00	4,050	ตัว
3	โคเนื้อ	32	1	432.00	178	ตัว
4	จิ้งหรีด	38	1	326.00	2,850	กก./เดือน
รวมทั้งสิ้น		265	7	3,767.75	-	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ

3) ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ด้านประมง

ตารางที่ 82

ลำดับ ที่	ชนิดพืช	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนแปลง	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต (กก.)
1	ปลาดูเคเพียน	35	1	32.75	11,266
รวมทั้งสิ้น		35	1	32.75	11,266

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ

2.14 แหล่งกระจายสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 83

ที่	ชื่อ	ที่ตั้ง	ชนิดสินค้าทางการเกษตร
1	สหกรณ์การเกษตรลำประเทว จำกัด	337 ม.10 ถ.ทางหลวงหมายเลข 202 ต.โพหนอง อ.เมือง จ.ชัยภูมิ	ข้าว
2	สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ชัยภูมิ จำกัด	ตลาดกลาง สกต. ถ.ชัยภูมิ-บัวใหญ่ ต.กุดตุ้ม อ.เมือง จ.ชัยภูมิ	ข้าว, มันสำปะหลัง
3	สหกรณ์การเกษตรเมืองชัยภูมิ จำกัด	1 หมู่ 2 ถ.ชัยภูมิ-บ้านเขว้า ต.รอบเมือง อ.เมือง จ.ชัยภูมิ	ข้าว, มันสำปะหลัง

ที่	ชื่อ	ที่ตั้ง	ชนิดสินค้าทางการเกษตร
4	สหกรณ์การเกษตรบ้านค่ายหมื่นแผ้ว จำกัด	40-41 หมู่ 10 ต.บ้านค่าย อ.เมืองชัยภูมิ จ.ชัยภูมิ	ข้าว
5	สหกรณ์การเกษตรหนองบัวแดง จำกัด	25/1 ถ.ชัยมงคล ต.หนองบัวแดง อ.หนองบัวแดง จ.ชัยภูมิ	ข้าว, มะขาม
6	สหกรณ์การเกษตรเกษตรสมบูรณ์ จำกัด	675 หมู่ 1 ถ.ประสิทธิ์ราษฎร์บำรุง ต.บ้านยาง อ.เกษตรสมบูรณ์ จ.ชัยภูมิ	ข้าว
7	สหกรณ์การเกษตรคอนสาร จำกัด	154 หมู่ 3 ต.ดงบัง อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ	ข้าว, ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์, มันสำปะหลัง, อ้อย, ถั่วเหลือง
8	สหกรณ์การเกษตรโครงการทุ่งลุยลาย จำกัด	54 หมู่ที่ 4 ถ.คอนสาร-เขื่อนจุฬาภรณ์ ต.ทุ่งลุยลาย อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ	ยางพารา
9	สหกรณ์การเกษตรจัตุรัส จำกัด	332 หมู่ที่ 1 ต.บ้านกอก อ.จัตุรัส จ.ชัยภูมิ	พริก, มะขาม
10	สหกรณ์การเกษตรบำเหน็จณรงค์ จำกัด	99 ต.บ้านขวน อ.บำเหน็จณรงค์ จ.ชัยภูมิ	ข้าว, ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
11	สหกรณ์การเกษตรหนองบัวระเหว จำกัด	7 หมู่ 9 ต.หนองบัวระเหว อ.หนองบัวระเหว จ.ชัยภูมิ	ข้าว, มันสำปะหลัง
12	สหกรณ์การเช่าซื้อที่ดินบ้านแท่น จำกัด	232 หมู่ 15 ถ.บ้านแท่น-หนองเรือ ต.บ้านแท่น อ.บ้านแท่น จ.ชัยภูมิ	อ้อย
13	สหกรณ์กองทุนสวนยางพาราลำประทาว จำกัด	77 หมู่ 13 ต.ชัยสืทอง อ.เมืองชัยภูมิ จ.ชัยภูมิ	ยางพารา
14	สหกรณ์กองทุนสวนยางพาราเกษตรสมบูรณ์ จำกัด	15/1 หมู่ 6 ต.หนองโพนงาม อ.เกษตรสมบูรณ์ จ.ชัยภูมิ	ยางพารา
15	สหกรณ์กองทุนสวนยางชัยมงคลเทพสถิต จำกัด	3/1 หมู่ 10 ต.โป่งนก อ.เทพสถิต จ.ชัยภูมิ	ยางพารา

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยภูมิ

1.1 จุดแข็ง (Strength)

- S1 ที่ตั้งของจังหวัดมีความเหมาะสม สามารถเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งกับภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรอบและมีเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงสู่อาเซียน
- S2. เป็นต้นกำเนิดลุ่มน้ำชี ไหลผ่านหลายอำเภอของจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีศักยภาพในการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทาน และปัจจุบันอยู่ระหว่างการพัฒนาแหล่งน้ำ
- S3. มีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 7 ของประเทศและอันดับ 3 ของภาคอีสาน มีพื้นที่ที่เหมาะสมในการทำการเกษตร มีพื้นที่ทำการเกษตร 4,454,155 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 55.78 ของพื้นที่จังหวัด สามารถเพาะปลูกพืชได้หลายชนิด ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย และพืชผักผลไม้อื่นๆ
- S4. ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเกษตรกรทำการเกษตรหลากหลายรูปแบบ เช่น การทำนา พืชไร่ ไม้ยืนต้น พืชสวน ไม้ผล เลี้ยงสัตว์ ประมง เป็นต้น
- S5 มีโรงงานอุตสาหกรรมด้านการเกษตร (โรงสีข้าว โรงงานน้ำตาล โรงมันสำปะหลัง) ในพื้นที่
- S6 จังหวัดชัยภูมิมีสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) คือส้มโอบางค้อบ้านแท่น กล้วยหอมทองหนองบัวแดง และมะม่วงน้ำดอกไม้บ้านโหล่น
- S7 มีเกษตรกรมีความเข้มแข็งและประสบการณ์ในการทำการเกษตร ปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) เกษตรกรปราดเปรื่องต้นแบบ (Smart Farmer Model) /ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดชัยภูมิ (ศพก.) และอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดที่เข้มแข็ง เป็นต้นแบบในการเรียนรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่
- S8 ผลผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพ มีมาตรฐานรับรอง สามารถส่งออกต่างประเทศได้

จุดอ่อน (Weakness)

- W1. เส้นทางคมนาคมสำหรับการขนส่งผลผลิตสินค้าเกษตรยังไม่ครอบคลุม
- W2 ระบบชลประทานเพื่อการเกษตรไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ แหล่งกักเก็บน้ำยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร แหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นานอกเขตชลประทานมีไม่เพียงพอ
- W3 ทรัพยากรดินในพื้นที่บางส่วนขาดความอุดมสมบูรณ์
- W4. เกษตรกรจำนวนมากยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยีทางการเกษตร เครื่องจักรกลการผลิต
- W5 ขาดแหล่งรวบรวมและการกระจายสินค้าผลผลิตทางการเกษตร การแปรรูปทางการเกษตรและตลาดกลางสินค้าเกษตร
- W6 เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้สารเคมีทางการเกษตรไม่เหมาะสม

W7 เกษตรกรบางส่วนยังไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองและพื้นที่การเกษตรบางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์ ทำให้ขาดโอกาสในการเข้าถึงสวัสดิการรัฐ

W8 เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมาก ทำให้ขาดแรงงานภาคเกษตร

W9 เกษตรกรขาดองค์ความรู้ในด้านการเกษตร เช่น การวางแผน ในการบริหารจัดการผลผลิตสินค้าเกษตร การขอรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ทักษะในการประกอบอาชีพ พืช สัตว์ ประมง และการใช้เทคโนโลยี

W10. กลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนบางแห่งยังขาดความเข้มแข็ง

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยภูมิ

2.1 โอกาส (Opportunities)

O1 นโยบายของรัฐบาล เช่น นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและ ความสามารถในการแข่งขันของไทย, การให้ความช่วยเหลือเกษตรกร และพัฒนานวัตกรรม, การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย เป็นต้น

O2 กระทรวงเกษตรฯมีนโยบายตลาดนำการผลิต การสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันเกษตรกร การส่งเสริมการอบรมและพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Young Smart Farmer และ Smart Farmer การส่งเสริมเกษตรกรพันธสัญญา การบริหารจัดการน้ำการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม การประกันภัยพืชผล การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว) และการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน

O3 นโยบายของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 20 ปี การส่งเสริมเกษตรกรมูลค่าสูง การส่งเสริมการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน การส่งเสริมการผลิต, การส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรและบริการ และการมุ่งเน้นเป็นเมืองเกษตรปลอดภัย มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์

O4 เส้นทางรถไฟความเร็วสูง จีน-ลาว จากเมืองคุนหมิงของจีนมายังเวียงจันทน์ สปป.ลาว ระยะทางรวม 414 กิโลเมตร เปิดใช้เมื่อปี 2564 เป็นโอกาสในการส่งสินค้าที่ผลิตในจังหวัดและจีนมีความต้องการสูง เช่น มะม่วง น้ำดอกไม้สีทองและกล้วยหอมทองหนองบัวแดง

2.2 อุปสรรค (Threats)

T1 ปัญหาด้านภัยธรรมชาติ เช่น ความแห้งแล้ง ฝนทิ้งช่วง อุทกภัย และอัคคีภัย โรคระบาดสัตว์ พืช เป็นต้น

T2 ข้อจำกัดด้านกฎหมายและนโยบายของรัฐด้านการจัดสรรที่ดินทำกิน การใช้ประโยชน์ที่ดิน การเข้าถึงแหล่งทุน การรับรองมาตรฐาน การช่วยเหลือของภาครัฐ และการเข้าถึงแหล่งทุน

T3 พื้นที่ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำบางส่วนอยู่ในเขตพื้นที่ป่าไม้และเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า และพื้นที่ อุทยานแห่งชาติ

T4 ราคาผลผลิตทางการเกษตรผันผวน

T5 ความไม่มั่นคงทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงนโยบายภาครัฐ ที่มีผลต่อภาคการเกษตร เกษตรกรมีข้อจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยีทางการเกษตร เครื่องจักรกล เนื่องจากมีราคาสูง

ตาราง TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	S จุดแข็ง (ภายใน)	W จุดอ่อน (ภายใน)
O โอกาส (ภายนอก)	SO กลยุทธ์เชิงรุก 1. พัฒนาระบบชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่ที่มีศักยภาพของจังหวัด และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำเพื่อใช้ประโยชน์ทางการเกษตรและระบบระบายน้ำเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในฤดูแล้งและบรรเทาอุทกภัยในฤดูฝน 2. พัฒนากลุ่มเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ให้มีการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง 3. การส่งเสริมและพัฒนาสินค้าการเกษตรให้เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัด 4. สร้างองค์ความรู้และ ถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อการ ประกอบอาชีพให้กับเกษตรกรอย่างเป็นระบบครบวงจร (การผลิต การแปรรูป และการเชื่อมโยงสู่การตลาด)	WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข 1. ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งรวบรวมและการกระจายสินค้าผลผลิตทางการเกษตร 2. ส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เกษตรกรมีความภาคภูมิใจในการทำอาชีพเกษตรกรรม โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3. พัฒนากลุ่มเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ให้มีการรวมกลุ่มและบริหารจัดการ เชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง 4. ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ตามระบบการผลิตมาตรฐานสินค้าเกษตรและเสริมสร้างความรู้ต่อการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรให้เกษตรกร
T ภัยคุกคาม (ภายนอก)	ST กลยุทธ์เชิงป้องกัน 1. พัฒนาระบบชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่ที่มีศักยภาพของจังหวัด พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำเพื่อใช้	WT กลยุทธ์เชิงรับ 1. รณรงค์ให้เกษตรกรใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทน

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	S จุดแข็ง (ภายใน)	W จุดอ่อน (ภายใน)
	ประโยชน์ทางการเกษตรและระบบระบายน้ำเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในฤดูแล้งและบรรเทาอุทกภัยในฤดูฝน 2. พัฒนาการรวมกลุ่มของเครือข่ายเกษตรกรและอาสาสมัครเกษตรกรให้เข้มแข็ง 3. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	2. ส่งเสริมให้เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร มีความรู้ด้านเทคโนโลยี เครื่องจักรกลการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร

ส่วนที่ 4

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยภูมิ

1. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

“เกษตรกรรมมั่นคง การเกษตรปลอดภัย ก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

2. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา

GPP ผลผลิตภัณฑมวลรวมภาคการเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี

3. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

วัตถุประสงค์

1. กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้รับการส่งเสริมให้มีความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายได้
2. พัฒนาองค์ความรู้เกษตรกรให้พึ่งพาตนเองได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. สหกรณ์มีความเข้มแข็ง ระดับ 1 และ 2 ร้อยละ 55
2. กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง ระดับ 1 และ 2 ร้อยละ 36
3. ร้อยละของเกษตรกรเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีร้อยละ 70
4. เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer 1,068 ราย

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนากลุ่มเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ให้มีการรวมกลุ่มและบริหารจัดการ เชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง

2. ส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เกษตรกรมีความภาคภูมิใจในการทำอาชีพเกษตรกรรม โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

3. ส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ

โครงการสำคัญ

จำนวน 39 โครงการ

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดตามความเหมาะสมของพื้นที่ ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและการแปรรูป และสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. ร้อยละจำนวนแปลง/ฟาร์ม : พืช/ ประมง /ปศุสัตว์ที่มียื่นขอรับรองมาตรฐานและผ่านการรับรองมาตรฐาน ร้อยละ85
2. จำนวนแปลงใหญ่ (ด้านพืช/ปศุสัตว์/ประมง) (แปลง/ไร่) 417แปลง/259,816ไร่

แนวทางการพัฒนา

- 1.ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ตามระบบการผลิตมาตรฐานสินค้าเกษตร
- 2.ส่งเสริมถ่ายทอดความรู้การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรให้เกษตรกร
3. ส่งเสริมการตลาดที่ตระหนักถึงการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัย
4. ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มและทำเกษตรแปลงใหญ่

โครงการสำคัญ

จำนวน 34 โครงการ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ในเข้าถึง งานวิจัย นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการ ผลิตสินค้าเกษตร
2. ส่งเสริมให้เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มมูลค่าและช่องทางการตลาดให้กับสินค้าเกษตร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. ร้อยละเกษตรกรกรเป้าหมายของแต่ละโครงการที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีเกษตร การผลิต การแปรรูป การเชื่อมโยงตลาดและนำไปปรับใช้ในพื้นที่ได้ ร้อยละ80
2. ร้อยละรายได้ของเกษตรกรที่เพิ่มขึ้น ที่ผลิตสินค้าเกษตรและการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ร้อยละ10

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร มีความรู้ด้านเทคโนโลยี เครื่องจักรกลการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร
2. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด
3. ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งรวบรวมและการกระจายสินค้าผลผลิตทางการเกษตร
4. ส่งเสริมการผลิตสินค้าที่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือ GI ให้ได้มาตรฐาน โดยมีการแปรรูป และพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ของชุมชนรองรับการท่องเที่ยว
5. สร้างองค์ความรู้และ ถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อการประกอบอาชีพให้กับเกษตรกรอย่างเป็นระบบ ครบวงจร (การผลิต การแปรรูป และการเชื่อมโยงสู่การตลาด)
6. ส่งเสริมให้มี ขนส่งสินค้าและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกระจายสินค้าเกษตรสู่ตลาด ทางลำเลียงผลผลิตเกษตร

โครงการสำคัญ

จำนวน 41 โครงการ

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. ทรัพยากรดินได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์
2. พัฒนาระบบชลประทานเพื่อการบริหารจัดการน้ำ ป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ
3. แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในเรื่องที่ดินทำกิน เร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดิน เพื่อช่วยเกษตรกรที่มีที่ดินทำกินและใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. พื้นที่รับประโยชน์ 311,774ไร่
2. ปริมาณน้ำเก็บกัก 220,132,000 (ลบ.ม.)
3. บรรเทาอุทกภัย 18,160 (ไร่)

- 4.เกษตรกรได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน 7,250 (ราย)
5. จำนวนพื้นที่เกษตรกรได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดินให้เกิดความสมดุล และยั่งยืน 152,500 (ไร่)
6. จำนวนพื้นที่เพาะปลูกพืชที่ไม่เหมาะสมลดลง 15,000 (ไร่)
7. ปริมาณน้ำที่กักเก็บ แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน 5,292,000 (ลบ.ม.)

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ
2. ป้องกัน พื้นฟูและอนุรักษ์ ทรัพยากรดิน แก้ปัญหาโดยใช้เทคโนโลยีและพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อให้สามารถปลูกและเพิ่มผลผลิตได้
3. พัฒนาระบบชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่ที่มีศักยภาพของจังหวัด พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำเพื่อใช้ประโยชน์ทางการเกษตรและระบบระบายน้ำเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในฤดูแล้ง และบรรเทาอุทกภัยในฤดูฝน
4. เสนอให้มีการทบทวนและแก้ไขกฎหมายให้สามารถพัฒนาระบบชลประทานได้ตามศักยภาพของพื้นที่
5. มีการบริหารจัดการที่ดินเพื่อการเกษตร การเข้าถึงแหล่งทุน และการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร

โครงการสำคัญ

จำนวน 265 โครงการ

4. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ. 2566 - 2570) กับแผน 3 ระดับ

แผนระดับ 1	ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน				
	วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”				
แผนระดับ 2	เป้าหมาย 1.ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน				
	2. ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น				
แผนระดับ 2	ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า				
	ประเด็นย่อย 1)เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น 2)เกษตรปลอดภัย 3)เกษตรชีวภาพ 4)เกษตรแปรรูป 5)เกษตรอัจฉริยะ				
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					
แผนระดับ 2					

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)	5. แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ 6. แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร	กิจกรรมปฏิรูปประเทศ : การสร้างเกษตรมูลค่าสูง		นโยบายที่ 12 : เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร	4.การส่งเสริมสถาบันเกษตรกรผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการทางการเกษตร 4.การส่งเสริมเกษตรกรพันธสัญญา 5.การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม AIC 6.การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร 7.การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ 8.การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม 9.การส่งเสริมศูนย์ ศพก. 10.การประกันภัยพืชผล 11.การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน 12. การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยส่งเสริมผลิตภัณฑ์เอกลักษณ์เฉพาะถิ่นเกษตรอัตลักษณ์ 13.การวิจัยและพัฒนา 14. การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data
--	--	---	--	--	--

					15. การประกันรายได้ของเกษตรกร
↓					
แผนระดับ 3 (ให้กรอกเฉพาะแผนที่สอดคล้องแต่อย่างน้อยต้องระบุความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนกระทรวง 5 ปี และแผน BCG)	แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี” ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นที่ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และ	แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 - 2570 วิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม” ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน	เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 - 2570 <u>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</u> เป้าหมายการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของ อนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง” แนวทางการพัฒนา 1. พัฒนาภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่มุ่งสู่ฐานเศรษฐกิจชีวภาพที่มีมูลค่าสูง 2. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) พ.ศ.2566 – 2570 “ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม การค้าชายแดน และสังคมเป็นสุข” ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategies Position) <u>1.แหล่งผลิตสินค้าเกษตร พืชสมุนไพร และอาหารปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน</u> 2. แหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยว	เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2566-2585) “ชัยภูมิเมืองแห่งความสุข ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เศรษฐกิจเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน” แผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ.2566 – 2570 “เศรษฐกิจก้าวหน้า สังคมและสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพอย่างยั่งยืน” ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

	วัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็น ผู้ประกอบการยุคใหม่ และ การพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ		เมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ 3. พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน 4. พัฒนาเมือง เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค 5. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน 6. ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัยให้ได้มาตรฐาน และแก้ปัญหาคความยากจน	อารยธรรมขอม เขื่อนเวศน์ การกีฬาที่มีชื่อเสียง <u>3. แหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ระดับประเทศ</u> 4. ประตูสู่อีสาน และเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน	แนวทางการพัฒนา 1. การส่งเสริมอาชีพและรายได้แก่ประชาชน 2. การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและบริการ 3. การส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรและบริการ 4. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการผลิตและบริการ
--	--	--	--	---	--

			ให้กับผู้มีรายได้น้อยเพื่อลด ความเหลื่อมล้ำทางสังคม		
--	--	--	--	--	--

สาระสำคัญ แผนพัฒนา การเกษตร และ สหกรณ์ ของจังหวัด	เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด “เกษตรกรรมมั่นคง การเกษตรปลอดภัย ก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”		ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย		
			1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร Smart Farmer ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคการเกษตร 3. ร้อยละเกษตรกรเป้าหมายของแต่ละโครงการที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีเกษตร 4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนพื้นที่การเกษตรที่ได้รับการอนุรักษ์ปรับปรุงและฟื้นฟู พื้นที่ชลประทาน และสิทธิให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน		

ประเด็นการ พัฒนาด้าน การเกษตรและ สหกรณ์ของ จังหวัด	1. พัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้าง ความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และ สถาบันเกษตรกร	2. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การจัดการ สินค้าเกษตร และยกระดับมาตรฐาน สินค้าเกษตรปลอดภัย	3. เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาค การเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	4. ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่าง ยั่งยืน
--	---	---	---	---

โครงการ สำคัญ	39 โครงการ	34โครงการ	41โครงการ	265โครงการ
------------------	------------	-----------	-----------	------------

5. สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ. 2566 – พ.ศ. 2570)

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

“เกษตรกรรมมั่นคง การเกษตรปลอดภัย ก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	1. สหกรณ์มีความเข้มแข็ง ระดับ 1 และ 2	ร้อยละ 51	ร้อยละ 52	ร้อยละ 53	ร้อยละ 54	ร้อยละ 55	ร้อยละ 55
	2. กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง ระดับ 1 และ 2	ร้อยละ 32	ร้อยละ 33	ร้อยละ 34	ร้อยละ 35	ร้อยละ 36	ร้อยละ 36
	3. ร้อยละของเกษตรกรเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี	ร้อยละ 70	ร้อยละ 70	ร้อยละ 70	ร้อยละ 70	ร้อยละ 70	ร้อยละ 70
	4.เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer (ราย)	1,068	1,068	1,068	1,068	1,068	5,340

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย	1. ร้อยละจำนวนแปลง/ฟาร์ม : พืช/ ประมง /ปศุสัตว์ที่มียื่นขอรับรองมาตรฐานและผ่านการรับรองมาตรฐาน	ร้อยละ 85	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100
	2. จำนวนแปลงใหญ่ (ด้านพืช/ปศุสัตว์/ประมง) (แปลง/ไร่)	471 แปลง/282,198 ไร่	471 แปลง/282,198 ไร่	471 แปลง/282,198 ไร่	471 แปลง/282,198 ไร่	471 แปลง/282,198 ไร่	471แปลง/282,198ไร่
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	1. ร้อยละเกษตรกรเป้าหมายของแต่ละโครงการที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีเกษตรการผลิต การแปรรูป การเชื่อมโยงตลาดและนำไปปรับใช้ในพื้นที่ได้	ร้อยละ 30	ร้อยละ 30	ร้อยละ 30	ร้อยละ 30	ร้อยละ 30	ร้อยละ 30

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
	2. ร้อยละรายได้ของเกษตรกรที่เพิ่มขึ้น ที่ผลิตสินค้าเกษตรและการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	ร้อยละ 10	ร้อยละ 10	ร้อยละ 10	ร้อยละ 10	ร้อยละ 10	ร้อยละ 10
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน	1. พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)	6,150	11,020	76,374	111,130	107,100	311,774
	2. ปริมาณน้ำเก็บกัก (ลบ.ม.)	34,908,000	2740000	162,825,000	12428000	7,231,000	220,132,000
	3. บรรเทาอุทกภัย (ไร่)	-	-	-	18,160	-	18,160
	4. เกษตรกรได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ราย)	1,450	1,450	1,450	1,450	1,450	7,250
	5. จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี ด้านการ	30,500	30,500	30,500	30,500	30,500	152,500

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
	พัฒนาที่ดินให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน (ไร่)						
	6. จำนวนพื้นที่เพาะปลูกพืชที่ไม่เหมาะสมลดลง (ไร่)	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000
	7. ปริมาณน้ำที่กักเก็บ (ลบ.ม.) แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	1,890,000	1,890,000	504,000	504,000	504,000	5,292,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร											
	1.สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ1และ 2	1	สหกรณ์ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ	2	สนง.สหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ	351,500	351,500	351,500	351,500	351,500	1,757,500
	2. กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง ระดับ1และ 2	2	กลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ	2	สนง.สหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ	148,500	148,500	148,500	148,500	148,500	742,500
		3	โครงการเงินอุดหนุนให้แก่สถาบันเกษตรกร	2	ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดชัยภูมิ	1,971,000	1,971,000	1,971,000	1,971,000	1,971,000	9,855,000
		4	โครงการจัดประชุมคณะกรรมการเครือข่ายฯ	2	ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดชัยภูมิ	54,000.00	54,000.00	54,000.00	54,000.00	54,000.00	270,000
		5	โครงการประกวดสถาบันเกษตรกร	2	ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดชัยภูมิ	30,000.00	30,000.00	30,000.00	30,000.00	30,000.00	150,000
		6	โครงการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมเครือข่ายฯ	2	ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดชัยภูมิ	955,660.00	955,660.00	955,660.00	955,660.00	955,660.00	4,778,300
		7	โครงการเงินอุดหนุนให้แก่เกษตรกร	2	ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดชัยภูมิ	6,600.00	6,600.00	6,600.00	6,600.00	6,600.00	33,000
		8	โครงการพัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	2	หม่อนไหม	79,000.00	79,000.00	79,000.00	79,000.00	79,000.00	395,000

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		9	โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านประมง	2	สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ	102,800.00	102,800.00	102,800.00	102,800.00	102,800.00	514,000
		10	โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	95,000.00	95,000.00	95,000.00	95,000.00	95,000.00	475,000
	3. ร้อยละของเกษตรกรเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี	11	โครงการเสริมสร้างการจัดการทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน	2	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ชัยภูมิ	162,030.00	162,031.00	162,030.00	162,030.00	162,030.00	810,151
		12	โครงการระบบส่งเสริมแบบแปลงใหญ่	2	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ชัยภูมิ	209,190.00	209,190.00	209,190.00	209,190.00	209,190.00	1,045,950
		13	โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	2	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ชัยภูมิ	74,140.00	74,140.00	74,140.00	74,140.00	74,140.00	370,700
		14	โครงการพัฒนาเกษตรกรรายย่อย (เกษตรกรทฤษฎีใหม่)	2	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ชัยภูมิ	41,860.00	41,860.00	41,860.00	41,860.00	41,860.00	209,300
		15	โครงการพัฒนาเกษตรกรรายย่อย (เกษตรกรอินทรีย์)	2	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ชัยภูมิ	2,700.00	2,700.00	2,700.00	2,700.00	2,700.00	13,500
		16	โครงการพัฒนาเกษตรกรรายย่อย (เกษตรกรผสมผสาน)	2	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ชัยภูมิ	13,850.00	13,850.00	13,850.00	13,850.00	13,850.00	69,250
	4.เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer (ราย)	17	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	173,000.00	173,000.00	173,000.00	173,000.00	173,000.00	865,000
		18	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	2	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	191,500.00	191,500.00	191,500.00	191,500.00	191,500.00	957,500

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				ง ปม.							
		19	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราชญ์ (Smart Farmer)	2	หม่อนไหม	21,220.00	21,220.00	21,220.00	21,220.00	21,220.00	106,100
		20	โครงการธนาคารสินค้าเกษตร	2	สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ	119,900.00	119,900.00	119,900.00	119,900.00	119,900.00	599,500
		21	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	2	สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ	343,700.00	343,700.00	343,700.00	343,700.00	343,700.00	1,718,500
		22	โครงการขับเคลื่อนโครงการอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ	2	กษ.ชย.	10,000.00	10,000.00	10,000.00	10,000.00	10,000.00	50,000
		23	โครงการพัฒนาเกษตรกร (พัฒนา อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน)	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	107,525.00	107,525.00	107,525.00	107,525.00	107,525.00	537,625
		24	โครงการส่งเสริมเคหกิจเกษตรใน ครัวเรือนเกษตรสูงวัย	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	44,000.00	44,000.00	44,000.00	44,000.00	44,000.00	220,000
		25	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยววิถีเกษตร	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	11,100.00	11,100.00	11,100.00	11,100.00	11,100.00	55,500
		26	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	142,000.00	142,000.00	142,000.00	142,000.00	142,000.00	710,000
		27	โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	181,000	181,000	181,000	181,000	181,000	905,000
		28	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจ ชุมชน	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	356,150.00	356,150.00	356,150.00	356,150.00	356,150.00	1,780,750

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		29	โครงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนสู่การเป็นต้นแบบการผลิตสินค้าและบริการคุณภาพ กิจกรรมเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าและบริการ	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	1,076,800	1,076,800	1,076,800	1,076,800	1,076,800	5,384,000
		30	โครงการถ่ายทอดงานวิจัยสู่การพัฒนาส่งเสริมหม่อนไหม	2	หม่อนไหม	83,000.00	83,000.00	83,000.00	83,000.00	83,000.00	415,000
		31	โครงการธนาคารสินค้าเกษตร	2	หม่อนไหม	166,164.00	166,164.00	166,164.00	166,164.00	166,164.00	830,820
		32	โครงการสร้างทายาทหม่อนไหม	2	หม่อนไหม	71,850.00	71,850.00	71,850.00	71,850.00	71,850.00	359,250
		33	โครงการคัดเลือกเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	2	หม่อนไหม	1,000.00	1,000.00	1,000.00	1,000.00	1,000.00	5,000
		34	โครงการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรหม่อนไหม	2	หม่อนไหม	7,800.00	7,800.00	7,800.00	7,800.00	7,800.00	39,000
		35	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	2	หม่อนไหม	56,000.00	56,000.00	56,000.00	56,000.00	56,000.00	280,000
		36	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	หม่อนไหม	68,200.00	68,200.00	68,200.00	68,200.00	68,200.00	341,000
		37	โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	2	หม่อนไหม	44,500.00	44,500.00	44,500.00	44,500.00	44,500.00	222,500
		38	โครงการศูนย์เรียนรู้เชิงอนุรักษ์ด้านหม่อนไหม และย้อมสี	2	หม่อนไหม	84,010.00	84,010.00	84,010.00	84,010.00	84,010.00	420,050

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		39	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	สถานีวิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดชัยภูมิ	41,100.00	41,100.00	41,100.00	41,100.00	41,100.00	205,500
			รวม 39 โครงการ			7,699,349.00	7,699,350.00	7,699,349.00	7,699,349.00	7,699,349.00	38,496,746.00
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย											
	1. ร้อยละจำนวนแปลง/ฟาร์ม : พืช/ ประมง /ปศุสัตว์ที่มียื่นขอรับรองมาตรฐานและผ่านการรับรองมาตรฐาน	1	โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน GAP	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	752,940.00	752,940.00	752,940.00	752,940.00	752,940.00	3,764,700
		2	โครงการพัฒนาเกษตรกรรายย่อยในกิจกรรมพัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	290,400.00	290,400.00	290,400.00	290,400.00	290,400.00	1,452,000
		3	โครงการส่งเสริมและพัฒนากิจการเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชผักปลอดภัย ได้มาตรฐาน	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	3,450,900	3,450,900	3,450,900	3,450,900	3,450,900	17,254,500
		4	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	2	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	325,200.00	325,200.00	325,200.00	325,200.00	325,200.00	1,626,000
		5	โครงการยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร	2	สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ	5,500.00	5,500.00	5,500.00	5,500.00	5,500.00	27,500
		6	โครงการเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการผลิตไข่ไหมพันธุ์ดีแบบบูรณาการ	2	หม่อนไหม	124,500.00	124,500.00	124,500.00	124,500.00	124,500.00	622,500

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				ง ปม.							
		7	โครงการยกระดับและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทย (ตรานกยงพระราชทาน)	2	หม่อนไหม	251,600.00	251,600.00	251,600.00	251,600.00	251,600.00	1,258,000
		8	โครงการยกระดับและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานหม่อน	2	หม่อนไหม	6,000.00	6,000.00	6,000.00	6,000.00	6,000.00	30,000
		9	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	2	หม่อนไหม	45,600.00	45,600.00	45,600.00	45,600.00	45,600.00	228,000
		10	โครงการผลิตโคพันธุ์ดี	2	สถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์ ชัยภูมิ	813,000.00	813,000.00	813,000.00	813,000.00	813,000.00	4,065,000
		11	โครงการผลิตแพะพันธุ์ดี	2	สถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์ ชัยภูมิ	216,100.00	216,100.00	216,100.00	216,100.00	216,100.00	1,080,500
		12	โครงการผลิตและขยายสัตว์น้ำพันธุ์ดี	2	สถานีวิจัยและพัฒนาประมงน้ำ จืดชัยภูมิ	3,230.00	3,230.00	3,230.00	3,230.00	3,230.00	16,150
		13	โครงการเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้งและพันธุ์สัตว์น้ำอื่นๆ	2	สถานีวิจัยและพัฒนาประมงน้ำ จืดชัยภูมิ	1,007,814.00	1,007,814.00	1,007,814.00	1,007,814.00	1,007,814.00	5,039,070
		14	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง	2	สถานีวิจัยและพัฒนาประมงน้ำ จืดชัยภูมิ	429,400.00	429,400.00	429,400.00	429,400.00	429,400.00	2,147,000
		15	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	2	สถานีวิจัยและพัฒนาประมงน้ำ จืดชัยภูมิ	105,000.00	105,000.00	105,000.00	105,000.00	105,000.00	525,000

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		16	โครงการส่งเสริมและพัฒนากิจการ สินค้าเกษตร กิจกรรมหลักที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพการผลิตหอมแดงจังหวัดชัยภูมิ ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน กิจกรรมหลักที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพการผลิตทุเรียนจังหวัดชัยภูมิ ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน กิจกรรมหลักที่ 3 สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ สู่อาชีพเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน กิจกรรมหลักที่ 4 การพัฒนาศักยภาพ การผลิตสินค้าประมง กิจกรรมหลักที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตยกระดับมาตรฐานและสร้าง มูลค่าเพิ่มสินค้าปศุสัตว์ กิจกรรมหลักที่ 6 พัฒนาศักยภาพการ ผลิตสินค้าหม่อนไหม	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระ เกียรดิฯชัยภูมิ			13,688,000			13,688,000
	2.จำนวนแปลงใหญ่ (ด้าน พืช/ปศุสัตว์/ประมง) (แปลง/ไร่)	17	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่	2	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	111,000.00	111,000.00	111,000.00	111,000.00	111,000.00	555,000
		18	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลง ใหญ่	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	5,915,400.00	5,915,400.00	5,915,400.00	5,915,400.00	5,915,400.00	29,577,000

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		19	โครงการส่งเสริมการทำสวนยางใน รูปแบบแปลงใหญ่	2	ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวน ยางจังหวัดชัยภูมิ	145,000.00	145,000.00	145,000.00	145,000.00	145,000.00	725,000
		20	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลง ใหญ่	2	หม่อนไหม	699,272.00	699,272.00	699,272.00	699,272.00	699,272.00	3,496,360
	3.GDP ภาคการเกษตร เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า (ร้อยละต่อ ปี)	21	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	2	สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ	18,200.00	18,200.00	18,200.00	18,200.00	18,200.00	91,000
		22	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สินค้าเกษตร กิจกรรม พัฒนาศักยภาพ การผลิตไม้ผลปลอดภัยได้มาตรฐาน	1	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	3,661,100.00	3,661,100.00	3,661,100.00	3,661,100.00	3,661,100.00	18,305,500
		23	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สินค้าเกษตร กิจกรรม สร้างเกษตรกร รุ่นใหม่สู่อาชีพเกษตรกรรมอย่าง ยั่งยืน	1	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	420,700.00	420,700.00	420,700.00	420,700.00	420,700.00	2,103,500
		24	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สินค้าเกษตร	1	กษ.ชย.	339,000.00	339,000.00	339,000.00	339,000.00	339,000.00	1,695,000
		25	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	2	กษ.ชย.	35,000.00	35,000.00	35,000.00	35,000.00	35,000.00	175,000
		26	โครงการการสนับสนุนการขับเคลื่อน งานด้านการเกษตรในระดับพื้นที่	2	กษ.ชย.	12,800.00	12,800.00	12,800.00	12,800.00	12,800.00	64,000
		27	โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q-restaurant)..	2	กษ.ชย.	53,200.00	53,200.00	53,200.00	53,200.00	53,200.00	266,000

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		28	โครงการส่งเสริมการบริโภคและการใช้ วัตถุดิบสินค้า Q	2	กษ.ชย.	7,000.00	7,000.00	7,000.00	7,000.00	7,000.00	35,000
		29	โครงการพัฒนานวัตกรรมเกษตรและ อาหารปลอดภัยนครชัยบุรินทร์	1	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	1,365,119. 00	1,365,119. 00	1,365,119. 00	1,365,119. 00	1,365,119. 00	6,825,595
		30	โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับ หมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	2	กษ.ชย.	85,000.00	85,000.00	85,000.00	85,000.00	85,000.00	425,000
		31	โครงการผลิตและกระจายพันธุ์หม่อน ใหม่	2	หม่อนใหม่	1,329,500. 00	1,329,500. 00	1,329,500. 00	1,329,500. 00	1,329,500. 00	6,647,500
		32	โครงการศูนย์อนุรักษ์พันธุ์ไม้ย้อมสีและ เพิ่มมูลค่าวัสดุย้อมสี	2	หม่อนใหม่	17,280.00	17,280.00	17,280.00	17,280.00	17,280.00	86,400
		33	โครงการส่งเสริมและพัฒนาหม่อนใหม่ อุตสาหกรรม	2	หม่อนใหม่	92,212.00	92,212.00	92,212.00	92,212.00	92,212.00	461,060
		34	โครงการส่งเสริมและพัฒนาหัตถกรรม	2	หม่อนใหม่	34,920.00	34,920.00	34,920.00	34,920.00	34,920.00	174,600
			รวม 34 โครงการ			22,168,887	22,168,887	35,856,887	22,168,887	22,168,887	22,168,887
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม											
	1. ร้อยละเกษตรกร เป้าหมายของแต่ละโครงการ ที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีเกษตร ไป ปรับใช้ในพื้นที่ได้	1	โครงการ 1 อำเภอ แปลงเกษตร อัจฉริยะ	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	25,200.00	25,200.00	25,200.00	25,200.00	25,200.00	126,000

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		2	โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักร ทางการเกษตร	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	29,700.00	29,700.00	29,700.00	29,700.00	29,700.00	148,500
		3	โครงการพัฒนาศักยภาพการปศุสัตว์	2	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	1,063,800. 00	1,063,800. 00	1,063,800. 00	1,063,800. 00	1,063,800. 00	5,319,000
		4	โครงการจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกร แห่งชาติ (National Agriculal BigData Center	2	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	190,500.00	190,500.00	190,500.00	190,500.00	190,500.00	952,500
		5	โครงการบริหารจัดการผลผลิตสินค้า เกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหาร จัดการเชิงรุก (Agri-Map)	2	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	212,000.00	212,000.00	212,000.00	212,000.00	212,000.00	1,060,000
		6	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้า เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	2	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	2,200.00	2,200.00	2,200.00	2,200.00	2,200.00	11,000
		7	โครงการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพเพื่อ แก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	2	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	159,740.00	159,740.00	159,740.00	159,740.00	159,740.00	798,700
		8	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	2	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	286,100.00	286,100.00	286,100.00	286,100.00	286,100.00	1,430,500
		9	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการ ผลิตสินค้าเกษตร	2	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	2,853,200. 00	2,853,200. 00	2,853,200. 00	2,853,200. 00	2,853,200. 00	14,266,000
		10	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	125,400.00	125,400.00	125,400.00	125,400.00	125,400.00	627,000
		11	โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้า เกษตรแผนที่เกษตรเพื่อการบริหาร จัดการเชิงรุก (Agil-Map)	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	418,000.00	418,000.00	418,000.00	418,000.00	418,000.00	2,090,000

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		12	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	1,291,680. 00	1,291,680. 00	1,291,680. 00	1,291,680. 00	1,291,680. 00	6,458,400
		13	โครงการพัฒนาประสิทธิภาพโลจิสต์ เกษตรเพื่อลดการสูญเสีย	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	141,000.00	141,000.00	141,000.00	141,000.00	141,000.00	705,000
		14	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	288,880.00	288,880.00	288,880.00	288,880.00	288,880.00	1,444,400
		15	โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และ แมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนสารเคมี ทางการเกษตร	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	162,000.00	162,000.00	162,000.00	162,000.00	162,000.00	810,000
		16	โครงการส่งเสริมและจัดตั้งและบริหาร จัดการวิสาหกิจเกษตรฐานชีวภาพและ ปัญญาท้องถิ่น	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	20,000.00	20,000.00	20,000.00	20,000.00	20,000.00	100,000
		17	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเศษวัสดุ เหลือใช้ทางการเกษตร	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	100,400.00	100,400.00	100,400.00	100,400.00	100,400.00	502,000
		18	โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่ การเกษตร	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	136,200.00	136,200.00	136,200.00	136,200.00	136,200.00	681,000
		19	โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้า เกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหาร จัดการเชิงรุก (Agri-map)	2	ศวพ.ชัยภูมิ	226,600.00	226,600.00	226,600.00	226,600.00	226,600.00	1,133,000

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		20	โครงการส่งเสริมการดำเนินการอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ	2	ศวพ.ชัยภูมิ	101,500.00	101,500.00	101,500.00	101,500.00	101,500.00	507,500
		21	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร	2	ศวพ.ชัยภูมิ	180,400.00	180,400.00	180,400.00	180,400.00	180,400.00	902,000
		22	โครงการวิจัยและพัฒนาพันธุ์อ้อยเพื่อ เพิ่มสมรรถนะการให้ผลผลิตในเขตดิน ร่วม ร่วมเหนียว ด้วยเทคโนโลยีปรับปรุง พันธุ์สมัยใหม่	2	ศวพ.ชัยภูมิ	87,200.00	87,200.00	87,200.00	87,200.00	87,200.00	436,000
		23	โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการ ผลิตและแปรรูปมันจาวมัทพร้าวเชิง พาณิชย์	2	ศวพ.ชัยภูมิ	787,014.00	787,014.00	787,014.00	787,014.00	787,014.00	3,935,070
		24	โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการ ผลิตและแปรรูปมะกอกป่าเชิงพาณิชย์	2	ศวพ.ชัยภูมิ	20,000.00	20,000.00	20,000.00	20,000.00	20,000.00	100,000
		25	โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการ ผลิตบัวหลวง กรีบดอก เพื่ออาหารฟัก ชั้น	2	ศวพ.ชัยภูมิ	20,000.00	20,000.00	20,000.00	20,000.00	20,000.00	100,000
		26	โครงการวิจัยและพัฒนาชีวภัณฑ์เมตาไร เซียมควบคุมด้วงหมักผักและเพี้ยจักจั่น ฝ้ายในมะเขือและผักตระกูลกะหล่ำ	2	ศวพ.ชัยภูมิ	129,209.00	129,209.00	129,209.00	129,209.00	129,209.00	646,045

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		27	โครงการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่ม ผลผลิตและคุณภาพพืชเครื่องสำอาง น้อยสำหรับผลผลิตพันธุ์สุขภาพ	2	ศวพ.ชัยภูมิ	20,000.00	20,000.00	20,000.00	20,000.00	20,000.00	100,000
		28	โครงการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตพืชผักปลอดภัยใน โรงเรียน	2	ศวพ.ชัยภูมิ	193,918.00	193,918.00	193,918.00	193,918.00	193,918.00	969,590
		29	โครงการวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตพืชไร่ตามมาตรฐานการผลิตพืช ปลอดภัย	2	ศวพ.ชัยภูมิ	361,390.00	361,390.00	361,390.00	361,390.00	361,390.00	1,806,950
		30	โครงการวิจัยการทดสอบเทคโนโลยีเพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตถั่วลิสงใน พื้นที่ภาคเหนือ และภาค ตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อความมั่นคง ทางอาหาร	2	ศวพ.ชัยภูมิ	96,930.00	96,930.00	96,930.00	96,930.00	96,930.00	484,650
		31	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการ ผลิตสินค้าเกษตร 1	2	ศวพ.ชัยภูมิ	230,730.00	230,730.00	230,730.00	230,730.00	230,730.00	1,153,650
		32	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้า เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	2	ศวพ.ชัยภูมิ	56,000.00	56,000.00	56,000.00	56,000.00	56,000.00	280,000
		33	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐาน สินค้าเกษตร	2	ศวพ.ชัยภูมิ	744,180.00	744,180.00	744,180.00	744,180.00	744,180.00	3,720,900

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		34	โครงการพัฒนาพื้นที่รองรับการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตกัญชา	2	ศวพ.ชัยภูมิ	59,300.00	59,300.00	59,300.00	59,300.00	59,300.00	296,500
	2. ร้อยละรายได้ของเกษตรกรที่เพิ่มขึ้น ที่ผลิตสินค้าเกษตรและการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	35	โครงการพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อให้ได้มาตรฐาน 1.ส่งเสริมการแปรรูปข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่า 2.พัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปเพื่อให้ได้มาตรฐาน 3.แปรรูปสินค้าประมงเพื่อเพิ่มมูลค่า 4.การพัฒนาองค์ความรู้เพื่อการรวบรวมและแปรรูปมันสำปะหลังแก่สถาบันเกษตรกร	1	สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ			3,379,600			3,379,600
		36	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง	2	สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ	16,600.00	16,600.00	16,600.00	16,600.00	16,600.00	83,000
		37	โครงการส่งเสริมอาชีพประมง	2	สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ	37,500.00	37,500.00	37,500.00	37,500.00	37,500.00	187,500
		38	. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	2	สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ	58,250.00	58,250.00	58,250.00	58,250.00	58,250.00	291,250
		39	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนงานประมง	2	สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ	43,500.00	43,500.00	43,500.00	43,500.00	43,500.00	217,500
		40	โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	2	เกษตรจังหวัดชัยภูมิ	21,000.00	21,000.00	21,000.00	21,000.00	21,000.00	105,000

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		41	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	2	หม่อนไหม	45,600.00	45,600.00	45,600.00	45,600.00	45,600.00	228,000
			รวม 41 โครงการ			11,042,821	11,042,821	11,042,821	11,042,821	11,042,821	55,214,105
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน											
	1.พื้นที่รับประโยชน์(ไร่)										
		1	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำพื้นที่ชลประทาน 1,650 ไร่ บ้านยางหวาย (2)	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ	47,385,200					
		2	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำพื้นที่ชลประทาน 1,500 ไร่ บ้านหนองหญ้าขาวนก	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ	48,162					
		3	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำพื้นที่ชลประทาน 1,800 ไร่ บ้านหัวสระ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ	49,678,946					
		4	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำพื้นที่ชลประทาน 2,000 ไร่ บ้านโนนก้านตง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ		50,000,000				
		5	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านละหาน พื้นที่ชลประทาน 1,600 ไร่	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ		50,000,000				
		6	สถานีสูบน้ำพร้อมระบบส่งน้ำบ้านโนนโพธิ์ พื้นที่ชลประทาน 500 ไร่	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ		25,000,000				

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				ง ปม.							
		7	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ พื้นที่ชลประทาน 1,200 ไร่ บ้านวังปลา ขาว(ปากห้วยเตือ)	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ		50,000,000				
		8	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านแจ้งใหญ่-โนนสมบูรณ์ พื้นที่ ชลประทาน 1,800 ไร่	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ		50,000,000				
		9	ประตูระบายน้ำลำปะทาว พื้นที่รับ ประโยชน์ 5,000 ไร่	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ		150,000,000				
		10	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านน้อยพัฒนา	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ			50,000,000			
		11	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านทุ่งโปรง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ			50,000,000			
		12	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านปากคั่นดู	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ			50,000,000			
		13	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองกองแก้ว	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ			40,000,000			
		14	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองกุ้ง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ			50,000,000			
		15	อาคารบังคับน้ำหนองคล้า โครงการ ชลประทานชัยภูมิ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ			35,000,000			

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		16	อาคารบังคับน้ำกุดจั่ว โครงการ ชลประทานชัยภูมิ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ			32,000,000			
		17	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโนนแต้-โคกก่อง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				45,000,000		
		18	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโนนแต้	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				45,000,000		
		19	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านห้วยข่าเฒ่า	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				50,000,000		
		20	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านท่าแก	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				45,000,000		
		21	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านมะเกลือ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				45,000,000		
		22	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโนนโพธิ์ (ท่าน้ำอ้อย)	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				45,000,000		
		23	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโนนสำราญ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				45,000,000		
		24	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองบัวบาน 2	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				40,000,000		
		25	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านนาสีนวล (2)	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				45,000,000		

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		26	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองไผ่	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				40,000,000		
		27	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านห้วยกุ่ม	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				35,000,000		
		28	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านซับใหม่	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				40,000,000		
		29	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านขาด(ตอนบน)	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				40,000,000		
		30	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านเจียง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				50,000,000		
		31	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหัวทะเล	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				45,000,000		
		32	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองเป็ด	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				50,000,000		
		33	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองบัว	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				40,000,000		
		34	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านนางเม้ง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				40,000,000		
		35	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโนนต้น	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				45,000,000		

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		36	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโคกตาเมา	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				35,000,000		
		37	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านสะพุงเหนือ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				40,000,000		
		38	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านนาไก่อเฒ่า	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				45,000,000		
		39	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านวังกำแพง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				40,000,000		
		40	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านห้วยผักหนาม	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				40,000,000		
		41	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านเก่าย่าดี	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				30,000,000		
		42	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านนาหนองทุ่ม	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				30,000,000		
		43	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองรวก	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				30,000,000		
		44	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโคกก่อง-โนนทอง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				30,000,000		
		45	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านดอนไผ่ผำ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				30,000,000		

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		46	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านดงใต้	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				30,000,000		
		47	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านท่าศาลา	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				30,000,000		
		48	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านทุ่งสว่าง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				50,000,000		
		49	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านห้วยหัน	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				50,000,000		
		50	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโนนสาธิต	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				50,000,000		
		51	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านซับใหม่	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				45,000,000		
		52	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านห้วยนา (2)	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				40,000,000		
		53	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านดอนหัน	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				40,000,000		
		54	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโคกพะงาด	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				40,000,000		
		55	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโนนงาม	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				40,000,000		

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				ง ปม.							
		56	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านกระพี้	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				40,000,000		
		57	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองแห่น(2)	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				45,000,000		
		58	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโนนทอง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				45,000,000		
		59	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านดงกลาง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				45,000,000		
		60	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านกุดตะเคียน	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				45,000,000		
		61	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านสระแก้ว	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				50,000,000		
		62	ประตุน้ำบ้านโนนสงเปลือย	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				85,000,000		
		63	ประตุน้ำบ้านโนนแต่	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				80,000,000		
		64	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองบัวแดง-สระท่อน	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					50,000,000	
		65	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองแซงใหญ่	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					30,000,000	
		66	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโนนหินแร่ - โคกสะอาด	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					50,000,000	

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		67	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านลาด	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					50,000,000	
		68	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านเพชร	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		69	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองคูพัฒนา	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		70	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองมะกูด	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					45,000,000	
		71	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านม่วง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					45,000,000	
		72	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองไร่ไก่อ (2)	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					45,000,000	
		73	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองแซงน้อย	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		74	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านอ่างทอง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		75	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านเสี้ยนน้อย	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		76	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านชัยเจริญ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					45,000,000	

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		77	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองแห่น	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					45,000,000	
		78	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านขาม	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					50,000,000	
		79	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองนาแซง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					45,000,000	
		80	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านจั่ว	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					45,000,000	
		81	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านทุ่งเสมียนตรา	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					50,000,000	
		82	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านร้านหญ้า-โป่งเกตุ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					45,000,000	
		83	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านนางแดดโคก	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					45,000,000	
		84	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโหล่น	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					45,000,000	
		85	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านละหานค่าย	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					45,000,000	
		86	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองพวง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		87	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหัวหนอง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		88	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองบัวระเหว	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		89	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโนนศรีสง่า	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		90	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโนนไฮ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		91	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโนนหญ้านาง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		92	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองจาน	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		93	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านนาอินทร์แดง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		94	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านแก่งยาว	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		95	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโนนพันชาติ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					45,000,000	
		96	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหัวสะพาน (ท่าจัน)	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					45,000,000	

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		97	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านวังกุ่ม (2)	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		98	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโนนสะอาด	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		99	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองปลา	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		100	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านท่าศาลา	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		101	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านเชียงพิน	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		102	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโนนหมาว้อ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		103	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านป่าเลี้ยว	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		104	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองแดงใหญ่	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		105	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านสำราญ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		106	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองมะกูด	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		107	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านดอนหัน	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		108	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหัวเขื่อน	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		109	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านทุ่งพระ(2)	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					40,000,000	
		110	ประตุน้ำบายน้ำโนนพันชาติ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					200,000,000	
		111	ประตุน้ำบายน้ำบ้านค่ายเจริญ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					80,000,000	
		112	3) ก่อสร้างระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำบ้าน หนองบัวบาน ตำบลส้มป่อย อำเภอ จัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ความยาว 1.200 กิโลเมตร	1	โครงการชลประทานชัยภูมิ	10,000,000					
		113	4) ก่อสร้างระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วย ไฟฟ้าบ้านนาโจด ตำบลศรีสำราญ อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ความ ยาว 1.010 กิโลเมตร	1	โครงการชลประทานชัยภูมิ	12,000,000					
		114	5) ก่อสร้างระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วย ไฟฟ้าบ้านถนนกลาง ตำบลสระพัง อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ 0.800 กิโลเมตร	1	โครงการชลประทานชัยภูมิ	7,000,000					

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		115	6) ก่อสร้างระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านถนนกลาง ตำบลคอนสวรรค์ อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ความยาว 1.150 กิโลเมตร	1	โครงการชลประทานชัยภูมิ	9,000,000					
		116	ปรับปรุงขยายแนวท่อโคกผกาด โซนที่ 1 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชีบน ตำบลโคกเพชรพัฒนา อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน	14,000,000.00					14,000,000.00
		117	ปรับปรุงขยายแนวท่อโคกผกาด โซนที่ 2 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชีบน ตำบลโคกเพชรพัฒนา อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน	2,500,000.00					2,500,000.00
		118	ปรับปรุงขยายแนวท่อโคกผกาด โซนที่ 3 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชีบน ตำบลโคกเพชรพัฒนา อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน	12,000,000.00					12,000,000.00
		119	ปรับปรุงขยายแนวท่อโคกผกาด โซนที่ 4 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชีบน ตำบลโคกเพชรพัฒนา อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน	12,500,000.00					12,500,000.00

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		120	ปรับปรุงขยายแนวท่อโคกผางาด โซนที่ 5 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชีบน ตำบลโคกเพชรพัฒนา อำเภอบำเหน็จ ณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน	3,500,000.00					3,500,000.00
		121	ปรับปรุงระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำลำคันฉู โครงการส่งน้ำและบำรุง ตำบลเกาะ มะนาว อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัด ชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน	40,050,000.0 0					40,050,000.00
		122	ระบบส่งน้ำ 2L-MC ปตร.ปากลำห้วย ห้วย ตำบลลุ่มลำชี อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน		5,000,000.00				5,000,000.00
		123	ปรับปรุงขยายแนวท่อโคกผางาด (เพิ่มเติม) โซนที่ 1 โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาชีบน ตำบลโคกเพชรพัฒนา อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน		1,250,000.00				1,250,000.00
		124	ปรับปรุงขยายแนวท่อโคกผางาด (เพิ่มเติม) โซนที่ 2 โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาชีบน ตำบลโคกเพชรพัฒนา อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน		1,440,000.00				1,440,000.00
		125	ปรับปรุงฝายประดาหักฝายประดาหัก ตำบลโคกเริงรมย์ อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน			30,000,000.00			30,000,000.00

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		126	ปรับปรุงอาคารระบายน้ำฉุกเฉินอ่างเก็บน้ำลำคั่นคู ตำบลโคกเพชรพัฒนา อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน			45,000,000.00			45,000,000.00
		127	ปรับปรุงคลองส่งน้ำสาย 1R-RMC กม. 0+000 - กม. 3+880 ประดูระบายน้ำบ้านปากจอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชีบน ตำบลโคกเจริญมย์ อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน			40,000,000.00			40,000,000.00
		128	ก่อสร้างฝายตัว M ห้วยตาแก้ว บ้านห้วยมะนาว โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชีบน ตำบลหนองบัวใหญ่ อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน			10,000,000.00			10,000,000.00
		129	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านเก่าลำคั่นคู ตำบลโคกเพชรพัฒนา อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน			95,000,000.00			95,000,000.00
		130	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านไร่ลำชี ตำบลกะฮาด อำเภอนีนสง่า จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน			40,000,000.00			40,000,000.00
		131	แก้มลิงหนองเกตุพร้อมอาคารประกอบตำบลหัวทะเล อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน			200,000,000			200,000,000

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		132	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ พื้นที่ชลประทาน 2,000 ไร่ บ้านปาก จาบ ตำบลโคกเพชรพัฒนา อำเภอบำ เหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน				30,000,000.		30,000,000
		133	ระบบกระจายน้ำบ้านโคกพงาด-โคก เพชร ตำบลโคกเพชรพัฒนา อำเภอบำ เหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน				3,000,000		3,000,000
		134	ระบบส่งน้ำเกษตรแปลงใหญ่บ้านตาล ตำบลบ้านตาล อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน				4,000,000		4,000,000
		135	ระบบส่งน้ำตำบลเกาะมะนาว ตำบล เกาะมะนาว อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน				4,000,000		4,000,000
		136	ฝายท่ากระโดด ตำบลบ้านชวน อำเภอบำ เหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน				3,000,000		3,000,000
		137	ปรับปรุงประสิทธิภาพคลองส่งน้ำสาย ใหญ่ฝั่งขวา ระบบส่งน้ำฝายปากจาบ ตำบลโคกเจริญชัย อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน				4,000,000		4,000,000
		138	ระบบส่งน้ำห้วยห้วยพร้อมอาคาร ประกอบ (ฝายยางบุตามิ) จำนวน 1	2	คบ.ซีบน				3,000,000		3,000,000.00

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
			สาย ตำบลลุ่มลำชี อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ								
		139	ฝายลำห้วยนาคลองพร้อมอาคารประกอบ ตำบลบ้านตาล อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน				3,000,000		3,000,000
		140	ปรับปรุงระบบเก็บกักน้ำอ่างเก็บน้ำลำคันฉู ตำบลบ้านตาล อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน				50,000,000		50,000,000
		141	แก้มลิงห้วยน้ำขาวตอนบน โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาซีบน ตำบล อำเภอ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน					5,000,000	5,000,000
		142	ปรับปรุงระบบส่งน้ำคลองจิก โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาซีบน ตำบล อำเภอ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน					15,000,000	15,000,000
		143	ระบบเก็บกักอ่างเก็บน้ำหนองตะครอง ตำบลหนองบัวโคก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน					20,000,000	20,000,000.
		144	ระบบส่งน้ำฝายห้วยตาคุณ ตำบลหัวทะเล อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซีบน					8,000,000.	8,000,000.

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		145	ระบบส่งน้ำและอาคารประกอบฝาย ตะกอก ตำบลบ้านเพชร อำเภอป่าหน่ ณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน					10,000,000	10,000,000
		146	ฝายวังม่วงพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลห้วย ยายจิว อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน					25,000,000	25,000,000
		147	ประตูละบายน้ำบ้านท่าศาลา ตำบล ละหาน อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน		90,000,000				90,000,000
		148	ประตูละบายน้ำลำห้วยกอก ตำบลหนอง บัวใหญ่ อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน			50,000,000			50,000,000
		149	ประตูละบายน้ำห้วยแพ่งพร้อมอาคาร ประกอบ ตำบล อำเภอ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน			35,000,000			35,000,000
		150	ประตูละบายน้ำปากลำน้ำท่า ตำบลลาด ใหญ่ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน				45,000,000		45,000,000
		151	ประตูละบายน้ำกุดแหลม ตำบลบึงคล้า อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน				60,000,000		60,000,000
		152	ประตูละบายน้ำบ้านโพธิ์ทอง ตำบลกุด น้ำใส อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน				80,000,000		80,000,000
		153	ประตูละบายน้ำปลายคลองจอก 2 ตำบลหนองไผ่ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ชีบน					80,000,000	80,000,000

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		154	ประตูละบายน้ำบ้านค่ายเจริญ ตำบล บ้านค่าย อำเภอมะขามชัยภูมิ จังหวัด ชัยภูมิ	2	คบ.ซิบน					70,000,000	70,000,000
		155	ประตูละบายน้ำปลายคลองจอก 1 ตำบลหนองไผ่ อำเภอมะขามชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซิบน					75,000,000	75,000,000
		156	ประตูละบายน้ำบ้านเก่าลำคันฉู ตำบล โคกเพชรพัฒนา อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซิบน					30,000,000	30,000,000
		157	ประตูละบายน้ำวังก้านเหลือง ตำบลกุด ตุ้ม อำเภอมะขามชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ	2	คบ.ซิบน					60,000,000	60,000,000
		158	1. อาคารบังคับน้ำลำห้วยกุดธาตุ	1	คบ.พรม-เชิญ	-	-	8,000,000	-	-	8,000,000
		159	2. อาคารบังคับน้ำลำห้วยแล้ง	1	คบ.พรม-เชิญ	-	-	5,000,000	-	-	5,000,000
		160	3. อาคารบังคับน้ำลำห้วยน้ำอ้อม	1	คบ.พรม-เชิญ	-	-	5,500,000	-	-	5,500,000
		161	4. ฝ่ายบ้านโนนหนองไฮ	1	คบ.พรม-เชิญ	-	-	-	9,500,000	-	9,500,000

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		162	7.อาคารบังคับน้ำคลองขวาแดง	1	คบ.พรม-เชิญ	-	-	3,500,000	-	-	3,500,000
		163	8.อาคารบังคับน้ำลำห้วยท่าลี่ ตำบล บ้านยาง อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัด ชัยภูมิ	1	คบ.พรม-เชิญ	-	4,500,000	-	-	-	4500000
		164	9.ระบบกระจายน้ำสถานีสูบน้ำบ้านโนน หม้อ ตำบลสระโพนทอง อำเภอเกษตร สมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ	1	คบ.พรม-เชิญ	-	-	20,000,000	-	-	20,000,000
		165	10.อาคารบังคับน้ำลำห้วยบักมี บ้าน โนนหนองไฮ ตำบลโนนทอง อำเภอ เกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ	1	คบ.พรม-เชิญ	-	-	-	9,500,000	-	9,500,000
	2.ปริมาณเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น (ล้าน ลบ.ม.)										
		166	เพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำบ้านเพชร	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ	36,217,215					
		167	แก้มลิงบึงกันกง ปริมาตรเก็บกัก 0.31 ล้านลูกบาศก์เมตร	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ	28,870,891					
		168	แก้มลิงบึงแก่นนารา ปริมาตรเก็บกัก 0.19 ล้านลูกบาศก์เมตร	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ	9,893,592					
		169	แก้มลิงหนองแขงมนต์พร้อมอาคาร ประกอบ ปริมาตรเก็บกัก 0.13 ล้าน ลูกบาศก์เมตร	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ	9,798,095					

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		170	แก้มลิงกุดแห่พร้อมอาคารประกอบ ปริมาตรเก็บกักเพิ่มขึ้น 0.280 ล้าน ลูกบาศก์เมตร	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ		19,730,000				
		171	แก้มลิงหนองจอกพร้อมอาคารประกอบ ปริมาตรเก็บกักเพิ่มขึ้น 0.200 ล้าน ลูกบาศก์เมตร	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ		17,000,000				
		172	แก้มลิงกุดสร้างแป้นพร้อมอาคาร ประกอบ ปริมาตรเก็บกักเพิ่มขึ้น 0.27 ล้านลูกบาศก์เมตร	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ		13,880,000				
		173	แก้มลิงหนองโคกพร้อมอาคารประกอบ ปริมาตรเก็บกักเพิ่มขึ้น 0.340 ล้าน ลูกบาศก์เมตร	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ	30,000,000					
		174	เพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำห้วยปัก บานพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ						
		175	เพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำยอดคลอง ยางเดี่ยวพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ		40,000,000				
		176	เพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำบ้านเพชร (ระยะ 2) โครงการชลประทานชัยภูมิ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ		9,000,000				
		177	แก้มลิงหนองดอนหัน พร้อมอาคาร ประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ		10,000,000				

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		178	แก้มลิงห้วยแอ่ตอนบน พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				40,000,000		
		179	แก้มลิงอ่างเก็บน้ำบ้านท่าช้าง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				30,000,000		
		180	แก้มลิงกุดน้ำเค็ม พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				15,000,000		
		181	เพิ่มประสิทธิภาพห้วยโสโก	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				8,000,000		
		182	แก้มลิงห้วยหินลาดพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				17,000,000		
		183	แก้มลิงหนองสังข์พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				30,000,000		
		184	แก้มลิงหนองกุงใหญ่ บ้านโคกม่วง พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				20,000,000		
		185	แก้มลิงหนองเหลียม บ้านหนองศาลา พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				20,000,000		
		186	โครงการแก้มลิงโปร่งอิ้วพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				15,000,000		
		187	โครงการแก้มลิงหนองฝายใหม่พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				15,000,000		
		188	โครงการแก้มลิงหนองขวางพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				30,000,000		
		189	แก้มลิงกุดผือพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				30,000,000		

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				ง ปม.							
		190	แก้มลิงห้วยหินลาด พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				20,000,000		
		191	แก้มลิงซับสูง พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				10,000,000		
		192	แก้มลิงซับสูงเหลื่อม พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				10,000,000		
		193	แก้มลิงหนองน้ำขุ่นพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				40,000,000		
		194	แก้มลิงอ่างเก็บน้ำห้วยไม้ตายพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				20,000,000		
		195	แก้มลิงหนองซับนกดีพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				25,000,000		
		196	แก้มลิงอ่างเก็บน้ำอี้องพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				15,000,000		
		197	แก้มลิงอ่างเก็บน้ำหนองปร่งพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				15,000,000		
		198	แก้มลิงสระเนินยอ พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				35,000,000		
		199	แก้มลิงหนองอีใหญ่พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				20,000,000		
		200	แก้มลิงหนองไข่นุ่นพญานาคพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				12,000,000		

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		201	แก้มลิงหนองซุ่มพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				30,000,000		
		202	แก้มลิงอ่างเก็บน้ำเขื่อนน้ำโจน(ห้วยปลา) พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				30,000,000		
		203	แก้มลิงหนองสาธารณะบ้านเขาดินวนา พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				15,000,000		
		204	แก้มลิงห้วยตักตาดตอนบนพร้อมอาคาร ประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				15,000,000		
		205	แก้มลิงโคกสามพี่น้อง(หนองกระทุ่ม) พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ				10,000,000		
		206	แก้มลิงหนองผักแว่นพร้อมอาคาร ประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					10,000,000	
		207	แก้มลิงอ่างเก็บน้ำบ้านสำนักตุมกา	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					35,000,000	
		208	แก้มลิงหนองนาแซง พร้อมอาคาร ประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					20,000,000	
		209	แก้มลิงหนองชุมโกนพร้อมอาคาร ประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					15,000,000	
		210	แก้มลิงอ่างเก็บน้ำฝายใหม่ห้วยจันทล้า	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					17,000,000	
		211	แก้มลิงอ่างเก็บน้ำคำอีหูด	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					10,000,000	
		212	เพิ่มประสิทธิภาพลำห้วยแห	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					9,000,000	

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		213	เพิ่มประสิทธิภาพลำห้วยนาม้ง	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					11,000,000	
		214	เพิ่มประสิทธิภาพลำห้วยกาย	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					10,000,000	
		215	แก้มลิงห้วยป่าสี	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					10,000,000	
		216	แก้มลิงอ่างเก็บน้ำวังคกพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					15,000,000	
		217	แก้มลิงหนองสระพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					10,000,000	
		218	แก้มลิงหนองใหญ่พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					15,000,000	
		219	แก้มลิงหนองบักแรดพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					10,000,000	
		220	แก้มลิงหนองวังบัว - ห้วยคลองคล้าพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					10,000,000	
		221	แก้มลิงหนองแสงพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					10,000,000	
		222	แก้มลิงหนองอ้อท่าแพพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					10,000,000	
		223	แก้มลิงหนองคล้าพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					10,000,000	
		224	แก้มลิงหนองคันคูพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					10,000,000	
		225	แก้มลิงหนองแวงพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					10,000,000	
		226	แก้มลิงหนองตะครองพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					10,000,000	

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				ง ปม.							
		227	แก้มลิงหนองบักอีพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					10,000,000	
		228	แก้มลิงหนองหล่มพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					10,000,000	
		229	แก้มลิงหนองกระนวนพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					5,000,000	
		230	แก้มลิงสระห้วยตะแคง พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					20,000,000	
		231	แก้มลิงอ่างเก็บน้ำบ้านคลองไทรพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					20,000,000	
		232	แก้มลิงโคกหนองแต้ พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					20,000,000	
		233	แก้มลิงโนนสะแบงพร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					35,000,000	
		234	แก้มลิงโคกบ้านโนนศิลา พร้อมอาคารประกอบ	2	โครงการชลประทานชัยภูมิ					30,000,000	
		235	2) ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำลำห้วยซีลอง บ้านหนองคล้า ตำบลซีลอง อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ	1	โครงการชลประทานชัยภูมิ	3,000,00					
		236	3) ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำห้วยส้มป่อย บ้านหลักศิลา ตำบลหนองบัวบาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ	1	โครงการชลประทานชัยภูมิ	3,000,000.00					

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				ง ปม.							
		237	4) ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ พร้อมชุด คลองลำห้วยฮัง บ้านโนนสาร ต.บาล บ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัด ชัยภูมิ	1	โครงการชลประทานชัยภูมิ	5,000,000.					
		238	5) ก่อสร้างฝาย คสล. พร้อมอาคารทำ หินลาดบ้านโนนสะอาด ต.บาลท่าใหญ่ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ	1	โครงการชลประทานชัยภูมิ	7,000,000.					
		239	6) ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำกุดเวียน บ้านกุดเวียน ต.บาลลาดใหญ่ อำเภ เมืองชัยภูมิ	1	โครงการชลประทานชัยภูมิ	3,500,000.					
		240	5.แก้มลิงบ้านมูลกระเปือพร้อมอาคาร ประกอบ ระยะที่2	1	คบ.พรม-เชิญ	-	-	7,500,000	-	-	1,800,000
		241	6.แก้มลิงหนองแขงใหญ่พร้อมอาคาร ประกอบ	1	คบ.พรม-เชิญ	-	-	8,000,000	-	-	2,250,000
		242	1. โครงการอ่างเก็บน้ำลำน้ำชีอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดชัยภูมิ	2	สนง.ก่อสร้างชลประทานขนาด ใหญ่ที่ 6 สำนักพัฒนาแหล่งน้ำ ขนาดใหญ่	625,378,00	1,204,619, 966.00	-	-	-	37,500.00
		243	2. โครงการอ่างเก็บน้ำพระอาจารย์จื่อ (ลำกระจวน) จังหวัดชัยภูมิ	2	สนง.ก่อสร้างชลประทานขนาด ใหญ่ที่ 6 สำนักพัฒนาแหล่งน้ำ ขนาดใหญ่	124,269,70 0	150,689,70	396,168,60	-	-	225,000.00

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				งปม.							
		244	3. โครงการอ่างเก็บน้ำเจียงอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดชัยภูมิ	2	สนง.ก่อสร้างชลประทานขนาดใหญ่ที่ 6 สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่	184,000,000.00	214,578,500.00	221,932,400.00	-	-	7,000,000.00
		245	1.โครงการอ่างเก็บน้ำลำสะพุงอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดชัยภูมิ	2	สกก.6	262,046,000	354,531,100	537,563,202.13	33,038,800		
	3. บรรเทาอุทกภัย (ไร่)	246	2.โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ (ระยะที่ 1)	2	สกก.6	480,793,900	523,304,376	741,626,500.00	601,291,680.85		2,347,016,456.85
	4. เกษตรกรได้รับอนุญาตให้ เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูป ที่ดิน	247	โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่ เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส (กิจกรรมจัดที่ดินแปลงเกษตรกรรม)	2	สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดชัยภูมิ	2,009,120	2,009,120	2,009,120	2,009,120	2,009,120	10,045,600
		248	1. โครงการคลินิกเกษตร	2	สนง.ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ	6,000.00					
		249	2. โครงการปลูกหญ้าแฝก	2	สนง.ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ	18,500.00					
		250	3. โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร	2	สนง.ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ	26,900.00					
		251	4. โครงการพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	2	สนง.ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ	21,050.00					
		252	5. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช (อพสร.)	2	สนง.ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ	52,000.00					
		253	6. โครงการศูนย์บริการประชาชน	2	สนง.ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ	183,000.00					
		254	1. โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขต ปฏิรูปที่ดิน	2	สนง.ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ	78,660.00					

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				ง ปม.							
		255	2. โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรใน เขตปฏิรูปที่ดิน	2	สนง.ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ	410,253.00					
		256	3. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตร ทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	2	สนง.ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ	31,200.00					
		257	1. โครงการเฝ้าระวังการเซาะพัง วัชพืช และวัสดุทางการเกษตรในเขตปฏิรูป ที่ดิน	2	สนง.ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ	251,360.00					
	5.จำนวนพื้นที่เกษตรกรรม ได้รับการบริหารจัดการด้วย เทคโนโลยี ด้านการพัฒนา ที่ดินให้เกิดความสมดุลและ ยั่งยืน	258	- โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบ แปลงใหญ่	2	สถานีพัฒนาที่ดิน	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	9,000,000
		259	- โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและ น้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน	2	สถานีพัฒนาที่ดิน	2,250,000	2,250,000	2,250,000	2,250,000	2,250,000	11,250,000
		260	- โครงการพัฒนาเกษตรกรของกลุ่มเดิม เข้มแข็งส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลด การใช้สารเคมี (ครัวไทยสู่ครัวโลก)	2	สถานีพัฒนาที่ดิน	375,000	375,000	375,000	375,000	375,000	1,875,000
		261	- โครงการส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดิน กรด	2	สถานีพัฒนาที่ดิน	7,500	7500	7500	7500	7500	37,500
		262	- โครงการส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด ปรับปรุงบำรุงดิน	2	สถานีพัฒนาที่ดิน	45,000	45,000	45,000	45,000	45,000	225,000

						งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
ประเด็น การ พัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นพัฒนา	ที่	โครงการ	แหล่ง	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	รวม 5 ปี
				ง ปม.							
		263	- โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	2	สถานีพัฒนาที่ดิน	1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,400,000	7,000,000
	6. จำนวนพื้นที่เพาะปลูกพืชที่ไม่เหมาะสมลดลง	264	- โครงการบริหารจัดการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	2	สถานีพัฒนาที่ดิน	6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	30,000,000
	7. ปริมาณน้ำที่กักเก็บ (ลบ.ม.)	265	โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	2	สถานีพัฒนาที่ดิน	34,650,000	34,650,000	9,240,000	9,240,000	9,240,000	97,020,000
			รวม 265โครงการ			2,100,159,182	3,133,060,262	2,829,917,322	3,587,457,101	3,063,126,620	4,004,522,057
			รวมทั้งหมด			2,141,070,239	3,173,971,320	2,884,516,379	3,628,368,158	3,104,037,677	4,120,401,795

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ

1 = งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

2 = งบกระทรวง/กรม

3 = งบท้องถิ่น

4 = งบประมาณอื่นๆ (กองทุน เงินกู้)

ส่วนที่ 5

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด
งบพัฒนาจังหวัด

ประเด็นการพัฒนา / โครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด		หน่วยงานดำเนินงาน	งบประมาณ(บาท)
1	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการผลิตและบริการ		140,000,000
	กิจกรรมหลักที่ 1 ฝายกั้นน้ำลำห้วยระเหว ตำบล โสกปลาตุก อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ	โครงการชลประทานชัยภูมิ	10,000,000
	กิจกรรมหลักที่ 2 ฝายกั้นน้ำลำห้วยลำปะทาว ตำบลนาเสียว อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ	โครงการชลประทานชัยภูมิ	10,000,000
	กิจกรรมหลักที่ 3 ก่อสร้างระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าวังกะทะ (สาย 2R-MP) ตำบลหนอง แวง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ	โครงการชลประทานชัยภูมิ	10,000,000
	กิจกรรมหลักที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านดอกเตาเหล็ก ตำบลบ้าน แก้ง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ	โครงการชลประทานชัยภูมิ	8,000,000
	กิจกรรมหลักที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านสำราญ ตำบลศรีสำราญ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ	โครงการชลประทานชัยภูมิ	7,500,000
	กิจกรรมหลักที่ 6 ขุดลอกลำห้วยหนองแหว พร้อมอาคารประกอบ ตำบลหนองไผ่ อำเภอ แก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ		5,000,000
	กิจกรรมหลักที่ 7 ก่อสร้างฝายคอนกรีตเสริม เหล็กพร้อมขุดลอกบ้านโนนสำราญ ตำบลท่า ใหญ่ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ	โครงการชลประทานชัยภูมิ	10,000,000
	กิจกรรมหลักที่ 8 ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำพร้อม ขุดลอก บ้านห้วยหินลับ ตำบลหนองโพนงาม อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ	โครงการชลประทานชัยภูมิ	6,000,000

ประเด็นการพัฒนา / โครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด		หน่วยงานดำเนินงาน	งบประมาณ(บาท)
	กิจกรรมหลักที่ 9ก่อสร้างระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านหัวสระ ตำบลหัวทะเล อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ	โครงการชลประทานชัยภูมิ	7,000,000
	กิจกรรมหลักที่ 10ก่อสร้างระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านกุดเวียน ตำบลลาดใหญ่ . อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ		2,500,000
	กิจกรรมหลักที่ 11ก่อสร้างระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านคอนสวรรค์ ตำบลคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ	โครงการชลประทานชัยภูมิ	9,000,000
	กิจกรรมหลักที่ 12ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำลำห้วยช่อระกา แห่งที่ 3 บ้านกุดขมิ้น ตำบลนาฝาย อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ	โครงการชลประทานชัยภูมิ	4,500,000
	กิจกรรมหลักที่ 13แก้มลิงหนองหอยโข่งพร้อมอาคารประกอบ บ้านโนนโพธิ์ ตำบลคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ	โครงการชลประทานชัยภูมิ	9,000,000
	กิจกรรมหลักที่ 14ก่อสร้างฝายลำห้วยอีต่างพร้อมชุดลอก บ้านนาหนองทุ่ม ตำบลนาหนองทุ่ม อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ	โครงการชลประทานชัยภูมิ	10,000,000
	กิจกรรมหลักที่ 15อาคารบังคับน้ำลำห้วยแล้งตำบลกุดยม อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพรม-เชิญ	5,000,000
	กิจกรรมหลักที่ 16แก้มลิงบ้านมูลกระปือพร้อมอาคารประกอบ ระยะที่ 2 ตำบลหนองคอนไทย อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพรม-เชิญ	8,000,000
	กิจกรรมหลักที่ 17ระบบกระจายน้ำสถานีสูบน้ำบ้านโนนฆ้อง ตำบลสระโพนทอง อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพรม-เชิญ	20,000,000
2	ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร		13,688,000
	กิจกรรมหลักที่ 1ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตหอมแดงจังหวัดชัยภูมิให้มีคุณภาพและมาตรฐาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ	3,198,700

ประเด็นการพัฒนา / โครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด		หน่วยงานดำเนินงาน	งบประมาณ(บาท)
	กิจกรรมหลักที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตทุเรียนจังหวัดชัยภูมิให้มีคุณภาพและมาตรฐาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ	4,929,300
	กิจกรรมหลักที่ 3 สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่สู่อาชีพเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน	สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ	514,000
	กิจกรรมหลักที่ 4 การพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าประมง	สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ	2,000,000
	กิจกรรมหลักที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยกระดับมาตรฐานและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าปศุสัตว์	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	2,000,000
	กิจกรรมหลักที่ 6 พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าหม่อนไหม	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯชัยภูมิ	1,046,000
3.	ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปเพื่อให้ได้มาตรฐาน		3,379,600
	กิจกรรมหลักที่ 1 ส่งเสริมการแปรรูปข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่า	สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ	2,640,600
	กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปเพื่อให้ได้มาตรฐาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	317,000
	กิจกรรมหลักที่ 3 แปรรูปสินค้าประมงเพื่อเพิ่มมูลค่า	สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ	300,000
	กิจกรรมหลักที่ 4 การพัฒนาองค์ความรู้เพื่อการรวบรวมและแปรรูปมันสำปะหลังแก่สถาบันเกษตรกร	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ	122,000
	รวม 3 โครงการ 27 กิจกรรมหลัก		157,067,600

งบกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนา / โครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด		หน่วยงานดำเนินงาน	งบประมาณ(บาท)
1	โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตปศุสัตว์ นครชัยบุรินทร์บวงจร	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	1,500,000
	กิจกรรมหลักที่ 3.1 ยกระดับมาตรฐานการผลิตโคเนื้อ คุณภาพ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	500,000
	กิจกรรมหลักที่ 3.2 ยกระดับมาตรฐานการผลิตแพะ- แกะ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	500,000
	กิจกรรมหลักที่ 3.3 พัฒนาการตลาดปศุสัตว์และสินค้า แปรรูป	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ	500,000
รวมทั้งสิ้น 1 โครงการ 3 กิจกรรมหลัก			1,500,000

1. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการผลิตและบริการ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการผลิตและบริการ
2. ชื่อแผนงาน	การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทาน
3. แนวทางการพัฒนา	การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
4. หลักการและเหตุผล	นโยบายรัฐบาล ข้อ ๖ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ข้อ ๖.๘ แก้ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนทั้งที่เป็นบริเวณกว้างและท่วมเฉพาะพื้นที่และปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล ซึ่งนำความเสียหายและทุกข์ร้อนมาให้แก่เกษตรกร โดยระดมความคิดเพื่อหาทางป้องกันไม่ให้เกิดน้ำท่วมรุนแรงดังเช่นเหตุการณ์น้ำท่วมในปี ๒๕๕๔ และหาวิธีที่แก้ปัญหาน้ำท่วมเฉพาะพื้นที่ให้ลดลงโดยเร็วไม่กระทบต่อพืชผลส่วนภาวะภัยแล้งจนเกิดการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรนั้น รัฐบาลจะเร่งดำเนินการจัดสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุมทั่วพื้นที่เพาะปลูกให้มากที่สุด ซึ่งจะสามารถทำได้ในเวลาประมาณ ๑ ปี ซึ่งโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ทั้ง 18 กิจกรรม เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนในการทำการเกษตรของราษฎร พร้อมทั้งเป็นการก่อสร้างระบบกระจายน้ำผ่านคลองส่งน้ำตาดคอนกรีตและท่อส่งน้ำเข้าสู่พื้นที่เพาะปลูก และใช้เพื่อการอุปโภค-บริโภค ได้ด้วย ปัจจุบันจังหวัดชัยภูมิมีพื้นที่ทำการเกษตร 3,404,483 ไร่ (ร้อยละ 42.60 ของพื้นที่จังหวัด) แต่มีพื้นที่ชลประทานในจังหวัดชัยภูมิเพียง 383,358 ไร่ ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร หากมีการพัฒนาด้านแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น ก็จะสามารถสนับสนุนน้ำให้เกษตรกรในพื้นที่ทำการเกษตรได้มากขึ้น ส่งผลให้สามารถเพาะปลูกพืชได้หลากหลายชนิด ทำให้เกษตรกรมีผลผลิตต่อไร่และรายได้เพิ่มมากขึ้น
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาด้านแหล่งน้ำต่าง ๆ อาทิเช่น ระบบส่งน้ำ แก้มลิง ฝายกั้นลำน้ำ อาคารบังคับน้ำ ฯลฯ ในเขตจังหวัดชัยภูมิ ๒. เพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อประโยชน์ในการทำการเกษตรของราษฎร ซึ่งทำให้ผลผลิตต่อไร่และรายได้ของราษฎรเพิ่มขึ้น
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เพิ่มประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานด้านแหล่งน้ำ จำนวน ๑8 แห่ง
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดชัยภูมิ

หัวข้อ	รายละเอียด
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝายกั้นน้ำลำห้วยระแหง ตำบลโสกปลาดุก อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 10,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการชลประทานชัยภูมิ
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝายกั้นน้ำลำห้วยลำปะทาว ตำบลนาเลี้ยว อำเภอมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 10,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการชลประทานชัยภูมิ
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ก่อสร้างระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าวังกะทะ (สาย 2R-MP) ตำบลหนองแวง อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 10,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการชลประทานชัยภูมิ
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านดอกเตาเหล็ก ตำบลบ้านแก้ง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 8,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการชลประทานชัยภูมิ
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านสำราญ ตำบลศรีสำราญ อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 7,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการชลประทานชัยภูมิ
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ขุดลอกลำห้วยหนองแหวพร้อมอาคารประกอบ ตำบลหนองไผ่ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 5,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการชลประทานชัยภูมิ
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ก่อสร้างฝายคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมขุดลอกบ้านโนนสำราญ ตำบลท่าใหญ่ อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 10,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการชลประทานชัยภูมิ
8.8 กิจกรรมหลักที่ 8 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำพร้อมขุดลอก บ้านห้วยหินลับ ตำบลหนองโพนงาม อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 6,000,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผู้รับผิดชอบ โครงการชลประทานชัยภูมิ
8.9 กิจกรรมหลักที่ 9 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ก่อสร้างระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านหัวสระ ตำบลหัวทะเล อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 7,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการชลประทานชัยภูมิ
8.10 กิจกรรมหลักที่ 10 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ก่อสร้างระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านกุดเวียน ตำบลลาดใหญ่ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 2,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการชลประทานชัยภูมิ
8.11 กิจกรรมหลักที่ 11 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ก่อสร้างระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านคอนสวรรค์ ตำบลคอนสวรรค์ อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 9,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการชลประทานชัยภูมิ
8.12 กิจกรรมหลักที่ 12 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำลำห้วยช่อระกา แห่งที่ 3 บ้านกุดขมิ้น ตำบลนาฝาย อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 4,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการชลประทานชัยภูมิ
8.13 กิจกรรมหลักที่ 13 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	แก้มลิงหนองหอยโข่งพร้อมอาคารประกอบ บ้านโนนโพธิ์ ตำบลคอนสวรรค์ อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 9,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการชลประทานชัยภูมิ
8.14 กิจกรรมหลักที่ 14 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ก่อสร้างฝายลำห้วยอีตาง พร้อมชุดลอก บ้านนาหนองทุ่ม ตำบลนาหนองทุ่ม อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 10,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการชลประทานชัยภูมิ
8.16 กิจกรรมหลักที่ 15 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับน้ำลำห้วยแล้ง ตำบลกุดชุม อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 5,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพรม-เชิญ
8.17 กิจกรรมหลักที่ 16 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	แก้มลิงบ้านมูลกระบือพร้อมอาคารประกอบ ระยะที่ 2 ตำบลหนองคอนไทย อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 8,000,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
	ผู้รับผิดชอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพรหม-เชิญ
8.18 กิจกรรมหลักที่ 17 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ระบบกระจายน้ำสถานีสูบน้ำบ้านโนนฆ้อง ตำบลสระโพธิ์ทอง อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ งบประมาณ 20,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพรหม-เชิญ
9. หน่วยงานดำเนินการ	1.โครงการชลประทานชัยภูมิ สำนักงานชลประทานที่ 6 กรมชลประทาน 2.โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพรหม-เชิญ สำนักงานชลประทานที่ 6 กรมชลประทาน 3.สำนักงานพลังงานจังหวัดชัยภูมิ
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ช่วงเดือนตุลาคม 2567- เดือนกันยายน 2568
11. งบประมาณ	140,000,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	แหล่งเก็บกักน้ำ อาคารชลประทาน และระบบกระจายน้ำ จำนวนรวม 18 แห่ง สามารถกักเก็บน้ำได้เพิ่มขึ้น 665,000 ลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับประโยชน์จำนวน 8,194 ไร่ ครุฑเรือที่ได้รับประโยชน์จำนวน 1,820 ครุฑเรือ และได้รับประโยชน์จากระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์จำนวน 50 ราย
๑3. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรสามารถนำน้ำที่ได้จากโครงการพัฒนาแหล่งน้ำไปใช้ในการเป็นแหล่งน้ำต้นทุนในการทำเกษตรกรรม การประมง การอุปโภค-บริโภค พร้อมทั้งเป็นเส้นทางขนส่งผลผลิตทางการเกษตร

2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร
2. ชื่อแผนงาน	การพัฒนาด้านเกษตร
3. แนวทางการพัฒนา	การสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
4. หลักการและเหตุผล	1. ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า เกษตรอัตลักษณ์ พื้นที่ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ 2.แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (3) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ.2561 - 2580) 6 แผนย่อย แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นที่ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย แผนย่อยเกษตรชีวภาพ แผนย่อยเกษตรแปรรูป แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร 3.แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมายเหตุที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและ เกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบมุ่งเป้าเพื่อยกระดับการผลิต การพัฒนาการผลิตที่ลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่า ส่งเสริมเกษตรมูลค่าสูง 4.เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิระยะ 20 ปี (พ.ศ.2566 - 2585) “Happy City” เมืองแห่งความสุขประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เศรษฐกิจเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน มีผลการดำเนินงานพัฒนาที่จำเป็นต้องผลักดันต่อไป การพัฒนาแหล่งน้ำ 5.แผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2566 – 2570 กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ “เศรษฐกิจก้าวหน้า สังคมและสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพอย่างยั่งยืน” ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ โดยการสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันอย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนา การส่งเสริมอาชีพและรายได้ประชาชน การเพิ่มมูลค่า

หัวข้อ	รายละเอียด
	สินค้าเกษตร การส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จังหวัดชัยภูมิ มีพื้นที่ทำการเกษตร 3,404,483 ไร่ (ร้อยละ 42.6 ของพื้นที่จังหวัด) แต่ปัจจุบันยังเป็นการทำการเกษตรแบบดั้งเดิมและเกษตรกรยังขาดความรู้และการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิต ทำให้ผลผลิตสินค้าเกษตรมีปริมาณน้อยและขาดคุณภาพ จึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตร
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	5.1 เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตร (หอมแดง ทูเรียน ประมง ปศุสัตว์ หม่อนไหม) 5.2 เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	6.1 เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตร จำนวน 1,334 ราย 6.2 เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 2
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ 16 อำเภอในจังหวัดชัยภูมิ
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตหอมแดงจังหวัดชัยภูมิให้มีคุณภาพและมาตรฐาน 3,198,700 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเกษตรอำเภอ
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตทุเรียนจังหวัดชัยภูมิให้มีคุณภาพและมาตรฐาน 4,929,300 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเกษตรอำเภอ
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่สู่อาชีพเกษตรกรอย่างยั่งยืน 514,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเกษตรอำเภอ
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ	การพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าประมง 2,000,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานประมงอำเภอทุกอำเภอ
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยกระดับมาตรฐานและสร้าง มูลค่าเพิ่มสินค้าปศุสัตว์ 2,000,000 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอ
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าหม่อนไหม 1,046,000 บาท ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯชัยภูมิ -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯชัยภูมิ
10. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568
11. งบประมาณ	13,688,000
12. ผลผลิต (Output)	12.1 เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการผลิตสินค้าเกษตร 1) หอมแดง จำนวน 180ราย พื้นที่ 6 อำเภอ 2) ทูเรียน จำนวน 150คน พื้นที่ 6 อำเภอ 3) ประมง ปลูกปลากับปลาตะเพียน 480 ราย พื้นที่ 16 อำเภอ 4) หม่อนไหม จำนวน 200ราย พื้นที่ 4 อำเภอ 5) ปศุสัตว์ จำนวน 200ราย พื้นที่ 16 อำเภอ -แพะ แกะ จำนวน 70 ราย -โคเนื้อ กระบือ จำนวน 70 ราย -ไก่พื้นเมือง จำนวน 60 ราย -อาสาปศุสัตว์ 124 ราย
๑3. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	1) เกษตรกรได้รับการพัฒนาในอาชีพการเกษตร สามารถ สร้างรายได้เพิ่มขึ้น และมั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดี

หัวข้อ	รายละเอียด
	2)ครอบครัวมีความอบอุ่น จากการมีรายได้จากการพัฒนา ผลผลิตทางการเกษตร ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง 3)เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการอบรมไปต่อยอด และขยายผล

3. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปเพื่อให้ได้มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปเพื่อให้ได้มาตรฐาน
2. ชื่อแผนงาน	การพัฒนาด้านเกษตร
3. แนวทางการพัฒนา	การสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
4. หลักการและเหตุผล	1. ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ 2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (3) ประเด็น การเกษตร (พ.ศ.2561 - 2580) 6 แผนย่อย แผนย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น แผนย่อยเกษตรปลอดภัย แผนย่อย เกษตรชีวภาพ แผนย่อยเกษตรแปรรูป แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร 3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมวด หมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบมุ่งเป้าเพื่อยกระดับการผลิต การพัฒนาการผลิตที่ลดต้นทุนและ เพิ่มมูลค่า ส่งเสริมเกษตรมูลค่าสูง 4. เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2566 - 2585) “Happy City” เมืองแห่งความสุขประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เศรษฐกิจเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน มีผลการดำเนินงานพัฒนาที่จำเป็นต้องผลักดันต่อไป การพัฒนาแหล่งน้ำ 5. แผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2566 – 2570 กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ “เศรษฐกิจก้าวหน้า สังคมและสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพอย่างยั่งยืน” ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ โดยการสร้างเสริมความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันอย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนา การส่งเสริมอาชีพและรายได้ประชาชน การ

หัวข้อ	รายละเอียด
	เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตร และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จังหวัดชัยภูมิ มีพื้นที่ทำการเกษตร 3,404,483 ไร่ (ร้อยละ 42.6 ของพื้นที่จังหวัด) มีครัวเรือนเกษตรกร 194,535 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 48.11 ของครัวเรือนทั้งหมด (404,336 ครัวเรือนพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญได้แก่ ข้าว นาปี มันสำปะหลัง ด้านปศุสัตว์คือโคเนื้อ แพะ แกะ ด้านประมงคือปลานิล และด้านหม่อนไหม ราคาสินค้าเกษตรมีความผันผวนตามความต้องการของตลาด ในต้นปี 2567 มีแนวโน้มที่ผลผลิตจะออกมาสู่ตลาดพร้อมกันจำนวนมาก ราคาอาจปรับลดลง ดังนั้น จึงต้องปรับตัวหันมาแปรรูปผลผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตให้สูงขึ้น ทั้งยังช่วยลดปัญหาผลผลิตล้นตลาด และลดต้นทุนในการดูแลรักษาผลผลิต และลดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง จึงได้จัดทำส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปเพื่อให้ได้มาตรฐานขึ้น
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร 2.เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตผลทางการเกษตร
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1.เกษตรกรและเยาวชนได้รับการพัฒนาศักยภาพในการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร (ข้าว ปศุสัตว์ ประมง จำนวน 880ราย 2.เกษตรกรและเยาวชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 2
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ 16 อำเภอในจังหวัดชัยภูมิ
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการแปรรูปข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่า 2,640,600 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเกษตรอำเภอ
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปเพื่อให้ได้มาตรฐาน 317,000 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอ

หัวข้อ	รายละเอียด
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	แปรรูปสินค้าประมงเพื่อเพิ่มมูลค่า 300,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาองค์ความรู้เพื่อการรวบรวมและแปรรูปมัน สำปะหลังแก่สถาบันเกษตรกร 122,000 บาท สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ
10. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568
11. งบประมาณ	3,379 ,600
12. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรและเยาวชนได้รับการพัฒนาอาชีพและทักษะด้าน การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร จำนวน880ราย -เกษตร 320ราย ผลิตภัณฑ์ คือ แปรรูปข้าว -ประมง 320ราย ผลิตภัณฑ์ คือ แปรรูปสินค้าจากสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์ประมง -ปศุสัตว์ 160 ราย ผลิตภัณฑ์ คือ แปรรูปผลิตภัณฑ์จาก สัตว์ -สหกรณ์40ราย ผลิตภัณฑ์ คือ แปรรูปมันสำปะหลัง -อุตสาหกรรม10ราย ผลิตภัณฑ์ คือ บรรจุภัณฑ์สินค้า เกษตร -พัฒนาชุมชน30ราย ผลิตภัณฑ์ คือ ผ้าไทย
13. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	เกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการแปรรูปผลผลิตทาง การเกษตร